

375

PROGRAM
POLITECHNIKI
LWOWSKIEJ

NA ROK AKADEMICKI

1934/35

LXII

WE LWOWIE
NAKŁADEM POLITECHNIKI LWOWSKIEJ

1934

h

WYKONANO W PIERWSZEJ ZWIĄZKOWEJ
DRUKARNI WE LWOWIE, UL. LINDEGO 4.

SPIS RZECZY:

	Strona:
Skład osobowy Grona Profesorskiego	1
„ „ Ogólnego Zebrania Profesorów	8
„ „ Senatu	8
„ „ Rad Wydziałowych	9
„ „ Urzędów	9
 Program Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej:	
Spis katedr	15
Skład osobowy	17
Skład Komisji egzaminów dyplomowych	21
Spis wykładów	22
Warunki przejścia na wyższe lata studjów	46
Plan nauk	49
 Program Wydziału Architektonicznego:	
Spis katedr	60
Skład osobowy	61
Skład Komisji egzaminu dyplomowego	63
Spis wykładów	63
Warunki przejścia na wyższe lata studjów oraz przepisy o egzaminach	70
Plan nauk	73
 Program Wydziału Mechanicznego:	
Spis katedr	76
Skład osobowy	78
Skład Komisji egzaminów dyplomowych	82
Spis wykładów	83
Wskazówki o praktyce i program studjów	111
Warunki przejścia na wyższe lata studjów	117
Plan nauk	119
 Program Wydziału Chemicznego:	
Spis katedr	136
Skład osobowy	137
Skład Komisji egzaminu dyplomowego	139
Spis wykładów	139
Program studjów	150
Plan nauk	154

	Strona:
Program Wydziału Rolniczo-lasowego:	
Spis katedr	158
Skład osobowy	160
Skład Komisji egzaminów dyplomowych	163
Spis wykładów	163
Program studjów i warunki przejścia na wyższe półrocza oraz egzaminy na Wydziale Rolniczo-lasowym Oddziale rolniczym	181
Program studjów i warunki przejścia na wyższe półrocza oraz egzaminy na Wydziale Rolniczo-lasowym Oddziale lasowym	183
Plan nauk	185
Kronika z r. ak. 1933/34	191
Wykazy statystyczne	235

Skład osobowy grona profesorskiego.

Profesorowie honorowi:

Ignacy Mościcki, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, doktor honorowy nauk technicznych Politechniki Lwowskiej i Warszawskiej, b. profesor Politechniki Lwowskiej, prof. zw. Politechniki Warszawskiej, członek czynny Akad. Nauk Techn. w Warszawie, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie. (Warszawa, Zamek).

Jerzy Michalski, doktor praw, tyt. prof. Uniw. Jana Kazimierza, b. Minister Skarbu, b. poseł na Sejm. (Warszawa).

Placyd Dziwiński, doktor filozofji, emer. prof. zw. matematyki w Politechnice Lwowskiej, członek honorowy Polsk. Tow. Politechn. we Lwowie, rektor w r. ak. 1893/4. (Ul. Kleinowska L. 3).

Maksymiljan Thullie, inżynier, doktor nauk technicznych, doktor honorowy nauk technicznych Politechniki Warszawskiej, emer. prof. zw. budowy mostów w Politechnice Lwowskiej, członek Akad. Nauk Techn. w Warszawie, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, senator Rzpltej Polskiej, rektor w latach 1894/5 i 1910/11. (Ul. Dąbrowskiego L. 11, tel. 31—67).

Karol Malsburg, doktor agronomji, emer. prof. zw. hodowli zwierząt użytkowych w Politechnice Lwowskiej, członek czynny Akad. Nauk Techn. w Warszawie, honorowy prezes Polsk. Tow. Zootechnicznego w Warszawie, Komandor Orderu Odrodzenia Polski. (Ul. Łyczakowska L. 129).

Profesorowie zwyczajni:

Edwin Hauswald, inżynier, prof. zw. budowy maszyn, członek czynny Akad. Nauk Techn. w Warszawie, członek Instytutu Naukowej Organizacji i Kierownictwa w Warszawie, Komandor Orderu Odrodzenia Polski, rektor w r. ak. 1912/13. (Ul. Szymonowiczów L. 5).

Jan Bogucki, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. statyki budowli i budownictwa żelaznego, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy. (Ul. Kadecka L. 11).

Maksymiljan Matakiewicz, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. budownictwa wodnego, członek czynny Akad. Nauk. Techn. w Warszawie, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, członek zagraniczny Massarykowej Akademji Pracy w Pradze, b. Minister Robót Publicznych, Komandor Orderu Odrodzenia Polski, rząd. upoważ. cywilny inżynier budownictwa, rektor w r. ak. 1919/20. (Ul. Głębocka L. 6, tel. 36—62).

Lucjan Grabowski, doktor filozofji, prof. zw. astronomji sferycznej i geodezji wyższej, członek czynny Akad. Nauk Techn. w Warszawie, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, członek Państw. Rady Mierniczej, członek Polskiego Komitetu Astronomicznego Międzynarodowej Rady Badań Naukowych, Oficer Orderu Odrodzenia Polski. (Ul. Ossolińskich L. 6).

Karol Wątarek, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. budowy kolei żelaznych, członek korespondent Akademji Nauk Technicznych w Warszawie, członek Rady Technicznej Ministerstwa Komunikacji w Warszawie, Komandor Orderu Odrodzenia Polski, rektor w r. ak. 1924/25. (Ul. Chodkiewicza L. 6, tel. 58—71).

Zygmunt Ciechanowski, inżynier, prof. zw. pomp i silników wodnych, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy maszyn. (Ul. Nabelaka L. 55, tel. 94—11).

Władysław Sadłowski, inżynier, prof. zw. rysunków zdo-
bniczych i dekoracji wnętrza, rząd. upoważ. cywilny inżynier architektury. (Ul. Badenich L. 7).

Kasper Weigel, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. miernictwa, członek czynny Akad. Nauk Techn. w Warszawie, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, członek Komitetu Wykonawczego Międzynarodowej Asocjacji Geodezyjnej, prezes Polsk. Tow. Fotogrametr., członek Państw. Rady Mierniczej, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy i mierniczy przysięgły, Oficer Orderu Odrodzenia Polski, rektor w r. ak. 1929/30. (Ul. Romanowicza L. 3, tel. 50—30).

Kazimierz Bartel, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. geometrii wykreślnej, członek czynny Akademji Nauk Technicznych w Warszawie, członek przybrany Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie. (Ul. Nabelaka L. 39, tel. 49—55).

Jan Łopuszański, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. budownictwa wodnego, członek korespondent Akad. Nauk Technicznych w Warszawie, b. Minister Robót Publicznych, rząd.

upoważ. cywilny inżynier budowy, b. prezes Wojew. Rady Wodnej, Kawaler Wielkiej Wstęgi Korony Rumuńskiej, rektor w r. ak. 1925/26. (Ul. Lenartowicza L. 15, tel. 3—76).

Juljan Fabiański, inżynier, prof. zw. wiertnictwa i wydobywania nafty, Komandor Orderu Odrodzenia Polski, rektor w latach 1922/23 i 1923/24. (Ul. Łackiego L. 6, tel. 77—48).

Otto Nadolski, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. budownictwa wodnego, członek Państw. Rady Uzdrawiskowej i prezes Wojew. Rady Wodnej, rząd. upoważ. cywilny inżynier budownictwa, techniki kultury i geometra, honorowy obywatel miasta Krynicy - Zdroju, rektor w r. ak. 1926/27 i w l. 1933/34—1935/36. (Ul. Długosza L. 9, tel. 64—22).

Władysław Wojtan, inżynier, prof. zw. miernictwa, członek Państw. Rady Mierniczej, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy i mierniczy przysięgły. (Pl. Bilczewskiego L. 11).

Ludwik Eberman, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. budowy silników cieplnych, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy maszyn. (Ul. Nabelaka L. 20, tel. 45—07).

Antoni Łomnicki, doktor filozofji, prof. zw. matematyki, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, członek przybrany Warsz. Tow. Nauk. (Ul. Kosynierska L. 18).

Stefan Bryła, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. budowy mostów, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy, poseł na Sejm, członek Korespondent Akademii Nauk Technicznych w Warszawie, członek przybrany Polsk. Towarzystwa Naukowego we Lwowie, członek Stałej Międzynarodowej Komisji Kongresów Mostów i Konstrukcyj Inżynierskich, członek honorowy Związku Jugosłowiańskich Inżynierów i Architektów w Belgradzie, członek rzeczywisty Naukowego Instytutu Emigracyjnego i Kolonjalnego, odznaczony Krzyżem Walecznych. (Lwów, ul. Mickiewicza L. 26 m. 6, tel. 83—55).

Kazimierz Zipsler, inżynier, prof. zw. kolejnictwa, rektor w r. ak. 1928/29 i 1932/33. (Ul. Kochanowskiego L. 8).

Czesław Reczyński, doktor filozofji, prof. zw. fizyki, członek przybrany Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie. (Ul. Sapięhy L. 55).

Wojciech Rubinowicz, doktor filozofji, prof. zw. mechaniki ogólnej, członek-korespondent Polsk. Akad. Umiejętności w Krakowie, członek czynny Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, (Ul. Zielona L. 95, tel. 29—40).

Benedykt Fuliński, doktor filozofji, prof. zw. zoologii i anatomii porównawczej zwierząt użytkowych, docent Uniw.

Jana Kazimierza, kierownik Instytutu Zoologicznego Politechniki Lwowskiej, członek - korespondent Polskiej Akad. Umiejętności i współpracownik Komisji fizjograficznej i geograficznej tejże Akademii, członek czynny Polsk. Tow. Naukowego we Lwowie, sekretarz Wydziału matemat. - przyrod. Towarzystwa Naukowego we Lwowie, członek Komisji matem. - przyrod. Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, odznaczony Krzyżem Walecznych. (Ul. Tarnowskiego L. 82).

Zygmunt Klemensiewicz, doktor filozofji, prof. zw. fizyki, docent Uniw. Jana Kazimierza, członek przybrany Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie. (Ul. Nabelaka L. 55, tel. 56—10). (Od 1 października 1933 r. w stanie nieczynnym).

Witold Minkiewicz, inżynier, prof. zw. architektury, rząd. upoważ. cywilny inżynier architektury, rektor w r. ak. 1930/31. (Ul. Kampiana L. 3, tel. 80—07).

Edward Sucharda, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. chemji organicznej, członek przybrany Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, członek - korespondent Akad. Nauk. Techn. w Warszawie, członek-korespondent Polskiej Akademji Umiejętności w Krakowie, prorektor w r. ak. 1933/34 i 1934/35. (Ul. Badenich L. 3).

Edward Tadeusz Geisler, inżynier, prof. zw. obróbki metali. (Ul. Ks. Issakowicza L. 12, m. 4, tel. 69—69).

Stanisław Pilat, doktor filozofji, prof. zw. technologii nafty i gazów ziemnych. (Ul. Bogusławskiego L. 9, tel. 17—01).

Władysław Derdacki, inżynier, prof. zw. budownictwa utylitarnego, rząd. upoważ. cywilny inżynier architektury. (Ul. Warneńczyka L. 18, tel. 80—00).

Gabriel Sokolnicki, inżynier, prof. zw. urządzeń elektrycznych, rząd. upoważ. cywilny inżynier elektrotechniki, rektor w r. ak. 1931/32. (Ul. Badenich L. 5, tel. 15—52).

Karol Różycki, inżynier, prof. zw. hodowli zwierząt użytkowych. (Dublany k. Lwowa, tel. 2-81).

Włodzimierz Stożek, doktor filozofji, prof. zw. matematyki. (Ul. Nabelaka L. 55, tel. 81—82).

Kazimierz Idaszewski, doktor-inżynier, prof. zw. maszyn elektrycznych. (Ul. Gipsowa L. 32, tel. 75—11).

Szymon Wierdak, doktor filozofji, prof. zw. botaniki lasowej, członek Komisji fizjograficznej Polsk. Akad. Umiejętności w Krakowie. (Ul. Zadwórzeńska L. 30).

Wacław Leśniński, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. technologii chemicznej organicznej. (Ul. Pochyła L. 14).

Emil Bratro, inżynier, prof. zw. robót ziemnych, budowy dróg i tunelów, członek Rady Technicznej przy Ministerstwie Komunikacji, Oficer Orderu Odrodzenia Polski. (Ul. Kalecza L. 5 a, tel. 43—89).

Adam Kuryłło, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. statyki budowlanej i żelbetnictwa, rząd. upoważ. cywilny inżynier budowy. (Ul. Herburtów L. 3 b, tel. 82—25).

Adolf Joszt, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. technologii chemicznej przemysłu rolniczego i mikrobiologii technicznej. (Ul. Sodowa L. 12).

Antoni Plamitzer, doktor nauk technicznych, prof. zw. geometrii wykreślnej. (Ul. Gipsowa L. 32).

Roman Witkiewicz, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. zw. pomiarów maszynowych, członek-korespondent Akad. Nauk Techn. w Warszawie. (Ul. Ks. Issakowicza L. 12, tel. 81—61).

Wilhelm Mozer, inżynier, prof. zw. budowy maszyn kolejowych. (Ul. Szumlańskich L. 7).

Aleksander Kozikowski, inżynier, prof. zw. ochrony lasu i entomologii lasowej, członek Komisji fizjograficznej i geograficznej Polsk. Akad. Umiejętności w Krakowie, członek Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, członek Państw. Rady Ochrony Przyrody, prezes Kuratorjum Zakładów Nauk.-Rolniczych im. Z. i W. Suszyckich w Boguchwale. (Ul. Pijarów L. 57).

Włodzimierz Krukowski, doktor-inżynier, prof. zw. pomiarów elektrotechnicznych. (Ul. Kwiatkówka L. 9, tel. 93-08).

Antoni Wereszczyński, doktor praw, prof. zw. nauk prawnych, wiceprezes Pol. Tow. Prawniczego we Lwowie, członek Zarządu Tow. dla spraw Ligi Narodów, Oficer Orderu Odrodzenia Polski. (Ul. Chmielowskiego L. 11).

Profesorowie nadzwyczajni:

Jan Ladenberger, inżynier, prof. n. urzędzenia lasu. (Ul. Grochowska L. 4).

Dezydery Szymkiewicz, doktor filozofji, prof. n. botaniki ogólnej i fizjologii roślin, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika. (Ul. Potockiego L. 32, tel. 11—91).

Wilhelm Borowicz, doktor-inżynier, doktor filozofji, h. c., kandydat nauk matematycznych, prof. n. budowy maszyn i turbin parowych. (Ul. Gipsowa L. 32).

Stanisław Fryze, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. n. elektrotechniki ogólnej. (Ul. Tarnowskiego L. 96, tel. 48—30).

Wiktor Jakób, doktor filozofji, prof. n. chemji nieorganicznej. (Ul. Chodkiewicza L. 5).

Stanisław Łukasiewicz, inżynier, prof. n. budowy maszyn dźwigowych i urządzeń transportowych. (Ul. Mochnackiego L. 23, tel. 5—45).

Tadusz Malarski, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. n. fizyki. (Ul. 29 Listopada L. 36).

Tadeusz Kuczyński, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. n. technologii chemicznej nieorganicznej i elektrochemji technicznej. (Ul. Łozińskiego L. 2, tel. 65—96).

Stanisław Brzozowski, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. n. teorii i budowy mostów. (Ul. Szeptyckich L. 41).

Stanisław Hubicki, inżynier, prof. n. inżynierji lasowej (Ul. Zyblikiewicza L. 31, tel. 88—34).

Jan Henryk Rosen, artysta malarz, prof. n. rysunków figuralnych, Kawaler Orderów: *Virtuti Militari* (V kl.), *Krzyża Walecznych*, *Legji Honorowej*, *Croix de Guerre franc.*, *Military Medal ang.* (ul. Nabelaka L. 37, tel. 82—10). (Od 1 października 1933 r. w stanie nieczynnym).

Jan Bagieński, inżynier, prof. n. architektury I, rządowo-upow. cywilny inżynier architektury. (Ul. Chorążczyzna L. 24, tel. 74—55).

Kazimierz Suchecki, inżynier, doktor nauk technicznych, prof. n. hodowli lasu. (Ul. Jakóba Strzemię L. 2).

Alicja Dorabalska, doktor filozofji, docent chemji fizycznej Politechniki warszawskiej, prof. n. chemji fizycznej.

Docenci:

Lucjan Böttcher, doktor filozofji, docent matematyki, adjunkt P. L., członek Pol. Tow. Matematycznego. (Ul. Sodowa L. 4).

Adam Maksymowicz, doktor filozofji, docent matematyki. (Ul. Asnyka L. 11).

Romuald Rosłoński, inżynier, doktor nauk technicznych, docent budownictwa wodnego, radca Państw. Instytutu Geolog. w Warszawie, członek-korespondent Akademji Nauk. Techn. w Warszawie, członek Polsk. Tow. Nauk. we Lwowie, rząd. upoważ. cywilny inżynier budownictwa, (Warszawa, Ul. Narbutta L. 53/6).

Roman Borkowski, doktor filozofji, docent szczegółowej uprawy roślin, starszy asystent Politechniki Lwowskiej. (Dublany k. Lwowa, tel. 2—81).

Henryk Kazimierz Malarski, doktor filozofji, docent żywienia zwierząt.

Edwin Płazek, inżynier, doktor nauk technicznych, docent chemji organicznej, zastępca profesora chemji ogólnej. (Ul. Machowskiego L. 2).

Alfons Chmielowiec, inżynier, doktor nauk technicznych, docent statyki i teorji mostów, odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości i Złotym Krzyżem Zasługi. (Ul. Dunin Borkowskich L. 24).

Walerjan Swederski, agronom, inżynier-technolog, docent rolnictwa, Dyrektor Państw. Stacji botaniczno-rolniczej we Lwowie. (Ul. 29 Listopada L. 36, tel. 62—71).

Adam Rose, doktor nauk rolniczych, docent polityki agrarnej, Dyrektor Dep. Ekonom. Ministerstwa Rolnictwa, redaktor miesięcznika „Rolnictwo“, Komandor Orderu Odrodzenia Polski. (Warszawa, Ul. Marszałkowska L. 21, tel. 8-42-01).

Władysław Niklibore, doktor filozofji, docent matematyki na Wydziale matematyczno - przyrodniczym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, docent matematyki i mechaniki na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej Politechniki Lwowskiej. (Ul. Gipsowa L. 40).

Włodzimierz Burzyński, inżynier, doktor nauk technicznych, docent mechaniki, zastępca profesora mechaniki. (Ul. Obwodowa L. 4).

Marjan Kamieński, doktor filozofji, docent mineralogji i petrografji na Wydziale Chemicznym Politechniki Lwowskiej, zastępca profesora mineralogji i petrografji. (Ul. Mochnackiego L. 27, tel. 1-30).

Arkadiusz Musierowicz, inżynier, doktor nauk technicznych, docent gleboznawstwa, adjunkt Politechniki Lwowskiej. (Dublany, koło Lwowa).

Antoni Szayna, inżynier, doktor nauk technicznych, docent technologji nafty. (Ul. Dwernickiego L. 12).

Bolesław Świętochowski, doktor filozofji, docent nauki o uprawie roślin.

Bogusław Bobrański, inżynier-chemik, doktor nauk technicznych, docent chemji organicznej. (Lwów, ul. Piekarska L. 52).

Władze akademickie Politechniki Lwowskiej.

W myśl ustawy o szkołach akademickich władzami akademickimi są:

1. Ogólne Zebranie Profesorów.
  2. Senat.
  3. Rektor.
  4. Prorektor.
  5. Rady Wydziałowe.
  6. Dziekani.
-

Skład osobowy Ogólnego Zebrania Profesorów.

W skład Ogólnego Zebrania Profesorów wchodzi wszyscy profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni oraz delegaci docentów.

Skład osobowy Senatu.

- J. M. Rektor: **Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski.**
Prorektor: **Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda.**
Dziekan Wydz. Inż.: **Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.**
Delegat „ „ : **Prof. Inż. Kazimierz Zipser.**
Zast. Delegata Wydz. Inż.: **Prof. Dr. Inż. Maksymiljan Mata-
kiewicz.**
Dziekan Wydz. Arch. : **Prof. Dr. Inż. Adam Kuryłło.**
Delegat „ „ : **Prof. Inż. Władysław Derdacki.**
Zast. Delegata Wydz. Arch.: **Prof. Dr. Inż. Kazimierz Bartel.**
Dziekan Wydz. Mech.: **Prof. Inż. Edward Geisler.**
Delegat „ „ : **Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.**
Zast. Delegata Wydz. Mech.: **Prof. Dr. Inż. Kazimierz Ida-
szewski.**

Dziekan Wydz. Chem.: **Prof. Dr. Wiktor Jakób.**
Delegat „ „ : **Prof. Dr. Stanisław Pilat.**
Zast. Delegata Wydz. Chem.: **Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński.**
Dziekan Wydz. Roln.-las.: **Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski.**
Delegat „ „ : **Prof. Inż. Karol Różycki.**
Zast. Delegata Wydz. Roln.-las.: **Prof. Dr. Benedykt Fullński.**

Skład osobowy Rad Wydziałowych.

(Podano w programie każdego Wydziału).

Skład osobowy Urzędów.

J. M. Rektor: **Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski.**
Prorektor: **Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda.**

1. Sekretarjat:

(ul. Sapiehy l. 12, I p., tel. 39—81).

Kierownik Sekretarjatu Politechniki Lwowskiej: **Mr. Stanisław Kuziński.** (Ul. Batorego L. 34, tel. 79—59).

a) Oddział administracyjny:

Referendarz, urzęd. kontr. w VIII gr. up.: **Mr. Bolesław Walawski,** zast. kierownika sekretarjatu. (Ul. Gródecka L. 65).

Podreferendarz, urzęd. kontr. w IX gr. up.: **Tadeusz Teli-chowski.** (Ul. Janowska L. 29).

Podreferendarz, urzęd. kontr. w X gr. up.: **Eugenjusz Romach.** (Ul. Wąska L. 8).

Djetarjusz: **Mr. Marjan Dabanowski.** (Ul. św. Zofji L. 21).

Pomocnik kancelaryjny: *Vacat.*

Pomocnica kancelaryjna: **Józefa Welzłowa.** (Ul. św. Wojciecha L. 2).

Pomocnica kancelaryjna: **Janina Kohmannówna.** (Ul. Unji Lubelskiej L. 11).

Pomocnica kancelaryjna: urzęd. kontr. w XI gr. up.: **Zofja Kossowska,** (Ul. 29-go Listopada L. 43).

b) Oddział rachunkowy (Kwestura): (ul. Sapiehy l. 12, I p., tel. 58—38).

Kwestor, **Jan Orłowski.** (Ul. Zadwórzeńska L. 63).

Sekretarz rachunkowy: **Karol Zamorski,** zast. Kwestora. (Brzuchowice).

Sekretarz rachunkowy: **Zofja Sołtysikówna.** (Ul. Nabelaka L. 26).

Sekretarz rachunkowy: **Marjan Łomnicki.** (Ul. Szaszkiewicza L. 3).

Pomocnik rachunkowy: **Karol Wańczycki.** (Ul. Sapiehy L. 12).

Pomocnica rachunkowa: **Brygida Borusiewiczówna.** (Ul. Wincentego Pola L. 9).

Pomocnica rachunkowa: **Janina Falewska.** (Ul. Kochanowskiego L. 41).

Djetarjusz: **Oskar Dyakowski.** (Ul. Paulinów L. 7 b).

c) Oddział techniczny (Intendentura): (ul. Sapiehy L. 12, parter, tel. 57).

Sekretarz techniczny: **Artur Grantsch.** (Ul. Nabelaka L. 22).

Pomocnica kancelaryjna: **Marja Rogoszevska.** (Ul. Kurkowa L. 17).

Pomocnik kancelaryjny: **Vacat.**

2. Zarząd w Dublinach:

(Dublany k. Lwowa, tel. 2—81, 78—81).

Kierownik administracyjny Zakładów naukowych w Dublinach:
Prof. Inż. Karol Różycki.

Sekretarz administracyjny, urzęd. kontr. w IX gr. up.: **Józef Wolski.** (Dublany).

Pomocnik techniczny: **Stefan Staliński.** (Dublany).

3. Dziekanaty:

Wydział Inżynierji:
(Ul. Sapiehy L. 12,

II p., tel. 57,
29—93, 32—34).

Dziekan: **Prof. Dr. Antoni Were-szezyński.**

Prodziekan: **Prof. Dr. Inż. Stanisław Brzozowski.**

Pomocnica kancelaryjna: **Klementyna Rudnieka.** (Ul. Borkowskich L. 6).

Wydział Architektoniczny: Dziekan: **Prof. Dr. Inż. Adam Kuryłło.**
(Ul. Sapiehy L. 12, I p.).

Prodziekan: **Prof. Inż. Jan Ba-gieński.**

Djetarjusz: **Marcin Zimny.** (Ul. Cho-rążczyzna L. 24).

Wydział Mechaniczny: Dziekan: **Prof. Inż. Edward Geisler.**
(Ul. Sapiehy L. 12, parter, Prodziekan: **Prof. Dr. Inż. Wilhelm**
tel. 90—13). **Borowicz.**

Pomocnica kancelaryjna: **Stanisława**
Stasiówna. (Ul. Traugutta L. 1 a).

Wydział Chemiczny: Dziekan: **Prof. Dr. Wiktor Jakób.**
(Ul. Sapiehy L. 12, Prodziekan: **Prof. Dr. Inż. Wacław**
Lab. Chem., II p., **Leśniański.**
tet. 21-26). Pomocnica kancelaryjna: **Józefa Hep-**
pówna. (Ul. Kurkowa L. 17).

Wydział Rolniczo-lasowy: Dziekan: **Prof. Dr. Inż. Tadeusz**
(Ul. Ujejskiego L. 1, **Malarski.**
tel. 39—62). Prodziekan: **Prof. Inż. Stanisław Hu-**
bicki.
Pomocnica kancelaryjna: urz. kontr.
Marja Sikorska. (Ul. Zamojskiego
L. 4).

b. Wydział Ogólny p. o. Dziekana: **Prof. Dr. Włodzi-**
w stanie likwidacji: **mierz Stożek.**
(Ul. Sapiehy L. 12, zastępca: **Prof. Dr. Antoni Łomnicki.**
parter, tel. 57).

4. Zakłady:

1. *Biblioteka*¹⁾: (Ul. Nikorowicza L. 1, tel. 36-46).

Kierownik Biblioteki: **Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski.**

Bibliotekarz: **Inż. Tytus Laskiewicz.** (Ul. Nikorowicza L. 1).

Asystent biblioteczny: urzęd. kontr. w IX gr. up. **Dr. Alfred**
Bachmann. (Ul. Dekerta Boczna L. 6).

Pomocnik kancelaryjny: **Leopold Sopotnicki.** (Ul. Józafata L. 5).

2. *Obserwatorium Astronomiczne i Meteorologiczne ze Stacją*
*Seismograficzną*²⁾: (Ul. Sapiehy L. 12, II p., tel. 57, 29-93, 32-34).

Kierownik: **Prof. Dr. Luejan Grabowski.**

---

¹⁾ Przy poszczególnych katedrach i docenturach istnieją oddzielne biblioteki podręczne.

²⁾ Należące do Kat. Astronomji Sferycznej i Geodezji Wyższej.

3. *Muzeum Budowy Maszyn*: (Ul. Sapiehy L. 12, parter, tel. 57, 29-93, 32-34).

Kierownik: **Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman.**

4. *Mechaniczna Stacja Doświadczalna*¹⁾:

(Centrala we Lwowie, Ul. Sapiehy L. 12, parter, tel. 48-85 i 48-86, adres teleg.: „Mesdo“ Lwów.

Kierownik ogólny: **Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.** (Ul. Issakowicza L. 12, tel. 81-61).

Kierownik techniczny: **Inż. Tadeusz Włodek.** (Ul. Listopada L. 73, tel. 94-93).

Sekretarz: **Józef Pszoniak.** (Ul. Dwernickiego L. 11).

St. Referent techniczny: **Inż. Zygmunt Dettloff.**

Referenci techniczni: **Inż. Janusz Walezak.**

Józef Walenta.

Zast. ref. techn.: **Juljan Nowakowski.**

St. Kancelistka: **Kazimiera Pompowska.**

Zast. Kancel.: **Władysław Głodziński.**

Oddziały Stacji: w Warszawie, Hajdukach Wielkich, Borystawiu, Dziedzicach, Starachowicach, Ostrowcu i Głownie.

St. Referenci techn.: **Inż. Władysław Kołodziej.**

Inż. Józef Machalski.

Inż. Jerzy Meier.

Inż. Kazimierz Morski.

Inż. Marjan Popiel.

Referenci techniczni: **Inż. Stanisław Epler.**

Inż. Władysław Haczewski.

Inż. Ferdynand Künstler.

Inż. Kazimierz Mogilnicki.

Inż. Klemens Wierzchlejski.

Zastępcy ref. techn.: **Inż. Jan Miś.**

Roman Tutaj.

St. technicy: **Mieczysław Lech.**

Mieczysław Naysarek.

---

¹⁾ Stacja jest samowystarczalna; wszyscy wyżej wymienieni, zatrudnieni w Stacji, są urzędnikami kontraktowymi, płatnymi z funduszy Stacji.

Technicy: **Jan Bublński.**
Stanisław Pauk.

St. Kancelistki: **Janina Krzanowska.**
Kazimiera Laškówna.

5. *Laboratorjum Budowlano-drogowe*¹⁾:
(Ul. Sapiehy L. 12, parter, tel. 48-85).

Kierownik: **Prof. Inż. Emil Bratro.**

6. *Zakład Technologji Mechanicznej Metali*:
(Ul. Ujejskiego L. 5, tel. 36-45).

Zastępca kierownika: **Prof. Inż. Wilhelm Mozer.**

7. *Zakład Obróbki Metali*:
(Ul. Ujejskiego L. 5, tel. 36-45).

Kierownik: **Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.**

8. *Laboratorjum Maszynowe*:
(Ul. Ujejskiego L. 5, tel. 41-42).

Kierownik: **Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.**

9. *Laboratorjum Kalometryczne*:
(Ul. Ujejskiego L. 5, tel. 41-42).

Zastępca kierownika: **Vacat.**

10. *Laboratorjum Elektrotechniczne*:
(Ul. Sapiehy L. 12, parter, tel. 94-15).

Kierownik: **Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.**

11. *Laboratorjum Radjotechniczne*:
(Ul. Sapiehy L. 12, I p.).

Kierownik: **Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski.**

12. *Laboratorjum Aerodynamiczne*:
(Ul. Sapiehy L. 12, tel. 57, 29-93, 32-34).

Komisja nadzorcza z ramienia Rady Wydziału Mechanicznego:
Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz i Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

Kierownik: **Dr. Inż. Zygmunt Fuchs.**

---

¹⁾ Należące do Kat. Budowy Dróg i Tunelów; administracyjnie związane z Mechaniczną Stacją Doświadczalną.

13. *Muzeum Geologii i Mineralogji*¹⁾:
(Ul. Ujejskiego L. 1, parter, tel. 79-58).

Kierownik: **Doc. Dr. Marjan Kamiński.**

Kustoszka: **Dr. Janina Synińska.**

14. *Ceramiczna Stacja Doświadczalna*²⁾:
(Ul. Ujejskiego L. 1).

Zastępca kierownika: Vacat.

15. *Laboratorium Technologji Chemicznej Przemysłu Solnego*:
(Ul. Ujejskiego L. 1, II p., tel. 90-97).

Kierownik: **Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński.**

16. *Zakłady w Dublinach*:

(Dublany k. Lwowa, tel. 2—81 i 78—81).

a) Folwark.

b) Gorzelnia³⁾. — Zastępca Kierownika: **Dr. Inż. Aleksander Tychowski.**

Sekretarz administracyjny: **Piotr Zahajkiewicz.** (Dublany).

c) Zakład chemiczno-rolniczy⁴⁾. — Zastępca Kierownika: **Dr. Inż. Arkadiusz Musierowicz.**

d) „ mechaniczno-rolniczy⁵⁾. — Zastępca Kierownika: **Inż. Czesław Kanafojski.**

e) „ torfowy⁶⁾. — Kierownik: Vacat.

f) „ hodowli roślin⁶⁾. — Kierownik: **Doc. Dr. Kazimierz Mieczyski.**

g) Stacja ekologiczna⁷⁾. — Kierownik: **Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz.**

Inne zakłady, laboratorja, pracownie konstrukcyjne i seminarja Politechniki Lwowskiej wymienione są jako katedry w programach poszczególnych Wydziałów.

---

¹⁾ Należące do Kat. Mineralogji i Petrografji.

²⁾ Stacja jest nieczynna dla stron podczas feryj letnich w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia.

³⁾ Należąca do Kat. Technologji Rolniczej.

⁴⁾ Należący do Kat. Chemji Rolniczej i Gleboznawstwa.

⁵⁾ Należący do Kat. Maszynoznawstwa Rolniczego.

⁶⁾ Należący do Kat. Uprawy Roli i Roślin.

⁷⁾ Należąca do Kat. Botaniki Ogólnej i Fizjologii Roślin.

I. Program Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej.

1. Spis katedr.
  2. Skład osobowy.
  3. Skład komisji egzaminów dyplomowych.
  4. Spis wykładów.
  5. Warunki przejścia na wyższe lata studiów.
  6. Plan nauk na rok akademicki 1934/35.
-

1. Spis katedr Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej.

Liczby odpowiadają liczbom porządkowym tych przedmiotów, objętych spisami wykładów, które należą do poszczególnych katedr.

Skróty oznaczają: kat. zw. = katedra zwyczajna, kat. nd. = katedra nadzwyczajna, prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = prof. nadzwyczajny, zast. prof. = zastępca profesora, adj. = adjunkt, star. asyst. = starszy asystent, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry.

I. Kat. Matematyki — **Prof. zw. Dr. Włodzimierz Stożek** — L. 1, 2 i 2a; kat. zw., 1 adj.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel. 57, 29—93, 32—34.

Kat. Mechaniki Ogólnej — **Prof. Dr. Wojciech Rubiniwicz** — L. 11 i 13; kat. nd., 1 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

Kat. Statyki Budowli i Budownictwa Żelaznego — **Prof. zw. Dr. Inż. Jan Bogucki** — L. 40, 41, 43 i 46; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel. 90-62.

I. Kat. Miernictwa — **Prof. zw. Dr. Inż. Kasper Weigel** — L. 27, 28, 29, 30, 31, 32 i 33; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 72-52.

II. Kat. Miernictwa — Prof. zw. Inż. Władysław Wojtan — L. 25, 26 i 90; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: j. w.

Kat. Astronomji Sferycznej i Geodezji Wyższej — Prof. zw. Dr. Lucjan Grabowski — L. 34; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 57, 29-93, 32-34.

I. Kat. Budowy Mostów — Prof. n. Dr. Inż. Stanisław Brzozowski — L. 47 i 50; kat. zw., 2 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

II. Kat. Budowy Mostów — Prof. zw. Dr. Inż. Stefan Bryła — L. 44, 49 i 51; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

I. Kat. Budownictwa Wodnego — Prof. zw. Dr. Inż. Maksymiljan Matakiewicz — L. 52 i 53; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w.

II. Kat. Budownictwa Wodnego — Prof. zw. Dr. Inż. Jan Łopuszański — L. 54, 55 i 58; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 26-80.

III. Kat. Budownictwa Wodnego — Prof. zw. Dr. Inż. Otto Nadolski — L. 59, 60 i 61; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 57, 29-93, 32-34.

Kat. Budowy Dróg i Tunelów — Prof. zw. Inż. Emil Bratro — L. 65 i 67; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 80-51.

Kat. Budowy Koleji Żelaznych — Prof. zw. Dr. Inż. Karol Wątarek — L. 70 i 71; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 57, 29-93, 32-34.

Kat. Kolejnictwa — Prof. zw. Inż. Kazimierz Zipser — L. 68, 69, 72, 74, 75 i 77; kat. zw.; adr.: j. w.

Kat. Nauk Prawniczych — Prof. zw. Dr. Antoni Were-szczyński — L. 80, 81, 82, 83, 84, 85 i 86; kat. zw., adr.: j. w.

---

2. Skład osobowy Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej

a) Rada Wydziału:

Dziekan: Prof. Dr. Antoni Wereszezyński.

Prodziekan: Prof. Dr. Inż. Stanisław Brzozowski.

Członkowie profesorowie: Dr. Inż. Kazimierz Bartel, Dr. Inż. Jan Bogucki, Dr. Inż. Stefan Bryła, Inż. Emil Bratro, Dr. Lucjan Grabowski, Dr. Inż. Jan Łopuszański, Dr. Inż. Maksymiljan Matakiewicz, Dr. Inż. Otto Nadolski, Dr. Wojciech Rubinowicz, Dr. Włodzimierz Stożek, Dr. Inż. Karol Wątarek, Dr. Inż. Kasper Weigel, Inż. Władysław Wojtan, Inż. Kazimierz Zipser.

Członkowie docenci: Dr. Lucjan Böttcher, Dr. Władysław Nikliborc.

b) Wykładający:

Kazimierz Bartoszewicz, inżynier, zastępca Prof., wykłada naukę o materiałach budowlanych (Ul. 29 Listopada L. 29).

Roman Borkowski, doktor filozofji, docent szczegółowej uprawy roślin, starszy asystent P. L., wykłada botanikę rolniczą. (Dublany k. Lwowa, tel. 2—81).

Alfons Chmielowiec, inżynier, doktor nauk technicznych, docent statyki i teorji mostów, wykłada wybrane działy ze statyki i teorji mostów. (Ul. Dunin-Borkowskich L. 24).

Napoleon Gaślorowski, doktor medycyny, tyt. prof. Uniw. Jana Kazimierza, kierownik Państw. Zakładu Higjeny we Lwowie, wykłada znaczenie bakterjologii i epidemjologii w zawodzie inżyniera lądowego i wodnego. (Ul. Warneńczyka L. 32, tel. 7—52).

Ignacy Kinel, inżynier, autoryzowany geometra cywilny, wykłada komasację i parcelację. (Ul. Karpińskiego L. 19, tel. 41-48).

Włodzimierz Kowalski, prof. Państw. Szkoły Techn. we Lwowie, prowadzi ćwiczenia rachunkowe. (Ul. Konopnickiej L. 10).

Władysław Nikliborc, doktor filozofji, docent matematyki, wykłada mechanikę dla geodetów, balistikę teoretyczną i wybrane zagadnienia z teorji równań różniczkowych.

Stanisław Moryc, inżynier, wykłada organizację przewozów kolejowych.

Zdzisław Paciorkowski, inżynier rolnik, doktor filozofji, starszy asystent P. L., wykłada zarys rolnictwa wraz z uprawą łąk i torfów. (Ul. Głęboka L. 21).

Włodzimierz Roniewicz, doktor nauk technicznych, inżynier, star. asyst. P. L., wykłada wstępne wiadomości z hydrotechniki. (Ul. Kadecka L. 16).

Edmund Strzygowski, inżynier, inspektor i kierownik Od. katastralnego Izby Skarbowej I, wykłada naukę o katastrze. (Ul. Ossolińskich L. 11).

Michał Swoboda, inżynier, radca kolei państw., wykłada ubezpieczenie ruchu pociągów. (Ul. Potockiego L. 30).

Stanisław Wendeker, prowadzi ćwiczenia z kartografii praktycznej.

Tadeusz Wróbel, inżynier, adjunkt P. L., wykłada budowę miast, cz. I. (Ul. 3 Maja L. 11, tel. 55-66).

Edmund Wilezkiewicz, inżynier, doktor nauk technicznych adjunkt P. L., prowadzi rysunki sytuacyjne II. i wykłada fotogrametrię (Ul. Boczna Potockiego L. 7, tel. 63-02).

c) Adjunkci:

I. Kat. Matematyki: 1. ¹⁾ Doc. Dr. Luejan Böttcher.

„ „ Miernictwa: 1. Dr. Inż. Edmund Wilezkiewicz.

II. „ Miernictwa: 1. Inż. Michał Paszkiewicz.

„ Astronomji Sferycznej i Geodezji Wyższej: 1. Dr. Józef Ryzner.

„ Budowy Dróg i Tunelów: 1. Inż. Stanisław Gawliński.

Kat. Statyki Budowli i Budownictwa Żelaznego: 1. p. o. ²⁾
Inż. Zenobjusz Gąsiorek.

I. „ Budowy Mostów: 1. Doc. Dr. Inż. Alfons Chmielowiec.

„ „ Budownictwa Wodnego: 1. Dr. Inż. Michał Mazur.

„ Budowy Koleji Żelaznych: 1. vacat.

Przy wykładach i ćwiczeniach z Fizyki (A): Marjan Konopaeki.

---

¹⁾ Liczby arabskie oznaczają systemizowane posady adjunktów i starszych asystentów.

²⁾ p. o. oznacza: pełniący obowiązki.

d) Asystenci starsi:

- I. Kat. Mechaniki: 1. Inż. Stanisław Urbanek.
„ Statyki Budowli i Budownictwa Żelaznego:
1. Inż. Adam Kłodnicki.
- I. „ Miernictwa: 1. vacat.
2. Inż. Kazimierz Dziubiński.
- II. „ „ : 1. Inż. Stanisław Osler.
2. Inż. Zbigniew Skąpski.
„ Astronomji Sferycznej i Geodezji Wyższej:
1. Walenty Szpunar.
- I. „ Budowy Mostów: 1. Inż. Stanisław Mazur.
2. Inż. Adam Kosacz.
- II. „ „ „ : 1. vacat.
2. vacat.
- I. „ Budownictwa Wodnego: 1. Inż. Bronisław Kopy-
ciński.
- II. „ „ „ : 1. vacat.
- III. „ „ „ : 1. vacat.
p. o. Inż. Marcin Wa-
lawender.
- „ Budowy Dróg i Tunelów: 1. Inż. August Spyra.
2. Inż. Jan Grubecki.
- „ Budowy Koleji Żelaznych: 1. Inż. Zenon Thienel.
- Doc. Budownictwa Żel.-bet.: 1. Inż. Stanisław Obmiński.
- Budowa miast: p. o. Inż. Oleg Łucyk.
- Przy wykładach i ćwiczeniach z Fizyki A: 1. Zofja Balówna.
„ „ „ „ z Geologii i Paleontologii:
1. Dr. Jan Wdowiarz.
„ „ „ „ z Rolnictwa: vacat.

e) Asystenci młodsi:

Kat. Statyki Budowli i Budownictwa Żelaznego:

Henryk Budziłło.

I. Kat. Miernictwa: **Władysław Biały.**

„ „ „ **Leopold Grzyb ¹⁾.**

II. „ „ **Inż. Wiktor Cywiński.**

I. „ **Matematyki: Józef Dzik.**

Alfons Lewandowski.

Izydor Kierniakiewicz.

Docentura Żelbetnictwa: **Władysław Danilecki.**

„ **Komasacji i parcelacji: Józef Kożuchowski.**

Przy wykładach i ćwiczeniach z Fizyki (A):

Bolesław Rząca.

f) Zastępcy asystentów:

Kat. Mechaniki: **Wacław Janusz.**

Przy wykładach i ćwiczeniach z Fizyki (A):

Zbigniew Bartz.

Bolesław Solak.

---

¹⁾ Na etacie st. asyst.

3. Skład Komisji egzaminów dyplomowych na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej.

A) Oddział lądowy:

Prezes: Prof. Dr. Inż. Karol Wątarek.

- I. Zast. prezesa: „ Inż. Kazimierz Zipser.
II. „ „ „ Dr. Inż. Jan Bogucki.
Członkowie: „ Inż. Emil Bratro.
„ Dr. Inż. Stefan Bryła.
„ „ „ Stanisław Brzozowski.
„ „ „ Adam Kuryłło.
„ „ „ Jan Łopuszański.
„ „ „ Maksymiljan Matakiewicz.
„ „ „ Otto Nadolski.
„ „ „ Maksymiljan Thullie.
„ „ „ Kasper Weigel.
„ Inż. Władysław Wojtan.
Zast. prof. Inż. Kazimierz Bartoszewicz.

B) Oddział wodny:

Prezes: Prof. Dr. Inż. Maksymiljan Matakiewicz.

- I. Zast. prezesa: „ „ „ Jan Łopuszański.
II. „ „ „ Otto Nadolski.
Członkowie: „ „ „ Jan Bogucki.
„ Inż. Emil Bratro.
„ Dr. Inż. Stefan Bryła.
„ „ „ Stanisław Brzozowski.
„ „ „ Adam Kuryłło.
„ „ „ Maksymiljan Thullie.
„ „ „ Karol Wątarek.
„ „ „ Kasper Weigel.
„ Inż. Władysław Wojtan.
„ „ „ Kazimierz Zipser.
Zast. prof. Inż. Kazimierz Bartoszewicz.

C) *Oddział mierniczy:*

Prezes: Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.

- I. Zast. prezesa: „ „ Lucjan Grabowski.
II. „ „ „ Inż. Władysław Wojtan.
Członkowie: „ Dr. Inż. Stanisław Brzozowski.
„ „ „ Otto Nadolski.
„ „ „ Karol Wątopek.
„ Inż. Kazimierz Ziłpser.

---

4. Spis wykładów Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej.

Dla przedmiotów, należących do Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej, przeznaczono liczby od 1 do 100 wł. Przedmioty innych Wydziałów podano na końcu spisu.

Przedmioty Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej:

1. **Matematyka II.**¹⁾, Prof. Dr. Włodzimierz Stożek.

Tyg. 4 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. zim. i 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. let. Obow. dla Wyzd. Mechan., Inż.

Funkcje wielu zmiennych. Całki wielokrotne. Geometria analityczna przestrzeni i teoria powierzchni drugiego stopnia. Teoria krzywych. Teoria powierzchni. Równania różniczkowe. Szeregi Fouriera. Ćwiczenia w związku z wykładami.

2. **Matematyka III.**¹⁾, Prof. Dr. Włodzimierz Stożek.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim.

Równania różniczkowe. Teoria najważniejszych równań różniczkowych, mających zastosowanie w naukach technicznych. Ćwiczenia w związku z wykładami.

2.a **Repetytorjum matematyki elementarnej**, Prof. Dr. Włodzimierz Stożek.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagany jest egzamin z matematyki I.

3. **Ćwiczenia rachunkowe**¹⁾, prowadzi *Włodzimierz Kowalski*.
Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. miern.

Trygonometria płaska i sferyczna w zastosowaniu do miernictwa. Nomogramy i djagramy w miernictwie. Zastosowanie wysuwki logarytmicznej. Zastosowanie rachunku różniczkowego i różnicowego w miernictwie.

4. **Matematyka stosowana**, wykłada *Doc. Dr. Lucjan Böttcher*.
Tyg. 1 godz. wykł. i 1 godz. ćwicz. w obu półr.

Układanie wykresów funkcyj najważniejszych pod względem technicznym. Odczytywanie gotowych wykresów. Skala funkcyjna i suwak logarytmiczny. Zasady nomografji. Graficzne rozwiązywanie równań algebraicznych i różniczkowych.

5. **Metody liczenia**, wykłada *Doc. Dr. Lucjan Böttcher*.
Tyg. 1 godz. ćwicz. w obu półr.

Graficzne rozwiązywanie układu dwóch, trzech równań linjowych z tyłuż niewiadomemi. Obliczanie wartości najważniejszych pod wzgl. techn. wyrażeń potęgowych, logarytmicznych, goniometrycznych i cyklometrycznych. Logarytmiczno-goniometryczne rozwiązywania równań drugiego i trzeciego stopnia.

6. **Teorja równań różnicowych**²⁾, *Doc. Dr. Lucjan Böttcher*.
Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.

Równania różniczkowe a równania różnicowe. Rozwiązywanie najelementarniejszych równań różnicowych. Równania różnicowe linjowe rzędu pierwszego i wyższych. Zastosowania techniczne.

7. **Teorja wektorów**²⁾, *Doc. Dr. Lucjan Böttcher*.
Tyg. 1 godz. wykł. w obu półr.

Rozwój pojęcia wielkości skalarowych i wektorowych w ich ujęciu arytmetycznym i geometrycznym. Zasady rachunku wektorami i zastosowanie ich do najważniejszych zadań mechaniki, fizyki i elektrotechniki.

7. a **Suwak logarytmiczny**²⁾, *Doc. Dr. Lucjan Böttcher*.
Tyg. 1 godz. wykł. w obu półr.

Teorja i praktyczne ćwiczenia w zakresie technicznie ważnych zagadnień.

---

¹⁾ W r. n. 1934/35 nie odbędą się.

²⁾ Wykład zgłoszony.

8. **Wybrane zagadnienia z teorii równań różniczkowych¹⁾**,
Doc. Dr. Władysław Nikliborc.
Tyg. 1 godz. wykl. w półr. zim.
9. **Balistyka teoretyczna¹⁾**, *Doc. Dr. Władysław Nikliborc.*
Tyg. 2 godz. wykl. w obu półr. zim.
10. **Fizyka A., Prof. Dr. Tadeusz Malarski.**
Tyg. 6 godz. wykl. w półr. zim. i 3 godz. ćwic. w półr. let. Dla Wydz. Arch.²⁾ 5 godz. wykl. w półr. zim.
Zasadnicze prawa i pojęcia mechaniki. Własności materji w trzech stanach skupienia i ich zależność od temperatury. Jednostki i ruch ciepła. Akustyka przestrzenna. Elementy elektryczności i magnetyzmu. Optyka ze szczególnem uwzględnieniem optyki geometrycznej i teorii przyrządów optycznych.
11. **Mechanika ogólna, Prof. Dr. Wojciech Rubinowicz.**
Tyg. 5 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. ład. wodn. i miern.
Podstawowe wiadomości z teorii wielkości kierunkowych. Spółrzędne naturalne; środek masy i kierunki główne. Kinematyka punktu i ciała sztywnego. Statyka ze szczególnem uwzględnieniem metod wykreślnych. Tarcie. Dynamika punktu i układu punktów materialnych.
12. **Mechanika dla geodetów, wykl. Doc. Dr. Władysław Nikliborc.**
Tyg. 4 godz. wykl. w półr. zim. dla Od. miern.
Kinematyka. Dynamika punktu i systemu punktów materialnych. Teorja potencjału newtonowskiego (charakterystyczne własności potencjału; twierdzenie Stokesa; potencjał elipsoidy). Teorja ruchu ziemi dokoła słońca.
13. **Wytrzymałość materiałów³⁾**, *Prof. Dr. Wojciech Rubinowicz.*
Tyg. 5 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. zim. dla Od. ład. i wodn.
Stan napięcia i odkształcenia. Przegląd dat doświadczalnych, prawo Hooke'a, wyężenie. Zasady i twierdzenia wytrzymałości materiałów. Pręty proste i układy prętów prostych. Teorja prętów krzywych. Ogólne wiadomości z teorii płyt i powłok. Zagadnienia specjalne.

¹⁾ Wykład zgłoszony.

²⁾ Wykład dla Wydz. Arch. kończy się odpowiednio wcześniej.

³⁾ Do przyjęcia wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykład i ćwiczenia z mechaniki ogólnej.

14. Hydromechanika, wykład Dr. Inż. Zygmunt Fuchs.

Tyg. 2 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. letn.

Hydrostatyka. Kinematyka i dynamika ruchu cieczy doskonałej. Ruch „jednowymiarowy“ i zastosowania praktyczne. Ruch laminarny i burzliwy. Bieg wody w rurociągach, kanałach i rzekach. Opór środowiska. Napór hydrodynamiczny. Ruch potencjalny płynów; potencjał prędkości i funkcja prądu.

15. Petrografia, wykład Doc. Dr. Marjan Kamiński.

Tyg. 2 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. zim.

Ogólne wiadomości o skorupie ziemskiej, metody badań w petrografii, zarys systematyki skał magmowych, osadowych i łupków krystalicznych, technicznie ważne skały Polski. Łącznie z wykładami ćwiczenia w rozpoznawaniu minerałów i skał na tle najważniejszych i najprostszych cech fizycznych.

15. a Ćwiczenia petrograficzne w pracowni i w polu¹⁾, prowadzi Doc. Dr. Marjan Kamiński.

Tyg. 2 godz. w półr. let.

Analiza minerałów i skał zapomocą prostych metod mechanicznych i optycznych w pracowni oraz ćwiczenia w ustalaniu cech geologicznych skał w polu.

16. Geologia ogólna A., wykład Prof. Wawrzyniec Teisseyre.

Tyg. 2 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. i wycieczki w półr. let.

Przedmiot i podział geologii. Wiadomości wstępne z różnych gałęzi wiedzy przyrodniczej. Budowa skorupy ziemskiej (tektonika). Zjawiska geologiczne endo — i exogeniczne. Pogląd ogólny na sposób powstania i podział historyczny skał. Pogląd ogólny na zjawiska i na prowincje geologiczne Polski. Główne, praktyczne zastosowania geologii miejscowej.

17. Geologia historyczna i regionalna, wykład Prof. Wawrzyniec Teisseyre.

Tyg. 2 godz. wykl. w obu półr., a 2 godz. ćwic. w półr. zim. i 4 godz. ćwic. w półr. let.

Stosunek geologii ogólnej do geologii historycznej. Stratygrafia i tektonika ważniejszych regionów Polski. Roz-

---

¹⁾ Kurs specjalny, dostępny po zdaniu egzaminów z mineralogii i petrografii oraz za poprzedniem zgłoszeniem się u profesora.

mieszczanie pólódw kopalnych Polski. Zastosowanie w poszukiwaniach górnicych. Sposób sporządzania map geologicznych.

18. **Wybrane działy chemji technicznej**, wykłada *Prof. Dr. Inż. Adolf Joszt.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

Zasadnicze wiadomości z chemji ogólnej. Pierwiastki i ich połączenia. Zasadnicze wiadomości z technologii chemicznej tych działów, które mają specjalne znaczenie dla Polski.

19. **Chemja rolnicza A.**, wykł. *Doc. Dr. Arkadiusz Musierowicz.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. wodn. i miern. oraz dla Od. las.

Zarys historyczny. Potrzeby roślin. Znaczenie światła, wody, tlenu, temperatury i pokarmów dla roślin. Czynniki ograniczające i szkodliwe. Obieg kołowy węgla i azotu w przyrodzie. Nauka o nawozach i nawożeniu. Doświadczenia polowe. Najważniejsze wiadomości o żywieniu zwierząt użytkowych. Własności najpospolitszych pasz.

20. **Gleboznawstwo A.**, wykł. *Doc. Dr. Arkadiusz Musierowicz.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. oraz 2 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. wodn. a 3 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. miern.

Wykład: Definicje gleby. Czynniki wietrzenia fizycznego i chemicznego. Udział organizmów żywych w procesach glebotwórczych. Własności fizyczne gleby. Skład mechaniczny gleby. Woda i powietrze w glebie. Zjawiska adsorpcji i absorpcji. Rozkład materji organicznej. Próchnica w glebie. Procesy bielicowania i kwasowość gleb. Powstawanie poszczególnych typów gleb. Powstawanie torfowisk i własności poszczególnych gatunków torfu. Systemy klasyfikacji gleb. Przegląd i rolnicze własności gleb polskich.

Ćwiczenia: Analiza mechaniczna i badanie fizycznych własności gleby. Oznaczanie zawartości wapna, kwasowości, ilości i jakości próchnicy. Odróżnianie najważniejszych rodzajów torfu. Wycieczki gleboznawcze, połączone z rozpoznawaniem i określaniem własności poszczególnych gleb na podstawie badania ich profilu.

21. Botanika rolnicza, wykł. *Doc. Dr. Roman Borkowski.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. wodn.

Najważniejsze wiadomości o życiu i budowie roślin. Podział świata roślinnego. Znaczenie grzybów i bakterji dla rolnictwa. Przegląd najważniejszych rodzin roślin wyższych. Zbiorowiska roślinne. Wpływ warunków siedliskowych na świat roślinny. Rośliny jako charakterystyczny wyraz właściwości siedliska.

22. Zarys rolnictwa wraz z uprawą łąk i torfów, wykł. *Dr. Inż. Zdzisław Paciorkowski.*

Tyg. 2 godz. wykł. w obu półr. dla Od. wodn., miern. i dla wydz. Roln. las. oraz Chemicznego.

Istota i znaczenie rolnictwa. Wpływ warunków przyrodniczych i stosunków gospodarczych na ustrój gospodarstwa rolnego. Stosunek produkcji roślinnej do produkcji zwierzęcej. Produkcja roślinna. Mechaniczna uprawa roli. Ogólna uprawa roślin. Szczegółowa uprawa roślin zbożowych, okopowych, strączkowych, pastewnych i przemysłowych. Płodozmian i systemy rolnicze. Uprawa łąk i pastwisk. Sprzęt i przechowanie paszy. Silosy i pasza silosowa. Uprawa torfowisk i wrzosowisk. Utrwalanie i uprawa wydm piaszczystych.

23. Nauka o terenie i rysunki sytuacyjne I., wykład

Tyg. 1 godz. wykł. i 2 godz. rys. w półr. let. dla Od. miern. i Wydz. Roln. las.

Linje kształtu terenu. Zasadnicze formy terenu. Metody przedstawienia terenu na planach. Znaki przyjęte. Reprodukacja planów. Powiększanie i pomniejszanie planów. Pantograf. Plany warstwicowe. Rozwiązywanie zagadnień na planach warstwicowych. Szkicowanie.

24. Rysunki sytuacyjne II., prowadzi *Dr. Inż. Edmund Wilczkiewicz.*

Tyg. 2 godz. w półr. let. dla Od. miern.

Nanoszenie ram sekcyjnych, sieci hektarowych, punktów triangulacyjnych i poligonowych oraz szczegółów, przy użyciu linjałów i koordynatografu. Nanoszenie zdjęcia tachymetrycznego wraz z interpolacją warstwic.

25. Miernictwo I., Prof. Inż. Władysław Wojtan.

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. zim. dla wszystkich oddziałów, także dla Od. lasowego (wykł.), nado 3 godz. ćwic. w półr. let. na oddziale mier.

Wiadomości wstępne. Pomiar długości. Tyczenie prostopadłych. Najprostsze sposoby pomiaru kątów poziomych. Podstawy zdjęć i metody zdejmowania. Zdejmowanie parcel i zbiorów parcel. Obliczanie powierzchni. Podział gruntów i regulacja granic. Libela. Przyrządy optyczne. Zdjęcia stolikowe. Wypracowanie odnośnych ćwiczeń.

26. Miernictwo II. A., Prof. Inż. Władysław Wojtan.

Tyg. 5 godz. wykł. i 6 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. ład., wodn. i lasowego. (wykł.)

Niwelacja zwykła i ścisła. Teodolit. Pomiar kątów poziomych. Optyczny pomiar odległości i wysokości. Obliczanie spórzędnych prostokątnych płaskich. Triangulacja. Zdjęcia poligonowe, tachymetryczne i busolowe. Fotogrametria. Tyczenie tras. Pomiary wysokości: trygonometryczny i barometryczny. Wypracowanie odnośnych ćwiczeń z uwzględnieniem rachunku wyrównania.

27. Miernictwo II. B., Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.

Tyg. 5 godz. wykł. i 6 godz. ćwic. w półr. zim., a 4 godz. wykł. i 7 godz. ćwic. (1 dzień) w półr. let. dla Od. miern.

Instrument niwelacyjny. Niwelacja. Instrument uniwersalny. Metody pomiaru kątów poziomych. Rachunek spórzędnych. Triangulacje. Zdjęcia poligonowe i busolowe. Tachymetria zwykła i precyzyjna. Tachymetry redukcyjne. Przyrządy do optycznego pomiaru odległości. Trygonometryczny pomiar wysokości. Tyczenie tras. (Przy wymienionych tu działach uwzględnia się zastosowanie rachunku wyrównawczego).

28. Miernictwo III., wykłada Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim., a 2 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. miern.

Miernictwo podziemne. Teoria optyczna lunety z soczewką ogniskującą jako odległownicy. Pomiary barometryczne. Odległownice dwuobrazowe. Metoda biegunowa zdjęć poziomych. Zasady topografii.

29. Miernictwo IV., wykłada *Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. zim. dla Od. miern.

Zasady rozmierzania kraju. Założenie i pomiar sieci triangulacyjnej I i II-rzędnej. Sieci podstawowe. Pomiar podstawy. Metody wyrównania siatek I-rzędnych. Warunek Laplace'a. Triangulacja II i III-rzędna. Niwelacja ścisła.

30. Fotogrametria, wykłada *Dr. Inż. Edmund Wilczkiewicz.*

Tyg. 2 godz. wykł. w pół. zim. i 4 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. miern.

Rozwój historyczny. Ogólne zasady fotogrametrii. Orientacja wewnętrzna zdjęć fotogr. Fotogrametria stolikowa. Stereofotogrametria. Autogrametria. Przyrządy do zdjęć fotogrametrycznych. Wyznaczenie elementów orientacji zewnętrznej. Technika zdjęć fotogrametrycznych. Dokładność fotogrametrii.

31. Seminarjum geodezyjne, prowadzi *Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.*

Tyg. 1 godz. w obu półr. dla Od. miern.

32. Rachunek wyrównawczy I., *Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.*

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. zim. dla Od. ład., wodn., miern. i Wydż. Roln. las.

Zasady rachunku prawdopodobieństwa. Charakterystyka błędów spostrzeżeń. Teoria najmniejszych kwadratów. Wyrównanie spostrzeżeń bezpośrednich, pośrednich i bezp. warunkowanych. Zastosowanie rachunku wyrówn. w miernictwie. (Sieci niwelacyjne, triangulacyjne, wyrównanie wcinania wprzód, wstecz i obustronnego oraz sieci wypełniających).

33. Rachunek wyrównawczy II.¹⁾, *Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.*

Tyg. 1 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. miern.

Wyrównanie spostrzeżeń pośrednich z warunkami i warunkowanych o niewiadomych. Wyrównanie stacyjne. Wyrównanie przy trygonometrycznym oznaczeniu punktów przez wcinanie. Wyrównanie wielkich sieci wypełniających. Zastosowanie rachunku wyrównawczego przy układaniu formuły empirycznych.

---

¹⁾ Zapisujący się na ten przedmiot winni wykazać się egzaminem kursowym z miernictwa I.

34. **Astronomja sferyczna i geodezja wyższa** ¹⁾, *Prof. Dr. Lucjan Grabowski.*

Tyg. 6 godz. wykl. i 1 godz. ćwicz. w półr. zim., 4 godz. wykl. i 3 godz. ćwicz. w półr. let. dla Wydz. Inż.

Układy spólrzędnych, używane w astronomji sferycznej. Przemiana spólrzędnych sferycznych. Rachuby czasu. Refrakcja. Paralaksa. Aberracja. Precesja i nutacja. Opis głównych typów instrumentów astronomicznych. Metody wyznaczania kierunku południka, czasu miejscowego, szerokości i długości geogr. miejsca obserwacji. Katalogi gwiazd i efemerydy.

Dynamiczne podstawy geodezji. Szkicowy zarys teorii pomiaru ziemi i badania kawałków geoidy metodami geometrycznymi. Teorja badania całokształtu geoidy metodą grawimetryczną. Wstęp do nauki o rozmiarowaniu kraju: powierzchnie odniesienia, geometria elipsoidy obrotowej. Rozmierzenie kraju: przenoszenie spólrzędnych geograficznych na powierzchnię elipsoidalnej i zadanie odwrotne; rozwiązywanie trójkątów geodezyjnych; operacje pomiarowe przy rozmiarowaniu kraju; spólrzędne Soldnerowskie, spólrzędne Gaussowskie i związane z niemi zadania; wzmianki o niektórych innych odwzorowaniach (odwzorow. dwuetapowe pruskie, odwzorow. Roussilhe'a). Pomiar wysokości: wzniesienia ortometryczne i dynamiczne.

35. **Odwzorowania kartograficzne** ²⁾, wyklada *Prof. Dr. Antoni Łomnicki.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

Wspólrzędne na kuli i ich zamiana. Pojęcie rzutu i odwzorowania. Teorja zniekształceń Tissota. Odwzorowania azymutalne, walcowe i stożkowe. Odwzorowania równopowierzchniowe, równokątne i pośrednie. Najważniejsze odwzorowania elipsoidy obrotowej.

36. **Ćwiczenia z kartografji praktycznej** ³⁾, prowadzi *Stanisław Wendeker.*

Tyg. 4 godz. ćwiczeń w półr. let.

Obliczenie siatki azymutalnej równej powierzchni dla $\varphi_0 = 50^\circ$, dla Europy, podziałka 1:25 milj. Rysunek obu tych siatek, z podaniem tabelki i wykresu zniekształceń.

---

¹⁾ Zapisujący się (studenci Od. mierniczego) winni wykazać się zdaniem kollokwjum z „Ćwiczeń rachunkowych“.

²⁾ Wykład odbywa się co drugi rok; w r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

³⁾ Ćwiczenia odbywają się co drugi rok; w r. ak. 1934/35 nie odbędą się.

Przegląd map geograficznych i topograficznych ze względu na generalizację i metody przedstawienia terenu. Rysunek generalizacyjny Europy w obu siatkach na podstawie map geograficznych specjalnych. Wykończenie fragmentu w mapce 1:25 milj. z zastosowaniem warstwic i barw hipsometrycznych dla terenu. Przegląd pisma kartograficznego i zastosowanie go w opisie obu mapek. Technika powielania map i zwiedzenie zakładu kartograficznego im. E. Romera we Lwowie.

37. 20-dniowe pomiary geodezyjne¹⁾, prowadzi *Prof. Inż. Władysław Wojtan*.

Odbywają się od 20 września do 10 października.

38. 6-tygodniowe pomiary polowe I.²⁾, prowadzi *Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel*.

39. 6-tygodniowe pomiary polowe II.³⁾, prowadzi *Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel*.

40. Statyka budowli⁴⁾, *Prof. Dr. Inż. Jan Bogucki*.

Tyg. 4 godz. wykł. i 6 godz. ćwicz. konstr. w półr. zim.

Wytrzymałość na ciągnięcie, ciśnienie i ścinanie. Obliczanie nitów. Wytrzymałość na zginanie; obliczanie przekroju belek drewnianych i żelaznych. Wytrzymałość na wyboczenie; obliczanie słupów. Układy kratowe płaskie i przestrzenne. Belki kratowe i więzary dachowe. Układy statycznie niewyznaczalne. Teoria łuków sprężystych i sklepień. Równowaga stoków. Parcie ziemi. Mury oporowe. Fundamenty.

41. Rysunki techniczne, prowadzi *Prof. Dr. Inż. Jan Bogucki*.

Tyg. 4 godz. rys. w półr. zim.

Przepisy i wzory wykonania rysunków technicznych. Stosowane metody rysunkowe: rzuty prostokątne, aksono-

---

¹⁾ Zapisujący się winni wykazać się egzaminami kursowymi z miernictwa I. i II. A i rachunku wyrównawczego I.

²⁾ Zapisujący się na ten przedmiot winni wykazać się egzaminami kursowymi z miernictwa I, rachunku wyrównawczego I oraz posiadać frekwencję z miernictwa II B.

³⁾ Zapisujący się winni wykazać się egzaminami kursowymi z miernictwa I. i II. B i rachunku wyrównawczego I.

⁴⁾ Zgłaszający się na rysunki z tego przedmiotu winni wykazać się egzaminem kursowym z mechaniki ogólnej i potwierdzeniem uczęszczania na ćwiczenia z wytrzymałości materiałów.

metryczne, przekroje. Oznaczenia techniczne w manierze czarnej i barwnej; skróty rysunkowe, uproszczenia, symbole. Normalizacja rysunków technicznych. Materiały konstrukcyjne i przedstawienie ich w rysunku. Wpisywanie wymiarów, podziałki. Wykończenie rysunków ołówkiem i tuszem. Kopjowanie. Zdjęcia z modeli i z wykonanych budowli. Szkicowanie.

42. Nauka o materiałach budowlanych, wykład *Inż. Kazimierz Bartoszewicz.*

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.

Materiały konstrukcyjne: kamienie naturalne, kamienie sztuczne palone i niepalone, drewno (budulec), metale.

Materiały wiążące: zaprawy mechaniczne, zaprawy chemiczne (powietrzne i wodotrwałe).

Materiały uzupełniające: szkło, asfalty, kity, laki, farby, tapety, słoma, i t. p.

Materiały zastępcze: roślinne, mineralne, metalowe.

43. Budownictwo żelazne¹⁾, Prof. Dr. Inż. Jan Bogucki.

Tyg. 3 godz. wykł. i 6 godz. ćwic. konstr. w półr. let.

Żelazo jako materiał ustrojowy. Połączenia żelaza. Słupy, dźwigary, wsporniki, łożyska. Stropy ogniotrwałe i mieszane. Kotwy dźwigarowe. Podciąg, otwory, ściany ryglowe. Schody i okna żelazne. Świetlnie stropowe i dachowe. Szczegóły krycia dachów żelaznych. Dachy więzarowe. Wiaty żelazne i budynki fabryczne.

44. Stalowe konstrukcje spawane²⁾, Prof. Dr. Inż. Stefan Bryła.

Tyg. 1 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim.

Metody spawania. Spawanie łukiem elektrycznym, oporowe, acetylenem. Przegląd innych metod. Wytrzymałość połączeń spawanych, ich charakterystyka i obliczenie. Elementy konstrukcji spawanych: dźwigary wzmocnione, blachownice, słupy, kratownice. Budynki szkieletowe. Budynki fabryczne. Przykłady wykonanych konstrukcji.

---

¹⁾ Zapisujący się na ten przedmiot winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady i ćwiczenia ze statyki budowli I, zgłaszający się zaś do egzaminu z tego przedmiotu egzaminem kursowym ze statyki budowli i z budownictwa ogólnego.

²⁾ Wykład specjalny, połączony z ćwiczeniami w warsztatach spawalniczych.

45. **Budownictwo żelazno - betonowe** ¹⁾, wykładu *Prof. Dr. Inż. Adam Kurytło*.

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. konstr. w półr. let. dla III. r. Od. ład. i wodn. oraz 4 godz. ćwic. w półr. zim. dla IV. r. Od. ład. i wodn.

Teorja i wyniki doświadczeń: Mechaniczne własności i współdziałanie betonu i żelaza. Wytrzymałość na zginanie i doświadczenia z belkami zginanemi. Wytrzymałość na ciśnienie osiowe, wyboczenie, ciśnienie mimośrodkowe i doświadczenia ze słupami.

Ustrój: Stropy, słupy, ściany, schody, wsporniki, dachy i wiaty, fundamenty, kominy, zbiorniki dla przechowania materiałów sypkich (silosy), deskowanie dla wykonania i wykonanie zespołów żelazno - betonowych.

46. **Drewniane konstrukcje inżynierskie**, wykładu *Prof. Dr. Inż. Jan Bogucki*.

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim.

Własności techniczne drewna z uwzględnieniem jego anatomicznej budowy. Badanie wytrzymałości. Obliczenie statyczne połączeń drewnianych. Tworzenie węzłów. Wiązary kratowe. Wiaty drewniane.

47. **Teorja mostów** ²⁾, *Prof. Dr. Inż. Stanisław Brzozowski*.

Tyg. 5 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. konstr. w półr. let.

Określenie statycznej wyznaczalności belek płaskich. Ciężary ruchome. Linje wpływowe belki wolnopodpartej, wystającej i przegubowej. Łuk trójprzegubowy. Kratownice płaskie, statycznie wyznaczalne. Wyznaczanie sił wewnętrznych. Linje wpływowe kratownic płaskich. Metoda prętów zastępczych. Teorja kinematyczna kratownic. Belki o szczególnym kształcie. Belki kratowe wspornikowe. Odkształcenie belek o ściance pełnej i belek kratowych. Belki hiperstatyczne, (statycznie niewyznaczalne). Zasady ich obliczania. Belki ciągłe. Łuki jedno-, dwu- i bezprzegubowe. Ustroje ramowe wieloprzęsłowe i wielopiętrowe. Belki bezprzekątniowe. Kratownice płaskie hiperstatyczne. Kratownice przestrzenne.

---

¹⁾ Zapisujący się na ten przedmiot, winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady i ćwiczenia ze statyki budowli I., zgłaszający się zaś do egzaminu z tego przedmiotu, egzaminem kursowym ze statyki budowli i budownictwa ogólnego.

²⁾ Zapisujący się winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady ze statyki budowli, a zgłaszający się do egzaminu z tego przedmiotu egzaminem ze statyki budowli.

48. **Wybrane działy ze statyki i teorii mostów**¹⁾ wykładu
Doc. Dr. Inż. Alfons Chmielowiec.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. dla IV. r. inż. ląd. i wodn.

Energetyczne kryterjum stałości równowagi i jego zastosowania. Naprężenia drugorzędne w belkach kratowych. Dynamika drgań i uderzeń. Statyka doświadczalna.

49. **Budowa mostów, Cz. I.**²⁾, *Prof. Dr. Inż. Stefan Bryła.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwicz. konstr. w półr. let. na III. r. Od. ląd. i wod. oraz 4 godz. ćwicz. konstr. na IV. r. Od. ląd. i Od. wod.

I. Zasady projektowania mostów. Przepisy mostowe.

II. Mosty drewniane. Mosty leżajowe. Mosty o belkach złożonych. Mosty rozporowe i wieszarowe. Mosty kratowe. Mosty rusztowaniowe. Mosty tymczasowe.

III. Przyczółki i filary drewniane, kamienne, betonowe i żelbetowe.

IV. Mosty żelbetowe: belkowe, ciągłe, ramowe i kratowe. Rusztowania mostów żelbetowych. Wykonanie mostów żelbetowych.

50. **Budowa mostów, Cz. II.**³⁾, *Prof. Dr. Inż. Stanisław Brzozowski.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. rys. w półr. zim. oraz 4 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. ląd. i 3 godz. wykł. oraz 4 godz. ćwicz. konstr. w półr. zim. oraz 2 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. wodn.

Teoria łuków ciągłych. Projektowanie łuków. Przepusty. Mosty kamienne, betonowe i żelazno-betonowe. Rusztowania. Wykonanie mostów.

51. **Budowa mostów, Cz. III.** *Prof. Dr. Inż. Stefan Bryła.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 6 godz. ćwicz. konstr. w półr. zim. dla Od. ląd. i 1 godz. wykł. oraz 2 godz. ćwiczeń konstr. dla Od. wodnego.

Mosty stalowe. Nitowanie. Spawanie. Mosty o ściance pełnej. Mosty kratowe. Różne kształty mostów krato-

---

¹⁾ Wykład polecony dla IV. r. inż. ląd. i wodn.

²⁾ Zapisujący się winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady statyki budowli, a zgłaszający się do egzaminu z tego przedmiotu egzaminem ze statyki budowli i teorii mostów.

³⁾ Zapisujący się winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady statyki budowli, a zdający egzamin egzaminem ze statyki budowli i teorii mostów.

wych stalowych. Przekroje prętów. Projektowanie węzłów. Łożyska. Tężniki (wiatrownice) podłużne i poprzeczne. Mosty spawane. Mosty łukowe i wiszące. Filary stalowe. Mosty ruchome; wykonanie mostów stalowych. Rusztowania. Wzmacnianie i rekonstrukcje mostów istniejących.

52. Budownictwo wodne, Cz. I.¹⁾, Prof. Dr. Inż. Maksymiljan Matakiewicz.

Tyg. 6 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. zim. oraz 3 godz. wykł. i 8 godz. ćwic. konstr. w półr. letn. IV. r. dla Od. ład. a 10 godz. ćwiczeń konstr. dla Od. wodn.

Hydrologja. Pomiary wodne, metody i przyrządy hydro-metryczne. Wyzyskanie sił wodnych, kanały, akwadukty, lewary etc. Przepływ przez jazy, śluzy, upusty, teoria spiętrzania; światła jazów i mostów. Budowa jazów stałych i ruchomych. Zbiorniki i przegrody dolin. Zabudowania potoków górskich. Regulacja rzek górskich i nizinnych. Spław drzewa. Podstawy żeglugi śródziemnej, kanalizacja rzek, kanały żeglugi, śluza komorowa, konstrukcja i zasady obliczenia. Porty rzeczne i kanałowe.

53. Budownictwo wodne, cz. II. Prof. Dr. Inż. Maksymiljan Matakiewicz.

Tyg. 3 godz. wykł. i 10 godz. ćwic. konstr. w półr. zim. dla V r. Od. wodn.

Regulacja rzek dla żeglugi. Drogi wodne (część szczegółowa): Historia rozwoju dróg wodnych. Opory ruchu, trakcja. Racjonalny przekrój poprzeczny, w związku z kosztami ruchu. Budowa kanałów żeglugi. Różne ustroje służ komorowych. Wyciągi mechaniczne. Zasilanie kanałów w wodę.

54. Meljoracje rolne²⁾, Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański.

Tyg. 5 godz. wykł. w półr. zim. oraz 10 godz. ćwic. konstr. w półr. let. dla Od. wodn. i miern.

Znaczenie meljoracji pod względem rolniczym i gospodarczym. Roślina i grunt. Stosunek wody oraz powietrza

---

¹⁾ Do przyjęcia na ćwiczenia konstrukcyjne z bud. wodnego I. wymagany będzie I. egzamin państw. (ogólny), egzamin ze statyki budowli i kollokwjum z materiału I. półrocza.

²⁾ Do przyjęcia wymagane od studentów Od. miern. potwierdzenie uczęszczania na wykłady z zarysu rolnictwa i gleboznawstwa oraz egzamin kursowy z wstępnych wiadomości z hydrotechniki; od studentów Od. wodn. potwierdzenie uczęszczania na wykłady z zarysu rolnictwa, gleboznawstwa i bud. wodn., cz. I.

do gruntu. Osuszanie gruntu z nadmiaru wody. Odpływ naturalny i sztuczny. Osuszanie rowami otwartymi. Drenowanie gruntów. Kultura torfów. Kolmacja bagien. Nawodnienie gruntów. Susza, oznaczenie ilości wody optymalnej dla rozwoju roślin, zapas wody w gruncie. Różne metody nawodnienia. Nawodnienia zalewowe, długo i krótkostokowe. Rozdział wody w nawodnieniach. Użytkowanie ścieków miejskich dla celów meljoracyjnych. Stawy rybne.

55. **Wybrane działy meljoracji rolnych**¹⁾, *Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański.*

Tyg. 1 godz. wykład i 2 godz. ćwiczeń konstr. w półr. let. dla Od. wodn. i miern.

56. **Beton i tegoż technologia**¹⁾, ...

Tyg. 1 godz. wykład w półr. zim. dla Od. ład. i wodn.

57. **Wstępne wiadomości z hydrotechniki**, wykład *Dr. Inż. Włodzimierz Roniewicz.*

Tyg. 1 godz. wykład i 1 godz. ćwiczeń w półr. let. dla Od. miern.

58. **Budownictwo wodne, cz. III**²⁾, *Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański.*

Tyg. 5 godz. wykład w półr. let. dla IV. r. Od. wod. i 10 godz. ćwiczeń konstr. w półr. zim. dla V. r. Od. wod.

Wstępne studia gospodarcze, zbyt energii elektr. w rozmaitego rodzaju przemysłach, wykresy zużycia w ciągu dnia, tygodnia i roku. Wyrównanie obciążeń dziennych i rocznych; oznaczenie wielkości zakładu i sposobu tegoż pracy.

Zakłady wodne o niskim i wysokim spadzie, ze zbiornikiem wyrównawczym (przemysłowym) dziennym, tygodniowym i rocznym. Wyznaczenie najkorzystniejszego spadu (zakłady szeregowe) i najkorzystniejszej ilości wody użytkowej. Plany pracy zakładów wodnych. Rezerwy cieplikowe i wodne. Zbiorniki wodne naturalne i sztuczne. Pojemność zbiorników wyrównawczych (użytkowych); plany gospodarcze zbiorników przemysłowych. Fala powodziowa, zbiorniki powodziowe. Pojemność zbiorników powodziowych i powodziowo-użytkowych.

---

¹⁾ Wykład specjalny.

²⁾ Do przyjęcia wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykłady i ćwiczenia konstrukcyjne z budownictwa wodnego I.

Techniczne zasady budowy zbiorników sztucznych i zakładów wodnych. Przegrody dolin ciężkie i lekkie, ujęcia wód użytkowych, spusty i upusty powodziowe.

Ujęcia jazowe, śluzy wpustowe i upustowe, osadnik i krata rzadka. Kanały otwarte i zamknięte, sztolnie. Komora przejściowa (wyrównawcza). Zasady teoretyczne obliczenia komory i rozmaite sposoby jej wykonania. Rurociągi turbinowe, metody obliczania i sposoby wykonania rurociągów żelaznych, żelazno - betonowych oraz drewnianych. Budynek zakładu silnicowego, typy turbin wodnych i komory turbinowe. Kanał odpływowy. Urządzenia elektryczne. Opis ważniejszych wykonanych konstrukcyj, dyspozycje budowlane, koszty budowy i warunki rentowności zakładów wodnych.

59. Fundamenty, Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. i 2 godz. ćwicz. konstr. w półr. let.

Wytrzymałość gruntu, metody i przyrządy badania jakości i wytrzymałości gruntu. Przyrządy i roboty pomocnicze (pale, ściany szczelne, kafary, pompowanie wody, bagrowanie, usuwanie przeszkód podwodnych itp.). Sposoby fundowania budowli w gruncie suchym, w wodzie gruntowej i płynącej (w rzekach, jeziorach i w morzu).

60. Wodociągi i kanalizacja miast¹⁾, Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. 4 godz. ćwicz. konstr. dla r. V. oraz 4 godz. wykl. w półr. let. dla r. IV.

Pogląd na zaopatrzenie miast w wodę do picia, dla celów domowych, gospodarczych i przemysłowych, oraz odprowadzenie wód zużytych i opadowych z obszarów miast. Znaczenie zdrowotne tych urządzeń. Własności wody, sposoby jej występowania i ujęcia. Zasady budowy wodociągów centralnych, grupowych, fabrycznych etc. Zasady urządzenia kanalizacji miejskich, zakładów przemysłowych etc. Metody i urządzenia oczyszczania wód, przeznaczonych do zaopatrywania miejscowości (osadniki, filtry, odżelaziacze, sterylizacja itp.) oraz zasady i urządzenia oczyszczania wód kanałowych i przemysłowych (oczyszczanie mechaniczne, chemiczne, biologiczne itp.). Warunki dobrej wody dla głównych gałęzi przemysłu i oczyszczanie ze składników szkodliwych. Oczyszczanie wód pofabrycznych.

---

¹⁾ Przed egzaminem kursowym należy wykazać się egzaminem z bud. wodn., cz. I.

61. Budownictwo morskie¹⁾, Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

Wiadomości o morzu i wodzie morskiej. Działanie wiatru i ruch falowy, przyptyw, odpływ, prądy morskie i ich działanie. Działanie morza na wybrzeże, ubezpieczenie wybrzeży. Ujścia rzek, korekcje. Zasady żeglugi morskiej. Porty morskie, ich budowle i wyposażenie. Urządzenia do budowy i naprawy statków morskich. Kanały morskie. Przykłady wykonanych urządzeń.

62. Urządzenia maszynowe zakładów o sile wodnej^{1) 2)}, wyklada Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

63. Hydrogeologia³⁾, wyklada Doc. Dr. Inż. Romuald Rostoński.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

Zadania hydrogeologii. Czynniki występowania wody w podziemiu (facja, porowatość i przepuszczalność). Warstwy przewodzące i podtrzymujące wodę. Siły rządzące wodą podziemną. Definicje wód podziemnych (w. gruntowa, zawieszona, głębinowa). Powstawanie wody gruntowej. Stosunek wody gruntowej do atmosferycznej i naziemnej. Ilość odpływu w. gruntowej do ścieków powierzchniowych. Oznaki w. gruntowej w podziemiu. Twory rzeczne i lodowcowe jako zbiorniki w. gruntowej (doliny rzek, d. glacialne, moreny). Pomiary wydajności studzien. Wody gruntowe w Polsce w czwartorzędzie, w trzeciorzędzie i w triasie. Wody mineralne w Polsce (szczawy, solanki i w. siarczane).

64. Znaczenie bakterjologii i epidemjologii w zawodzie inżyniera lądowego i wodnego, wyklada Prof. Dr. Napoleon Gąsiorowski.

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. zim.

65. Roboty ziemne, budowa dróg i tunelów⁴⁾, wyklada Prof. Inż. Emil Bratro.

Tyg. 4 godz. wykl. i 6 godz. ćwic. konstr. w półr. zim. oraz 3 godz. wykl. w półr. let. dla Od. ląd. i wodn., a nadto 3 godz. ćwic. konstr. w półr. let. dla Od. ląd.

---

¹⁾ Wykład specjalny.

²⁾ Wykład odbywa się co dwa lata; w r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

³⁾ W zakresie nauki o wodach podziemnych dla potrzeb osiedli; w r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

⁴⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z geometrii wykreślnej.

Roboty ziemne. Rodzaje i zachowanie się ziem w budowlach ziemnych. Wzruszenie ziemi ręczne, mechaniczne i wybuchowe, transport i jego koszty, wyrównanie mas. Wykonanie przekopów i nasypów. Roboty ochronne. Mury. Usuwiska. Osuszenia.

Budowa dróg. Rys historyczny. Elementy ruchu drogowego. Opory ruchu zaprzęgowego i motorowego. Trasowanie gospodarcze i techniczne. Opracowanie projektu. Roboty podtorowe. Nawierzchnia drogowa. Materiały. Utrzymanie dróg. Maszyny drogowe.

Tunele. Cele i rodzaje tunelów. Sztolnia i szyb. Wiertarki mechaniczne. Odbudowa tymczasowa i stała. Metody pełnego wyłamu. Szczególne metody odbudowy. Wytyczenie, przewietrzanie i oświetlenie tunelu. Portale.

66. Budowa miast, cz. I., wykładu Inż. Tadeusz Wróbel.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. ład. i miern. oraz 2 godz. ćwic. konstr. w półr. zim. dla Od. ład., a 4 godz. ćwic. konstr. w półr. let. dla Od. ład., miern. Dla Wydz. Archit. 2 godz. wykł. w półr. zim. i let. oraz 4 godz. ćwiczeń konstr. w półr. zim. i 6 godz. w półr. let.

Zakres nauki budowy miast. Układy poziome miast w przeglądzie historycznym. Cechy racjonalnej sieci ulic. Statystyka ruchu. Komunikacja miejska. Ulice i węzły ulic. Place komunikacyjne i architektoniczne. Bloki budowlane. Działki. Sposoby zabudowania i strefy. Obszary niezabudowane. Regulacja dzielnic istniejących, projektowanie nowych. Ustawodawstwo budowlane.

67. Budowa miast, cz. II., (budowa ulic), wykładu Prof. Inż. Emil Bratro.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let.

Ulica, jej cel i przeznaczenie. Ruch uliczny. Poprzeczny przekrój ulicy oraz elementy na niego wpływające. Sytuacja ulicy na tle rozbudowy miasta. Podłużny przekrój ulicy. Budowa ulicy, krawężnik, ściek, jezdnia i chodnik. Szczególne pasma komunikacyjne, chodniki ochronne, schody uliczne. Obce urządzenia w ulicy pod jej powierzchnią, na niej i nad nią. Węzły uliczne, szczególne urządzenia węzłów. Sygnalizacja ruchu na węzle. Ulice wielopiętrowe. Place. Szczególne urządzenia ulic.

68. Zarys nauki o kolejach żelaznych, Prof. Inż. Kazimierz Zipser.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let.

Podział kolei. Tabor i opory ruchu. Budowa toru. Połączenia torów. Spadki i krzywizny. Trasowanie. Stacje.

69. **Zasady ustroju pojazdów kolejowych, ruch i urządzenia kolejowe**, *Prof. Inż. Kazimierz Zipser*.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim.

Historyczny rozwój kolei, podział kolei. Ustrój ogólny parowozów i wagonów. Podział i rodzaje parowozów i wagonów. Prawo ruchu parowozów i pociągów po torze. Opory ruchu. Hamowanie pociągów. Organizacja ruchu kolejowego. Szybkość jazdy pociągów. Rozkłady jazdy. Służba ruchu stacyjna i pociągowa. Zasadnicze przepisy ruchu. Parowozownie. Stacje wodne i opałowe.

70. **Budowa kolei żelaznych, cz. I.**, *Prof. Dr. Inż. Karol Wątarek*.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim.

Wstęp. Budowa toru. Teoria wytrzymałości toru. Obračowanie i konstrukcja połączeń torów.

71. **Budowa kolei żelaznych, cz. II.¹⁾**, *Prof. Dr. Inż. Karol Wątarek*.

Tyg. 5 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. konstr. w półr. let. oraz 6 godz. ćwic. konstr. w półr. zim.

Spadki. Krzywizny. Trasowanie i wypracowanie projektu. Kosztorysowanie. Stacje. Koleje zębate. Koleje linowe.

72. **Koleje drogowe i miejskie**, *Prof. Inż. Kazimierz Zipser*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 4 godz. ćwic. konstr. w półr. zim.

Koleje drogowe i w poziomie ulic. Potrzeby komunikacyjne miast. Projektowanie kolei, spadki i łuki, podtorze, nawierzchnia, remizy, tabor, siła pociągowa i opory ruchu, zasady prowadzenia ruchu. Koleje szybkie (nadziemne i podziemne): projektowanie kolei, podtorze, nawierzchnia, stacje i przystanki, budowle specjalne, odwodnienie, wentylacja i oświetlenie, zasady prowadzenia ruchu.

73. **Ubezpieczenie ruchu pociągów¹⁾**, wykład *Inż. Michał Swoboda*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

---

¹⁾ Do przyjęcia na ćwiczenia konstrukcyjne z budowy kolei żelaznych cz. II, wymagane wykazanie się potwierdzeniem uczęszczania na ćwiczenia konstrukcyjne ze statyki budowli i z budowy dróg.

Cel i rozwój sygnalizacji. Podział sygnałów. Zalety i wady sygnałów optycznych i akustycznych. Urządzenia do zamykania zwrotnic. Urządzenia do ześrodkowanego ustawienia zwrotnic i sygnałów zapomocą mechanicznej pędni, prądu silnego i zgęszczonego powietrza. Przyrządy blokowe do zamykania sygnałów i dróg jazdy. Blokady liniowa. Zabezpieczenie bocznic kolejowych i przejazdów w poziomie.

74. **Utrzymanie kolei żelaznych** ¹⁾, wykład *Prof. Inż. Kazimierz Zipser*.

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. zim.

Utrzymanie nawierzchni kolejowej. Walka z zawiejami śnieżnymi na kolejach. Nadzór nad koleją i jej urządzeniami.

75. **Eksplatacja handlowa kolei żelaznych**, *Prof. Inż. Kazimierz Zipser*.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

Znaczenie kolei. Stosunek Państwa do kolei. Ustawodawstwo kolejowe. Studja ekonomiczne przy projektowaniu kolei. Znaczenie taryf, ich układ i stosowanie. Zadania handlowo-ekspedycyjne kolei. Umowy międzynarodowe. Organizacja i administracja kolei. Gospodarka taborowa. Budżetowanie.

76. **Organizacja przewozów kolejowych**, wykład *Inż. Stanisław Moryc*.

Tyg. 2 godz. wykl. dla Od. ład.

Zdolność przewozowa i przelotowa kolei, jednostki pracy kolei, parowozów, wagonów i pociągów, wykonywanie przewozów i wyzyskanie taboru, statystyka ruchowa, najgłówniejsze przepisy dla urzędników służby ruchu.

77. **Encyklopedia nauk inżynierskich A.**, wykład *Prof. Inż. Kazimierz Zipser*.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. let.

Ogólne zasady projektowania dróg i kolei żelaznych. Roboty ziemne. Mosty kamienne, drewniane i żelazne. Pomiarzy wodne. Budowa rowów i kanałów. Ujęcie wody. Wodociągi.

78. **Kosztorysy budowli inżynierskich**, wykład *Prof. Inż. Emil Bratro*.

Tyg. 1 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. zim.

---

¹⁾ Do egzaminu wymagany jest egzamin z budowy kolei żelaznych, cz. I.

Czynniki budowy. Zarząd i kierownictwo budowy. Kontrakty budowlane. Warunki ogólne i szczegółowe wykonania robót inżynierskich. Handel materiałami budowlanymi oraz obowiązujące zwyczaje handlowe. Kalkulacja przedsiębiorcy. Cennik i analiza cen. Przykłady praktyczne w opracowywaniu kosztorysów budowy inżynierskich.

79. Maszyny w technice budowlanej, wykładu Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. let.

Powody techniczne i gospodarcze mechanizacji robót budowlanych, trudności stosowania mechanizacji, stopień jej możliwości. Znaczenie maszyn w gospodarce miejskiej i komunikacji. Punkty główne i kryteria przy wyborze i korzystaniu z maszyn. Materiały do budowy maszyn, zasady obliczania części wytrzymałościowych i ścieranych. Opieka nad maszynami i smarowanie maszyn. Maszyny w technice budowlanej (z punktu wyboru, wyzyskania i opieki). Silniki parowe i spalinowe, pompy, maszyny dźwigowe i transportowe, kopaczki, sprężarki i robniki pneumatyczne, kruszarki, betoniarki. Maszyny do budowy i utrzymania dróg, maszyny do betonowania, maszyny do robót wodnych meljoracyjnych, wiatraki. Maszyny w gospodarce miejskiej: kotły i turbiny parowe, pompy wodociągowe i kanalizacyjne, maszyny do czyszczenia ulic, maszyny pożarnicze. Maszyny w kolejnictwie: lokomotywy i wozy silnikowe. Maszyny w żegludze: statki parowe i spalinowe. Maszyny transportowe w budynkach, na dworcach, pocztach i w portach: podnośniki - elektrowózki, transport biurowy i pocztowy, żórawie i przeładownice.

80. Ekonomja społeczna z zarysem skarbowości, wykładu Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Tyg. 4 godz. wykl. w półr. let.

Istota gospodarstwa i jego rodzaje. Istota i podział nauki ekonomji. Początki gospodarstwa. Stopnie rozwoju życia gospodarczego. Historia stosunków gospodarczych i idei ekonomicznych. Produkcja i jej czynniki: ziemia, praca i kapitał. Wartość i cena. Nauka o pieniądzu. Kredyt, banki, giełdy, spółki. Kartele i trusty. Rozdział dochodu społecznego; procent, zysk, renta, płaca. Przesilenia gospodarcze. Polityka agrarna. Polityka górnicza i przemysłowa. Kwestja robotnicza. Polityka handlowa i komunikacyjna. Zarys skarbowości: budżet, dochody skarbowe, wydatki, długi skarbowe.

81. Gospodarstwo miejskie, Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

Historja miast. Ustrój miast. Prawo wyborcze. Organizacja administracji miejskiej. Podział zakresu działania. Bezpieczeństwo publiczne. Statystyka. Finanse i podatki. Dobra miejskie. Instytucje kredytowe. Sprawy rozbudowy miast, budowlane, mieszkaniowe i gruntowe. Policja ogniowa. Zdrowotność. Komunikacja. Roboty publiczne. Sprawy przemysłowe i targowe. Oświata i sztuka. Przedsiębiorstwa miejskie (dostarczanie światła i siły; przedsiębiorstwa komunikacyjne; aprowizacja; czyszczenie miasta i zużytkowanie nieczystości; zakłady pogrzebowe itp.). Sprawy społeczne i opieka nad robotnikami. Sprawy ubogich i dobroczynne. Jednanie sporów. Poruczone sprawy administracji państwowej. Warunki rozwoju miast.

82. Zarys prawa państwowego, Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim.

Początki i rozwój społeczeństwa i państwa. Rozwój stonunku państwa do obywatela. Historja ustroju Polski. Tworzenie się obecnego Państwa Polskiego. Istota społeczeństwa, narodu, państwa. Terytorjum i ludność. Formy państwowe. Państwo a prawo. Istota konstytucji. Konstytucje polskie z 3 maja 1791 i 17 marca 1921. Kierunki władzy państwowej. Prezydent Rzeczypospolitej. Władza ustawodawcza. Autonomia Śląska. Władza wykonawcza. Samorząd. Sądownictwo administracyjne. Wymiar sprawiedliwości. Kościół a państwo. Stosunek do innych państw. Połączenie państw. Polska a Gdańsk. Obywatele i cudzoziemcy. Gwarancje konstytucyjne. Stan wyjątkowy. Życie polityczne. Ustrój społeczny. Ogólne wiadomości z administracji stosunków agrarnych, lasowych, przemysłowych, górniczych, handlowych, komunikacyjnych, społecznych i wojskowych.

83. Zarys prawa prywatnego, Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let.

Źródła prawa prywatnego w Polsce. Nauka o osobach. Prawo familijne. Prawo rzeczowe ze szczególnem uwzględnieniem nauki o posiadaniu i prawa własności. Nauka o zobowiązaniach. Prawo spadkowe. Ogólne wiadomości z prawa górniczego. Prawo konkursowe.

84. Prawo handlowe i wekslowe, Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.

Istota i rodzaje handlu. Historia prawa handlowego. Prawo handlowe w Polsce. Prawa i obowiązki kupca. Komisant. Spedytor. Przewoźnik. Makler. Prokurzyści, pełnomocnicy i pomocnicy handlowi. Spółki handlowe. Rejestr handlowy. Firma. Księgi handlowe. Inwentarze i bilanse. Czynności handlowe. Kupno handlowe. Giełdy. Domy składowe. Nauka o wekslu. Zobowiązania wekslowe. Protesty. Poręka wekslowa. Czeki.

85. Nauka o księgach publicznych, Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. ćwic. w półr. let.

Istota ksiąg publicznych. Księgi gruntowe z uwzględnieniem różnic dzielnicowych. Księgi górnicze i naftowe. Księgi kolejowe.

86. Liga narodów, Prof. Dr. Antoni Wereszczyński.

Jednorazowy wykład publiczny dla wszystkich lat studiów wszystkich Wydziałów.

Historja dążeń pacyfistycznych. Geneza i pakt Związku Narodów. Organizacja Ligi. Działalność na polu humanitarnem, kulturalnem, gospodarczem i społecznem. Mandaty. Ochrona mniejszości. Zapobieganie wojnom. Międzynarodowa organizacja pracy. Układ w Locarno. Pakt Kelloga. Idea Brianda.

87. Ustawa wodna¹⁾, wykład Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

Zasady prawa wodnego, ustawy i przepisy, regulujące gospodarstwo wodne. Księgi i znaki wodne. Zadanie technika w wykonywaniu ustawy wodnej i przepisów wodnych.

88. Nauka o katastrze¹⁾, wykład Inż. Edmund Strzygowski.

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. zim.

Rys historyczny katastru gruntowego. Pomiar Józefiński i pomiary katastralne w b. zaborze austriackim. Ustawa

---

¹⁾ Znajomość tego przedmiotu mają wykazać studenci Od. ląd. przy egzaminach z bud. wodnego, cz. I. i III. Studenci Od. wodn. zdają osobny egzamin.

o regulacji podatku gruntowego z r. 1869 i późniejsze. Ustawa ewidencyjna z r. 1883 i rozporządzenia wykonawcze. Rekonstrukcja zniszczonych operatów katastralnych. Instrukcja dla pomiarów metodą poligonową z r. 1904. Instrukcja dla wykonywania pomiarów metodą stołową z r. 1907. Przepisy pomiarowe metodą triangulacyjną i poligonową z r. 1928 i poligonową w celu przeprowadzenia nowych zdjęć w kraju z r. 1920.

Zarys niemieckich przepisów pomiarowych, obowiązujących na terenie b. zaboru pruskiego.

89. Komasacja i parcelacja, wykładu Inż. Ignacy Kinel.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. oraz 2 godz. ćwic. w półr. zim.

Ustawy agrarne z r. 1899 (o komasacji i dzieleniu wspólnych gruntów). Rozporządzenie wykonawcze z r. 1903 ze szczególnem uwzględnieniem części technicznej. Instrukcja pomiarowa dla wykonywania operacji agrarnych z r. 1908. Tymczasowa instrukcja techniczna dla wykonywania prac mierniczych przy operacjach agrarnych, prowadzonych przez Urzędy Ziemskie. Ustawa komasacyjna z r. 1923 i rozporządzenie wykonawcze do ustawy komasacyjnej z r. 1924.

90. Pomiar i regulacja miast¹⁾, wykładu Prof. Inż. Władystaw Wojtan.

Tyg. 2 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. zim.

Triangulacja. Poligonizacja. Zdejmowanie szczegółów. Niwelacja. Wymogi regulacji miast. Opracowanie planu regulacyjnego. Komasacja budowlana. Kosztorys regulacji. Realizacja regulacji.

91. Fotografja I., wykładu Inż. Witold Romer.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. ćwic. w obu półr.

Proces negatywny. Optyka i aparatura fotograficzna. Proces pozytywny. Stereoskopja. Kinematografja. Fotografja w barwach naturalnych.

---

¹⁾ Zapisujący się winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady z nauki o księgach publicznych.

²⁾ Do egzaminu wymagane są egzaminy kursowe z miernictwa I. miernictwa II B., rach. wyrówn. I i II.

Przedmioty z innych Wydziałów:

Geometria wykreślna A., Cz. I., patrz Wydz. Arch.
L. 102 a.

Geometria wykreślna A., Cz. II., patrz Wydz. Arch.
L. 102 b.

Budownictwo ogólne, patrz Wydz. Arch. L. 105.

Kosztorysy i prowadzenie budowy, patrz Wydz. Arch.
L. 109.

Ustawy budowlane, patrz Wydz. Arch. L. 110.

Cegielnictwo i zaprawy (Nauka o materiałach budowlanych II), patrz Wydz. Arch. L. 128.

Matematyka I., patrz Wydz. Mech. L. 201.

Repetytorjum matematyki elementarnej, patrz Wydz.
Mech. L. 202.

Encyklopedia górnictwa, patrz Wydz. Mech. L. 285.

Koleje elektryczne, patrz Wydz. Mech. L. 311.

Zasady telegrafji i telefonji, patrz Wydz. Mech. L. 313.

Księgowość i bilanse, patrz Wydz. Mech. L. 326.

Higiena i pierwsza pomoc w nagłych wypadkach,
patrz Wydz. Mech. L. 327.

Meteorologja i klimatologja, patrz Wydz. Roln.-las. L. 517.

Zabudowania górskich potoków, patrz Wydz. Roln.-las.
L. 570.

Polityka i ustawodawstwo agrarne i lasowe, patrz
Wydz. Roln.-las. L. 589.

---

5. Warunki przejścia na wyższe lata studjów na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej.

Czas trwania studjów na Oddziale lądowym i wodnym
wynosi 4 i $\frac{1}{2}$ roku, na Oddziale mierniczym 4 lata.

A) Oddział lądowy i wodny.

1. Do przejścia z I-go na II-gi rok studjów wymaga się:

a) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty
obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr., objęte programem nauk
I-go roku,

b) złożenia egzaminów kursowych z matematyki I. i z fizyki, albo

c) złożenia egzaminów kursowych z matematyki I. i mechaniki ogólnej.

2. Do przejścia z II-go na III-ci rok studjów wymaga się:

a) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr., objęte programem nauk II-go roku,

b) złożenia egzaminu ogólnego, albo:

a) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr., objęte programem nauk II-go roku,

b) złożenia egzaminów kursowych z matematyki I. i II., geometrii wykreślnej, fizyki, mechaniki ogólnej.

W tym wypadku będzie student przyjęty warunkowo i zapisuje się tylko na V-te półrocze, w ciągu którego obowiązany jest zdać egzamin ogólny. W razie niezdania egzaminu ogólnego w ciągu V-go półrocza student nie będzie przyjęty na VI-te półrocze a odbyte warunkowo półrocze V-te będzie unieważnione¹⁾.

3. Do przejścia z III-go na IV-ty rok studjów wymaga się:

a) wykazania się złożeniem egzaminu ogólnego,

b) złożenia egzaminu kursowego ze statyki budowli.

B) Oddział mierniczy.

1. Do przejścia z I-go na II-gi rok studjów wymaga się:

a) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr., objęte programem nauk I-go roku,

b) złożenia egzaminów kursowych z matematyki I. i fizyki.

2. Do przejścia z II-go na III-ci rok studjów wymaga się:

a) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr., objęte programem nauk II-go roku,

b) złożenia egzaminu ogólnego, albo:

a) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr., objęte programem nauk II-go roku,

---

¹⁾ Studenci, nieposiadający egzaminu ogólnego, wypełniają w książce legitymacyjnej i w kartach wpisowych tylko półr. zim.

b) złożenia egzaminów kursowych z matematyki I. i II., geometrii wykreślnej i fizyki.

W tym wypadku będzie student przyjęty warunkowo i zapisuje się tylko na V-te półrocze, w ciągu którego obowiązany jest zdać egzamin ogólny. W razie niezdania egzaminu ogólnego w ciągu V-go półrocza student nie będzie przyjęty na VI-te półrocze, a odbyte warunkowo V-te półrocze będzie unieważnione¹⁾.

3. Do przejścia z III-go na IV-ty rok studjów wymaga się:

a) złożenia egzaminu ogólnego,

b) potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty obowiązkowe, ćwiczenia i ćwicz. konstr. objęte programem nauk III-go roku.

---

¹⁾ Studenci, nieposiadający egzaminu ogólnego, wypełniają w książce legitymacyjnej i w kartach wpisowych tylko półr. zim.

6. Plan nauk Wydziału Inżynierji lądowej i wodnej na rok akademicki 1934/35.

Przedmioty, których godziny oznaczono gwiazdką, są polecane (nieobowiązkowe)¹⁾.

a) Oddział lądowy.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
I-y rok studjów.			
201	Matematyka I. — <i>Prof. Łomnicki</i>	4	4
"	Ćwiczenia z matematyki I. — "	2	2
5	Metody liczenia — <i>Doc. Böttcher</i>	*1	*1
10	Fizyka A. — <i>Prof. Malarski</i>	6	.
"	Ćwicz. z fizyki A. — " "	.	3
11	Mechanika ogólna. — " " <i>Prof. Rubinowicz</i>	.	5
"	Ćwicz. z mechaniki ogólnej. — " "	.	2
15	Petrografia. — <i>Doc. Kamiński</i>	2	.
15	Ćwiczenia petrograficzne w pracowni i w polu. — <i>Doc. Kamiński</i>	.	2
15a	Ćwiczenia z petrografji. — <i>Doc. Kamiński</i>	2	.
16	Geologia ogólna A. — <i>Prof. Teysseire</i>	.	2
"	Ćwicz. z geologii ogólnej i wycieczki. — " "	.	2
18	Wybrane działy z chemji techn. — <i>Prof. Joszt</i>	2	.
42	Nauka o materiałach budowlan. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	1	.
82	Zarys prawa państwowego ²⁾ — <i>Prof. Wereszczyński</i>	3	.
102a	Geometria wykreślna A., Cz. I. — <i>Prof. Bartel</i>	5	.
"	Ćwiczenia z geom. wykr. A. Cz. I. — " "	*2	.
"	Ćwicz. konstr. z geom. wykr. A., Cz. I. — " "	6	.
102b	Geometria wykreślna Cz. II. — " "	.	3
"	Ćwiczenia z geom. wykr. Cz. II. — " "	.	*2
"	Ćwiczenia konstr. z geom. wykr. Cz. II. " "	.	6
105	Budownictwo ogólne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	.	3
128	Cegielnictwo i zaprawy. — <i>Inż. Matzke</i>	*2	.
2a	Repetytorjum matem. element. — <i>Prof. Stożek</i>	*2	.
327	Higijena i pierwsza pomoc. — <i>Vacat</i>	*1	.

¹⁾ Przed wpisaniem poszczególnych przedmiotów do książki legitymacyjnej należy uwzględnić uwagi, odnoszące się do owych przedmiotów, a umieszczone w „Spisie wykładów“.

²⁾ Studentów, wpisujących się na ten przedmiot od r. 1934/35 obowiązuje egzamin kursowy.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
II-gi rok studjów.			
4	Matematyka stosowana. — <i>Doc. Böttcher</i>	1	1
"	Ćwicz. z matematyki stosowanej. — " "	1	1
6	Teoria równań różnicowych. — " "	*1	.
7	Teoria wektorów. — " "	*1	*1
7a	Suwak logarytmiczny. — " "	*1	*1
13	Wytrzymałość materiałów. — <i>Prof. Rubinowicz</i>	5	.
"	Ćwicz. z wytrzymałości materiałów. — " "	2	.
17	Geologia histor. i regionalna. — <i>Prof. Teisseyre</i>	*2	*2
"	Ćwicz. z geologii hist. i regj. — " "	*2	*4
25	Miernictwo I. — <i>Prof. Wojtan</i>	3	.
"	Ćwicz. z miernictwa I. — " "	4	.
26	Miernictwo II. A. — " "	.	5
"	Ćwicz. z miernictwa II. A. — " "	.	6
32	Rach. wyrównawczy I. — <i>Prof. Weigel</i>	2	.
"	Ćwicz. z rach. wyrów. I. — " "	1	.
41	Rysunki techniczne. — <i>Prof. Bogucki</i>	4	.
79	Maszyny w technice budowlanej, — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	.	3
80	Ekonomja społeczna z zarysem skarbowości. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	4
102b	Geometria wykreślna A. Cz. II. — <i>Prof. Bartel</i>	.	3
"	Ćwiczenia z geom. wykr. A. Cz. II. — " "	.	*2
"	Rysunki z geom. wykreśl. A. Cz. II. — " "	.	6
105	Budownictwo ogólne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	4	.
"	Ćwicz. konstr. z budow. ogóln. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	3	3
1	Matematyka II. — <i>Prof. Stożek</i>	4	2
"	Ćwicz. z matematyki II. — " "	1	1
14	Hydromechanika. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	2
"	Ćwicz. z hydromechaniki. — " "	.	2
32b	Księgowość i bilanse. — <i>Dr. Tomanek</i>	*2	.
III-ci rok studjów.			
2	Matematyka III. — <i>Prof. Stożek</i>	*3	.
8	Wybrane zagadnienia z teorii równań różniczkowych. — <i>Doc. Nikliborc</i>	*1	.
9	Balistyka teoretyczna — <i>Doc. Nikliborc</i>	*2	.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
34	Astron. sfer. i geod. wyż. — <i>Prof. Grabowski.</i>	*6	*4
"	Ćwicz. z astron. sfer. i geod. wyż. — " "	*1	*3
40	Statyka budowli. — <i>Prof. Bogucki</i>	4	.
"	Ćwicz. konstr. ze statyki budowli. — " "	6	.
43	Budownictwo żelazne. — " "	.	3
"	Ćwicz. konstr. z budown. żelazn. — " "	.	6
45	Budownictwo żelazno-betonowe. — <i>Prof. Kuryłło</i>	.	3
"	Ćwicz. konstr. z budown. żel.-bet. — " "	.	2
47	Teoria mostów. — <i>Prof. Brzozowski</i>	.	5
"	Ćwicz. konstr. z teorji mostów. — " "	.	4
49	Budowa mostów, Cz. I. — <i>Prof. Bryła</i>	.	3
"	Ćwicz. konstr. z bud. mostów, Cz. I. — " "	.	4
65	Roboty ziemne, budowa dróg i tunelów — <i>Prof. Bratro</i>	4	3
"	Ćwicz. konstr. z rob. ziemnych, bud. dróg i tune- lów. — <i>Prof. Bratro</i>	6	3
66	Budowa miast, Cz. I. — <i>Inż. Wróbel</i>	3	.
"	Ćwicz. konstr. z budowy miast, Cz. I. — " "	2	4
69	Zasady ustroju pojazdów kolejowych, ruch i urzą- dzenia kolejowe. — <i>Prof. Zipser</i>	3	.
285	Encyklopedia górnictwa. — <i>Prof. Fabiański</i>	*2	.
311	Koleje elektryczne. — <i>Inż. Jasilkowski</i>	.	*3
313	Zasady telegrafji i telefonji. — <i>Inż. Dorosz</i>	*3	.

IV-ty rok studjów.

37	20-dniowe pomiary polowe. — <i>Prof. Wojtan</i>	.	.
45	Ćwicz. konstr. z bud. żel. betonow. — <i>Prof. Kuryłło</i>	4	.
48	Wybrane działy ze statyki i budowy mostów. — <i>Doc. Chmielowiec</i>	*1	.
49	Ćwicz. konstr. z bud. mostów, Cz. I. — <i>Prof. Bryła</i>	4	.
50	Budowa mostów, Cz. II. — <i>Prof. Brzozowski</i>	3	.
"	Ćwicz. konstr. z bud. most., Cz. II. — " "	4	4
52	Budownictwo wodne, Cz. I. — <i>Prof. Matakiewicz</i>	6	3
"	Ćwicz. z bud. wodnego Cz. I. — " "	1	.
"	Ćwicz. konstr. z bud. wod., Cz. I. — " "	.	8
56	Beton i goż technologja. — " "	*1	.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pólr.	
		zim.	let.
78	Kosztorysy budowli inżynierskich. — <i>Prof. Bratro</i>	1	.
"	Ćwicz. konstr. z kosztorysów bud. inż. " "	2	.
84	Prawo handlowe i wekslowe. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	*1	.
87	Ustawa wodna ¹⁾ . — <i>Prof. Nadolski</i>	2	.
62	Urządzenia maszynowe zakładów o sile wodnej — <i>Prof. Ciechanowski</i>	*2	.
b) Oddział wodny.			
I-y rok studjów.			
2a	Repetitorium matematyki elem. — <i>Prof. Stożek</i> . .	*2	.
201	Matematyka I. — <i>Prof. Łomnicki</i>	4	4
"	Ćwicz. z matematyki I. — " "	2	2
5	Metody liczenia. — <i>Doc. Böttcher</i>	*1	*1
10	Fizyka A. — <i>Prof. Malarski</i>	6	.
"	Ćwicz. z fizyki A. — " "	.	3
11	Mechanika ogólna — <i>Prof. Rubinowicz</i>	.	5
"	Ćwicz. z mechaniki ogólnej. — " "	.	2
15	Petrografia. — <i>Doc. Kamiński</i>	2	.
"	Ćwicz. z petrografji. — " "	2	.
15a	Ćwicz. petrograficzne w pracowni i polu. — <i>Doc. Kamiński</i>	.	2
16	Geologia ogólna A. — <i>Prof. Teisseyre</i>	.	2
"	Ćwicz. z geologii ogólnej i wycieczki. —	.	2
18	Wybrane działy chemji techn. — <i>Prof. Joszt</i>	2	.
42	Nauka o materiałach budowlan. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	1	.
82	Zarys prawa państwowego. ²⁾ — <i>Prof. Wereszczyński</i>	3	.
102a	Geometria wykreślna A., Cz. I. — <i>Prof. Bartel</i>	5	.
"	Ćwicz. z geom. wykr. A. Cz. I. — " "	*2	.
"	Ćwicz. konstr. z geom. wykr. A., Cz. I. — " "	6	.
102b	Geometria wykreślna Cz. II. — " "	.	3
"	Ćwicz. z geom. wykr. Cz. II. — " "	.	*2

¹⁾ Znajomością tego przedmiotu mają się wykazać studenci oddz. lądowego przy egzaminie z bud. wodnego I.

²⁾ Od r. n. 1934/35 obowiązuje egzamin kursowy z tego przedmiotu.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
102 ^b	Ćwicz. konstr. z geom. wykr. Cz. II. — <i>Prof. Bartel</i>	.	6
105	Budownictwo ogólne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	.	3
128	Cegielnictwo i zaprawy. — <i>Inż. Matzke</i>	*2	.
327	Higijena i pierwsza pomoc. — <i>Vacat.</i>	*1	.
II-gi rok studjów.			
4	Matematyka stosowana. — <i>Doc. Böttcher</i>	1	1
"	Ćwicz. z matematyki stosowanej. — " "	1	1
7	Teoria wektorów. — " "	*1	*1
7 ^a	Suwak logarytmiczny. — " "	*1	*1
13	Wytrzymałość materiałów. — <i>Prof. Rubinowicz</i>	5	.
1	Matematyka II. — <i>Prof. Stożek</i>	4	2
"	Ćwiczenia z matematyki II. — " "	1	1
13	Ćwicz. z wytrzym. materiałów. — <i>Prof. Rubinowicz</i>	2	.
17	Geologia historyczna i regionalna. — <i>Prof. Teisseyre</i>	*2	*2
"	Ćwicz. z geologii hist. i regj. — " "	*2	*2
25	Miernictwo I. — <i>Prof. Wojtan</i>	3	.
"	Ćwicz. z miernictwa I. — " "	4	.
26	Miernictwo II. A. — " "	.	5
"	Ćwicz. z miernictwa II. A. — " "	.	6
32	Rach. wyrównawczy I. — <i>Prof. Weigel</i>	2	.
"	Ćwicz. z rachunków wyrów. I. — " "	1	.
41	Rysunki techniczne. — <i>Prof. Bogucki</i>	4	.
79	Maszyny w technice budowlanej, — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	.	3
80	Ekonomia społeczna z zar. skarb. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	4
103	Geometria wykreślna A. Cz. II. — <i>Prof. Bartel</i>	.	3
"	Ćwicz. z geom. wykr. A. Cz. II. — " "	.	*2
"	Rysunki z geom. wykreśl. A. Cz. II. — " "	.	6
105	Budownictwo ogólne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	4	.
"	Ćwicz. konstr. z bud. ogólnego. — " "	3	3
14	Hydromechanika. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	2
"	Ćwicz. z hydromechaniki. — " "	.	2
326	Księgowość i bilanse. — <i>Dr. Tomanek</i>	*2	.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKLADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
III-ci rok studjów.			
2	Matematyka III. — <i>Prof. Stożek</i>	*3	.
8a	Wybrane zagadnienia z teorii równań różniczkowych. — <i>Doc. Nikliborc</i>	*1	.
9	Balistyka teoretyczna. — <i>Doc. Nikliborc</i>	*2	.
19	Chemja rolnicza A. — <i>Doc. Musierowicz</i>	2	.
20	Gleboznawstwo A. — " "	2	.
"	Ćwicz. z gleboznawstwa A. — " "	.	2
21	Botanika rolnicza. — <i>Doc. Borkowski</i>	.	2
22	Zarys rolnictwa wraz z uprawą łąk i torfów. — <i>Dr. Paciorkowski</i>	2	2
40	Statyka budowli. — <i>Prof. Bogucki</i>	4	.
"	Ćwicz. konstr. ze stat. bud. — " "	6	.
43	Budownictwo żelazne. — " "	.	3
"	Ćwicz. konstr. z budown. żelazn. — " "	.	6
45	Budownictwo żelazno-betonowe. — <i>Prof. Kuryllo</i>	.	3
"	Ćwicz. konstr. z budown. żel.-bet. — " "	.	2
47	Teorja mostów. — <i>Prof. Brzozowski</i>	.	5
"	Ćwicz. konstr. z teorii mostów. — " "	.	4
49	Budowa mostów, Cz. I. — <i>Prof. Bryła</i>	.	3
"	Ćwicz. konstr. z bud. mostów, Cz. I. — " "	.	4
65	Roboty ziemne, budowa dróg i tunelów — <i>Prof. Bratro</i>	4	3
"	Ćwicz. konstr. z rob. ziemnych, bud. dróg i tunelów. — <i>Prof. Bratro</i>	6	.
68	Zarys nauki o kolejach żel. — <i>Prof. Zipser</i>	.	3
283	Encyklopedia górnictwa. — <i>Prof. Fabiański</i>	*2	.
517	Meteorologia i klimatologia. — <i>Dr. Ryzner</i>	*2	.
IV-ty rok studjów			
37	20-dniowe pomiary w polu — <i>Prof. Wojtan</i>	.	.
45	Ćwicz. konstr. z bud. żel. betonowego. — <i>Prof. Kuryllo</i>	4	.
48	Wybrane działy ze statyki i teorii mostów. — <i>Doc. Chmielowiec</i>	*1	.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
50	Budowa mostów Cz. II. — <i>Prof. Brzozowski</i> . . .	3	.
"	Ćwicz. konstr. z bud. most. Cz. II. — <i>Prof. Brzo- zowski</i>	4	2
52	Budownictwo wodne, Cz. I. — <i>Prof. Matakiewicz</i>	6	3
"	Ćwicz. z bud. wodn. Cz. I. — "	1	.
"	Ćwicz. konstr. z budow. wodnego, Cz. I. — <i>Prof. Matakiewicz</i>	.	10
54	Meljoracje rolne. — <i>Prof. Łopuszański</i>	5	.
"	Ćwicz. konstr. z mel. rolnych. — <i>Prof. Łopuszański</i>	.	10
55	Wybrane działy meljoracyj rolnych. — <i>Prof. Łopuszański</i>	.	*1
"	Ćwicz. konstr. z wybranych działów meljoracyj rolnych. — <i>Prof. Łopuszański</i>	.	*2
56	Beton i tegoż technologia —	*1	.
58	Budownictwo wodne, Cz. III. —	.	5
59	Fundamenty — <i>Prof. Nadolski</i>	2	.
"	Ćwicz. konstr. z fundamentów. — " "	.	2
60	Wodociągi i kanalizacja miast. — " "	.	4
64	Znaczenie bakterjologii i epidemiologii w zawodzie inżyniera. — <i>Prof. Gąsiorowski</i>	1	.
81	Gospodarstwo miejskie. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	*2	.
93	Zarys prawa prywatnego. — "	.	3
107	Kosztorysy i prowadzenie budowy. — <i>Inż. Barto- szewicz</i>	*2	.
"	Ćwicz. z kosztor. i prow. bud. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	.	*4
110	Ustawy budowlane. — <i>Inż. Wróbel</i>	1	.
570	Zabudowania górskich potoków. — <i>Prof. Hubicki</i> .	*2	.
589	Polityka i ustawodawstwo agrarne. — <i>Prof. Caro</i>	*4	.
V-ty rok studjów.			
44	Stalowe konstrukcje spawane. — <i>Prof. Bryła</i>	*1	.
"	Ćwicz. konstr. z stal. konstr. spaw. — " "	*2	.
46	Drewniane konstrukcje inżynierskie. — <i>Prof. Bogucki</i>	*2	.
"	Ćwicz. konstr. z drewn. konstr. inż. — " "	*2	.
51	Budowa mostów Cz. III. — <i>Prof. Bryła</i>	1	.
"	Ćwicz. konstr. z bud. mostów Cz. III. — <i>Prof. Bryła</i>	2	.
53	Budownictwo wodne II. — <i>Prof. Matakiewicz</i> . . .	3	.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pór.	
		zim.	let.
53	Ćwicz. konstr. z budow. wodnego, II. — <i>Prof. Matakiewicz</i>	10	.
58	Ćwicz. konstr. z budownictwa wodnego, III. — <i>Prof. Łopuszański</i>	10	.
60	Wodociągi i kanalizacja miast. — <i>Prof. Nadolski</i>	2	.
"	Ćwicz. konstr. z wodoc. i kanalizacji miast. — <i>Prof. Nadolski</i>	4	.
61	Budownictwo morskie. — <i>Prof. Nadolski</i>	2	.
62	Urządzenia maszynowe zakładów o sile wodnej. — <i>Prof. Ciechanowski</i>	2	.
78	Kosztorysy budowli inżynierskich. — <i>Prof. Bratro</i>	1	.
"	Ćwicz. konstr. z kosztorysów budowli inżynierskich. — <i>Prof. Bratro</i>	2	.
84	Prawo handlowe i wekslowe. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	*1	.
87	Ustawa wodna. — <i>Prof. Nadolski</i>	2	.

c) Oddział mierniczy.

I-szy rok studjów.

201	Matematyka I. — <i>Prof. Łomnicki</i>	4	4
"	Ćwicz. z matematyki I. — " "	2	2
5	Metody liczenia — <i>Doc. Böttcher</i>	*1	*1
10	Fizyka A. — <i>Prof. Malarski</i>	6	.
"	Ćwicz. z fizyki A. — " "	.	3
11	Mechanika ogólna. — <i>Prof. Rubinowicz</i>	.	5
"	Ćwicz. z mech. ogóln. — " "	.	2
23	Nauka o terenie. —	.	1
"	Rysunki sytuacyjne I. —	.	2
25	Miernictwo I. — <i>Prof. Wojtan</i>	3	.
"	Ćwicz. z miernictwa I. — " "	4	3
83	Zarys prawa prywat. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	3
102a	Geometria wykreślna A., Cz. I. — <i>Prof. Bartel</i>	5	.
"	Ćwicz. z geom. wykr. A. Cz. I. — " "	*2	.
"	Ćwicz. konstr. z geom. wykr. A., Cz. I. — " "	6	.
102b	Geometria wykr. Cz. II. — " "	.	3

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
102b	Ćwicz. z geom. wykr. Cz. II. — <i>Prof. Bartel</i>	.	*2
"	Ćwicz. konstr. z geom. wykr. Cz. II. — " "	.	6
2a	Repetitorium matem. elem. — <i>Prof. Stożek</i>	*2	.
327	Higijena i pierwsza pomoc. — <i>Vacat</i>	*1	.
II-gi rok studjów.			
4	Matematyka stosowana. — <i>Doc. Böttcher</i>	1	1
"	Ćwicz. z matematyki stosowanej. — " "	1	1
12	Mechanika dla geodetów. — <i>Doc. Nikliborc</i> . . .	4	.
19	Chemja rolnicza A. — <i>Doc. Musierowicz</i>	2	.
20	Gleboznawstwo A. — " "	3	.
"	Ćwicz. z gleboznawstwa A. — " "	.	2
24	Rysunki sytuacyjne II. — <i>Dr. Inż. Wilczkiewicz</i> . .	.	2
27	Miernictwo II. B. — <i>Prof. Weigel</i>	5	4
"	Ćwicz. z miernictwa II. B. — " "	6	7
32	Rachunek wyrów. I. — " "	2	.
"	Ćwicz. z rach. wyrów. I. — " "	1	.
33	Rach. wyrówn. II. — " "	.	1
"	Ćwiczenia z rach. wyrów. II. — " "	.	2
38	6-tygodn. pomiary polowe I. — " "	.	.
57	Wstępne wiadomości z hydrotechn. — <i>Inż. Roniewicz</i>	.	1
"	Ćwicz. z wstęp. wiad. z hydrot. — " "	.	1
80	Ekonomja społ. z zar. skarb. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	4
103	Geometria wykreślna A. Cz. II. — <i>Prof. Bartel</i> . .	.	3
"	Ćwiczenia z geom. wykreśl. A. Cz. II. — <i>Prof. Bartel</i>	.	*2
"	Rysunki z geom. wykr. A. Cz. II. — " "	.	6
1	Matematyka II. — <i>Prof. Stożek</i>	4	2
"	Ćwicz. z matematyki II. — " "	1	1
III-ci rok studjów.			
8	Wybrane zagadnienia z teorii równań różniczkowych. — <i>Doc. Nikliborc</i>	*1	.
22	Zarys rolnictwa wraz z uprawą łąk i torfów. — <i>Dr. Paciorkowski</i>	2	2
28	Miernictwo III. — <i>Prof. Weigel</i>	1	2

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
28	Ćwicz. z miernictwa III. — <i>Prof. Weigel</i>	.	4
30	Fotogrametria. — <i>Dr. Inż. Wilczkiewicz</i>	2	.
"	Ćwicz. z fotogrametrii. — " " " " " " " "	.	4
31	Seminarjum geodezyjne. — <i>Prof. Weigel</i>	*1	*1
34	Astronom. sferycz. i geodezja wyż. — <i>Prof. Grabowski</i>	6	4
"	Ćwicz. z astron. sfer. i geod. wyż. — " " " " " " " "	1	3
39	6-tygodn. pomiary polowe II. — <i>Prof. Weigel</i>	.	.
54	Meljoracje rolne. — <i>Prof. Łopuszański</i>	5	.
"	Ćwicz. konstr. z mel. rolnych. — " " " " " " " "	.	10
55	Wybrane działy meljor. roln. — " " " " " " " "	.	*1
"	Ćwicz. konstr. z wybranych działów meljoracyj rolnych. — <i>Prof. Łopuszański</i>	.	*2
66	Budowa miast, Cz. I. — <i>Inż. Wróbel</i>	3	.
"	Ćwicz. konstr. z bud. miast, Cz. I. — " " " " " " " "	.	4
77	Encyklopedia nauk inżynierskich A. — <i>Prof. Zipser</i>	.	3
84	Prawo handlowe i wekslowe. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	*1	.
85	Nauka o księgach publicznych — <i>Prof. Wereszczyński</i>	1	.
"	Ćwicz. z nauki o księgach publicznych. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	2
89	Komasacja i parcelacja — <i>Inż. Kinel</i>	2	.
91	Fotografia I. — <i>Inż. Romer</i>	1	.
"	Ćwiczenia z fotografii I. — <i>Inż. Romer</i>	2	2
IV-ty rok studjów.			
29	Miernictwo IV. — <i>Prof. Weigel</i>	3	.
"	Ćwicz. z miernictwa IV. — " " " " " " " "	4	.
88	Nauka o katastrze. — <i>Inż. Strzygowski</i>	3	.
"	Ćwicz. z nauki o katastrze. — " " " " " " " "	4	.
89	Komasacja i parcelacja. — <i>Inż. Kinel</i>	2	.
90	Pomiar i regulacja miast. — — <i>Prof. Wojtan</i>	2	.
"	Ćwicz. z pomiaru i regul. miast — " " " " " " " "	4	.
589	Polityka i ustawodawstwo agrarne i lasowe.	4	.

II. Program Wydziału Architektonicznego.

1. Spis katedr.
  2. Skład osobowy.
  3. Skład komisji egzaminu dyplomowego.
  4. Spis wykładów.
  5. Warunki przejścia na wyższe lata studjów oraz przepisy o egzaminach.
  6. Plan nauk na rok akademicki 1934/35.
-

1. Spis katedr Wydziału Architektonicznego.

Liczby odpowiadają liczbom porządkowym tych przedmiotów, objętych spisami wykładów, które należą do poszczególnych katedr.

Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny; prof. n. = profesor nadzwyczajny; zast. prof. = zastępca profesora; kat. zw. = katedra zwyczajna; kat. nd. = katedra nadzwyczajna; adj. = adjunkt; star. asyst. = starszy asystent; adr.: = adres katedry; tel.: = telefon katedry.

Kat. Rysunków Zdobniczych i Dekoracji Wnętrza — vacat — L. 123, 124; kat. zw., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12.

1. Kat. Geometrii Wykreślnej — Prof. zw. Dr. Inż. Kazimierz Bartel — L. 102; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 55.

Kat. Statyki. — Prof. zw. Dr. Inż. Adam Kuryno — L. 104 i 107; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 55.

Kat. Budownictwa Ogólnego — Zast. Prof. Inż. Kazimierz Bartoszewicz — L. 105 i 109; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12.

Kat. Budownictwa Utylitarnego — Prof. zw. Inż. Władysław Derdacki — L. 108; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w.

Kat. Architektury Historycznej — **Prof. vacat.** — L. 111 i 112; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: j. w.

Kat. Architektury I. — **Prof. nadzw. Inż. Jan Bagieński** — L. 116; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: j. w.

Kat. Architektury II. — **Prof. zw. Inż. Witold Minkiewicz** — L. 117; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w.

Kat. Historji Architektury Polskiej — **Zast. prof. Dr. Inż. Marjan Osłiński** — L. 114.

Kat. Rysunków Figuralnych — **Prof. vacat.** — L. 120, 121, 122.

---

2. Skład osobowy Wydziału Architektonicznego.

a) Rada Wydziału.

Dziekan: **Prof. Dr. Inż. Adam Kuryłło.**

Prodziekan: **Prof. Inż. Jan Bagieński.**

Członkowie profesorowie: **Dr. Inż. Kazimierz Bartel, Inż. Władysław Derdacki, Inż. Witold Minkiewicz, Inż. Władysław Sadłowski.**

b) Zastępcy profesorów:

Marjan Osłiński, inżynier, doktor nauk technicznych, profesor Państw. Szkoły Techn. we Lwowie, zastępca profesora historii architektury polskiej. (Ul. Murarska L. 59, tel. 86-67).

Kazimierz Bartoszewicz, inżynier, zastępca profesora budownictwa ogólnego. (Ul. 29 Listopada L. 29).

c) Wykładowcy:

Mieczysław Gębarowicz, doktor filozofji, kustosz Muzeum im. Lubomirskich w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Lwowie, wykłada dzieje sztuk plastycznych. (Ul. Stryjska L. 24).

Jan Nalborczyk, artysta-rzeźbiarz, profesor Państw. Szkoły Techn. we Lwowie, prowadzi modelowanie. (Ul. Tarnowskiego L. 101).

Witold Romer, inżynier, wykłada fotografię. (Ul. Jakóba Strzemię L. 3).

Tadeusz Wróbel, inżynier, adjunkt P. L., wykłada ustawy budowlane i budowę miast. (Ul. Supińskiego L. 1, tel. 55-66).

Władysław Nikliborc, doktor filozofji, docent U. J. K., adjunkt P. L., wykłada elementy wyższej matematyki. (Ul. 29 Listopada L. 44 a).

Władysław Matzke, inżynier, dyrektor S. A. Radziwiłł, Wimmer, Żeleński, wykłada materiały budowlane. (Ul. Herbur-tów 3, tel. 37-76).

Adam Mściwujewski, inżynier, adj. P. L., wykłada Archi-teksturę historyczną I.

d) Adjunkci:

I. Kat. Geometrii Wykreślnej: 1. Doc. Dr. Władysław Ni-
kliborc.

Kat. Budownictwa Ogólnego: 1. Inż. Jerzy Göllis.

„ „ Utylitarnego: 1. Inż. Tadeusz Wróbel.

„ Architektury II.: 1. Inż. Adam Mściwujewski.

e) Asystenci starsi:

Kat. Rys. Zdobn.: 1. Inż. Tadeusz Wojciechowski.

2. Inż. Stanisław Kramarczyk.

I. „ Geometrii Wykreślnej: 1. Inż. Władysław Bogucki.

„ Statyki: 1. Inż. Adam Strzelecki.

„ Budownictwa Ogólnego: 1. Inż. Stanisław Różycki.

2. Inż. Romuald Skrabek.

„ „ Utylitarnego: 1. Inż. Stefan Porębowicz.

2. Inż. Andrzej Frydecki.

„ Architektury Historycznej: 1. Inż. Feliks Markowski.

„ Architektury I.: Inż. Zbigniew Wardzała.

„ „ II.: Inż. Tadeusz Todorowski-Teodoro-
wicz.

Doc. Modelowania: Inż. Józef Różycki.

f) Asystenci młodszy:

I. Kat. Geometrii Wykreślnej: Franciszek Otto.

„ „ „ : Grzegorz Synlewski.

„ Statyki: Inż. Wacław Gruszka.

„ Architektury I.: Inż. Jerzy Rzepecki.

Doc. Fotografiji: Inż. Jerzy Grabowski.

g) Zastępcy asystentów:

Kat. Architektury Historycznej: Antoni Nowotarski.

Zygmunt Majerski.

3. Skład Komisji egzaminu dyplomowego na Wydziale Architektonicznym.

Prezes: Prof. Inż. Władysław Derdacki.

I. Zast. prezesa: „ Dr. Inż. Adam Kuryłło.

II. „ „ „ Inż. Jan Bagieński.

Członkowie: „ Inż. Witold Minkiewicz.

„ Władysław Sadłowski.

Zast. prof.: Dr. Inż. Marjan Osiński.

„ „ Inż. Kazimierz Bartoszewicz.

---

4. Spis wykładów Wydziału Architektonicznego.

Dla przedmiotów, należących do Wydziału Architektonicznego, przeznaczono liczby od 101 do 200 wł. Przedmioty innych Wydziałów podano na końcu spisu.

Przedmioty Wydziału Architektonicznego:

102 a Geometria wykreślna A., Cz. I., Prof. Dr. Inż. Kazimierz Bartel.

Tyg. 5 godz. wykl., 6 godz. rys. i 2 godz. ćwicz. w półr. zim.

Rzut środkowy. Homologia i homografia układów płaskich. Geometria rzutowa stożkowych. Powierzchnie prostokreślne rzędu drugiego. Perspektywa stosowana. Aksonometria prostokątna i ukośna.

102 b Geometria wykreślna A., Cz. II.¹⁾, Prof. Dr. Inż. Kazimierz Bartel.

Tyg. 3 godz. wykl. i 6 godz. rys. i 2 godz. ćwicz. w półr. let.

Geometria krzywych płaskich, skośnych i powierzchni. Przenikanie się powierzchni i zastosowania. Powierzchnia topograficzna. Linje i powierzchnie stokowe. Powierzchnie śrubowe i inne. Homologia przestrzeni. Inwersja.

103. Elementy wyższej matematyki, wyklada Dr. Władysław Nikliborc.

Tyg. 4 godz. wykl. oraz 2 godz. ćwicz. w półr. let.

Trygonometria i geometria analityczna płaska. Elementy rachunku różniczkowego i całkowego. Zastosowania.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z geometrii wykreślnej A. Cz. I.

104. Statyka ¹⁾, *Prof. Dr. Inż. Adam Kuryłło.*

Tyg. 3 godz. wykl. i 2 godz. rys. w półr. zim., a 2 godz. wykl. i 4 godz. rys. w półr. let.

Pojęcia zasadnicze: Wstęp. Określenie wypadkowej sił i momentu obrotu. Momenty powierzchniowe.

Wytrzymałość materiałów: Określenie nateżeń i odkształceń. Ciśnienie, ciągnięcie i ścinanie (technologiczne). Zginanie. Wyboczenie. Zginanie wraz z ciśnieniem lub ciągnięciem osiowym.

Obliczanie belek zginanych: Belka w dwóch punktach wolno podparta. Belka przegubowa. Belka utwierdzona. Belka ciągła.

Obliczanie belek kratowych: Określenie statycznej wyznaczalności belek kratowych, wyznaczenie sił wewnętrznych w prętach. Zasada obliczania dachów o więzarach kratowych.

Sklepienia i kopuły: Określenie sklepienia i obliczenie jako łuku trójprzegubowego. Sklepienia krzyżowe. Zasada obliczania kopuł.

Zasady równowagi budowli ziemnych: Ogólne pojęcia. Parcie ziemi na ścianę płaską i łamaną. Fundamenty.

105. Budownictwo ogólne, wykładu *Zast. prof. Inż. Kazimierz Bartoszewicz.*

Tyg. 4 godz. wykl. i 3 godz. rys. w półr. let. r. I-szy, oraz 6 godz. wykl. i 9 godz. rys. w półr. zim. r. II-gi.

Dla Wydz. Inż. 3 godz. wykl. i 3 godz. ćwic. konstr. w półr. let. r. I-szy, oraz 4 wykl. i 3 godz. ćwic. w półr. zim. r. II-gi.

Konstrukcje budownicze. Proste wiązania drzewa, kamienia i cegły. Mury, ściany drewniane. Stropy. Sklepienia. Dachy. Krycie dachów. Gzymsy. Wyprawy. Schody. Drzwi i okna.

106. Budowa miast A. ²⁾, wykładu *Inż. Tadeusz Wróbel.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. i let., oraz 4 godz. rys. w półr. zim. i 6 godz. w półr. let.

Rozmieszczenie ludności na obszarze kraju. Osiedla ludzkie i ich rozwój. Układy poziome miast w przeglądzie historycznym. Sieć ulic i jej podział. Komunikacja miejska.

---

¹⁾ Zapisujący się na ten przedmiot, winni wykazać się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady i ćwiczenia z elementów wyższej matematyki, zgłaszający się do egzaminu z tego przedmiotu, egzaminem kursowym z elementów wyższej matematyki.

²⁾ Do przyjęcia na rysunki w półr. letniem wymagany egzamin z Encyklopedji nauk inżynierskich.

Ulice i węzły ulic. Place komunikacyjne i architektoniczne. Bloki budowlane i działki. Strefy budowlane. Gęstość zaludnienia i intensywność zabudowania. Obszary niezabudowane. Zapotrzebowanie obszarów. Regulacja dzielnic istniejących, projektowanie nowych. Ustawodawstwo budowlane. Plany regionalne.

107. Budownictwo żelazne i żelazno - betonowe ¹⁾, Prof. Dr. Inż. Adam Kuryłło.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim. i 6 godz. rys. w półr. let. Zasady obliczania, konstruowania i wykonywania budowli żelazno-betonowych. Elementy konstrukcyj żelaznych.

108. Budownictwo użyteczności publicznej ²⁾, Prof. Inż. Władysław Derdacki.

Tyg. 3 godz. wykl. i 12 godz. projektowania w półr. let. III r., oraz 3 godz. wykl. i 14 godz. projektowania w półr. zim. IV-go r.

Higiena budynku mieszkalnego. Domy mieszkalne, kamienice czynszowe, hotele, zakłady kąpielowe i łaźnie. Budynki użyteczności publicznej: szkoły, szpitale, sanatorja. Budynki wiejskie, gospodarcze z uwzględnieniem budynków przemysłu rolnego. Zakłady przemysłowe (małe fabryki). Budowa domów handlowych, hal targowych, magazynów itd.

109. Kosztorysy i prowadzenie budowy ³⁾, Zast. prof. Inż. Kazimierz Bartoszewicz.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. i 4 godz. ćwicz. w półr. let.

Wykonanie projektu budowli. Plany szczegółowe. Kosztorys i analizy cen. Warunki ogólne i szczegółowe wykonania robót budowlanych. Kierownictwo budowy.

Ćwiczenia i rysunki: sporządzenie szczegółowego projektu i przedmiaru budowli.

110. Ustawy budowlane, wykład Inż. Tadeusz Wróbel.

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. zim.

Rozporządzenie z 16 lutego 1928 o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli. Plany zabudowania, parcelacja te-

---

¹⁾ Do przyjęcia na ten przedmiot wymagane jest potwierdzenie uczęszczania na wykłady i rysunki ze statyki. Zgłaszający się do egzaminu, winni wykazać się egzaminem kursowym ze statyki i z budownictwa ogólnego.

²⁾ Do przyjęcia na Bud. Utylit. wymagane potwierdzenie uczęszczania na projektowanie z architektury I.

³⁾ Na ćwiczenia będą przyjęci tylko ci studenci, którzy wykazą się potwierdzeniem uczęszczania na wykłady i postępowaniem z ćwiczeń z architektury I., względnie budownictwa użyteczności publicznej.

renów budowlanych, scalanie działek budowlanych, przekształcenie działek wadliwie zabudowanych. Przepisy policyjno-budowlane dla gmin miejskich i uzdrowisk, przepisy dla gmin wiejskich, przepisy sanitarne, wykonywanie robót budowlanych, władze i właściwość władz, przepisy miejscowe.

111. Architektura historyczna I, wykład *Inż. Adam Mściwujewski.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 6 godz. rys. w półr. zim., oraz 2 godz. wykł. i 4 godz. rys. w półr. let.

Historja rozwoju założeń, konstrukcji i form architektonicznych, na podstawie opisu zabytków architektury starożytnego Wschodu, historycznego państwa greckiego i rzymskiego, oraz architektury ery chrześcijańskiej do średniowiecza włącznie.

Ewolucja kształtów i proporcji architektonicznych oraz elementów dekoracyjnych w poszczególnych okresach stylowych.

Materiały budowlane i ich wpływ na estetykę architektury histor. Rysunkowe odtwarzanie charakterystycznych typów budowli stylowych i ich elementów.

112. Architektura historyczna II, *Zast. prof. Dr. Inż. Marjan Osieński.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. rys. w półr. zim.

Rozwój architektury nowoczesnej: odrodzenie, barok, rokoko, architektura XIX wieku.

Opis założeń, konstrukcji, kształtów architektonicznych i dekoracyjnych w cenniejszych zabytkach tych epok z wykazaniem odmian, występujących w różnych krajach Europy. Rysunkowe odtwarzanie na tablicach i w szkicach charakterystycznych znamion stylów.

113. Dzieje sztuk plastycznych, wykład *Dr. Mieczysław Gębarowicz.*

Tyg. 3 godz. wykł. w obu półr.

Przegląd dziejów sztuk plastycznych w obrębie stylów historycznych, ze szczególnem uwzględnieniem malarstwa i rzeźby. Analiza i interpretacja najważniejszych zjawisk artystycznych w związku z szerszem tłem kulturalnem.

114 a. Historia architektury polskiej, Cz. I. *Zast. prof. Dr. Inż. Marjan Osieński.*

Tyg. 2 godz. wykł. i 4 godz. rys. w półr. let. r. II-go.

Osadnictwo w Polsce. Rozwój budownictwa ludowego, drewnianego. Wieś i miasteczko.

Ćwiczenia rysunkowe i pomiar inwentaryzacyjny wsi.

114 b. Historja architektury polskiej, Cz. II., Zast. prof. Dr. Inż. Marjan Osiński.

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. rys. w półr. let. r. III-go. oraz 2 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. zim. r. IV-go.

Rozwój polskiego budownictwa kamiennego i ceglanego. Wpływy i rodzime pierwiastki. Regionalne cechy.

Ćwiczenia rysunkowe i seminarjum. Analiza kształtów na podstawie pomiaru inwentaryzacyjnego zabytków architektury polskiej.

115. Ochrona zabytków, wyklada Zast. prof. Dr. Inż. Marjan Osiński.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.

Poglądy na istotę ochrony zabytków. Techniczne zagadnienia ochrony. Opisy i krytyka wykonanych robót ochronnych w zabytkach architektury.

116. Architektura I.¹⁾, Prof. Inż. Jan Bagiński.

Tyg. 3 godz. wykł. w obu półr., 8 godz. projektowania w półr. let., a 14 godz. projekt. w półr. zim.

Dom mieszkalny współczesny. Zasady projektowania. Wygląd zewnętrzny. Związek wyglądu zewnętrznego z wnętrzem. Elementy architektoniczne domu współczesnego. Stosunek budynku do otoczenia. Rozwój historyczny domu mieszkalnego. Jego styl i charakter w zależności od warunków. Rozwój wnętrza i meblarstwa.

117. Architektura II.²⁾, Prof. Inż. Witold Minkiewicz.

Tyg. 2 godz. wykł. w obu półr., 12 godz. proj. w półr. let. i 18 godz. proj. w półr. zim.

Istota monumentalności w budownictwie. Kształtowanie budynku jako dzieła sztuki. Charakterystyczne rodzaje budowli monumentalnych: pałace, świątynie, muzea, sale, teatry. Geneza ich powstania oraz ewolucja, zależnie od zmiany warunków i poglądów. Wymagania i warunki współczesne.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z archit. hist. I. i II. z rysunkami i potwierdzenie uczęszczania na ćwiczenia z elementów archit. odrodz.

²⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z architektury I.

118. **Perspektywa malarska**¹⁾, wyklada *Prof. Dr. Inż. Kazimierz Bartel*.

Tyg. 2 godz. wykl. i 4 godz. rys. w półr. let.

Geometryczne podstawy perspektywy. Perspektywa stosowana. Perspektywa stożkowych i powierzchni obrotowych. Konstrukcja cieni i odbić w zwierciadłach. Fotogrametria i jej zastosowania w sztuce. Zasady optyki fizjologicznej. Perspektywy subiektywne. Estetyka perspektywy. Historia perspektywy.

119. **Miernictwo**, prowadzi .....

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. i 3 godz. ćwic. w półr. let.

120. **Rysunki odręczne**, ...

Tyg. 6 godz. rys. w obu półr.

121. **Grafika, rysunki figuralne I i II**, ...

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. let. i 4 godz. rys. w obu półr. na II-gim r. i 3 godz. rys. w półr. zim. na III-cim r.

122. **Rysunek aktu**, ...

Tyg. 2 godz. wykl. obu półr. Ponadto 4 godz. nadobowiązkowe, studjum z natury.

123. **Rysunki zdobnicze**, ...

Tyg. 3 godz. rys. w półr. let. r. III-go i 6 godz. rys. w obu półr. r. IV-go.

124. **Dekoracja wnętrza**, ...

Tyg. 1 godz. wykl. obu półr. r. IV-go i 8 godz. proj. w półr. zim. r. V-go. Ponadto 4 godz. nadobowiązkowe projektowania z wybranych działów sztuki stosowanej.

125. **Modelowanie**, prowadzi *Art.-rzeźbiarz Jan Nalborczyk*.

Tyg. 4 godz. w obu półr.

Modelowanie roślin i zwierząt z natury. Studjum ornamentu stylowego. Kompozycje. Modelowanie głów i figury człowieka w zastosowaniu dekoracyjnym i kompozycji w tym zakresie.

126. **Fotografja**, wyklada *Inż. Witold Romer*.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim. i 1 godz. w półr. let., oraz 2 godz. ćwic. w półr. zim. i 4 godz. ćwic. w półr. let.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z geometrii wykreślnej A.

Proces negatywny. Optyka i aparatura fotograficzna. Proces pozytywny. Kinematografia. Fotografia w barwach naturalnych. Kompozycja obrazu fotograficznego. Fotografia w reklamie. Swobodne techniki pozytywowe: bromolej, przetłok, guma. Fotomechaniczne techniki reprodukcyjne. Reprodukacja wielobarwna.

127. **Ćwiczenia z elementów architektury odrodzenia**¹⁾, prowadzi *prof. Inż. Jan Bagiński*.

Tyg. 5 godz. rys. w półr. zim.

128. **Materiały budowlane**. Kamienie naturalne, sztuczne, żelazo, metale, drzewo. Wykłada *Inż. Władysław Matzke*.

Tyg. 2 godz. wykl. w obu półr.

Produkcja cegieł z gliny palonej, odmiany stosowane w budownictwie, cegła klinkierowa, piaskowo-wapienna, żuźlowa, dachówki i drenaży. Normalizacje, warunki odbioru przy dostawach. *Produkcja* i stosowanie płytek posadzkowych okładzinowych, wyroby kamionkowe, rury kanalizacyjne, wyroby sanitarne fajansowe i porcelanowe. Warunki odbioru i normy. *Wyrób* i gatunki kafli, sposób stosowania. *Zaprawy*: wapno, gips, produkcja własności i sposób stosowania. *Cement*: produkcja i gatunki cementów, normy cementowe, sposób stosowania. Cementy specjalne, boksytowe. Stosowanie mieszanin, gatunki betonów, własności fizyczne i wytrzymałościowe. Stosowanie cementów w niskich temperaturach. *Materiały izolacyjne*. Wyroby smołowe. Fizyczne sposoby ochrony przeciw wilgoci. Wykonywanie robót izolacyjnych. *Izolacje cieplne*, materiały i sposoby wykonywania. *Piasek*, gatunki i zastosowanie. *Szkló budowlane*, produkcja, gatunki, normalja. *Materiały ogniotrwałe*, zwykłe, specjalne. Wyroby silikatowe, karburonowo-silikatowe, zaprawy ogniotrwałe. *Ogólne sposoby* stosowania materiałów budowlanych z uwzględnieniem specjalnych warunków konstrukcyjnych, cieplnych i atmosferycznych. *Materiały zastępcze* i uzupełniające.

Przedmioty z innych Wydziałów:

Fizyka A., patrz Wydz. Inż. L. 10.

Encyklopedia nauk inżynierskich, patrz Wydz. Inż. L. 77.

Maszyny w technice budowlanej, patrz Wydz. Inż. L. 79.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykłady i rysunki z arch. hist. I. i II. i wykazanie się postępowaniem z tych rysunków.

Ekonomia społeczna z zarysem skarbowości¹⁾, patrz Wydz. Inż. L. 80.

Zarys prawa państwowego¹⁾, patrz Wydz. Inż. L. 82.

Zarys prawa prywatnego¹⁾, patrz Wydz. Inż. L. 83.

Prawo handlowe i wekslowe, patrz Wydz. Inż. L. 84.

Ogrzewanie i przewietrzanie, patrz Wydz. Mech. L. 282.

Higjena i pierwsza pomoc w nagłych wypadkach, patrz Wydz. Mech. L. 327.

---

5. Warunki przejścia na wyższe lata studjów oraz przepisy o egzaminach na Wydziale Architektonicznym.

A) Przejście z I-go na II-gi rok studjów uzależnia się od uzyskania potwierdzenia uczęszczania na wszystkie obowiązkowe, programem nauk I-go roku studjów objęte przedmioty i rysunki oraz zdania egzaminów, wzgl. uzyskania postępów z elementów wyższej matematyki i fizyki.

B) Przejście z II-go na III-ci rok studjów może nastąpić po zdaniu egzaminu ogólnego, oraz po uzyskaniu potwierdzenia uczęszczania na wszystkie obowiązkowe, programem nauk II-go roku studjów objęte przedmioty i rysunki. W wyjątkowych wypadkach może Rada Wydziału przyjąć studenta na półrocze zimowe III. roku studjów mimo braku jednego przedmiotu egzaminu ogólnego. Przedmiot ten musi być zdany przed rozpoczęciem półrocza letniego. W razie niedopełnienia powyższych warunków, Dziekan odmówi przyjęcia studenta na półrocze letnie III. roku studjów.

C) Przejście z III-go na IV-ty rok studjów uwarunkowane jest otrzymaniem potwierdzenia uczęszczania na wszystkie przedmioty i rysunki, objęte programem nauk III-go roku studjów.

Egzamin ogólny.

Przedmiotami egzaminu ogólnego na Wydziale Architektonicznym są następujące przedmioty:

1. Elementy wyższej matematyki.
2. Geometria wykreślna.
3. Rysunki z geometrii wykreślnej.
4. Fizyka.
5. Statyka.
6. Rysunki ze statyki.
7. Perspektywa malarska.
8. Rysunki z perspektywy malarskiej.

---

¹⁾ Wymagane potwierdzenie uczęszczania.

Ponadto wymagane jest przedłożenie świadectwa lub wykazanie się notą w książce legitymacyjnej przynajmniej dostateczną z następujących przedmiotów:

1. Rysunki odręczne.
2. Modelowanie.
3. Ćwiczenia z elementów architektury odrodzenia.
4. Potwierdzenie uczęszczania na architekturę historyczną I. i II. wraz z rysunkami.

O dopuszczenie do egzaminu ogólnego winien kandydat wnieść na ręce Dziekana pisemne podanie, zaopatrzone w następujące dokumenty w oryginałach, względnie uwierzytelnionych odpisach:

1. Metryka.
2. Świadectwo dojrzałości.
3. Dowód dokonania imatrykulacji w Politechnice Lwowskiej.
4. Książkę legitymacyjną, względnie dowód, że kandydat był zapisany przez cztery ważne półrocza jako student do jednej z Politechnik lub też do innego równorzędnego Zakładu w Państwie Polskiem i uczęszczał na wszystkie przedmioty wymagane przy tym egzaminie.
5. Poświadczenie Kwestury o złożeniu przepisanej taksy.

Terminy wnoszenia podań o dopuszczenie do egzaminu ogólnego upływają z dniem 31 listopada, 10 lutego i 10 czerwca każdego roku.

Egzamin dyplomowy.

I. Przedmiotami egzaminu dyplomowego na Wydziale Architektonicznym są następujące przedmioty:

1. Budownictwo, (Bud. ogólne, żel., żel.-bet., kosztorysy).
2. Budownictwo użyteczne.
3. Architektura, (Arch. hist., Architektura I., Architektura II.).

II. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest złożenie egzaminów z postępowaniem przynajmniej dostatecznym z następujących przedmiotów:

1. Elementy miernictwa.
2. Encyklopedia nauk inżynierskich.
3. Maszyny w technice budowlanej.
4. Materiały budowlane.
5. Budowa miast.
6. Dzieje sztuk plastycznych.
7. Ustawy budowlane.
8. Ogrzewanie i przewietrzanie.
9. Historia architektury polskiej.
10. Rysunki z historii architektury polskiej.

11. Rysunki figuralne i zdobnicze.

12. Dekoracja wnętrza,

oraz przedłożenie:

1. Dowodu uczęszczania na wykład ekonomji społecznej i nauk prawniczych,

2. Sprawozdania z praktyki budowlanej conajmniej 6-cio miesięcznej, odbytej po złożeniu egzaminu ogólnego.

III. O przypuszczenie do egzaminu dyplomowego ma kandydat wnieść pisemne podanie do Komisji egzaminacyjnej na ręce Dziekana i do podania dołączyć:

1. Metrykę, świadectwo dojrzałości i krótki życiorys.

2. Książkę legitymacyjną, względnie dowód, że kandydat od czasu złożenia z pomyślnym wynikiem egzaminu ogólnego ma wysłuchane jako student cztery ważne półrocza (w wypadkach wyjątkowych może Komisja zwolnić kandydata od tego warunku).

3. Świadectwo egzaminu ogólnego, zdanego na Wydz. Arch. Politechniki Lwowskiej lub jednej z Politechnik i równorzędnych uczelni akademickich w Polsce.

4. Świadectwa lub dowody egzaminów z wynikiem conajmniej dostatecznym z przedmiotów i ćwiczeń wymienionych w p. II.

5. Pokwitowanie złożenia w Kwesturze taksy egzaminacyjnej i należytości administracyjnej.

U w a g a: Wszystkie dokumenty mają być z reguły przedkładane w oryginałach, wyjątkowo w odpisie uwierzytelnionym.

Terminy wnoszenia podań o dopuszczenie do egzaminu dyplomowego upływają z dniem 20 października i 20 kwietnia każdego roku.

---

6. Plan nauk Wydziału Architektonicznego na rok akademicki 1934/35.

Przedmioty, których godziny oznaczono gwiazdką, są polecone (nieobowiązkowe) ¹⁾.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pól.	
		zim.	let.
I-y rok studjów.			
102	Geometria wykreślna A., Cz. I. — <i>Prof. Bartel</i>	5	.
"	Ćwiczenia z geom. wykr. A., Cz. I. — " "	*2	.
"	Rysunki z geometrii wykreśl. A., Cz. I.— " "	6	.
"	Geometria wykreślna A. Cz. II. — " "	.	3
"	Ćwicz. z geom. wykr. A. Cz. II. — " "	.	*2
"	Rysunki z geometrii wykr. A., Cz. II. " "	.	6
10	Fizyka A. — <i>Prof. Malarski</i>	5	.
103	Elementy wyższej matematyki. — <i>Doc. Nikliborc</i> .	.	4
"	Ćwicz. z elementów wyższej matem. " "	.	2
105	Budownictwo ogólne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i> . .	.	4
"	Rysunki z bud. ogólnego. — " "	.	3
111	Architektura historyczna I — <i>Inż. Mściwujewski</i> .	3	2
"	Rysunki z architekt. hist. I. — " "	6	4
120	Rysunki odręczne. — <i>vacat</i>	6	6
125	Modelowanie. — <i>Nalborczyk</i>	4	4
327	Higiena i pierwsza pomoc. —	*1	.
II-gi rok studjów.			
118	Perspektywa malarska. — <i>Prof. Bartel</i>	.	2
"	Rysunki z perspektywy malarskiej. — " "	.	4
104	Statyka. — <i>Prof. Kuryłto</i>	3	2
"	Rysunki ze statyki. — " "	2	4
105	Budownictwo ogólne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	6	.
"	Rysunki z budown. ogólnego. — " "	9	.

¹⁾ Przed wpisaniem poszczególnych przedmiotów do książki legitymacyjnej należy uwzględnić uwagi, odnoszące się do owych przedmiotów, a umieszczone w „Spisie wykładów“.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pór.	
		zim.	let.
114	Historja architektury polskiej I. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	.	2
114	Rysunki z hist. archit. polskiej I. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	.	4
112	Architektura histor. II. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	3	.
"	Rysunki z archit. histor. II. " " " "	4	.
127	Ćwiczenia z elem. arch. odrodz. — <i>Prof. Bagieński</i>	5	.
116	Architektura I. — " "	.	3
"	Projektowanie z architektury I. — " "	.	8
113	Dzieje sztuk plastycznych. — <i>Dr. Gębarowicz</i>	.	3
121	Grafika — <i>vacat</i>	.	1
"	Rysunki figuralne I. — <i>vacat</i>	4	4
122	Rysunek aktu — <i>vacat</i>	2	2
III-ci rok studjów.			
77	Encyklopedia nauk inżynierskich. — <i>Prof. Zipser</i>	.	3
128	Materiały budowlane — <i>Inż. Matzke</i>	2	2
107	Budownictwo żel. i żel.-bet. — <i>Prof. Kuryłło</i>	3	.
"	Rysunki z budownictwa żel. i żel.-bet. — <i>Prof. Kuryłło</i>	.	6
116	Architektura I. — <i>Prof. Bagieński</i>	3	.
"	Projektowanie z architektury I. — " "	14	.
108	Budownictwo uytylitarne. — <i>Prof. Dęrdacki</i>	.	3
"	Projektow. z budown. uytylitar. — " "	.	12
114	Historja architektury polskiej II. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	.	2
"	Rysunki z hist. architektury polskiej II. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	.	2
113	Dzieje sztuk plastycznych. — <i>Dr. Gębarowicz</i>	3	.
121	Rysunki figuralne II. —	3	.
123	Rysunki zdobnicze. —	.	3
282	Ogrzewanie i przewietrzanie. — <i>Inż. Zielski</i> ¹⁾	3	.
"	Ćwicz. z ogrzew. i przewietrz. — " " ¹⁾	2	.
110	Ustawy budowlane. — <i>Inż. Wróbel</i>	1	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok. W r. 1934/35 odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
82	Zarys prawa państwowego. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	3	.
83	Zarys prawa prywatnego. — " "	.	3
119	Miernictwo. —	2	.
"	Ćwiczenia miernicze. —	.	3
IV-ty rok studjów.			
64 i 106	Budowa miast. — <i>Inż. Wróbel</i>	2	2
"	Rysunki z budowy miast. — " "	4	6
108	Budownictwo użyteczne. — <i>Prof. Derdacki</i> . . .	3	.
"	Projektowanie z bud. użyt. — " "	14	.
117	Architektura II. — <i>Prof. Minkiewicz</i>	.	2
"	Projektowanie z architekt. II. — " "	.	12
114	Historja architektury polskiej II. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	2	.
"	Rysunki z historii architekt. polskiej II. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	4	.
124	Dekoracja wnętrza. —	1	1
123	Rysunki zdobnicze —	6	6
109	Kosztorysy i prowadz. budowy. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	2	.
"	Ćwiczenia z kosztor. i prow. bud. — " "	.	4
79	Maszyny w technice budowlan. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	.	3
126	Fotografja. — <i>Inż. Romer</i>	*3	*1
"	Ćwiczenia z fotografji — " "	*2	*4
84	Prawo handl. i weksl. — <i>Prof. Wereszczyński</i> . . .	1	.
80	Ekonomia społeczna. — " "	.	4
V-ty rok studjów.			
117	Architektura II. — <i>Prof. Minkiewicz</i>	2	.
"	Projektowanie z archit. II. — " "	18	.
115	Ochrona zabytków. — <i>Zast. prof. Dr. Inż. Osiński</i>	1	.
124	Dekoracja wnętrza —	8	.

III. Program Wydziału Mechanicznego.

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminów dyplomowych.
4. Spis wykładów.
5. Wskazówki o praktyce i programach studjów.
6. Warunki przejścia na wyższe lata studjów.
7. Plan nauk na rok akademicki 1934/35.

1. Spis katedr Wydziału Mechanicznego.

Liczby odpowiadają liczbom porządkowym tych przedmiotów, objętych spisami wykładów, które należą do poszczególnych katedr.

Skróty oznaczają: kat. zw. = katedra zwyczajna, kat. nd. = katedra nadzwyczajna, prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = profesor nadzwyczajny, zast. prof. = zastępca profesora, adj. = adjunkt, star. asyst. = starszy asystent, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry.

- II. Kat. Matematyki — **Prof. zw. Dr. Antoni Łomnicki** —
L. 201 i 202; kat. zw., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy
L. 12, tel.: 57, 29-93, 32-34.
- II. Kat. Geometrii Wykreślnej — **Prof. zw. Dr. Antoni Plamitzner** —
L. 203, 204, 205 i 206; kat. zw., 1 adj., 1 star.
asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 55, tel.: 90-85.
- II. Kat. Mechaniki (technicznej) — .....
..... L. 212; kat. zw., 1 adj.; adr.
Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 57, 29-93, 32-34.
- Kat. Maszynoznawstwa — .....
L. 238 i 239; kat. nd., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w.
- Kat. Teorii Maszyn Ciepłych — **Zast. Prof. Inż. Stanisław Ochęduszek** —
L. 217, 219, 220 i 221 kat. nd., 1 adj.,
1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 5, tel.: 41-42.

- I. Kat. Budowy Maszyn (elementy maszyn) — **Prof. zw. Inż. Edwin Hauswald** — L. 240 i 241; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 57, 29-93, 32-34.
- II. Kat. Budowy Maszyn (silniki ciepłne) — **Prof. zw. Dr. Inż. Ludwik Eberman** — L. 243, 254, 255 i 256; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 5, tel.: 41-42.
- III. Kat. Budowy Maszyn (maszyny dźwigowe i transportowe) — **Prof. n. Inż. Stanisław Łukasiewicz** — L. 244, 245, 246, 247 i 249 kat. nd., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 57, 29-93, 32-34.
- IV. Kat. Budowy Maszyn (pompy) — **Prof. zw. Inż. Zygmunt Ciechanowski** — L. 265, 266 i 267; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.
- V. Kat. Budowy Maszyn (Maszyn Kolejowych) — **Prof. zw. Inż. Wilhelm Mozer** — L. 269, 270, 271 i 272; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 55, tel.: 90-92.
- VI. Kat. Budowy Maszyn (Maszyn i Turbin Parowych) — **Prof. n. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz** — L. 260, 261 i 262; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 57.
- Kat. Pomiarów Maszynowych — **Prof. zw. Dr. Inż. Roman Witkiewicz** — L. 288, 289, 290 i 291; kat. zw., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 5, tel.: 41-42.
- I. Kat. Technologji Mechanicznej (metali) — .....
..... — L. 225, 226, 227, 228 i 229; kat. nd., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 36-45.
- II. Kat. Technologji Mechanicznej (obróbki metali) — **Prof. zw. Inż. Edward Tadeusz Geisler** — L. 224, 233, 250, 251 i 322; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.
- Kat. Elektrotechniki Ogólnej — **Prof. n. Dr. Inż. Stanisław Fryze** — L. 296; kat. nd., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 80-86.
- Kat. Urządzeń Elektrycznych (wytwarzania i rozprowadzania energii elektrycznej) — **Prof. zw. Inż. Gabrjel Sokolnicki** — L. 298, 299 i 300; kat. zw., 1 star. asyst.; adr. i tel.: 80-86.
- Kat. Pomiarów Elektrotechnicznych — **Prof. zw. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski** — L. 301, 303, 304, 305 i 307; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 94-15.

Kat. Maszyn Elektrycznych — Prof. zw. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski — L. 308 i 309; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: j. w., tel.: 80-86.

Kat. Wiertnictwa i Wydobywania Nafty — Prof. zw. Inż. Julian Fabiański — L. 283, 284 i 285; kat. zw., adr.: Ul. Ujejskiego L. 1.

---

2. Skład osobowy Wydziału Mechanicznego.

a) Rada Wydziału:

Dziekan: Prof. Inż. Edward Geisler,

Prodziekan: Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz.

Członkowie profesorowie: Inż. Zygmunt Ciechanowski, Dr. Inż. Ludwik Eberman, Inż. Julian Fabiański, Dr. Inż. Stanisław Fryze, Inż. Edwin Hauswald, Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski, Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski, Dr. Antoni Łomnicki, Inż. Stanisław Łukasiewicz, Dr. Inż. Tadeusz Malarski, Inż. Wilhelm Mozer, Dr. Antoni Plamitzer, Inż. Gabriel Sokolnicki, Dr. Inż. Roman Witkiewicz.

b) Zastępca profesora:

Stanisław Ochęduszko, inżynier, zastępca profesora teorii maszyn cieplnych. (Ul. Skrzyńskiego L. 8).

c) Wykładowcy:

Maurycy Altenberg, inżynier, wykłada gospodarke elektryczną. (Ul. Nabelaka L. 37 a, tel. 13-57).

Witold Aulich, inżynier, doktor nauk technicznych, adjunkt P. L., wykłada zasady teorii mechanizmów. (Ul. Gipsowa L. 32).

Stanisław Bieńkowski, inżynier, doktor nauk technicznych, wykłada ustawy przemysłowe i robotnicze. (Ul. Potockiego L. 49, tel. 11-96).

Łukasz Dorosz, inżynier, kierownik techniczny półautomatycznej centrali telefonicznej we Lwowie, wykłada zasady telegrafii i telefonii. (Ul. 29 Listopada L. 44 a, tel. 10-10).

Leon Dreher, inżynier, adjunkt P. L., prowadzi ćwiczenia warsztatowe I. (Ul. Pijarów L. 34).

Zygmunt Fuhs, inżynier, doktor nauk technicznych, wykłada statykę konstrukcyjną, wytrzymałość i statykę ustrojów lotniczych, aerodynamikę, hydromechanikę, kieruje laboratorium aerodynamicznym. (Ul. Krasickich L. 18 a, tel. 32-38).

Stanisław Jasilkowski, inżynier, adjunkt P. L., wykłada zasady elektrotechniki, technikę wysokiego napięcia i koleje elektryczne. (Ul. Reja L. 7, tel. 71-70).

Stanisław Kozłowski, inżynier, kierownik elektrowni miejskiej, wykłada projektowanie i prowadzenie zakładów energetycznych, oraz prowadzi ćwiczenia z obsługi maszyn i kotłów. (Persenkówka, tel. 53-87).

Gustaw Andrzej Mokrzycki, inżynier, profesor n. Politechniki Warszawskiej, wykłada mechanikę lotu i budowę płatowców, oraz prowadzi ćwiczenia konstrukcyjne z budowy płatowców. (Warszawa, Ul. Filtrowa L. 71).

Emil Piwoński, inżynier, dyrektor Zakładu Gazowego Miejskiego, wykłada gazownictwo i prowadzi ćwiczenia z gazownictwa. (Ul. Gazowa).

Edwin Płazek, inżynier, doktor nauk technicznych, docent chemii organicznej, zastępca profesora chemii ogólnej, prowadzi laboratorium chemii ogólnej. (Ul. Dwernickiego L. 22).

Adolf Polak, inżynier, adjunkt P. L., wykłada budowę silników spalinowych szybkoobrotowych i prowadzi ćwiczenia konstrukcyjne z silników spalinowych szybkoobrotowych. (Ul. Ossolińskich L. 19).

Mieczysław Proczkowski, inżynier, kierownik warsztatów kolejowych we Lwowie, komisarz nadzoru kotłów parowozowych, wykłada zarząd i ruch kolejowy. (Ul. Głębocka L. 14/III).

Władysław Rubeżyński, inżynier, rząd. upoważ. inżynier cywilny budowy maszyn, inżynier Miejskich Zakładów Elektrycznych, wykłada budowę samochodów. (Ul. Nabelaka L. 12, tel. 20-36).

Józef Ryzner, doktor filozofii, adjunkt P. L., wykłada meteorologię lotniczą. (Ul. Sapiehy L. 12).

Stanisław Śladek, inżynier, adjunkt Politechniki Lw., prowadzi seminarjum kalkulacji warsztatowej. (Ul. Karpińskiego L. 17).

Zdzisław Steusing, dr. med., profesor nadzw. Higieny U. J. K., wykłada higienę i pierwszą pomoc w nagłych wypadkach. (Ul. Supińskiego L. 13).

Franciszek Tomanek, doktor praw, profesor Akademii Handlowej i Wyższej Szkoły dla Handlu Zagranicznego we Lwowie, członek rzeczywisty Państwowej Rady Oświecenia i Państwowej Komisji Oświaty Zawodowej w Ministerstwie W. R. i O. P. w Warszawie, wykłada księgowość i bilanse. (Ul. Franciszkańska L. 9, tel. 27-20).

Tadeusz Włodek, inżynier, kierownik techniczny Mechanicznej Stacji Doświadczalnej P. Lw., kierownik Wojskowego Nadzoru Technicznego w hutach i walcowniach, wykłada materiały konstrukcyjne i ich badanie (Ul. 29 Listopada L. 73, tel. 94-93).

Eljasz Zielski, inżynier, wykłada ogrzewanie i przewietrzanie. (Ul. Ostrołęcka L. 12, tel. 11-36).

Stanisław Zwoliński, inżynier, okręgowy inspektor pracy we Lwowie, wykłada higienę i bezpieczeństwo pracy. (Ul. Nowy Świat L. 15, tel. 2-41).

d) Adjunkci:

- II. Kat. Geometrii Wykreśl.: 1¹⁾. Inż. **Stanisław Szerszeń**.
- II. „ Mechaniki: 1. Inż. **Robert Szewalski**.
- „ Teorii Maszyn Ciepłych: 1. Inż. **Stanisław Ochęduszko** (urlop). Zast. adjunkta: Inż. **Jerzy Samolewicz**.
- I. „ Technologji Mechan.: 1. Inż. **Leon Dreher**.
- II. „ „ „ : 1. Inż. **Stanisław Śladek**.
- „ Pomiarów Elektrot.: 1. Inż. **Stanisław Jasilkowski**.
- Kat. Maszynoznawstwa: 1. ....
- I. „ Budowy Maszyn (elementy): .....
1. Inż. **Stanisław Goliński**.
- II. „ Budowy Maszyn (silniki ciepłne): 1. Inż. **Adolf Polak**.
- III. „ „ „ (maszyny dźwigowe): 1. Inż. **Andrzej Fedorowicz**.
- IV. „ „ „ (pompy): 1. Dr. Inż. **Witold Aulich**.

e) Asystenci starsi:

- II. Kat. Matematyki: 1. Doc. Dr. **Stefan Kaczmarz**.
2. Dr. **Władysław Orlicz**.
- II. „ Geometrii Wykreśl.: 1. Mgr. **Edward Otto**.
- II. „ Mechaniki: p. o.²⁾ Inż. **Wiktor Wiśniowski**.
p. o. Inż. **Tadeusz Kossowski**.
- „ Maszynoznawstwa: 1. Inż. **Artur Metal**.
- „ Teorii Maszyn Ciepłych: 1. Inż. **Zdzisław Ziółkowski**.
- I. „ Budowy Maszyn: 1. Inż. **Jarosław Lewicki**.
- II. „ „ „ : 1. Inż. **Jan Łazoryk**.
- III. „ „ „ : 1. Inż. **Leon Mercik**.

---

¹⁾ Liczby arabskie oznaczają systemizowane posady adjunktów, konstruktorów i starszych asystentów.

²⁾ p. o. oznacza: pełniący obowiązki.

- IV. Kat. Budowy Maszyn: 1. Inż. Włodzimierz Werhun.
2. Inż. Stanisław Zygmuntowicz.
- V. " " " (Maszyny Kolejowe): 1. Inż. Fran-
ciszek Krömer.
- VI. " " " (Maszyny i Turbiny Parowe): 1. Inż.
Kamil Wendeker.
" Pomiarów Maszyn.: 1. Inż. Henryk Wiśniowski.
2. Inż. Edward Chechliński.
p. o. Inż. Zbigniew Wernicki.
- I. " Technologji Mechan.: 1. Inż. Stanisław Głężyński.
p. o. Inż. Wiktor Tumida-
jowicz.
- II. " " " 1. Inż. Kazimierz Ochęduszek.
2. ....
" Elektrotechn. Ogólnej: 1. Inż. Izaak Rosenzweig.
" Urządzeń Elektr.: 1. Inż. Stefan Weigel-Milleret.
" Pomiarów Elektrot.: 1. Inż. Tadeusz Sacharuk.
p. o. Inż. Jan Barzyński.
" Maszyn Elektrycznych: 1. Inż. Paweł Nowacki.
Doc. Telegr. i Telefonji: 1. Inż. Andrzej Jelonek.

f) Asystenci młodsi:

- II. Kat. Technologji Mechan.: Zdzisław Brzechowski.
Leszek Eker.
- V. " Budowy Maszyn: .....
" Pomiarów Elektrotechn.: Zdzisław Hankiewicz.
Stefan Gleszczykiewicz.
" Wiertnictwa i Wydob. Nafty: Jan Zawadzki.
Doc. Wytrzymałości i statyki ustrojów lotniczych: .....
Doc. Mechaniki lotu i budowy płatowców: Inż.-pilot Mi-
chał Blaicher¹⁾.

g) Zastępcy asystentów:

- II. Kat. Geometrii Wykreślnej: Stanisław Pokorny.
" Elektrotechniki Ogólnej: Ludwik Manz²⁾.
" Pomiarów maszyn.: Stanisław Pitulko.
Józef Bryndza.

¹⁾ Płatny z subsydjów L. O. P. P.

²⁾ Asystent (wolontariusz).

- II. Kat. Urządzeń Elektrycznych: .....
- „ Pomiarów Elektrotechn.: Wincenty Podlacha.
  - „ Technologji Mechan.: Artur Niedziałkowski.
Wiktor Legeżyński.
- Doc. Statyki Konstr.: Zbigniew Winogrodzki.
Laboratorium Aerodynamiczne: Antoni Zagórski¹⁾.
-

3. Skład Komisji egzaminów dyplomowych na Wydziale Mechanicznym.

A) Oddział maszynowy:

- Prezes: Prof. Inż. Edwin Hauswald.
- I. zast. prezesa: „ „ Zygmunt Ciechanowski.
  - II. „ „ „ Dr. Inż. Ludwik Eberman.
- Członkowie: „ „ „ Wilhelm Borowicz.
„ Inż. Edward Tadeusz Geisler.
„ „ Stanisław Łukasiewicz.
„ „ Wilhelm Mozer.
„ Dr. Inż. Roman Witkiewicz.

B) Oddział elektrotechniczny:

- Prezes: Prof. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski.
- I. zast. prezesa: „ Inż. Gabrjel Sokolnicki.
  - II. „ „ : .....
- Członkowie: Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman.
„ „ „ Stanisław Fryze.
„ Inż. Edward Tadeusz Geisler.
„ „ Edwin Hauswald.
„ Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

C) Oddział naftowy:

- Prezes: Prof. Inż. Julian Fabiański.
- I. zast. prezesa: „ „ Zygmunt Ciechanowski.
  - II. „ „ : Inż. Zygmunt Bielski, prof. Akad. Górniczej.

---

¹⁾ Płatny z subsydjów L. O. P. P.

- Członkowie: Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman.
„ Inż. Edwin Hauswald.
„ „ Stanisław Łukasiewicz.
„ „ Wilhelm Mozer.¹⁾
„ Dr. Inż. Roman Witkiewicz.
-

4. Spis wykładów Wydziału Mechanicznego.

Dla przedmiotów należących do Wydz. Mech. przeznaczono liczby od 201 do 400 wł. Przedmioty innych Wydziałów podano na końcu spisu. Przy poszczególnych przedmiotach zaznaczono, czy dla wszystkich lub dla jakiego Oddziału, Grupy i Sekcji są one obowiązkowe względnie wybieralne. Jeżeli nic nie podano, to odnośny przedmiot jest tylko polecony.

Przedmioty Wydziału Mechanicznego:

201. Matematyka I., Prof. Dr. Antoni Łomnicki.

Tyg. 4 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w obu półr. Obow. dla Wydz. Mechan. i Inż.

Ciągi. Szeregi. Pojęcie funkcji. Pochodna. Twierdzenie o wartości średniej. Extrema i punkty przegięcia. Symbole nieoznaczone. Wzór Taylora i Maclaurina. Interpolacja. Przybliżone metody rozwiązywania równań. Krzywizna krzywych płaskich. Rozwinięta i rozwijająca. Pojęcie całki określonej i nieokreślonej. Metody ścisłe i przybliżone całkowania. Zastosowanie całki do obliczania łuków, pól, objętości, do komplnacji powierzchni obrotowych, momentów statycznych i bezwładności.

Ćwiczenia z matematyki I.: Rozwiązywanie zagadnień z zakresu wykładów matematyki I.

202. Repetytorjum matematyki elementarnej²⁾, Prof. Dr. Antoni Łomnicki.

Tyg. 2 godz. w półr. zim.

203. Geometria wykreślna B., Prof. Dr. Antoni Plamitzer.

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. rys. w półr. zim., a 2 godz. wykł. i 3 godz. rys. w półr. let. (Rysunki odbywają się w dwóch grupach). Obow.

---

¹⁾ Powołany tymczasowo dla egzaminów z technologii mechanicznej metali.

²⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się. Patrz Wydz. Inż. L. 2 a.

Metoda rzutów prostokątnych na trzy rzutnie. Rzuty aksonometryczne ukośne i prostokątne (metoda pośrednia). Elementy geometrii rzutowej w zastosowaniu do krzywych i powierzchni 2-go stopnia. Geometria wykreślna wielokątów, wielościanów, stożkowych i powierzchni obrotowych 2-go stopnia. Uwagi o podziale krzywych i powierzchni. Linje i powierzchnie śrubowe.

204. **Ćwiczenia z geometrii wykreślnej B.**, *Prof. Dr. Antoni Plamitzer.*

Tyg. 1 godz. w obu półr.

Rozwiązywanie zagadnień wyłącznie tylko z zakresu wykładów geometrii wykreślnej B.

205. **Repetytorjum elementarnej geometrii wykreślnej**, *Prof. Dr. Antoni Plamitzer.*

Tyg. 2 godz. w półr. zim.

Metoda rzutów prostokątnych na dwie wzajemnie prostopadłe rzutnie. Sposoby wyznaczenia położenia punktu, prostej i płaszczyzny. Zadania, odnoszące się do wzajemnych położeni punktów, prostych i płaszczyzn. Obroty i kłady. Wyznaczenie prawdziwej wielkości odcinków i kątów (np. kątów nachylenia dwóch prostych, dwóch płaszczyzn i prostej do płaszczyzny). Rzuty wielokątów płaskich i wielokątów umiarowych. Rzuty wielościanów umiarowych. Rzuty ostrosłupów i graniastosłupów.

206. **Geometria wykreślna II.**, *Prof. Dr. Antoni Plamitzer.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let.

Metody geometrii wykreślnej: rzuty środkowe, cechowane i aksonometryczne. Geometria wykreślna wielokątów, wielościanów, stożkowych i powierzchni 2-go stopnia.

207. **Zasady chemji ogólnej**, wyklada *Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda.*

Tyg. 2 godz. wykl. w obu półr. Obow.

Krótki rys historyczny, zasady teorii chemji ogólnej, systematyka chemji nieorganicznej, ze szczególnem uwzględnieniem technologii chemicznej.

Systematyka chemji organicznej (związki alifatyczne, alicyklowe, aromatyczne i heterocyklowe), ze szczególnem uwzględnieniem technologii organicznej.

208. **Laboratorium chemji ogólnej**, prowadzi *Doc. Dr. Inż. Edwin Płażek*.

Tyg. 4 godz. w półr. let., wybier. dla Gr. ruch.

Ćwiczenia z zakresu analizy jakościowej, pojedynczej i złożonej oraz wstępne ćwiczenia z analizy ilościowej.

209. **Gazownictwo**¹⁾, wyklada *Inż. Emil Piwoński*.

Tyg. 1 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w półr. zim. Wybier. dla Gr. ruch.

210. **Meteorologia lotnicza**²⁾, wyklada *Dr. Józef Ryzner*.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Sekcji lotn.

211. **Wiadomości z petrografji i geologii ogólnej i naftowej**¹⁾, ...

Tyg. 5 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. oraz wycieczek w półr. let., obow. dla Od. naft.

Definicja geologii, rekapitulacja geologii ogólnej, z uwzględnieniem zasad tektoniki. Krótki zarys budowy geologicznej Polski. Geologia Karpat polskich. Warunki występowania bituminów na najlepiej poznanych terenach Karpat. Inne tereny naftowe świata.

Resumcja warunków geologicznych występowania bituminów; teorje powstawania bituminów i ich złoży.

212. **Mechanika, Cz. I. i II.**³⁾, wyklada .....

Tyg. 5 godz. wykł. i 3 godz. ćwicz. w półr. let. I. r. i w półr. zim. II. r. Obow.

Część I: Mechanika ogólna. Podstawowe prawa i pojęcia dynamiki. Układ jednostek, wymiary, zasady teorji wektorów. Mechanika punktu materjalnego i systemu materjalnego. Środek masy i środek ciężkości. Tarcie. Uderzenie ciał stałych. Zasady teorji wytrzymałości materjałów.

Część II: Wytrzymałość materjałów. Rozciąganie i ściskanie. Skręcanie. Zginanie prętów prostych. Ścinanie. Wyboczenie. Teorja płyt. Teorja rur. Zginanie prętów zakrzywionych.

Statyka w wykreślnej. Wykresy Cremona-Bow'a. Metoda Rittera. Obciążenie ruchome. Linje wpływu belek, kratownic. Teorja belek ciągłych. Równanie Clapeyrona.

¹⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

²⁾ Wykładana co drugi rok. Wykład prowadzony dzięki subsydyjom Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa.

³⁾ Zgłaszający się do egzaminu z tego przedmiotu wykazać się mają egzaminem z matematyki I.

Hydromechanika. Równowaga cieczy. Napór cieczy. Względna równowaga cieczy. Ruch ustalony. Ruch nieustalony. Hydrodynamiczne ciśnienie. Zasada teorii turbin wodnych, pomp odśrodkowych i przyrządów ejektorowych. Reakcja strumienia.

Dynamika. Twierdzenie o równoważności pól. Potencjał. Ruch planet. Ruch okresowy. Drgania własne. Drgania przytłumione. Drgania wymuszone. Krytyczne prędkości. Zasada D'Alemberta. Obliczenia wytrzymałościowe ciał w ruchu. Dynamika bryły. Ruch giroskopu. Równania Lagrange'a.

213. Statyka konstrukcyj¹⁾, wykładu *Dr. Inż. Zygmunt Fuchs.*

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. rys. w półr. let. Obow. dla Sekcji lotn.

Kratownice płaskie pierwszego i drugiego rodzaju, podane obciążeniu stałemu. Linje wpływu. Belki kratowe obciążone ruchomym układem ciężarów. Odkształcenia kratownic płaskich. Linja ugięcia. Belki wzmocnione, wspornikowe, statycznie niewyznaczalne. Ramy sztywne.

214. Wytrzymałość i statyka ustrojów lotniczych, wykładu *Dr. Inż. Zygmunt Fuchs.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. zim. Obow. dla Sekcji lotn.

Aerodynamiczne podstawy obliczeń. Metody statycznego i dynamicznego badania konstrukcyj płatowców. Warunki lekkości części konstrukcyjnych. Obliczenie wiązania płatowca jako kratownicy przestrzennej z uwzględnieniem ustrojów statycznie niewyznaczalnych. Stateczność prętów ściskanych o przekroju stałym i zmiennym, tudzież dźwigarów kratowych. Teoria i obliczenie podłużnicy płata. Sztywność i wytrzymałość części konstrukcyjnych przy skręcaniu i ścinaniu. Teoria cienkich płyt z uwzględnieniem ich stateczności. Ustroje ramowe. Drgania ustrojów lotniczych.

215. Aerodynamika i Hydromechanika²⁾, wykładu *Dr. Inż. Zygmunt Fuchs.*

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Sekcji lotn.

¹⁾ Do przyjęcia na rysunki wymagany egzamin z mechaniki (wzgl. kollokwjum z I. półr.). Do egzaminu potrzebny jest egzamin z mechaniki.

²⁾ W r. akad. 1934/35 Hydromechanika nie będzie wykładana, a wykład Aerodynamiki obejmować będzie 2 godz. tyg.

Ścisłość powietrza i rola prędkości rozchodzenia się głosu. Statyka atmosfery. Opór środowiska. Linje prądu. Znaczenie obioru układu odniesienia dla ruchu ciał w cieczach. Dynamika ruchu. Zasady pomiarów aerodynamicznych. Zasada mechanicznego podobieństwa. Warstwa graniczna Prandtl'a. Opór powietrza dla ciał zaokrąglonych i kańciastych. Powierzchnie nośne. Wyniki klasycznej hydrodynamiki. Pole prędkości dokoła skrzydła. Wielkość wyporu skrzydła. Opór indukowany. Metody doświadczalne wyznaczania krzywych biegunowych dla profilów lotniczych. Wzory redukcyjne dla wyznaczania współczynników oporu. Zasady teorii śmigła.

Hydrostatyka. Kinematyka i dynamika ruchu cieczy doskonałej. Ruch „jednowymiarowy“ i zastosowania praktyczne. Ruch laminarny i burzliwy. Bieg wody w rurociągach. Napór hydrodynamiczny. Ruch potencjalny płynów; potencjał prędkości i funkcja prądu.

216. Ćwiczenia w laboratorium aerodynamicznem,^{1) 2)} prowadzi Dr. Inż. Zygmunt Fuchs.

Tyg. 3 godz. ćwic. w obu półr. Obow. dla Sekcji lotn.

Cechowanie przyrządów pomiarowych. Badanie rozkładu prędkości i ciśnień. Jakościowe określanie pól aerodynamicznych przy pomocy zdjęć foto- i kinematograficznych w kanale wodnym. Wyznaczanie zależności pomiędzy współczynnikiem oporu i liczbą Reynolds'a przy pomocy pomiaru ciśnień, tudzież przy pomocy wagi aerodynamicznej. Wyznaczanie krzywych biegunowych dla profilów lotniczych. Badanie modeli kompletnych płatowców.

217. Teorja maszyn cieplnych, Cz. I., wykładu Zast. prof. Inż. Stanisław Ochęduszek.

Tyg. 4 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. zim. Obow.

Zasady termodynamiki I, II i III. Przemiany termodynamiczne gazów i par. Wilgotność gazów i teorja suszenia. Teorja sprężarek, silników spalinowych, maszyny parowej tłokowej, cieplarki, pompy cieplnej i wyparki. Teorja wypływu gazów i par. Zasady produkcji pary wysokoprężnej.

218. Teorja maszyn cieplnych, Cz. II., wykładu Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Od. maszyn. i naft.

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z hydromechaniki.

²⁾ W r. ak. 1934/35 prowadzone dzięki subsydyjom Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa.

Zasady ruchu ciepła. Ruch ciepła w kotle, w silniku. Źródła energii cieplnej. Gazyfikacja. Problemy energetyczne.

219. **Teorja maszyn ciepłych, Cz. III.**, wykłada *Zast. prof. Inż. Stanisław Ochęduszko*.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let. Obow. dla Gr. technolog. i ruch.

Równanie stechiometryczne reakcji spalania. Ciepło spalania i wartość opałowa paliw. Temperatura płomienia. Szybkość spalania. Teorja palników. Teorja komina. Teorja chłodzarek. Teorja spalania gazów.

220. **Laboratorjum kalorymetryczne**, prowadzi *Zast. prof. Inż. Stanisław Ochęduszko*.

Tyg. 3 godz. ćwic. w jednym półr. (grupami czynne w obu półr.).

Analiza wstępna i elementarna paliw stałych oraz płynnych. Wyznaczenie ciepła spalania paliw stałych, płynnych i gazowych.

221. **Prace kalorymetryczne**, prowadzi *Zast. prof. Inż. Stanisław Ochęduszko*.

Tyg. 6 godz. ćwic. w półr. let. Wybier. dla Gr. ruch. Samodzielne prace, wchodzące w zakres kalorymetrii maszyn.

222. **Zasady teorji mechanizmów¹⁾**, wykłada *Dr. Inż. Witold Aulich*.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. i 1 godz. ćwic. w półr. let.

Kreślenie torów względnych. Klasyfikacja mechanizmów. Niektóre mechanizmy często używane.

223. **Ćwiczenia warsztatowe I.**, (odlewnictwo i kuźnictwo), prowadzi *Inż. Leon Dreher*.

Tyg. 4 godz. ćwic. półrocznie grupami, czynne w obu półroczach. Obow.

Formowanie i odlewanie z obliczeniem kosztu. Kucie. Mierzenie temperatury. Zgrzewanie. Stapianie i przecinanie. Badanie wytrzymałościowe.

224. **Ćwiczenia warsztatowe II.**, (obróbka metali), *Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler*.

---

¹⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

Tyg. 4 godz. ćwic. półrocznie grupami, czynne w obu półroczach. Obow.

Zaznajomienie ze sposobami obróbki ręcznej i mechanicznej. Porównanie czasów obróbki: ręcznej, struganiem, gryzowaniem, toczeniem, szlifowaniem. Żnakowanie. Wiercenie zwykłe i w skrzynkach, na wiertarce i wytaczarce. Toczenie gładkie, nacinanie gwintów.

225. Technologia mechaniczna metali, ...

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. II-go r. Obow.

Ogólne własności metali i ich budowa. Żelazo czyste i inne metale, stopy żelaza z węglem i innymi metalami. Stopy metali. Wpływ procesów metalurgicznych, obróbki termicznej i mechanicznej na własności żelaza i innych metali.

226. Techniczne stopy metali¹⁾,²⁾, ...

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Od. elektr. i Gr. technolog.

Stopy miedzi. Stopy łożyskowe. Stopy lekkie. Luty oraz inne stopy, używane w przemyśle.

227. Ćwiczenia z cieplnej przeróbki żelaza, prowadzi .....

Tyg. 2 godz. ćwic. półrocznie grupami, czynne w obu półroczach. Obow.

Wpływ procesów hutniczych i kuźniczych na budowę żelaza. Hartowanie. Cementowanie. Badania wytrzymałościowe.

228. Techniczne badanie żelaza, wyklada .....

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. ćwic. w obu półr. Obow. dla Gr. technolog.

Makro- i mikroskopowe badanie rodzajów żelaza. Badanie termiczne. Badanie technologiczne.

229. Prace z technicznego badania żelaza, prowadzi .....

Tyg. 6 godz. w obu półr. Wybier. dla Gr. technolog.

¹⁾ Zapisywać się mogą studenci, którzy zdali egzamin kursowy z technologii mech. metali. Wykładane co drugi rok.

²⁾ W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

230. Wiadomości wstępne o przeróbce metali, wyklada *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. I-go r. Obow.

231. Odlewnictwo i spawanie ¹⁾, ²⁾, wyklada *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 2 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. let. Obow. dla Gr. technolog.

Wyrób form, piece do topienia, uszlachetnianie topionego metalu, odlewanie i wykończenie odlewów, prowadzenie odlewni.

Używane gazy, wytwornice, urządzenia pomocnicze, materiały dodatkowe. Technika stapania. Sposoby połączeń. i przykłady ich zastosowania. Cięcie metali płomieniem gazowym. Stapanie prądem stałym i zmiennym. Maszyny i urządzenia elektryczne, materiały dodatkowe. Własności mechaniczne połączeń stapanych i sposoby ich badania. Obliczanie kosztów stapania różnymi metodami.

232. Kuźnictwo i walcownictwo ¹⁾ ³⁾, wyklada *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let. Obow. dla Gr. technolog.

Wiadomości wstępne. Metody technologiczne przeróbki kuźniczej: kucie, przykłady kucia części maszynowych, kucie w wykrojach, tłoczenie, wyciąganie. Młoty, prasy, kowarki. Piece kuźnicze, pomiar temperatur. Hartowanie i ulepszanie termiczne stali węglistych oraz stopowych. Cementowanie i azotowanie.

Pojęcie walcowania. Walce i ich profile, zespoły walcownicze, urządzenia pomocnicze. Rodzaje walcowni. Wyrób żelaza profilowego, blach i rur. Piece walcowniane. Walcowanie mosiądzu i stopów lekkich.

233. Obróbka metali Cz. I. i II., *Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.*

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. zim. I-go r., oraz 3 godz. wykl. w półr. let. II-go r. Obow.

Część I.: Istota obróbki. Teoria skrawania. Zużycie energii. Narzędzia skrawające, mocujące, miernicze. Typowe sposoby obróbki.

---

¹⁾ Zapisywać się mogą studenci, którzy zdali egzamin kursowy z technologii mech. metali. Wykładane co drugi rok.

²⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

Część II: Mechanizmy obrabiarek. Typowe odmiany obrabiarek, zasada ich budowy, praca na nich. System zamienności części, tolerancje; polski układ pasowań. Miernictwo warsztatowe.

234. Ćwiczenia z organizacji obróbki I., prowadzi *Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.*

Tyg. 3 godz. ćwic. półrocznie grupami, czynne w obu półroczach. Obow. dla Od. masz. i naft.

Układ pasowań średnic. Miernictwo warsztatowe. Planowanie obróbki z obliczeniem czasu. Prace na podzielnicach.

235. Ćwiczenia z organizacji obróbki II., prowadzi *Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.*

Tyg. 3 godz. ćwic. w półr. let. Obow. dla Gr. technolog.

Opyry skrawania. Charakterystyki obrabiarek. Nastawienie automatów. Projektowanie przyrządów obróbczych. Badanie uzdolnień. Chronometraż. Instrukcja robocza.

236. Ćwiczenia z miernictwa warsztatowego, prowadzi *Prof. Inż. Edward Geisler.*

Tyg. 3 godz. ćwic. w półr. zim. Obow. dla Gr. technolog.

Mikroskop warsztatowy. Optimetr Zeissa. Metoda interferencji. Aparat projekcyjny. Układy pasowań gwintów. Badanie kół zębnych. Badanie dokładności obrabiarek.

237. Materiały konstrukcyjne, wyklada *Inż. Tadeusz Włodek.*

Tyg. 1 godz. wykl. i 2 godz. ćwic. w półr. let. Obow., dla Od. masz. i naft.; wymagane tylko potwierdzenie uczęszczania.

Własności mechaniczne materiałów konstrukcyjnych, stosowanych w budowie maszyn, ze specjalnem uwzględnieniem różnych gatunków stali oraz najczęściej spotykanych stopów metali. Metody badania półproduktów i gotowych fabrykatów ze stali węglistych i stopowych pod kątem widzenia ich sposobów fabrykacji oraz przeznaczenia. Klasyfikacja i normalizacja materiałów konstrukcyjnych. Zestawienie porównawcze ważniejszych norm krajowych i zagranicznych dla stali i metali poza żelazem. Warunki techniczne odbioru. Zasady kontroli fabrykacji materiałów hutniczych z uwzględnieniem poszczególnych etapów pro-

dukcji. Normalizacja prób wytrzymałościowych, technologicznych oraz badań makro i mikroskopowych. Praktyczne ćwiczenia z badań materiałów konstrukcyjnych.

238. Maszynoznawstwo wstępne, wykład .....

Tyg. 4 godz. wykl. i 2 godz. wycieczek w półr. zim. Wycieczki grupami po 4 godz. raz na 2 tygodnie.

Znaczenie maszyn w życiu gospodarczym. Zadania i rodzaj pracy inżyniera - mechanika i inżyniera - elektryka. Pola pracy maszyn i podział na typy. Zasadnicze pojęcia o celu, działaniu i ustroju: 1. silników cieplnych, silników wodnych i wiatrowych, napędu mechanicznego, hydraulicznego, pneumatycznego i elektrycznego; 2. pomp, wentylatorów, dmuchaw i sprężarek; 3. urządzeń do transportu krótkiego i urządzeń do transportu dalekiego. Przykłady urządzeń maszynowych i zastosowań maszyn w typowych zakładach przemysłowych. Przemysł metalowy w krajach przemysłowych i w Polsce.

Wycieczki grupami do technicznych zakładów miejskich i wytwórni, poprzedzone wykładami o obiektach, podlegających obejrzeniu.

239. Rysunki techniczne, prowadzi .....

Tyg. 4 godz. (dwoma grupami) w obu półr. Obow.

Przepisy i wzory wykonywania rysunków maszynowych. Normalja. Kopjowanie; odbitki światłoczułe. Zdjęcia szkiców z modeli, wykonywanie według nich rysunków warsztatowych, zestawień.

240. Elementy maszyn, Prof. Inż. Edwin Hauswald.

Tyg. 4 godz. wykl. w półr. zim. i 3 godz. wykl. w półr. let. Obow.

Ogólne zasady konstrukcji maszyn. Sposoby łączenia elementów maszynowych. Nity, kliny, śruby, kołki, obręcze. Spawanie i stapianie części. Osie, wały pędowe i korbowe, sprzęgła. Łoża. Pędnie tarciove, pasowe, linowe i łańcuchowe. Urządzenia transmisyjne. Mechanizmy. Układy korbowe. Armatury.

241. Ćwiczenia konstrukcyjne z elementów maszyn¹⁾, Prof. Inż. Edwin Hauswald.

Tyg. 6 godz. w półr. let. (I część) i 6 godz. w półr. zim. (II część). Obow.

---

¹⁾ Do zapisu wymagany postęp przynajmniej dostateczny z rysunków technicznych.

Szkicowanie, obliczanie i konstrukcja części maszynowych oraz różnych przyrządów i maszyn.

242. **Zarys (uzupełniający) konstrukcji maszyn**, wykładają profesorowie: *Dr. Inż. Wilhelm Borowicz, Inż. Zygmunt Ciechanowski, Dr. Inż. Ludwik Eberman i Inż. Stanisław Łukasiewicz.*

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. i 4 godz. wykł. w półr. let. Obow.

Wykłady obejmują zasady konstrukcji i obliczenia maszyn poniżej wymienionych i mają na celu dać studentowi uzupełniające wiadomości z zakresu budowy maszyn w tych działach, których student nie odrobił w głównych wykładach wybieralnych. Poszczególne działy z zakresu budowy:

a) silników spalinowych i maszyn parowych (tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.) wykłada *Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman.*

b) maszyn dźwigowych (tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.) wykłada *Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.*

c) kotłów, silników wodnych¹⁾ i pomp. (tyg. 3 godz. wykł. w półr. let.) wykłada *Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski.*

d) turbin parowych i turbokompresorów (tyg. 1 godz. wykł. w półr. let.); wykłada *Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz.*

243. **Koła zamachowe i regulatory** ²⁾, *Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. Obow.

Wykresy ciśnień stycznych. Znaczenie stopnia niejednostajności. Ruch równoległy. Konstrukcja kół zamachowych i regulatorów.

244. **Budowa maszyn dźwigowych**, *Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.*

Tyg. 5 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Gr. konstr. i technolog. oraz Sekcji lotn.

a) Przegląd typów dźwignic. Mechanika mechanizmów dźwignicowych: obciążenie i zapotrzebowanie energii w okresach rozruchu, biegu ustalonego i zatrzymywania. Ustalenie momentów obciążających do obliczenia różnych części składowych, wybór silnika oraz wybór naprężeń

¹⁾ Egzamin kurs. z silników wodnych nie obowiązuje studentów Gr. kolej.

²⁾ Egzamin kursowy z tego przedmiotu zdawać można razem z Zarysem konstrukcji maszyn, albo z Budową maszyn parowych, albo też z Budową silników spalinowych.

i współczynników dopuszczalnych w zależności od warunków pracy. Konstrukcja i obliczenie części składowych mechanizmów dźwignic. Konstrukcja i obliczenie podstawowych zespołów dźwignicowych: wciągarek, suwnic, żórawi i wózków elektrycznych. Zarys statyki, obliczenia i konstrukcji elementów stało-konstrukcyjnych, nitowanych i spawanych. *b)* Części elektryczne dźwignic. *c)* Podnośniki (wyciągi). *d)* Przeładownice (chwytniki i wywrotnice).

245. Urządzenia transportowe, Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let.

a) Przenośnice do transportowania ciągłego ciał sypkich i skupionych (przenośniki grawitacyjne, garnące, ślimakowe, przerzucające, taśmowe, kubelkowe, kolejki naziemne i wiszące), — ustrój, obliczenie, zakres zastosowania. *b)* Transport w ważniejszych zakładach typowych: na hutach, kopalniach węgla, w składach, portach i na kolejach, w zakładach wytwarzania energii, w fabrykach chemicznych. *c)* Transport na budowlach. *d)* Transport w fabrykach przemysłu metalowego i pokrewnych, w szczególności przy wytwórczości ciągłej. *e)* Transport w fabrykach drzewnych. *f)* Organizacja racjonalnego transportu: planowanie i prowadzenie; obliczanie kosztów. *g)* Transport w biurach.

246. Ustroje spawane w maszynach dźwigowych i transportowych, Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. lub let.

Ustroje spawane części maszynowych i ustroje spawane mostów, bram i wysięgników. Porównanie z ustrojami lanemi i nitowanymi. Statyka, zmienność obciążeń, jako cecha zasadnicza. Dobór profili z uwagi na wyzyskanie materiału. Rozkład naprężeń w połączeniach, konstrukcja połączeń i ich obliczenie z uwagi na zmienność obciążeń.

247. Ćwiczenia konstrukcyjne z maszyn dźwigowych i urządzeń transportowych¹⁾, Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

Tyg. 6 godz. w półr. let. i 6 godz. w półr. zim.

Tematy z maszyn dźwigowych: Projekt dźwignicy według tematów indywidualnie wyznaczonych. Obliczenie, szczegółowe zestawienie całości, zestawienie ważniejszych

---

¹⁾ Do przyjęcia jest wymagany egzamin z Elementów maszyn i potwierdzenie odrobienia ćwiczeń z elementów maszyn.

grup montażowych, rysunki warsztatowe niektórych części wraz z wyjaśnieniem sposobu wykonania oraz ewentualnie schematy połączeń elektrycznych.

Tematy z urządzeń transportowych: a) Urządzenia transportowe albo przeładunkowe dla elektrowni, kopalń węgla, portów, hut — albo b) zespół urządzeń transportowych dla fabryk przetwórczych — albo c) zespół urządzeń transportowych dla wytwórczości ciągłej w fabrykach przemysłu metalowego i pokrewnych.

248. Budowa wyciągów naftowych¹⁾, wykładu Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. Wybier. dla Od. naft.

Ustrój wyciągów naftowych. Części składowe: konstrukcja i obliczanie.

249. Ćwiczenia konstrukcyjne z wyciągów naftowych²⁾, Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz.

(Wspólnie z ćwicz. konstr. z maszyn dźwigowych).

Projekt wyciągu naftowego: obliczenie, zestawienie szczegółowe całości, zestawienie grup montażowych i rysunki warsztatowe poszczególnych części z wyjaśnieniem sposobu wykonania.

250. Budowa obrabiarek³⁾, Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim. Wybier. dla Gr. konstr., obow. dla Gr. technolog.

Obliczanie mechanizmów obrabiarek. Obrabiarki złożone i samoczynne (automaty). Obliczanie i projektowanie obrabiarek. Przykłady.

251. Ćwiczenia konstrukcyjne z obrabiarek⁴⁾, Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.

---

¹⁾ Wykładane co drugi rok. W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

²⁾ Do przyjęcia wymagane są zapisanie się na wykład z Budowy wyciągów naftowych, oraz na dział maszyn dźwigowych w Zarysie konstrukcji maszyn lub na wykład z Budowy maszyn dźwigowych, poza tem egzamin z Elementów maszyn i potwierdzenie odrobienia ćwiczeń z Elementów maszyn.

³⁾ Wykładane co drugi rok. W r. ak. 1934/35 odbędzie się. Do zapisu wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykłady elem. masz. i obróbki metali, do egzaminu, egzamin z obróbki metali z postępowaniem co najmniej dostatecznym.

⁴⁾ Do zapisu wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykłady z ćwicz. elem. masz., egzamin z elem. masz., obróbki metali z postępowaniem co najmniej dostatecznym, budowy obrabiarek oraz ćwiczenia z organizacji obróbki I.

Tyg. 3 godz. w półr. let. i 3 godz. w półr. zim. dla Gr. technol. Dla innych grup tyg. 6 godz. w półr. let.

Projekt obrabiarki: obliczenia i szkice wstępne, zestawienie szczegółowe z obliczeniem, sporządzenie wyszczególnienia części, wykonanie rysunku warsztatowego wskazanego mechanizmu.

252. Budowa kotłów, wykład *Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski*.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. Wybier. dla Gr. konstr., ruch. i Od. naft.

Kotły, ich części, zestawienia, omurowanie. Kotłownie.

253. Ćwiczenia konstrukcyjne z kotłów¹⁾, prowadzi *Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski*.

Tyg. 6 godz. ćwicz. w półr. let.

Projekt kotła z omurowaniem.

254. Budowa maszyn parowych (tłokowych), *Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman*.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. Wybier. dla Gr. konstr., technol. i ruch. oraz Od. naft.

Wykresy maszyn jedno- i wielocylindrowych, wykresy sił stycznych i obliczanie kół zamachowych. Stawidła i regulatory, cylindry i inne części składowe.

255. Budowa silników spalinowych, *Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman*.

Tyg. 5 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Sekcji lotn. Wybier. dla Od. elektr., Od. naft. i dla Gr. konstr. technol. i ruch.

Obliczanie i konstrukcja części składowych, działanie mas ruchomych, wykresy sił stycznych, obliczanie kół zamachowych, wyrównanie mas. Regulacja i regulatory. Kompresory i inne urządzenia pomocnicze.

256. Ćwiczenia konstrukcyjne z silników tłokowych²⁾, *Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman*.

Tyg. 6 godz. w obu półr. Dla Od. naft. tylko 6 godz. w półr. let., a dla Od. elektr. 3 godz. w obu półr.

---

¹⁾ Do przyjęcia jest wymagany egzamin z elementów maszyn i potwierdzenie uczęszczania z ćwicz. konstr. z elementów maszyn.

²⁾ Elektrotechnicy obowiązani są tylko do jednego projektu konstrukcyjnego z przedmiotu, który obrali do wystuchania w całości (255 lub 260).

257. **Budowa silników spalinowych szybkobieźnych¹⁾**, wykłada *Inż. Adolf Polak*.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Sekcji lotn.

Rodzaje silników. Wpływ zjawisk cieplnych, mechanicznych i chemicznych na układ i konstrukcję silnika. Wyznaczenie zasadniczych wielkości. Ogólne wskazówki konstrukcyjne. Materiały używane do budowy. Obliczanie i wybór naprężeń i obciążeń dopuszczalnych. Konstrukcja części składowych. Urządzenia pomocnicze.

258. **Ćwiczenia konstr. z silników spalinowych szybkobieźnych¹⁾**, prowadzi *Inż. Adolf Polak*.

Tyg. 6 godz. w obu półr. Obow. dla Sekcji lotn.

259. **Ćwiczenia laboratoryjne z silników spalinowych szybkobieźnych¹⁾**, prowadzi *Inż. Henryk Wiśniowski*.

18 godz. ćwicz. w obu półr. Obow. dla Sekcji lotn. (jako Laboratorium maszynowe II., patrz L. 290).

260. **Budowa turbin parowych**, *Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz*.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. Wybier. dla Gr. konstr., ruch. i Od. elektr.

Wiadomości ogólne, wpływ pary z dyszy, teoria parowych turbin, ich rodzaje. Części składowe, ich teoria i obliczanie. Termodynamiczne obliczanie turbin różnych systemów. Regulacja. Zastosowanie turbin parowych.

261. **Sprężarki obrotowe**, *Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz*.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. Wybier. dla Gr. konstr. i ruch.

Wiadomości ogólne o sprężarkach gazowych. Sprężarki wirujące (turbokompresory, dmuchawy i wentylatory), ich teoria, rodzaje i obliczanie. Regulacja.

262. **Ćwiczenia konstrukcyjne z turbin parowych i turbokompresorów²⁾**, *Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz*.

Tyg. 6 godz. w obu półr. Dla Od. elektr. 3 godz. w obu półr.

---

¹⁾ W r. ak. 1934/35 prowadzone dzięki subsydyjom Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa.

²⁾ Elektrotechnicy obowiązani są tylko do jednego projektu konstrukcyjnego z przedmiotu, który obrali do wysłuchania w całości (255 lub 260).

263. **Budowa samochodów**, wyklada *Inż. Władysław Rubczyński*.
Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. Wybier. dla Gr. konstr.
Rozwój w budowie samochodów. Budowa silnika: cylindry, tłoki, łącznik, wał korbowy, wał sterujący, wentyle, łożyska, koło zamachowe. Gaźniki. Zapalanie elektryczne. Oliwienie. Chłodzenie. Przeniesienie siły na koła: sprzęgło. zmiana prędośni, wał przegubowy, koła różnicowe (dyferencjał). Tylna i przednia oś. Usprężynowanie podwozia. Kierownica. Hamulce. Nawoźnia ogólnie. Opory ruchu i straty. Najnowsze prądy w budowie samochodów.
264. **Ćwiczenia konstrukcyjne z samochodów**, prowadzi *Inż. Władysław Rubczyński*.
Tyg. 4 godz. w półr. let.
265. **Budowa pomp tłokowych**, *Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski*.
Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. Wybier. dla Gr. konstr. i ruch.
Pompy tłokowe. Wentyle samoczynne i ich teorje. Pompy pojedynczo i podwójnie działające, pompy różnicowe itd. Kompresory tłokowe, wentylowe i suwakowe. Kompresory kilkustopniowe.
266. **Budowa silników wodnych i pomp odśrodkowych**, *Prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski*.
Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. Wybier. dla Gr. konstr.
Rozmaite sposoby wyzyskania energii wody i zależny od tego podział motorów wodnych na koła grawitacyjne, motory wodne tłokowe i turbiny. Turbiny wodne odrzutne i naporowe, ich teorja i najważniejsze zasady konstrukcji. Teorja i zasady konstrukcyjne pomp odśrodkowych.
267. **Ćwiczenia konstrukcyjne z pomp i silników wodnych ¹⁾**, *prof. Inż. Zygmunt Ciechanowski*.
Tyg. 6 godz. w obu półr.
268. **Budowa maszyn rolniczych ²⁾**, _____
Tyg. 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. konstr. w obu półr.
269. **Budowa maszyn kolejowych**, *Prof. Inż. Wilhelm Mozer*.
Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. (I. część) i 4 godz. wykł. w półr. zim. (II. część). Obow. dla Gr. kolej., wybier. dla Gr. konstr. i technolog.

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z elementów maszyn i potwierdzenie uczęszczania na ćwiczenia z elementów maszyn.

²⁾ W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

Podział i rodzaje parowozów. Praca i opory ruchu. Siła pociągowa. Obliczanie parowozu. Konstrukcja kotła, podwozia i silnika parowozowego. Konstrukcja jaszczyka. Dodatkowe urządzenia parowozu i jaszczyka.

270. **Ćwiczenia konstrukcyjne z maszyn kolejowych**, *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 2 godz. w półr. zim. i 4 godz. w półr. let.

271. **Urządzenia kolejowe¹⁾**, *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim., obow. dla Gr. kolej.

Warsztaty główne i pomocnicze. Parowozownie. Stacje wodne i opałowe. Magazyny zasobów. Utrzymanie taboru i urządzeń kolejowych.

272. **Ćwiczenia konstrukcyjne z urządzeń kolejowych**, *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 6 godz. w półr. zim.

273. **Budowa wagonów²⁾**, wykład *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Gr. kolej.

Podział i rodzaje wagonów. Zasady projektowania wagonów. Podwozie: koła, osie, maźnice, prowadnice, resory i inne sprężyny, podłużnice, ściany wzdłużne dźwigające, ciężła, sprzęgła i zderzaki. Pudła wagonów osobowych i towarowych. Wewnętrzne urządzenia wagonów. Hamulce. Ogrzewanie. Oświetlenie. Przewietrzanie.

274. **Ćwiczenia z budowy wagonów**, *Prof. Inż. Wilhelm Mozer.*

Tyg. 4 godz. w półr. let. Wybier. dla Gr. kolej.

275. **Zarząd i ruch kolejowy³⁾**, wykład *Inż. Mieczysław Proczkowski.*

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Gr. kolej.

Urządzenia pomocnicze dla prowadzenia ruchu kolejowego. Obsada stacji, linii, pociągów i parowozowni. Podział pociągów. Rozkład jazdy. Jazda pociągów w odstępie czasowym i przestrzennym. Krzyżowanie i mijanie pociągów na stacjach. Przetaczanie. Dokumenty pociągu. Służba w parowozowniach. Układanie turnusów parowozów i drużyn parowozowych. Gospodarka parowozowa. Przepisy dotyczące bezpieczeństwa ruchu na kolejach.

---

¹⁾ Wykładane co drugi rok. W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

²⁾ Wykładane co drugi rok. W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ Wykładane co drugi rok. W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

276. Mechanika lotu i budowa płatowców¹⁾, wykład *Prof. Inż. Gustaw Mokrzycki.*

60 godz. wykł. w obu półr. (po 6 godz. za każdym razem, dwa razy w listopadzie i jeden raz w pozostałych miesiącach). Obow. dla Sekcji lotn.

Atmosfera normalna. Charakterystyki aerodynamiczne części samolotu i całości. Charakterystyki zespołu wpędowego. Lot poziomy i ukośny. Teoria pływaków i łodzi. Start lądowy i wodny. Lądowanie i wodowanie. Różne zagadnienia i problemy. Projekt aerodynamiczny samolotu.

Równowaga statyczna i dynamiczna. Loty krzywolinjowe. Aeronawigacja.

Materiały lotnicze i obróbka specjalna. Analiza obciążeń w locie i przepisy bezpieczeństwa. Drobne części płatowca. Skrzydła. Kadłuby. Stery. Podwozia. Sterownik. Łodzie i pływaki. Urządzenia wewnętrzne. Śmigła. Projekt samolotów lądowych i wodnych.

277. Ćwiczenia z mechaniki lotu i budowy płatowców¹⁾,

.....
Tyg. 2 godz. ćwicz. (obliczeniowych i szkicowych) w obu półr. Obow. dla Sekcji lot.

278. Przyrządy i urządzenia na płatowcach¹⁾, ...

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Sekcji lotn.

279. Ćwiczenia laboratoryjne z płatowców, oraz przyrządów i urządzeń na nich¹⁾, prowadzi *Inż. Michał Blaicher.*

10 godz. w październiku i listopadzie, 14 godz. w marcu, kwietniu i maju. Obow. dla Sekcji lotn.

280. Materiały lotnicze i wytwarzanie płatowców¹⁾, ...

.....
Tyg. 1 godz. w półr. zim. (z 4-ma pokazami). Obow. dla Sekcji lotn.

281. Ćwiczenia konstrukcyjne z płatowców¹⁾, prowadzi *Prof. Inż. Gustaw Mokrzycki.*

60 godz. ćwicz. w obu półr. Ćwiczenia odbywają się w dniach wykładów o budowie płatowców. Obow. dla Sekcji lotn.

Projekt płatowca.

---

¹⁾ W r. ak. 1934/35 prowadzone dzięki subsydyjom Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa.

282. Ogrzewanie i przewietrzanie¹⁾, wykładu Inż. Eljasz Zielski.

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim. Wybieralne dla Gr. ruch.

Cel, rodzaje i obliczanie ogrzewania i przewietrzania. Części składowe, projektowanie i wykonywanie instalacji ogrzewania i przewietrzania. Instalacje wodne i gazowe.

283. Wiertnictwo ogólne i naftowe, Prof. Inż. Julian Fabiański.

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim. oraz 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. let. Obow. dla Od. naft.

Urządzenia, narzędzia i sposoby wykonywania wierceń obrotowych i udarowych, ze szczególnem uwzględnieniem wierceń dla ropy naftowej. Praca wiertnicza. Różne fazy robót wiertniczych. Rury, rurowanie, zamykanie wód. Usuwanie zagwoźdzeń. Kierownictwo. Koszty. Organizacja i administracja.

284. Wydobywanie ropy i gazu ziemnego, Prof. Inż. Julian Fabiański.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Od. naft.

Ogólne wiadomości o ropie naftowej i jej złożach. Sposoby wydobywania. Transport. Przechowywanie. Ropa naftowa jako materiał opałowy. Wydobywanie i zużytkowanie gazu ziemnego.

285. Encyklopedia górnictwa, Prof. Inż. Julian Fabiański.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

Poszukiwania górnicze. Wykonywanie wierceń sposobem udarowym, sucho i płuczką, oraz obrotowym. Roboty górnicze. Wykonywanie sztolni, szybów i chodników. Odwadnianie, przewietrzanie i oświetlanie kopalni. Sposoby odbudowy minerałów. Przewóz w podziemiu i wywóz na powierzchnię. Pożary kopalń, akcja ratunkowa.

286. Technologia ropy i gazów ziemnych, Prof. Dr. Stanisław Pilat.

Tyg. 2 godz. wykł. w obu półr. Obow. dla Od. naft.

Chemiczne i fizyczne własności ropy naftowej ze szczególnem uwzględnieniem rop polskich. Przeróbka fabryczna

---

¹⁾ Wykładane co drugi rok. W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

ropy naftowej i surowców pokrewnych. Fabrykacja gazoliny z gazu ziemnego. Własności produktów naftowych i ich zastosowanie.

287. Ćwiczenia w badaniu własności produktów naftowych, *Prof. Dr. Stanisław Pilat.*

Tyg. 2 godz. w półr. let. Obow. dla Od. naft., wybier. dla Gr. ruch.

Ćwiczenia w analizie technicznej ropy naftowej. Oznaczanie własności produktów naftowych, w szczególności smarów. Absorbacja gazoliny.

288. Pomiar maszynowe, *Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.*

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. wykł. w półr. let. Obow.

Pomiary techniczne. (Zasady teoretyczne. Używane przyrządy i ich krytyka). Badanie maszyn. (Metody).

289. Laboratorium maszynowe I., *Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.*

Tyg. 4 godz. ćwic. w obu półr. Obow.

Ćwiczenia w zakresie pomiarów maszynowo-technicznych, celem opanowania techniki manipulowania przyrządami i elementarnego badania maszyn.

290. Laboratorium maszynowe II.¹⁾, *Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.*

Tyg. 4 godz. ćwic. w półr. zim. Obow. dla Gr. konstr. i ruch. oraz Od. naft.

Ćwiczenia z zakresu badań laboratoryjnych oraz pomiarów przemysłowych typowych maszyn i urządzeń.

291. Laboratorium maszynowe III.²⁾, *Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.*

Tyg. 6 godz. ćwic. w półr. let.

Prace samodzielne.

292. Gospodarka cieplna w przemyśle, wykład *Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Gr. ruch.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagane potwierdzenie uczęszczania na ćwic. labor. masz. I. i teorii masz. ciepln.

²⁾ Do przyjęcia wymagane jest potwierdzenie uczęszczania do laborat. maszyn. I. i II. Doradza się złożyć przed wpisem egzamin z teorii maszyn cieplnych.

293. **Projektowanie i prowadzenie zakładów energetycznych** ¹⁾, wyklada *Inż. Stanisław Kozłowski*.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. Wybier. dla Gr. ruch.

Wybór terenu i miejsca pod siłownię. Oznaczenie typu i wielkości urządzeń siłowni oraz podział mocy na odpowiednie jednostki kotłowe i maszynowe. Przepisy konsensu. Zamówienie, transport, ustawienie i odbiór urządzeń. Prowadzenie ruchu. Kalkulacja kosztów. Kontrola i statystyka.

294. **Ćwiczenia z obsługi maszyn i kotłów** ¹⁾, prowadzi *Inż. Stanisław Kozłowski*.

Tyg. 2 godz. w półr. let. Wybier. dla Gr. ruch.

295. **Budownictwo inżynierskie**, wyklada *Prof. Dr. Inż. Jan Bogucki*.

Tyg. 2 godz. wykl. w obu półr. Obow.

Część I. Zarys budownictwa lądowego (wspólnie z Wydz. chem.). Ogólne zasady budownictwa. Elementy konstrukcyj murowanych, drewnianych, żelaznych i żelaznobetonowych.

Część II. Encyklopedia nauk inżynierskich. Roboty ziemne, fundamenty, mury oporowe. Zarys budowy dróg i kolei żelaznych. Najprostsze konstrukcje małych mostów. Pomiaru wodne. Ujęcie wody i kanały fabryczne. Wodociągi miejskie.

296. **Elektrotechnika ogólna** ²⁾, *Prof. Dr. Inż. Stanisław Fryze*.

Tyg. 5 godz. wykl. i 2 godz. ćwicz. w obu półr. Obow. dla Od. elektr.

Elektrostatyka i magnetostatyka. Teoria prądów stałych, maszyny prądu stałego. Teoria prądów zmiennych. Maszyny prądu zmiennego. Ważniejsze urządzenia elektr.

297. **Zasady elektrotechniki**, wyklada *Inż. Stanisław Jaskowski*.

Tyg. 3 godz. wykl. i 1 godz. ćwicz. w obu półr. Obow. dla Od. masz. i naft.

298. **Urządzenia elektryczne**, *Prof. Inż. Gabriel Sokolnicki*.

Tyg. 4 godz. wykl. i 3 godz. ćwicz. w obu półr. Obow. dla Od. elektr.

---

¹⁾ Wykładane co drugi rok. W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

²⁾ Do przyjęcia wymaga się potwierdzenia uczęszczania na wykłady fizyki.

Przepisy budowy, ruchu i zasady projektowania urządzeń elektrycznych. Zdjęcia i plany. Wybór materiałów. Kosztorys i opis techniczny. Rachunek rentowności. Umowa. Projekty: instalacji przewodów elektrycznych do światła i siły w budynkach; sieci kablowej; sieci napowietrznej; elektrowni i podstacyj. Układy połączeń i warunki ruchu.

299. Oświetlenie elektryczne¹⁾, Prof. Inż. Gabryel Sokolnicki.

Tyg. 3 godz. wykł. łącznie z ćwic. w półr. zim. Obow. dla Od. elektr.

Jednostki oświetlenia. Zasady pomiaru światłości. Obliczanie średniej światłości i jasności. Źródła światła elektrycznego. Sposoby łączenia i rozmieszczania lamp elektrycznych.

300. Obliczanie przewodów¹⁾, Prof. Inż. Gabryel Sokolnicki.

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. let. Obow. dla Od. elektr.

Obliczanie przewodów elektrycznych na wytrzymałość mechaniczną, na nagrzewanie, na spadek napięcia i na gospodarność. Zwisy i naprężenia przewodów napowietrznych. Systemy wytwarzania i rozdziału prądu. Rozpływ prądu i spadek napięcia w torach otwartych i zamkniętych, w sieciach dwu- i trójprzewodowych, prądu stałego i zmiennego, jedno- i wielofazowego. Przewody zasilające i linje dalekonośne.

301. Pomiary elektrotechniczne, (dla elektrotechników). Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Od. elektr.

Podstawowe pojęcia. Przyrządy pomiarowe. Metody pomiarów elektrycznych. Zastosowanie pomiarów elektrycznych: badanie maszyn, badanie materiałów, zastosowanie pomiarów elektrycznych do pomiarów wielkości nieelektrycznych.

302. Pomiary elektrotechniczne,²⁾ (dla mechaników), wykłada Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let., obow. dla Od. masz. i naft.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z elektrotechniki ogólnej.

²⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z zasad elektrotechniki.

303. Laboratorium elektrotechniczne I.¹⁾, Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 6 godz. ćwic. w obu półr. Obow. dla Od. elektr.

Pomiary oporów, napięć, natężeń prądów, indukcyjności, pojemności, mocy, badanie i wzorcowanie przyrządów pomiarowych, liczników i transformatorów pomiarowych, pomiary izolacji, badania ogniów i akumulatorów, pomiary magnetyczne. Prostsze podstawowe pomiary i badania przy maszynach elektrycznych itp.

304. Laboratorium elektrotechniczne II.²⁾, Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 5 godz. ćwic. w półr. zim. i 4 godz. ćwic. w półr. let. Obow. dla Od. elektr.

Pomiary elektrotechniczne.

Badanie generatorów i motorów prądu stałego i zmiennego, transformatorów i przetwornic. Pomiary przy wysokim napięciu itp.

305. Laboratorium elektrotechniczne III., Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 4 godz. ćwic. w półr. let.

Samodzielne prace z dziedziny pomiarów elektrotechnicznych.

306. Laboratorium elektrotechniczne dla Oddziału maszynowego i naftowego³⁾, prowadzi Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 3 godz. ćwic. w półr. let. (Kurs I. w półr. VI).

Obow. dla Od. masz. i naft., oraz 4 godz. ćwic. w półr. zim. (Kurs II. w półr. VII). Obow. dla Od. masz. i 3 godz. ćwic. w półr. zim. (Kurs II. w półr. VII.) obow. dla Od. naft.

Na kursie I. pomiary z zakresu laboratorium elektr. I., a na kursie II. pomiary z zakresu laboratorium elektr. II., dostosowane do potrzeb inżynierów-mechaników.

---

¹⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z elektrotechniki ogólnej.

²⁾ Do przyjęcia wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykłady maszyn elektrycznych, cz. I, oraz kollokwjum z Pomiarów elektrotechnicznych i egzamin z Laboratorium elektrotechnicznego I.

³⁾ Do przyjęcia wymagany egzamin z zasad elektrotechniki. Notę z ćwiczeń I. i II. kursu jako całości otrzymuje się po odbyciu kursu II.

307. Konstrukcja i działanie elektrycznych przyrządów pomiarowych, Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski.

Tyg. 1 godz. wykl. w obu półr.

Szczegóły konstrukcji i działania pomiarowych przyrządów wskazówkowych, liczników energii elektrycznej i transformatorów pomiarowych. Inne wybrane działy z pomiarów elektrotechnicznych i pokrewnych dziedzin.

308. Maszyny elektryczne, wyklada Prof. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski.

Tyg. 5 godz. wykl. i 2 godz. ćwicz. w obu półr. (półr. VI. i półr. VII.).

Teoria i obliczanie generatorów i motorów prądu stałego i zmiennego. Zastosowanie poszczególnych rodzajów generatorów i motorów ze względu na ich własności. Teoria i obliczanie transformatorów i przetwornic.

Ćwiczenia: Praktyczne przykłady obliczania maszyn, z potrzebnymi do obliczania szkicami.

309. Ćwiczenia konstrukcyjne z maszyn elektrycznych, Prof. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski.

Tyg. 3 godz. ćwiczeń w obu półr.

310. Napędy elektryczne wyciągów naftowych ¹⁾, wyklada Prof. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski.

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. let. Obow. dla Od. naft.

311. Koleje elektryczne ¹⁾, wyklada Inż. Stanisław Jasilkowski.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. let. Obow. dla Od. elektr.

312. Technika wysokiego napięcia, wyklada Inż. Stanisław Jasilkowski.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim. Obow. dla Od. elektr.

313. Zasady telegrafji i telefonji, wyklada Inż. Łukasz Dorosz.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim. Obow. dla Od. elektr.

Zarys historyczny rozwoju telegrafji i telefonji. Źródła energii elektrycznej, używane w teletechnice. Zasady telegrafji ręcznej i maszynowej. Rodzaje alfabetów używanych w telegrafji. System telegrafu Morse'a. Aparaty syst. Whe-

---

¹⁾ Wykładane co drugi rok. W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

atstone'a, Creed'a, Polack-Virag'a, Siemens'a, Hughes'a, Baudot'a, Western-Union, Teletyp. Telegrafja kablowa. Telegrafja wielokrotna. Szybkość telegrafowania w zależności od właściwości elektrycznych linii telegraficznej.

Zasady telefonji. Części składowe aparatów i urządzeń telefonicznych. Zasadnicze układy połączeń. Budowa miejskich sieci telefonicznych. Centrale telefoniczne ręczne, automatyczne i półautomatyczne. Komunikacja telefoniczna międzymiastowa. Telefonja dalekosiężna. Tłumienie linii. Pupinizacja. Zastosowanie lamp katodowych. Równoważnik linii telefonicznej. Zjawisko echa. Zniekształcenie. Przesłuch. Zjawiska nieustalone. Telefonja dwuwidmowa. Telefonja wielokrotna. Przepisy Międzynarodowego Komitetu Doradczego dla spraw telefonji dalekosiężnej.

Wpływ linii silnoprządowych na linje teletechniczne.

Ważniejsze pomiary teletechniczne.

314. **Zasady radjotechniki**, wykładu *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski*.

Tyg. 3 godz. wykł. w obu półr. Obow. dla Od. elektr.

315. **Laboratorjum radjotechniczne I.**, prowadzi *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski*.

Tyg. 3 godz. ćwic. w jednym półr. (grupami czynne w obu półr.). Obow. dla Od. elektr.

316. **Pomiary radjotechniczne**^{1) 2)}, *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski*.

Tyg. 1 godz. wykł. w obu półr. Polec. dla Od. elektr.

317. **Wybrane działy z radjotechniki**^{1), 3)}, *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski*.

Tyg. 1 godz. wykł. w obu półr. Polec. dla Od. elektr.

318. **Gospodarka elektryczna**, wykładu *Inż. Maurycy Altenberg*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. Obow. dla Od. elektr.

319. **Organizacja i zarząd przedsiębiorstw**, wykładu *Prof. Inż. Edwin Hauswald*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. oraz 1 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. let. Wykład obow. dla Wydz. mechan.

Ćwic. obow. tylko dla Gr. technologicznej i Gr. ruchomej.

¹⁾ Wykładane co drugi rok.

²⁾ W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

Przemysł i warunki jego rozwoju. Ustrój zewnętrzny i wewnętrzny zakładów przemysłowych. Tok prac w fabrykach. Zadania przedsiębiorców i kierowników. Zadania zarządu. Dobór ludzi w zakładzie. Związki między produkcją a zbytem wyrobów. Reklama. Cenniki. Zdobywanie zamówień (akwizycja). Koszty utrzymania ruchu i produkcji; koszt umorzeń. Rachunkowość i bilanse. Zasady rentowności finansowej i społecznej.

Zagadnienia pracy wytwórczej i zarobkowej. Sprawy robotnicze. Systemy płac. Koszty pracy i zarobki. Sprawność, wydajność i zdolność wytwórcza.

Metody Taylora, Gantta, Gilbretha, Emersona, Adamieckiego, Fayola, Forda i inne. Badanie i normowanie ruchów roboczych. Pomiar czasu. Planowanie, przygotowywanie, rozdzielanie, wykonywanie i kontrolowanie robót.

Polska szkoła naukowej organizacji. Harmonizacja wydajności obrabiarek. Psychotechnika przemysłowa.

Zasady obliczania kosztów własnych i cen. Dynamika kosztów produkcji. Kosztorysy, oferty i umowy. Bezpieczeństwo osób i urządzeń. Przepisy przemysłowe i socjalne; ubezpieczenia przymusowe.

Administracja zakładów i urzędów publicznych. Nowoczesna technika pracy biurowej.

Ćwiczenia: Omawianie zagadnień, przeliczanie przykładów. Studium urządzeń i wzorów z praktyki. Referaty z literatury i wypracowania samodzielne.

320. Urządzenia i prowadzenie fabryk maszyn¹⁾, wyklada
Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Od. masz. i naft.

Cel przedsiębiorstwa przemysłowego. Koszt własny, jego składniki.

Rodzaje wytwórczości. Robotnik — podstawą organizacji przemysłowej. Obliczanie czasu roboczego, studja czasu. Schemat organizacji współczesnej fabryki przemysłu metalowego. Oddziały rozrządzące, sposób ich działania. Koszty wspólne. Oddziały wykonawcze. Ruch materiałów. Obliczanie i projektowanie fabryk. Urządzenia fabryczne.

321. Seminarjum kalkulacji warsztatowej²⁾, prowadzi Inż.
Stanisław Sladek.

Tyg. 2 godz. ćwicz. w półr. let. Obow. dla Gr. technolog.

¹⁾ Do zapisu wymagane potwierdzenie uczęszczania na wykłady i ćwiczenia z organizacji i zarządu przedsiębiorstw.

²⁾ Do zapisu wymagana frekwencja z ćwicz. warszt. I. i II. oraz organ. obr. I. i z wykł. org. wytw. i urz. fabryk maszyn.

Obliczanie kosztów wspólnych przedsiębiorstwa. Ich podział. Obliczanie kosztów materiału, robocizny. Ustalanie najekonomiczniejszej ilości sztuk w szeregu. Ustalanie terminów. Przykłady obliczania kosztu własnego wytworów.

322. Prace badawcze z dziedziny skrawania metali, Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.

Tyg. 6 godz. półrocznie, czynne w obu półr. Wybier. dla Gr. technolog.

Opracowanie laboratoryjne zagadnienia z zakresu obróbki metali.

323. Ćwiczenia z projektowania fabryk przemysłu metalowego¹⁾, prowadzi Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler.

Tyg. 3 godz. w obu półr. Wybier. dla Gr. technolog.

Plan wytwarzania danego przedmiotu z ustaleniem potrzebnych obrabiarek, przyrządów obróbczych, narzędzi. Obliczenie czasu roboczego poszczególnych operacyj. Ustalenie potrzebnej liczby stanowisk wytwarzających, mocy, powierzchni wytwórni, liczby pracowników. Rozkład poszczególnych stanowisk i oddziałów, z uwzględnieniem przebiegu materiału. Projekt ogólny fabryki.

324. Ustawy przemysłowe i robotnicze²⁾, wyklada Dr. Inż. Stanisław Bieńkowski.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Od. masz.

325. Higiena i bezpieczeństwo pracy³⁾, wyklada Inż. Stanisław Zwoliński.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. Obow.

326. Księgowość i bilanse, wyklada Dr. Franciszek Tomanek.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim.

I. Cel, znaczenie i podstawy księgowości podwójnej. Księgi obrotowe ogólne, szczegółowe i pomocnicze. Metody księgowości podwójnej: dawne (włoska, niemiecka, amerykańska i inne) oraz nowoczesne (kartotekowe Ruffa, Hinza i inne).

---

¹⁾ Do zapisu wymagane: egzamin z obróbki metali z postępowaniem najmniej dostat., oraz potwierdzenie uczęszczania na wykłady z technologii mech. I., ćwicz. z organ. obr. I. i z org. wytw. i urz. fabryk maszyn.

²⁾ Wykładane co drugi rok. W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

³⁾ Wykładane co drugi rok. W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

II. Technika sporządzania bilansów. Rodzaje bilansów i ich ocena, analiza i krytyka. Rewizja ksiąg i bilansów.

Ćwiczenia praktyczne z księgowości i bilansowania w przedsiębiorstwach przemysłowych.

327. Higiena i pierwsza pomoc w nagłych wypadkach,
wykłada .....

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. Obow. dla Wydz. arch. i Od. las. Polec. dla Wydz. mechan. i chem. i Od. roln.

Przedmioty z innych Wydziałów:

Matematyka II.¹⁾ obow., patrz Wydz. Inż. L. 1.

Matematyka III.¹⁾, patrz Wydz. Inż. L. 2.

Repetytorjum matematyki elementarnej, patrz Wydz. Inż. L. 2 a.

Hydromechanika, patrz Wydz. Inż. L. 14.

Petrografia, obow., patrz Wydz. Inż. L. 15.

Ekonomja społeczna z zarysem skarbowości, obow., patrz Wydz. Inż. L. 80.

Ubezpieczenie ruchu pociągów, obow., patrz Wydz. Inż. L. 73.

Zarys prawa państwowego, patrz Wydz. Inż. L. 82.

Zarys prawa prywatnego, patrz Wydz. Inż. L. 83.

Prawo handlowe i wekslowe, patrz Wydz. Inż. L. 84.

Fizyka B., obow., patrz Wydz. Chem. L. 403.

Ćwiczenia w laboratorium fizycznym²⁾, obow., patrz Wydz. Chem. L. 405.

Mikrobiologja techniczna, patrz Wydz. Chem. L. 422.

Ćwiczenia z mikrobiologii technicznej, patrz Wydz. Chem. L. 423.

Technologja paliwa i wody, patrz Wydz. Chem. L. 424.

Technologja chemiczna wielkiego przemysłu nieorganicznego wraz z metalurgją, patrz Wydz. Chem. L. 425.

---

¹⁾ Do egzaminu wymagany uprzedni egzamin z matematyki I.

²⁾ Do przyjęcia wymagane kolokwjum z fizyki B.

Technologia chemiczna przemysłu rolniczego, patrz Wydż. Chem. L. 430.

Technologia nafty, wosku ziemnego i gazów ziemnych, patrz Wydż. Chem. L. 432.

Miernictwo, patrz Wydż. Roln.-las. L. 572.

Technologia mechaniczna drewna, patrz Wydż. Roln.-las. L. 545.

5. Wskazówki o praktyce i programach studjów na Wydziale Mechanicznym.

Program nauk Wydziału Mechanicznego obejmuje trzy Oddziały, a mianowicie: maszynowy, elektrotechniczny¹⁾ i naftowy. Oddział maszynowy rozgałęzia się na cztery grupy: 1. konstrukcyjną, 2. kolejową, 3. technologiczną oraz 4. ruchową (o kierunkach cieplnym i chemicznym).

Na Grupie konstrukcyjnej dopuszczalna jest specjalizacja w kierunku Studjum lotniczego.

Program wykładów i ćwiczeń rozłożono na 4 lata, jednak jego wykonanie wymaga przeciętnie 5 lat. Okres ten przedłużają przerwy w studjach, spowodowane służbą wojskową, chorobą, koniecznością równoczesnego zarobkowania itp.

Praktyka.

Przy przyjmowaniu studentów na I. rok wszystkich Oddziałów Wydziału Mechanicznego da się pierwszeństwo tym, którzy prócz dobrego postępu z egzaminu kwalifikacyjnego wykazą się praktyką.

Dopuszczenie studentów Wydziału Mechanicznego do egzaminu dyplomowego zależne jest, obok innych warunków, od odbycia praktyki fabrycznej, względnie montażowej, trwającej dla studentów wszystkich Oddziałów i Grup Wydziału Mechanicznego, począwszy od zapisanych w r. ak. 1923/24 na rok II., conajmniej 6 miesięcy. W tym czasie praktyka obejmować powinna:

1. na Oddziale maszynowym:

a) w grupie konstrukcyjnej: najmniej 4 mies. praktyki warsztatowej, zresztą ewent. praktykę montażową; w Sekcji lotniczej: obowiązywać będzie 6 miesięcy praktyki warsztatowej, z tego conajmniej 1 miesiąc przy budowie płatowców i conajmniej 1 miesiąc przy budowie silników lotniczych,

---

¹⁾ Oddział ten w niedługim czasie przekształci się w odrębny Wydział Elektrotechniczny.

- b) w grupie technologicznej: najmniej 6 mies. praktyki warsztatowej,
- c) „ „ kolejowej: najmniej 4 mies. praktyki warsztatowej, zresztą — jazdę na parowozie,
- d) „ „ ruchowej: najmniej $1\frac{1}{2}$ mies. praktyki warsztatowej,
najmniej $1\frac{1}{2}$ mies. praktyki montażowej,
„ $1\frac{1}{2}$ „ „ ruchowej (obsługa kotłów, silników, urządzeń elektr.)

2. na Oddziale naftowym:

- najmniej $\frac{1}{2}$ mies. w gazowni,
- „ 1 mies. w warsztatach,
- „ 4 mies. przy wierceniach.

3. na Oddziale elektrotechnicznym:

- najmniej $1\frac{1}{2}$ mies. praktyki warsztatowej, mechanicznej,
- najmniej 2 mies. praktyki montażowej elektrotechnicznej,
- najmniej 1 mies. obsługi urządzeń elektrycznych.

Szczegółowy regulamin praktyk zamieszczony jest w „Księżeczce praktyk fabrycznych“, którą nabyć można w Kwesturze Politechniki Lwowskiej.

Program studjów Oddziałów: maszynowego, elektrotechnicznego i naftowego.

Program studjów jest czteroletni. Po dwóch pierwszych latach studjów należy zdać egzamin ogólny, po wysłuchaniu zaś całego programu i odbyciu wymaganej półrocznej praktyki, można składać egzamin dyplomowy, na podstawie którego uzyskuje się niższy akademicki stopień inżyniera-mechanika.

Pierwsze dwa lata studjów na Oddziale maszynowym i Oddziale naftowym są wspólne; na III. r. studjów zaczynają się przedmioty fachowe, odmienne dla każdego Oddziału i dla poszczególnych grup Oddziału maszynowego. W programie podane są dokładne plany nauk dla poszczególnych lat studjów (oddzielnie dla każdego Oddziału), a w poprzedzających je spisach wykładów podane są w skróceniu programy poszczególnych przedmiotów.

W r. ak. 1928/9 wprowadzono nowy, częściowo zmieniony program studjów. Nowy program obowiązuje: a) tych studentów, którzy w r. ak. 1928/9 zapisani byli na III. r. studjów, oraz b) w wszystkich studentów, którzy począwszy od r. ak. 1928/9 zapisani byli na I. r. studjów. Natomiast

dawny program studjów¹⁾ obowiązuje: a) tych studentów, którzy w r. ak. 1928/29 zapisani byli na II. r. studjów, oraz b) wszystkich studentów, którzy przed r. ak. 1928/9 zapisani byli na III. r. studjów. W sporadycznych wypadkach kombinowania dawnego i nowego programu studjów informują profesorowie-referenci poszczególnych Oddziałów i Grup, wzgl. rozstrzyga Rada Wydziału Mechanicznego. Na Oddziale maszynowym referentami są: dla Gr. konstrukcyjnej Prof. Dr. Inż. Ludwik Eberman, dla Sekcji lotniczej Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz, dla Gr. kolejowej Prof. Inż. Wilhelm Mozer, dla Gr. technologicznej Prof. Inż. Edward Tadeusz Geisler, dla Gr. ruchowej Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz. Referentem Oddziału elektrotechnicznego jest Prof. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski, referentem Oddziału naftowego jest Prof. Inż. Julian Fabiański.

I. *Do egzaminu ogólnego* na Wydziale Mechanicznym należą — według nowego programu od r. ak. 1928/9 — następujące przedmioty obowiązkowe²⁾:

a) na Oddziale maszynowym:

Matematyka I. z ćwiczeniami, Matematyka II. z ćwiczeniami, Geometria wykreślna B. z rysunkami, Fizyka B. z ćwiczeniami w laborat. fiz. (część I.), Mechanika, część I. i II. z ćwiczeniami i Maszynoznawstwo wstępne.

b) na Oddziale naftowym:

Matematyka I. z ćwiczeniami, Matematyka II. z ćwiczeniami, Geometria wykreślna B. z rysunkami, Fizyka B. z ćwiczeniami w laborat. fiz. (część I.), Mechanika, część I. i II. z ćwiczeniami, Maszynoznawstwo wstępne i Chemja ogólna z laboratorium.

c) na Oddziale elektrotechnicznym:

Matematyka I. z ćwiczeniami, Matematyka II. z ćwiczeniami, Geometria wykreślna B. z rysunkami, Fizyka B. z ćwiczeniami w laborat. fiz. (część I.), Mechanika, część I. i II. z ćwiczeniami i Elektrotechnika ogólna.

Przed przypuszczeniem do egzaminu ogólnego na Wydz. Mechanicznym, kandydat wykazać się musi postępowaniem przynajmniej dostatecznym z Rysunków technicznych.

¹⁾ Wskazówki o programach studjów na Oddziałach: maszynowym i naftowym Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej — Lwów 1930 r. — Odbitka z Programu Pol. Lw. na r. ak. 1930/31. — (Do nabycia w Dziekanacie Wydziału Mechanicznego).

²⁾ Dla Studentów, wstępujących od r. akad. 1934/35 na I-y rok studjów Wydziału mechanicznego obowiązywać będzie egzamin ogólny rozszerzony. Przedmiotami tego rozszerzonego egzaminu ogólnego są: Matematyka, Geometria wykreślna, Fizyka, Mechanika, Technologia mechaniczna metali, Obróbka metali, Maszynoznawstwo wstępne, Elektrotechnika, Zasady chemji, Elementy maszyn.

Przy egzaminie ogólnym Komisja egzaminacyjna uwalnia kandydata od egzaminów z tych przedmiotów, z których zdał egzaminy kursowe z postępowaniem przynajmniej dostatecznym. Jeżeli kandydat wykaże się przynajmniej dostatecznymi postępowaniami egzaminów kursowych ze wszystkich przedmiotów egzaminu ogólnego, wtedy odpada zdawanie tego egzaminu przed Komisją.

II. *Do egzaminu dyplomowego* na Wydziale Mechanicznym należą — według nowego programu od r. ak. 1928/9 — następujące przedmioty obowiązkowe¹⁾:

a) na Oddziale maszynowym:

Technologia mechaniczna metali, Teoria maszyn i Budowa maszyn.

b) na Oddziale naftowym:

Technologia mechaniczna metali, Teoria maszyn cieplnych, Budowa maszyn i Wiertnictwo naftowe.

Przed przypuszczeniem do egzaminu dyplomowego na Wydziale Mechanicznym, kandydat musi wykazać się:

a) świadectwem egzaminu ogólnego, zdanego na odnośnym Oddziale Wydziału Mechanicznego;

b) świadectwami egzaminów kursowych z postępowaniem przynajmniej dostatecznym z obowiązkowych i wybranych przedmiotów oraz ćwiczeń, objętych planem nauk odnośnego Oddziału, wzgl. Grupy, a wymienionych w załączonej tu tabeli;

c) potwierdzeniem uczęszczania na te przedmioty i ćwiczenia, objęte planem nauk odnośnego Oddziału, wzgl. Grupy, które podane są w załączonej tabeli;

d) wykonaniami w czasie studjów projektami i pracami technicznymi (patrz tabela), przyjętymi i ocenionymi przez odnośnych profesorów.

Studenci Oddziału elektrotechnicznego mają od roku akad. 1931/32 wykonywać:

1. Jeden projekt z budowy silników cieplnych (silnik spalinowy, turbina lub maszyna parowa. Natomiast od r. akad. 1932/33 jeden projekt: silnik spalinowy lub turbina parowa.

2. Dwa projekty z budowy maszyn elektrycznych lub urządzeń elektrycznych.

3. Jeden projekt z urządzeń elektrycznych.

---

¹⁾ Ze względu na zamierzone zmiany, warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego i przedmioty tego egzaminu na Oddziale elektrotechnicznym zostaną ogłoszone przez Dziekana z początkiem r. ak. 1934/35.

TABELA

przedmiotów, ćwiczeń, prac i projektów do egzaminu dyplomowego dla Oddziałów: maszynowego i naftowego (od r. ak. 1928/29).

		Oddział maszynowy				Oddział naftowy		
		Grupa konstrukcyjna	Grupa kolejowa	Grupa technologiczna	Grupa ruchowa			
Przedmioty obowiązkowe	I-y rok	Technologia mechaniczna metali Cz. I.						
		Obróbka metali Cz. I.						
		Ćwiczenia warsztatowe I. i II.						
	II-gi rok	Elementy maszyn z ćwiczeniami konstrukcyjnymi (przejściowo także w półroczu zimowym r. III-go)						
		Zasady elektrotechniki z ćwiczeniami						
		Chemia ogólna (część I-a nieorganiczna)						
		Ćwiczenia z cieplnej przeróbki żelaza						
		Technologia mechaniczna metali. Cz. II. Obróbka metali. Cz. II.						
	Materiały konstrukcyjne z ćwiczeniami (frekwencja od r. ak. 1929/30)							
	Przedmioty obowiązkowe niekonstrukcyjne laboratoryjne i pomocnicze		Teoria maszyn z ćwiczeniami					
Ćwiczenia z organizacji obróbki I. (od r. ak. 1926/27)								
Pomiary maszyn i Laboratorium maszynowe I. (Dawniej oddzielnie Obsługa maszyn i kotłów)								
Pomiary elektrotechniczne dla mechaników i Laboratorium elektrotechniczne dla mechaników kurs I.								
Budownictwo inżynierskie. (Dawniej Zarys budownictwa lądowego i Encyklopedia nauk inżynierskich)								
III-ci rok		Organizacja i zarząd przedsiębiorstw (frekwencja)	Organizacja i zarząd przedsiębiorstw egzamin i postęp z ćwiczeń	Organizacja i zarząd przedsiębiorstw (frekwencja z wykładu i ćwiczeń)		Organizacja i zarząd przedsiębiorstw (frekwencja)		
			Techniczne badanie żelaza z ćwiczeniami	a	b	c		
			Ćwiczenia z organizacji obróbki I.	Ćwiczenia z obsługi maszyn i kotłów	Technologia chemiczna przemysłu nieorganicz. część I.	Chemia ogólna (część II organiczna) ew. na II-im roku	Petrografia z ćwiczeniami	
			Odlewnictwo *)				Wiad. z geologii ogólnej i naftowej z ćwiczeń	
		Kućnictwo *)						
		Techniczne stop metali *)						
Przedmioty obowiązkowe niekonstrukcyjne laboratoryjne i pomocnicze			Laboratorium maszyn. II.	—	Laboratorium maszynowe II.			
			Laboratorium elektrotechniczne dla mechaników kurs II.					
			Maszynoznawstwo konstrukcyjne (obowiązkowe są działy uzupełniające, nie objęte wyborem innych przedmiotów konstrukcyjnych)					
			Organizacja wytwórczości i zarządzenia fabryk maszyn (od r. ak. 1929/30)					
	Ekonomia społeczna (frekwencja)							
	Ustawy przemysł. (frekw.)		—	Ustawy przemysłowe (frekwencja)		—		
	Higijena i bezpieczeństwo pracy (frekwencja) (od r. ak. 1930/31)							
	IV-ty rok		Zarząd i ruch kolejowy	Seminarjum organizacji warsztatowej	a	b	c	
			Ubezpieczenie ruchu pociągów	O	Projektowa- nie i prowa- dzenie zakł. energetyczn.	Technologia chemiczna przemysłu nieorganicz. część II.	Technologia nafty (jak dla Wydz. Chem.)	Technologia chemiczna przemysłu rolniczego
				Techniczne stop metali *)	Ogrzewanie, i przewietrzanie, albo Gazownictwo z ćwiczeń i Technologia wody i paliwa		Ćwiczenia w badaniu produktów naftowych	Wiertnictwo ogólne i naftowe
			Gospodarka cieplna w przemyśle		Wydobywanie nafty i gazu ziemnego			
					Technologia nafty i gazów ziemnych			
					Ćwicz. w badaniu produktów naftowych			
Przedmioty obowiązkowe konstrukcyjne	Liczba	6	7	5	5	4		
	Zakres	1. Elementy maszyn z ćwiczeniami (na II-im wzgl. III-im roku)						
		2. Maszynoznawstwo konstrukcyjne (od r. ak. 1930/31).						
		3. M. tłok. } w tem jedna termiczna	3. Parowóz cz. I. i II.	3. M. tłokowa-termiczna	3. M. tłokowa	} w tem jedna termiczna	3. Bud. m. parowych — albo Bud. silników spalinowych	
		4. M. obrot. }		4. Bud. m. dźwigowych	4. M. obrotowa		4. Bud. m. dźwigowych — albo Bud. kotłów	
		5. Bud. m. dźwigowych	4. Bud. wagonów	5. Bud. obrabiarek *)	5. Bud. m. dźwigowych — albo Bud. kotłów		5. Budowa wyciągów naftowych***)	
6. Dowolny przedmiot konstrukcyjny	5. Urządzenia kolejowe							
Uwaga: Przedmioty konstrukcyjne odpowiadać muszą obranym projektom.								
Wymagania co do projektów	Liczba	3 projekty		2-3 projekty	3 projekty		2 projekty	
	Zakres	1. M. tłok. } w tem jedna termiczna i jedna wodna	1. Lokomotywa	1. Wagon kolejowy	1. Masz. tłokowa cieplna	1. Masz. tłokowa } w tem jedna termiczna	1. Masz. parowa albo Silnik spalinowy	
		2. M. obrot. }	2. Maszyna dźwigowa albo Obrabiarka albo Silnik spalinowy**)	2. Urządzenia kolejowe	2. Obrabiarka albo Masz. dźwigowa albo Urządzenia transportowe	2. Masz. obrotowa }	2. Masz. dźwigowa (ew. wyciąg naftowy) albo Kocioł	
	3. Dowolny z dziedzin nie objętych katedrami, do których należały wykonane projekty pod 1. i 2.		3. Silnik spalinowy**)	3. Praca metaloznawcza albo Praca warsztatowa albo Projekt zakładu przemysłowego	3. Maszyna dźwigowa albo Kocioł albo Urządzenie do ogrzewania, przewietrzania lub gazowania albo Praca samodzielna w Laboratorium kalorymetrycznym lub Laboratorium maszynowym III.			
Wielkość	Jeden projekt większy ma obejmować całość urządzenia; dwa pozostałe mają być średniej wielkości		Projekt lokomotywy jako większy	Projekty średniej wielkości				
Uwaga	Przy projektowaniu samochodu wymagany egzamin z silników spalinowych			Jeden projekt konstrukcyjny pod 2. i 3. musi obejmować projekt obrabiarki lub fabryki				

*) Wykładane naprzemian co drugi rok równocześnie na III-im i IV-ym r. studjów.
 **) Odrabiających projekt z Obrabiarki lub Silnika spalinowego — obowiązuje wysłuchanie odnośnego przedmiotu.
 ***) Obowiązuje tych, którzy wykonują projekt wyciągu naftowego.

Projekty z budowy maszyn elektrycznych mogą być za zgodą odnośnych Profesorów zastąpione pracą badawczą w laboratorium elektrotechnicznym.

Przepis ten obowiązuje tych Studentów, którzy w r. akad. 1930/31 rozpoczęli słuchać wykładu „Maszyn elektrycznych” i w roku tym nie rozpoczęli jeszcze drugiego projektu maszynowego (według dawnych przepisów).

Uwaga: Kolejność przedmiotów konstrukcyjnych oraz projektów na III. i IV. r. studjów jest dowolna.

Program studjów Sekcji Lotniczej na Grupie konstrukcyjnej Oddziału maszynowego.

A. Utworzone w r. akad. 1930/31 Studium lotnicze jest Sekcją lotniczą Grupy konstrukcyjnej. Program Sekcji lotniczej jest taki, aby kończący ją miał przygotowanie jako konstruktor ogólnomaszynowy i posiadał poza tem podstawy w dziedzinie silników lotniczych i płatowców. Celem tej sekcji jest wykształcić inżynierów na stanowiska w przemyśle lotniczym, którzyby jednak nie znajdując miejsca w tym przemyśle mogli pracować w innych przemysłach maszynowych.

B. Na Sekcji lotniczej obowiązywać będą następujące:

1. Wszystkie przedmioty obowiązkowe I-go i II-go roku studjów Grupy konstrukcyjnej Oddziału maszynowego oraz Statyka konstrukcyj (z rysunkami).

2. Obowiązkowe przedmioty konstrukcyjne na latach studjów III-im i IV-ym.

Ćwicz. konstr. z Elementów maszyn Cz. II.

Zarys konstrukcji maszyn: dział *a)* maszyn parowych, *b)* kotłów i pomp, *c)* turbin parowych i turbokompresorów.

Budowa maszyn dźwigowych.

Koła zamachowe i regulatory.

Budowa silników spalinowych.

3. Obowiązkowe i polecane przedmioty z nauk laboratoryjnych i pomocniczych:

a) na III-im roku studjów: Obowiązkowe: Teoria maszyn cieplnych Cz. I. z ćwiczeniami, Pomiary maszyn, Laboratorium maszynowe I., Pomiary elektrotechniczne (dla mechaników), Laboratorium elektrotechniczne (dla Oddz. maszynowego) kurs I., Ćwicz. z organizacji obróbki I.

Obowiązkowe do wysłuchania: Organizacja i zarząd przedsiębiorstw.

b) na IV-ym roku studjów: Obowiązkowe: Laboratorium elektrotechniczne (dla Oddz. maszynow.) kurs II.

Obowiązkowe do wysłuchania: Urządzenia i prowadzenie fabryk maszyn.

Polecane: Budownictwo inżynierskie, Budowa samochodów, Ekonomia społeczna (z zarysem skarbowości), Ustawy przemysłowe i robotnicze, Hygiena i bezpieczeństwo pracy.

4. Obowiązkowe przedmioty lotnicze:

a) na III-im roku studjów:

Aerodynamika i hydromechanika.

Ćwicz. w laboratorium aerodynamicznym.

Wytrzymałość i statyka ustrojów lotniczych z ćwicz.

Meteorologia lotnicza.

b) na IV-ym roku studjów:

Budowa silników spalinowych szybkobieżnych.

Ćwicz. laboratoryjne z silników spalinowych szybkobieżnych.

Mechanika lotu i budowa płatowców z ćwicz. obliczowaniami i szkicowaniami).

Przyrządy i urządzenia na płatowcach.

Ćwicz. laboratoryjne z płatowców oraz przyrządów i urządzeń na nich.

Materiały lotnicze i wytwarzanie płatowców.

Uwaga: Do przyjęcia na wykład i ćwiczenia z Mechaniki lotu i budowy płatowców wymagane egzaminy z Aerodynamiki i Hydromechaniki oraz z Wytrzymałości i Statyki ustrojów lotniczych, oraz odrobione ćwiczenia w laboratorium aerodynamicznym.

5. Obowiązkowe projekty:

a) Maszyna dźwigowa.

b) Silnik spalinowy przemysłowy, i silnik lotniczy.

c) Płatowiec.

Uwaga: Przed przystąpieniem do projektu płatowca muszą być wykonane pierwsze trzy projekty. Projekt z płatowca można zacząć dopiero po przesłuchaniu pierwszej części wykładu o Mechanice lotu i budowie płatowców, odrobieniu pierwszej części ćwiczeń z tego przedmiotu i pierwszej części ćwiczeń laboratoryjnych z płatowców, oraz po wysłuchaniu wykładu o Materiałach lotniczych i wytwarzaniu płatowców. Wskazaniem jest również, aby przystępujący do projektu odbył przedtem praktykę przy budowie płatowców.

6. Warunki przejścia na wyższe lata studjów na Wydziale Mechanicznym.

Rygory obowiązujące na wszystkich Oddziałach i Grupach Wydziału Mechanicznego od r. ak. 1928/29.

A) By być przyjętym na r. II., należy conajmniej:

- a) wysłuchać i uzyskać frekwencję ze wszystkich, objętych planem przedmiotów obowiązkowych I-go roku,
- b) wykonać obowiązkowe rysunki (z geometrii wykreślnej i techniczne) z postępowaniem przynajmniej dostatecznym, oraz od r. ak. 1928/29 wykonać ćwiczenia warsztatowe I. i II.,

c) zdać:

1. maszynoznawstwo wstępne,
2. matematykę I. z ćwiczeniami,
3. jeden z następujących przedmiotów ¹⁾:
geometria wykreślna B z ćwiczeniami,
fizyka z ćwiczeniami,
mechanika, część I. z ćwiczeniami.
dla elektrotechników ²⁾:
  1. fizyka B z ćwiczeniami,
  2. matematyka I. z ćwiczeniami.
  3. mechanika z ćwiczeniami, część I.

Uwaga I.: W razie braku ćwiczeń wymienionych pod *b*), można zastąpić każde ćwiczenie jednym dalszym egzaminem z przedmiotów obowiązkowych.

Uwaga II.: Jeżeli student wykona ćwiczenia wymienione w punkcie *b*), lecz zda tylko 2 przedmioty z pośród wymienionych, może być zapisany po raz drugi na rok I, bez prawa zapisywania jakichkolwiek przedmiotów obowiązkowych z lat wyższych. Większe braki pociągają za sobą odmowę wpisu.

B) By być przyjętym na r. III., należy conajmniej:

- a) wysłuchać i uzyskać frekwencję ze wszystkich, objętych planem przedmiotów obowiązkowych II r.,

---

¹⁾ Od r. akad. 1934/35 fizyka z ćwiczeniami, mechanika, Cz. 1.

²⁾ Od r. akad. 1934/35 jak dla mechaników.

- b) wykonać wszystkie obowiązkowe rysunki i ćwiczenia I. i II. roku, z postępowaniem przynajmniej dostatecznym,
- c) zdać egzamin ogólny.

Uwaga I.: Brakującą frekwencję z ćwiczeń obowiązkowych II. r., można zastąpić egzaminem z przedmiotów II. r., nie wchodzących w zakres egzaminu ogólnego.

Uwaga II.: Jeżeli studentowi brak egzaminów z niewięcej niż 2-ch przedmiotów, wchodzących w zakres egzaminu ogólnego, może być przyjęty powtórnie na rok II. bez prawa zapisywania przedmiotów obowiązkowych roku III. lub IV. Większe braki pociągają za sobą odmowę wpisu.

C) By być przyjętym na r. IV., należy co najmniej:

- a) wysłuchać i uzyskać frekwencję ze wszystkich, objętych planem, przedmiotów obowiązkowych III. r.,
- b) zdać wzgl. odrobić wszystkie przedmioty i ćwiczenia pierwszych dwóch lat, z postępowaniem przynajmniej dostatecznym,
- c) odrobić ćwiczenia konstr. z elementów maszyn II.

Uwaga I.: Jeżeli studentowi brak egzaminu z 2-ch przedmiotów I. i II. r. (poza egzaminem ogólnym), może być powtórnie zapisany na rok III. bez prawa zapisywania jakichkolwiek przedmiotów obowiązkowych roku IV. Większe braki powodują odmowę wpisu.

Uwaga ogólna: Na żadnym roku nie można być zapisanym więcej, niż dwukrotnie.

O studentach, którzy nie spełnili przepisanych warunków przejścia na rok wyższy studjów, decyduje Rada Wydziału, a mianowicie:

mających małe braki — o ile mają lepsze stopnie — przepuszcza warunkowo na wyższy rok studjów;

mających większe braki zatrzymuje na tym samym roku studjów;

niezdalnych zaś z roku I i II pozbawia prawa dalszego studjowania na Wydziale Mechanicznym.

---

7. Plan nauk Wydziału Mechanicznego na rok akademicki 1934/35.

Przedmioty, których godziny oznaczono gwiazdką, są polecone (nieobowiązkowe), a których godziny oznaczono literą „w“, są wybieralne ¹⁾.

a) Oddział maszynowy.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Grupa konstr. kolej. technol. i ruchowa	
		Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
I-y rok studjów.			
201	Matematyka I. — <i>Prof. Łomnicki</i> . . .	4	4
"	Ćwiczenia z matematyki I. — " " . . .	2	2
203	Geometria wykreślna B. — <i>Prof. Plamitzer</i> . . .	3	2
"	Rys. z geom. wykr. B. — " " . . .	3	3
403	Fizyka B. — <i>Prof. Reczyński</i> . . .	5	5
405	Ćwicz. w laborat. fizycz. — " " . . .	.	3
212	Mechanika, Cz. I. —	.	5
"	Ćwicz. z mechaniki, Cz. I. —	.	3
230	Wiadomości wstępne o przeróbce metali — <i>Prof. Mozer</i>	2	.
233	Obróbka metali, Cz. I. — <i>Prof. Geisler</i>	1	.
223	Ćwicz. warsztatowe I. ²⁾ . — <i>Inż. Dreher</i>	4	.
224	Ćwicz. warsztatowe II. ²⁾ . — <i>Prof. Geisler</i>	.	4
238	Maszynoznawstwo wstępne. —	4	.
"	Wycieczki ³⁾ . —	2	.
239	Rysunki techniczne. —	4	4

¹⁾ Przed wpisaniem poszczególnych przedmiotów do książki legitymacyjnej należy uwzględnić uwagi, odnoszące się do owych przedmiotów, a umieszczone w „Spisie wykładów“.

²⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obydwu półroczach).

³⁾ Grupami raz na dwa tygodnie po 4 godz.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Grupa konstr. kolej. technol. i ruchowa	
		Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
I-y rok studjów.			
2a	Repetytorjum matematyki element. — <i>Prof. Stożek</i>	*2	.
204	Ćwicz. z geom. wykreślnej B. — <i>Prof. Plamitzer</i>	*1	*1
205	Repetytorjum elem. geom. wykr. — " "	*2	.
327	Higjena i pierwsza pomoc. —	*1	.
II-gi rok studjów.			
1	Matematyka II. — <i>Prof. Stożek</i>	4	2
"	Ćwicz. z matematyki II. — " "	1	1
207	Zasady chemji ogólnej — <i>Prof. Sucharda</i>	2	2
212	Mechanika, Cz. II. —	5	.
"	Ćwicz. z mechaniki, Cz. II. —	3	.
237	Materiały konstrukcyjne ¹⁾ . — <i>Inż. Włodek</i>	.	1
"	Ćwicz. z badania materj. konstr. ¹⁾ . — " "	.	2
297	Zasady elektrotechniki. — <i>Inż. Jasilkowski</i>	3	3
"	Ćwicz. z zasad elektrotechniki. — " "	1	1
225	Technologia mechaniczna metali. —	3	.
227	Ćwicz. z cieplnej przeróbki żelaza ²⁾ . —	2	.
233	Obróbka metali, Cz. II. — <i>Prof. Geisler</i>	.	3
240	Elementy maszyn. — <i>Prof. Hauswald</i>	4	3
241	Ćwicz. konstr. z elem. masz., Cz. I. — " "	.	6
405	Ćwicz. w laborat. fizycz., Cz. II. — <i>Prof. Reczyński</i>	*3	.
208	Laboratorjum chemji ogól. — <i>Doc. Płazek</i>	.	*4
213	Statyka konstrukcyj. ³⁾ — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
"	Rysunki ze statyki konstr. ³⁾ — " "	.	*2
206	Geometria wykreślna II. — <i>Prof. Plamitzer</i>	.	*2
14	Hydromechanika. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
"	Ćwicz. z hydromechaniki. — " "	.	*2

¹⁾ Wymagane potwierdzenie uczęszczania (frekwencja).

²⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obydwu półroczach).

³⁾ Obow. dla Sekcji lotniczej.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Seksja lotnicza	
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa			
		Tygodniowo godzin w półroczu									
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.
III-ci rok studjów.											
241	Ćwicz. konstr. z elem. masz., Cz. II. <i>Prof. Hauswald</i>	6	.	6	.	6	.	6	.	6	.
217	Teorja maszyn cieplnych. Cz. I. — <i>Inż. Ochęduszek</i>	4	.	4	.	4	.	4	.	4	.
"	Ćwicz. z teorji maszyn ciepln. — <i>Inż. Ochęduszek</i>	1	.	1	.	1	.	1	.	1	.
218	Teorja maszyn cieplnych. Cz. II. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	.	2	.	2	.	2	.	2	.	.
234	Ćwicz. z organizacji obróbki I. ¹⁾ <i>Prof. Geisler</i>	3	.	3	.	3	.	3	.	3	.
243	Koła zamachowe i regulatory. — <i>Prof. Eberman</i>	2	.	2	.	2	.	2	.	2	.
244	Budowa maszyn dźwigowych. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	5	.	w5	.	5	.	w5	.	5	.
247	Ćwicz. konstr. z masz. dźwig. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	.	w6	.	w6	.	w6	.	w6	.	6
288	Pomiary maszyn. <i>Prof. Witkiewicz</i>	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2
289	Laboratorium maszynowe I. <i>Prof. Witkiewicz</i>	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
302	Pomiary elektrotechniczne. — <i>Prof. Krukowski</i>	.	2	.	2	.	2	.	2	.	2
306	Laboratorium elektrotechniczne, kurs I. <i>Prof. Krukowski</i>	.	3	.	3	.	3	.	3	.	3
295	Budownictwo inżynierskie. — <i>Prof. Bogucki</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	*2	*2
319	Organizacja i zarząd przedsię- biorstw przem. <i>Prof. Hauswald</i>	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
"	Ćwicz. z organ. i zarz. przedsięb. przem. — <i>Prof. Hauswald</i>	.	*1	.	*1	.	1	.	1	.	.
324	Ustawy przemysł. i robotnicze ^{2) 4)} <i>Dr. Bińkowski</i>	2	.	2	.	2	.	2	.	*2	.
325	Higiena i bezpieczeństwo pracy ^{2) 3)} <i>Inż. Zwoliński</i>	1	.	1	.	1	.	1	.	*1	.

¹⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półroczu (czynne w obydwu półroczach).

²⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na roku III. i IV.

³⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

⁴⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Sekcja lotnicza				
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa						
		Tygodniowo godzin w półroczu												
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.			
275	Zarząd i ruch kolejowy ^{1), 2)} . — <i>Inż. Proczkowski</i>				3									
269	Budowa maszyn kolejowych, Cz. I. <i>Prof. Mozer</i>		w4		4		w4							
271	Urządzenia kolej. ^{1), 3)} . <i>Prof. Mozer</i>			3										
250	Budowa obrabiarek ^{1) 3)} . — <i>Prof. Geisler</i>	w4		*4		4								
251	Ćwicz. konstr. z obrabiarek. — <i>Prof. Geisler</i>		w6		w6		3							
245	Urządzenia transportowe. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>		w3		w3		w3		w3					
255	Budowa silników spalinowych. — <i>Prof. Eberman</i>		w5		*5		w5		w5				5	
260	Budowa turbin parowych. — <i>Prof. Borowicz</i>		w4		*4		*4		w4					
265	Budowa pomp tłokowych. — <i>Prof. Ciechanowski</i>	w3		*3		*3		w3						
267	Ćwicz. konstr. z pomp. — <i>Prof. Ciechanowski</i>		w6											
266	Budowa silników wodnych i pomp odśrodkowych. — <i>Prof. Ciechanowski</i>		w4		*4		*4		*4					
226	Techniczne stopy metali ^{1), 3)} . —		*1		*1		1		*1					
228	Techniczne badanie żelaza. —	*1		*1		1		*1						
"	Ćwicz. z techn. badania żelaza. —	*2	*2	*2	*2	2	2	*2	*2					
231	Odlewnictwo i spawanie ^{1), 3)} . — <i>Prof. Mozer</i>		*2		*2		2		*2					
"	Ćwiczenia z odlewnictwa i spawania ^{1), 3)} . — <i>Prof. Mozer</i>		*2		*2		2		*2					
232	Kuźnictwo i walcownictwo ^{1), 3)} — <i>Prof. Mozer</i>		*2		*2		2		*2					
235	Ćwicz. z organizacji obróbki II. — <i>Prof. Geisler</i>		*3		*3		3		*3					
428	Tech.chem.wielk.przemysł.nieorg. (z metal., Cz. I). <i>Prof. Kuczyński</i>								w4					
219	Teorja maszyn ciepln. Cz. III. — <i>Inż. Ochęduszek</i>		*2				2		2					

¹⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na roku III i IV.

²⁾ W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

³⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Sekcja lotnicza			
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa					
		Tygodniowo godzin w półroczu											
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.		
282	Ogrzewanie i przewietrzanie. ^{1), 2)} <i>Inż. Zielski . . . . .</i>	*3	.	*3	.	*3	.	w3	.	.	.	.	.
"	Ćwicz. z ogrzewania i przewietrz. ^{1) 2)} . — <i>Inż. Zielski . . . . .</i>	*2	.	*2	.	*2	.	w2	.	.	.	.	.
209	Gazownictwo ^{1) 3)} . — <i>Inż. Piwoński . . . . .</i>	.	.	.	.	.	.	w1	.	.	.	.	.
"	Ćwicz. z gazown. ^{1) 3)} " " " " " "	.	.	.	.	.	.	w2	.	.	.	.	.
293	Projektowanie i prowadzenie zakładów energetycznych. ^{1) 3)} — <i>Inż. Kozłowski . . . . .</i>	*2	.	*2	.	*2	.	w2	.	.	.	.	.
294	Ćwiczenia z obsługi maszyn i kotłów. ^{1), 3)} . — <i>Inż. Kozłowski . . . . .</i>	.	.	.	.	.	.	w2	.	.	.	.	.
211	Meteorologia lotnicza ¹⁾ . <i>Dr. Ryzner . . . . .</i>	.	*1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
214	Wytrzymałość i statyka ustrojów lotniczych. — <i>Dr. Fuchs . . . . .</i>	*3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.
"	Ćwicz. z wytrzymałości i statyki ustroju lotn. — <i>Dr. Fuchs . . . . .</i>	*1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.
215	Aerodynamika i hydromechanika. <i>Dr. Fuchs . . . . .</i>	*2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.
216	Ćwicz. w laboratorium aerodynamicznem. — <i>Dr. Fuchs . . . . .</i>	*3	*3	.	.	.	.	.	.	.	.	3	3
246	Ustroje spawane w maszynach dźwigowych i transportowych ⁴⁾ . <i>Prof. Łukasiewicz . . . . .</i>	*1	*1	*1	*1	*1	*1	*1	*1	*1	*1	*1	*1
82	Zarys prawa państwowego. — <i>Prof. Wereszczyński . . . . .</i>	*3	.	*3	.	*3	.	*3	.	.	.	.	.
83	Zarys prawa prywatnego. — <i>Prof. Wereszczyński . . . . .</i>	.	*3	.	*3	.	*3	.	*3	.	.	.	.
84	Prawo handlowe i weksłowe. — <i>Prof. Wereszczyński . . . . .</i>	*1	.	*1	.	*1	.	*1	.	.	.	.	.
2	Matematyka III. — <i>Prof. Stożek . . . . .</i>	*3	.	*3	.	*3	.	*3	.	.	.	.	.
222	Zasady teorii mechanizmów. ^{1) 3)} — <i>Dr. Aulich . . . . .</i>	*2	.	*2	.	*2	.	*2	.	.	.	.	.
"	Ćwicz. z zasad teorii mechanizmów. ^{1) 3)} . — <i>Dr. Aulich . . . . .</i>	.	*1	.	*1	.	*1	.	*1	.	.	.	.
285	Encyklopedia górnictwa. — <i>Prof. Fabiański . . . . .</i>	*2	.	*2	.	*2	.	*2	.	.	.	.	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na roku III i IV.

²⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

⁴⁾ W półr. zim. lub let.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Sektora lotnicza	
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa			
		Tygodniowo godzin w półroczu									
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.
IV-ty rok studjów.											
242	Zarys konstrukcji maszyn. — <i>Prof.: Borowicz, Ciechanowski, Eberman i Łukasiewicz . . . . .</i>	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
243	Koła zamachowe i regulatory. — <i>Prof. Eberman . . . . .</i>	2	.	2	.	2	.	2	.	2	.
290	Laboratorium maszynowe II. <i>Prof. Witkiewicz . . . . .</i>	4	.	.	.	.	.	4	.	.	.
306	Laborat. elektrotechn. (dla mech.), kurs II. — <i>Prof. Krukowski . . . . .</i>	4	.	4	.	4	.	4	.	4	.
320	Urządzenie i prowadzenie fabryk maszyn. — <i>Prof. Geisler . . . . .</i>	2	.	2	.	2	.	2	.	2	.
324	Ustawy przemysłowe i robot- nicze ^{1), 3)} . — <i>Dr. Bieńkowski . . . . .</i>	2	.	2	.	2	.	2	.	*2	.
325	Higijena i bezpieczeństwo pracy ^{1) 2)} <i>Inż. Zwoliński . . . . .</i>			1	.	1	.	1	.	1	.
80	Ekonomja społ. z zarysem skar- bowości ³⁾ . — <i>Prof. Wereszczyński</i>		4	.	4	.	4	.	4	.	*4
247	Ćwicz. konstr. z masz. dźwig. i z urządz. transport. — <i>Prof. Łukasiewicz . . . . .</i>	w6	.	w6	.	w6	.	w6	.	6	.
250	Budowa obrabiarek ^{1), 2)} . — <i>Prof. Geisler . . . . .</i>	w4	.	*4	.	4	.	.	.	.	.
251	Ćwicz. konstr. z obrabiarek. — <i>Prof. Geisler . . . . .</i>	.	w6	.	w6	.	3	.	.	.	.
267	Ćwicz. konstr. z pomp i silników wodnych. — <i>Prof. Ciechanowski</i>	w6	.	.	.	.	.	.	.	.	.
252	Budowa kotłów. „ „	w3	.	.	.	*3	.	w3	.	.	.
253	Ćwicz. konstr. z kotłów. „ „	.	w6	.	.	.	.	.	w6	.	.
254	Budowa maszyn parowych (tło- kowych). — <i>Prof. Eberman . . . . .</i>	w3	.	*3	.	w3	.	w3	.	.	.
256	Ćwicz. konstr. z silników tłoko- wych. <i>Prof. Eberman . . . . .</i>	w6	w6	w6	w6	w6	w6	w6	w6	6	6
261	Sprężarki obrotowe. — <i>Prof. Bo- rowicz . . . . .</i>	w3	.	.	.	*3	.	w3	.	.	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III.
²⁾ W r. ak. 1934/35 odbędzie się.
³⁾ W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Sekcja lotnicza	
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa			
		Tygodniowo godzin w półroczu									
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.
262	Ćwicz. konstr. z turbin parowych i turbokompr. — <i>Prof. Borowicz</i>	w6	w6	.	.	.	.	w6	w6	.	.
263	Budowa samochodów. <i>Inż. Rubczyński</i>	w3	.	*3	.	*3	.	*3	.	*3	.
264	Ćwicz. konstruk. z samochodów. <i>Inż. Rubczyński</i>	.	w4	.	.	.	.	.	.	.	.
271	Urządzenia kolejowe ^{1), 2)} . — <i>Prof. Mozer</i>	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.
272	Ćwicz. konstr. z urządzeń kolejowych. — <i>Prof. Mozer</i>	.	.	w6	.	.	.	.	.	.	.
269	Budowa maszyn kolejowych, Cz. II. — <i>Prof. Mozer</i>	w4	.	4	.	w4	.	.	.	.	.
270	Ćwiczenia konstrukcyjne z maszyn kolejowych. <i>Prof. Mozer</i>	w2	w4	w2	w4	w2	w4	.	.	.	.
273	Budowa wagonów. — "	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.
274	Ćwicz. z bud. wagonów. — <i>Prof. Mozer</i>	.	.	.	w4	.	.	.	.	.	.
275	Zarząd i ruch kolejowy ^{1), 3)} . — <i>Inż. Proczkowski</i>	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.
73	Ubezpieczenie ruchu pociągów. <i>Inż. Swoboda</i>	.	.	2	1	.	.	.	.	.	.
323	Ćwicz. z projektów fabryk przemysłu metalow. <i>Prof. Geisler</i>	.	.	.	.	w3	w3	.	.	.	.
226	Techniczne stopy metali ^{1), 2)} . —	.	*1	.	*1	.	1	.	*1	.	.
229	Prace z techniczn. badania żelaza.	.	.	.	.	w6	w6	.	.	.	.
231	Odlewnictwo i spawanie ^{1), 2)} . — <i>Prof. Mozer</i>	.	*2	.	*2	.	2	.	*2	.	.
"	Ćwiczenia z odlewnictwa i spawania ^{1), 2)} . — <i>Prof. Mozer</i>	.	*2	.	*2	.	2	.	*2	.	.
232	Kuźnictwo i walcownictwo ^{1), 3)} . — <i>Prof. Mozer</i>	.	*2	.	*2	.	2	.	*2	.	.
236	Ćwicz. z miernictwa warsztat. — <i>Prof. Geisler</i>	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.
321	Seminarjum kalkulacji warsztatowej. — <i>Inż. Sladek</i>	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.
322	Prace badawcze z dziedziny skrawania metali. — <i>Prof. Geisler</i>	.	.	.	w6	.	.	.	.	.	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III.

²⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykładow	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Seksja lotnicza		
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa				
		Tygodniowo godzin w półroczu										
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.		zim.	let.
292	Gospodarka cieplna w przemyśle <i>Prof. Witkiewicz</i>	*2	.	*2	.	*2	.	2	.	.	.	.
291	Laboratorium maszynowe III. <i>Prof. Witkiewicz</i>	.	*6	.	.	.	.	.	w6	.	.	.
221	Prace kalorymetryczne. — <i>Inż. Ochęduszek</i>	.	.	.	.	.	.	.	w6	.	.	.
209	Gazownictwo ¹⁾ ²⁾ — <i>Inż. Piwoński</i>	.	.	.	.	.	.	w1	.	.	.	.
"	Ćwicz. z gazown. ¹⁾ ²⁾ " "	.	.	.	.	.	.	w2	.	.	.	.
282	Ogrzewanie i przewietrzanie ¹⁾ , ²⁾ <i>Inż. Zielski</i>	*3	.	*3	.	*3	.	w3	.	.	.	.
"	Ćwicz. z ogrzewania i przewietrzania ¹⁾ ²⁾ . — <i>Inż. Zielski</i>	*2	.	*2	.	*2	.	w2	.	.	.	.
293	Projektowanie i prowadzenie zakładów energetycznych ¹⁾ , ²⁾ . — <i>Inż. Kozłowski</i>	*2	.	*2	.	*2	.	w2	.	.	.	.
294	Ćwiczenia z obsługi maszyn i kotłów ¹⁾ , ²⁾ . — <i>Inż. Kozłowski</i>	.	.	.	.	.	.	w2	.	.	.	.
425	Technologia chemiczna wielkiego przemysłu nieorgan., (cz. II.). — <i>Prof. Kuczyński</i>	.	.	.	.	.	.	w3	.	.	.	.
432	Technologia nafty, wosku ziemn. i gazów ziemn. — <i>Prof. Pilat</i>	.	.	.	.	.	.	w3	w2	.	.	.
287	Ćwicz. z bad. własności produktów naftowych. — <i>Prof. Pilat</i>	.	.	.	.	.	.	w2	.	.	.	.
430	Technologia chemiczna przemysłu rolniczego. — <i>Prof. Joszt</i>	.	.	.	.	.	.	w3	*3	.	.	.
422	Mikrobiologia techniczna. — <i>Prof. Joszt</i>	.	.	.	.	.	.	*3	.	.	.	.
423	Ćwicz. z mikrobiologii techn. — <i>Prof. Joszt</i>	.	.	.	.	.	.	*4	*4	.	.	.
424	Technologia wody i paliwa. — <i>Inż. Piwoński</i>	.	.	.	.	.	.	w2	.	.	.	.
210	Meteorologia lotnicza ¹⁾ . <i>Dr. Ryzner</i>	*1	.	*1	.	*1	.	*1	.	.	.	1
257	Budowa silników spalinowych szybkoobrotowych). — <i>Inż. Polak</i>	*3	.	*3	.	*3	.	*3	.	.	3	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III.

²⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

³⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	G r u p a								Sektora lotnicza			
		konstr.		kolej.		technol.		ruchowa					
		Tygodniowo godzin w półroczu											
		zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.	zim.	let.		
258	Ćwicz. konstr. z silników spalino- wych szybkobieżnych. — <i>Inż.</i> <i>Polak</i>	*6	*6	*6	*6	*6	*6	*6	*6	*6	*6	6	6
259	Ćwicz. laborat. z silników spal- lin. szybkobieżnych ²⁾ , — <i>Inż.</i> <i>Wiśniowski</i>												
276	Mechanika lotu i budowa płatow- ców ³⁾ . — <i>Prof. Mokrzycki</i>												
277	Ćwicz. z mechanika lotu i budowy płatowców											2	2
278	Przyrządy i urządz. na płatowcach											1	
279	Ćwicz. w laboratorium z płatow- ców, oraz przyrządów i urzą- dzeń ²⁾ . — <i>Inż. Blaicher</i>												
280	Materiały lotnicze i wytwarzanie płatowców											1	
281	Ćwicz. konstr. z płatowców ²⁾ . — <i>Prof. Mokrzycki</i>												
283	Wiertnictwo ogólne i naftowe. — <i>Prof. Fabiański</i>	*3	*2										
"	Ćwicz. z wiertnictwa og. i naft. — <i>Prof. Fabiański</i>	*2	*2										
284	Wydobywanie ropy i gazu ziem- nego. — <i>Prof. Fabiański</i>		*3										
220	Laboratorium kalorymetryczne. — <i>Inż. Ochęduszek</i>	*3	*3	*3	*3	*3	*3	*3	*3	*3			
313	Zasady telegrafji i telefonji. — <i>Inż.</i> <i>Dorosz</i>	*3		*3				*3					
222	Zasady teorii mechanizmów ¹⁾ , ³⁾ — <i>Dr. Aulich</i>	*2		*2		*2		*2					
"	Ćwicz. z zasad teorii mechani- zmów ¹⁾ , ³⁾ . — <i>Dr. Aulich</i>		*1		*1		*1		*1				
327	Księgowość i bilanse. <i>Dr. Tomanek</i> Technol. mechan. drewna. — <i>Inż.</i> <i>Roszkowski</i>	*2		*2		*2		*2					
545	Ćwiczenia z technolog. mechan. drewna. — <i>Inż. Roszkowski</i>	*2	*3										
"		*2	*2										

1) Wykładane co drugi rok równocześnie na roku III i IV.
²⁾ Liczba godzin podana na str. 99 i 100.
³⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

b) Oddział elektrotechniczny.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
I-y rok studiów.			
201	Matematyka I. — <i>Prof. Łomnicki</i>	4	4
"	Ćwiczenia z matematyki I. — <i>Prof. Łomnicki</i>	2	2
203	Geometria wykreślna B. — <i>Prof. Plamitzer</i>	3	2
"	Rysunki z geom. wykreśl. B. " "	3	3
403	Fizyka B. — <i>Prof. Reczyński</i>	5	5
405	Ćwicz. w laborat. fizycz., Cz. I. — <i>Prof. Reczyński</i>	.	3
212	Mechanika, Cz. I.	.	5
"	Ćwiczenia z mechaniki, Cz. I.	.	3
230	Wiad. wstępne o przeróbce metali. — <i>Prof. Mozer</i>	2	.
233	Obróbka metali. Cz. I. — <i>Prof. Geisler</i>	1	.
223	Ćwiczenia warsztatowe I. ¹⁾ . — <i>Inż. Dreher</i>	4	.
224	Ćwiczenia warsztatowe II. ¹⁾ . — <i>Prof. Geisler</i>	.	4
238	Maszynoznawstwo wstępne	4	.
"	Wycieczki ²⁾	2	.
239	Rysunki techniczne	4	4
2 a	Repetytorjum matemat. elementarnej. — <i>Prof. Stożek</i>	*2	.
204	Ćwiczenia z geom. wykreśl. B. — <i>Prof. Plamitzer</i>	*1	*1
205	Repetytorjum elementarnej geometrii wykreślnej. — <i>Prof. Plamitzer</i>	*2	.
327	Higiena i pierwsza pomoc	*1	.
II-gi rok studiów.			
1	Matematyka II. — <i>Prof. Stożek</i>	4	2
"	Ćwicz. z matematyki II. — <i>Prof. Stożek</i>	1	1
207	Zasady chemji ogólnej. — <i>Prof. Sucharda</i>	2	2
212	Mechanika, Cz. II.	5	.
"	Ćwicz. z mechaniki, Cz. II.	3	.
296	Elektrotechnika ogólna. — <i>Prof. Fryze</i>	5	5
"	Ćwicz. z elektrotechniki ogólnej. — <i>Prof. Fryze</i>	2	2

¹⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obydwu półroczach).

²⁾ Grupami raz na 2 tygodnie po 4 godz.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
225	Technologia mechaniczna metali	3	.
233	Obróbka metali, Cz. II. — <i>Prof. Geisler</i>	.	3
240	Elementy maszyn. — <i>Prof. Hauswald</i>	4	3
241	Ćwicz. konstr. z elem. masz., Cz. I. — <i>Prof. Hauswald</i>	.	6
405	Ćwicz. w laboratorium fizycznym. Cz. II. — <i>Prof. Reczyński</i>	*3	.
208	Laboratorium chemji ogólnej. — <i>Doc. Płazek</i>	.	*4
227	Ćwicz. z cieplnej przeróbki żelaza ¹⁾	*2	.
237	Materiały konstrukcyjne. — <i>Inż. Włodek</i>	.	*1
"	Ćwicz. z badania materj. konstr. — <i>Inż. Włodek</i>	.	*2
206	Geometria wykreslna II. — <i>Prof. Plamitzer</i>	.	*2
14	Hydromechanika. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
"	Ćwiczenia z hydromechaniki. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
III-ci rok studjów.			
241	Ćwicz. konstr. z elem. masz., Cz. II. — <i>Prof. Hauswald</i>	6	.
217	Teorja maszyn cieplnych, Cz. I. — <i>Inż. Ochęduszek</i>	4	.
"	Ćwicz. z teorji maszyn ciepln. Cz. I. " "	1	.
226	Techniczne stopy metali ²⁾	.	1
243	Koła zamachowe i regulatory. — <i>Prof. Eberman</i>	2	.
288	Pomiary maszynowe. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	3	2
289	Laboratorium maszynowe I. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	4	4
295	Budownictwo inżynierskie. — <i>Prof. Bogucki</i>	2	2
299	Oświetlenie elektryczne z ćwic. — <i>Prof. Sokolnicki</i>	3	.
300	Obliczanie przewodów. — <i>Prof. Sokolnicki</i>	.	3
"	Ćwicz. z obliczania przewodów. — <i>Prof. Sokolnicki</i>	.	2
301	Pomiary elektrotechniczne. — <i>Prof. Krukowski</i>	3	2
303	Laboratorium elektrotechniczne I. — <i>Prof. Krukowski</i>	6	6
308	Maszyny elektryczne. — <i>Prof. Idaszewski</i>	.	5
"	Ćwiczenia z maszyn elektrycz. — <i>Prof. Idaszewski</i>	.	2
311	Koleje elektryczne ²⁾ . — <i>Inż. Jasilkowski</i>	.	3
313	Zasady telegrafji i telefonji. — <i>Inż. Dorosz</i>	3	.
325	Higiena i bezpieczeństwo pracy ²⁾ . — <i>Inż. Zwoliński</i>	.	1

¹⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obydwu półroczach).

²⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

Liczba spisu wykładów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
255	Budowa silników spalinowych. — <i>Prof. Eberman</i>	.	w 5
260	Budowa turbin parowych. — <i>Prof. Borowicz</i> . . .	.	w 4
319	Organizacja i zarząd przedsiębiorstw przemysł. — <i>Prof. Hauswald</i>	2	1
"	Ćwicz. z organiz. i zarz. przedsięb. przemysł. — <i>Prof. Hauswald</i>	.	*1
2	Matematyka III. — <i>Prof. Stożek</i>	*3	.
218	Teoria maszyn cieplnych, Cz. II. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	.	*2
235	Ćwicz. z organizacji obróbki I. ¹⁾ — <i>Prof. Geisler</i>	*3	.
244	Budowa maszyn dźwigowych. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	*5	.
266	Budowa silników wodn. — <i>Prof. Ciechanowski</i> . .	.	*4
316	Pomiary radjotechniczne ²⁾ . — <i>Prof. Malarski</i> . .	*1	*1
317	Wybrane działy z radjotechniki ³⁾ . — <i>Prof. Malarski</i>	*1	*1
324	Ustawy przemysł. i robotnicze ³⁾ . — <i>Dr. Bienkowski</i>	*2	.

IV-ty rok studjów.

242	Zarys konstrukcji maszyn. — <i>Prof.: Borowicz, Ciechanowski, Eberman i Łukasiewicz</i>	3	4
243	Koła zamachowe i regulatory. — <i>Prof. Eberman</i> .	2	.
226	Techniczne stopy metali ²⁾	.	1
289	Urządzenia elektryczne. — <i>Prof. Sokolnicki</i> . . .	4	4
"	Ćwiczenia z urządzeń elektryczn. — <i>Prof. Sokolnicki</i>	3	3
304	Laboratorium elektrotechn. II. — <i>Prof. Krukowski</i>	5	4
308	Maszyny elektryczne. — <i>Prof. Idaszewski</i>	5	.
"	Ćwiczenia z maszyn elektryczn. — <i>Prof. Idaszewski</i>	2	.
309	Ćwicz. konstr. z maszyn elektryczn. " "	3	3
311	Koleje elektryczne ²⁾ . — <i>Inż. Jasilkowski</i>	.	3
312	Technika wysokiego napięcia. — <i>Inż. Jasilkowski</i>	2	.
318	Gospodarka elektryczna. — <i>Inż. Altenberg</i>	.	2
314	Zasady radjotechniki. — <i>Prof. Malarski</i>	3	3
315	Laboratorium radjotechniczne I. — <i>Prof. Malarski</i>	3	.

¹⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obydwu półroczach).

²⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pór.	
		zim.	let.
325	Higjena i bezpieczeństwo pracy ¹⁾ . — <i>Inż. Zwoliński</i>	.	1
80	Ekonomia społeczna z zarysem skarbowości. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	4
256	Ćwicz. konstr. z silników tłokowych ²⁾ . — <i>Prof.</i> <i>Eberman</i>	» 3	» 3
262	Ćwiczenia konstr. z turbin parowych ³⁾ . — <i>Prof.</i> <i>Borowicz</i>	» 3	» 3
254	Budowa maszyn parowych (tłokowych). — <i>Prof.</i> <i>Eberman</i>	*3	.
305	Laboratorjum elektrotechniczne III. <i>Prof. Krukowski</i>	.	*4
307	Konstrukcja i działanie elektrycznych przyrządów pomiarowych. — <i>Prof. Krukowski</i>	*1	*1
316	Pomiary radjotechniczne ¹⁾ . — <i>Prof. Malarski</i> . . .	*1	*1
317	Wybrane działy z radjotechniki ⁴⁾ . — <i>Prof. Malarski</i>	*1	*1
324	Ustawy przemysłowe i robotnicze ⁴⁾ . <i>Dr. Biękowski</i>	*2	.
326	Księgowość i bilanse. — <i>Dr. Tomanek</i>	*2	.
73	Ubezpieczenie ruchu pociągów. — <i>Inż. Swoboda</i> . .	*2	.

c) Oddział naftowy.

I-y rok studjów.			
201	Matematyka I. — <i>Prof. Łomnicki</i>	4	4
„	Ćwiczenia z matematyki I. — <i>Prof. Łomnicki</i> . . .	2	2
203	Geometria wykreślna B. — <i>Prof. Plamitzer</i>	3	2
„	Rysunki z geom. wykreśln. B. — <i>Prof. Plamitzer</i> . .	3	3
403	Fizyka B. — <i>Prof. Reczyński</i>	5	5
405	Ćwicz. w laborat. fizyczn., Cz. I. — <i>Prof. Reczyński</i>	.	3
212	Mechanika, Cz. I.	.	5
„	Ćwicz. z mechaniki, Cz. I.	.	3
230	Wiadomości wstępne o przeróbce metali. — <i>Prof.</i> <i>Mozer</i>	2	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

²⁾ Obowiązkowe tylko dla wykonujących projekt silnika spalinowego.

³⁾ Obowiązkowe tylko dla wykonujących projekt turbiny parowej.

⁴⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pótr.	
		zim.	let.
233	Obróbka metali. Cz. I. — <i>Prof. Geisler</i>	1	.
223	Ćwiczenia warszt. I. ¹⁾ . — <i>Inż. Dreher</i>	4	.
224	Ćwiczenia warszt. II. ¹⁾ . — <i>Prof. Geisler</i>	.	4
238	Maszynoznawstwo wstępne	4	.
"	Wycieczki ²⁾	2	.
239	Rysunki techniczne	4	4
2 a	Repetytorjum matematyki element. — <i>Prof. Stożek</i>	*2	.
204	Ćwicz. z geom. wykreśl. B. — <i>Prof. Plamitzer</i>	*1	*1
205	Repetytorjum elementarnej geometrii wykreślnej. — <i>Prof. Plamitzer</i>	*2	.
327	Higiena i pierwsza pomoc	*1	.
II-gi rok studjów.			
1	Matematyka II. — <i>Prof. Stożek</i>	4	2
"	Ćwiczenia z matematyki II. — <i>Prof. Stożek</i>	1	1
207	Zasady chemji ogólnej. — <i>Prof. Sucharda</i>	2	2
212	Mechanika, Cz. II.	5	.
"	Ćwicz. z mechaniki, Cz. II	3	.
297	Zasady elektrotechniki. — <i>Inż. Jasilkowski</i>	3	3
"	Ćwicz. z zasad elektrotechniki. — <i>Inż. Jasilkowski</i>	1	1
225	Technologia mechaniczna metali	3	.
233	Obróbka metali, Cz. II. — <i>Prof. Geisler</i>	.	3
227	Ćwicz. z cieplnej przeróbki żelaza	2	.
237	Materiały konstrukcyjne ³⁾ . — <i>Inż. Włodek</i>	.	1
"	Ćwicz. z badania materj. konstr. ³⁾ . — <i>Inż. Włodek</i>	.	2
240	Elementy maszyn. — <i>Prof. Hauswald</i>	4	3
241	Ćwicz. konstr. z elem. masz., Cz. I. — <i>Prof. Hauswald</i>	.	6
208	Laboratorjum chemji ogólnej. — <i>Doc. Płażek</i>	.	*4
213	Statyka konstrukcyj. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
"	Rysunki ze statyki konstrukcyj. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
405	Ćwicz. w laborat. fizycz., Cz. II. — <i>Prof. Reczyński</i>	*3	.
206	Geometria wykreślna II. — <i>Prof. Plamitzer</i>	.	*2
14	Hydromechanika. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2
"	Ćwicz. z hydromechaniki. — <i>Dr. Fuchs</i>	.	*2

¹⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obydwu półroczach).

²⁾ Grupami raz na dwa tygodnie po 4 godz.

³⁾ Wymagane potwierdzenie uczęszczania (frekwencja).

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKLADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
III-ci rok studjów.			
241	Ćwiczenia konstr. z elementów masz., Cz. II. — <i>Prof. Hauswald</i>	6	.
217	Teorja maszyn cieplnych, Cz. I. — <i>Inż. Ochęduszek</i> Ćwicz. z teorji maszyn ciepln., Cz. I. " "	4	.
"	1	.	.
218	Teorja maszyn cieplnych, Cz. II. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	.	2
219	Teorja maszyn cieplnych, Cz. III. — <i>Inż. Ochęduszek</i>	.	2
234	Ćwicz. z organizacji obróbki I. ¹⁾ — <i>Prof. Geisler</i> . .	3	.
243	Koła zamachowe i regulatory. — <i>Prof. Eberman</i> . .	2	.
288	Pomiary maszynowe. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	3	2
289	Laboratorjum maszynowe I. — <i>Prof. Witkiewicz</i> . .	4	4
302	Pomiary elektrotechniczne. — <i>Prof. Krukowski</i> . .	.	2
306	Laboratorjum elektrotechn., kurs I. — <i>Prof. Krukowski</i>	.	3
295	Budownictwo inżynierskie. — <i>Prof. Bogucki</i> . . .	2	2
319	Organizacja i zarząd przedsięb. przemysł. — <i>Prof.</i> <i>Hauswald</i>	2	1
"	Ćwicz. z organizacji i zarz. przedsięb. przem. — <i>Prof. Hauswald</i>	.	*1
15	Petrografia ²⁾ . — <i>Doc. Kamiński</i>	2	.
"	Ćwicz. petrograficzne ²⁾ . — <i>Doc. Kamiński</i>	2	.
211	Wiadomości z petrograf. geologii og. i naft. ³⁾ —	.	5
"	Ćwicz. z geologii oraz wycieczki geologiczne ³⁾ . —	.	2
325	Higjena i bezpieczeństwo pracy ⁴⁾ . — <i>Inż. Zwoliński</i>	.	1
244	Budowa maszyn dźwigowych. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	^w 5	.
"	Ćwicz. konstr. z maszyn dźwig. — " "	.	^w 6
255	Budowa silników spalinowych. — <i>Prof. Eberman</i>	.	^w 5
265	Budowa pomp tłokowych. — <i>Prof. Ciechanowski</i>	*3	.
267	Ćwiczenia konstr. z pomp. — " "	.	*6
572	Miernictwo ³⁾ . — <i>Prof. Wojtan</i>	*2	.
"	Ćwicz. z miernictwa ³⁾ . — <i>Prof. Wojtan</i>	.	*3

¹⁾ Ćwiczenia odbywają się grupami w ciągu jednego półrocza (czynne w obu półroczach).

²⁾ Rok przejściowy.

³⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

⁴⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
226	Techniczne stopy metali ⁴⁾	.	*1
228	Techniczne badanie żelaza	*1	.
"	Ćwicz. z techn. badania żelaza	*2	*2
293	Projektowanie i prowadzenie zakładów energo- tycznych ³⁾ . — <i>Inż. Kozłowski</i>	*2	.
324	Ustawy przemysł. i robotnicze ³⁾ . — <i>Dr. Bieńkowski</i>	*2	.
231	Odlewnictwo i spawanie ^{1), 2)} . — <i>Prof. Mozer</i>	.	*2
"	Ćwicz. z odlewn. i spaw. ^{1), 2)} . — " "	.	*2
232	Kuźnictwo i walcownictwo ^{1), 3)} . — " "	.	*2
2	Matematyka III. — <i>Prof. Stożek</i>	*3	.
82	Prawo handl. i wekslowe. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	*1	.
222	Zasady teorii mechanizmów ^{1), 3)} . — <i>Dr. Aulich</i>	*2	.
"	Ćwicz. z zasad teorii mechan. ^{1), 3)} . — " "	.	*1
285	Encyklopedia górnictwa. — <i>Prof. Fabiański</i>	*2	.
IV-ty rok studjów.			
242	Zarys konstrukcji maszyn. — <i>Prof. Borowicz, Prof. Ciechanowski, Prof. Eberman i Prof. Łukasiewicz</i>	3	4
243	Koła zamachowe i regulatory. — <i>Prof. Eberman</i>	2	.
283	Wiertnictwo ogólne i naftowe. — <i>Prof. Fabiański</i>	3	2
"	Ćwicz. z wiertn. ogóln. i naft. — " "	2	2
284	Wydob. nafty i gazu ziemnego. — " "	.	3
286	Technologia nafty i gazów ziemn. — <i>Prof. Pilat</i>	2	2
287	Ćwicz. w bad. własności produktów naftowych. — <i>Prof. Pilat</i>	.	2
290	Laboratorjum maszynowe II. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	4	.
306	Laboratorjum elektrotech. (dla mech.), kurs II. — <i>Prof. Krukowski</i>	3	.
310	Napędy elektryczne wyciągów naftowych ^{1), 2)} . — <i>Prof. Idaszewski</i>	.	1
320	Urządzenie i prowadzenie fabryk maszyn. — <i>Prof. Geisler</i>	2	.

¹⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III.

²⁾ W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

³⁾ W r. akad. 1934/35 nie odbędzie się.

⁴⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III. i IV. roku. W r. akad. 1934/35 odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pólr.	
		zim.	let.
325	Higiena i bezpieczeństwo pracy ¹⁾ , ⁶⁾ . — <i>Inż. Zwoliński</i>	.	1
80	Ekonomia społeczna z zarysem skarbowości. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	4
247	Ćwicz. konstr. z masz. dźwig. — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	w 6	.
248	Budowa wyciągów naftowych ²⁾ , ⁴⁾ . — <i>Prof. Łu- kasiewicz</i>	.	w 1
249	Ćwicz. konstr. z wyciągów naftowych ⁵⁾ . — <i>Prof. Łukasiewicz</i>	.	.
252	Budowa kotłów. — <i>Prof. Ciechanowski</i>	w 3	.
253	Ćwicz. konstr. z kotłów. — <i>Prof. Ciechanowski</i>	.	w 6
254	Budowa masz. parow. (tłokowych). — <i>Prof. Eberman</i>	w 3	.
256	Ćwicz. konstr. z silników tłokow. — " "	.	w 6
572	Miernictwo ⁷⁾ . — <i>Prof. Wojtan</i>	*2	.
"	Ćwiczenia z miernictwa ³⁾ . — <i>Prof. Wojtan</i>	.	*3
226	Techniczne stopy metali ³⁾	.	*1
228	Techniczne badanie żelaza	*1	.
"	Ćwicz. z techn. badania żelaza	*2	*2
231	Odlewnictwo i spawanie ³⁾ . — <i>Prof. Mozer</i>	.	*2
"	Ćwicz. z odlewn. i spawania ³⁾ . — " "	.	*2
232	Kuźnictwo i walcownictwo ⁴⁾ . — " "	.	*2
293	Projektowanie i prowadzenie zakładów "energe- tycznych" ⁴⁾ . — <i>Inż. Kozłowski</i>	*2	.
324	Ustawy przemysł. i robotnicze ⁴⁾ . — <i>Dr. Bieńkowski</i>	*2	.
292	Gospodarka cieplna w przemyśle. — <i>Prof. Witkiewicz</i>	*2	.
327	Księgowość i bilanse. — <i>Dr. Tomanek</i>	*2	.
222	Zasady teorii mechanizmów ⁴⁾ . — <i>Dr. Aulich</i>	*2	.
"	Ćwiczenia z zasad teorii mechan. ⁴⁾ . — <i>Dr. Aulich</i>	.	*1

¹⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III.

²⁾ Obowiązuje wysłuchanie i zdanie egzaminu kursowego tych, którzy wybierają projekt z wyciągów naftowych. Studenci ci słuchają maszyn dźwigowych w maszynoznawstwie konstrukcyjnym.

³⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III. — W roku akad. 1934/35 odbędzie się.

⁴⁾ Wykładane co drugi rok wspólnie z r. III. — W roku akad. 1934/35 nie odbędzie się.

⁵⁾ Ćwicz. konstr. są wybieralne i odbywają się wspólnie z ćwicz. konstr. z maszyn dźwigowych.

⁶⁾ W r. ak. 1934/35 odbędzie się.

⁷⁾ W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

IV. Program Wydziału Chemicznego.

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminu dyplomowego.
4. Spis wykładów.
5. Program studjów.
6. Plan nauk na rok akademicki 1934/35.

1. Spis katedr Wydziału Chemicznego.

Liczby odpowiadają liczbom porządkowym tych przedmiotów, objętych spisami wykładów, które należą do poszczególnych katedr.

Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = prof. nadzwyczajny, zast. prof. = zastępca profesora, kat. zw. = katedra zwyczajna, kat. nd. = katedra nadzwyczajna, adj. = adjunkt, star. asyst. = starszy asystent, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry.

Kat. Chemji Nieorganicznej — **Prof. n. Dr. Wiktor Jakób** — L. 409, 413 i 436 *h*; kat. nd., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, Lab. Chem., tel.: 67-70.

Kat. Chemji Organicznej — **Prof. zw. Dr. Inż. Edward Sucharda** — L. 410, 415 i 436 *a, i*; kat. zw., 1 adj., 3 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12. Lab Chem., tel.: 11-90.

Kat. Chemji Fizycznej — **Prof. n. Alleja Dorabińska** — L. 407, 408 i 436 *k*; kat. nd., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel. 79-57.

II. Kat. Fizyki — **Prof. zw. Dr. Czesław Reczyński** — L. 403, 404 i 405; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 57, 29-93, 32-34.

Kat. Mineralogji i Petrografji — **Zast. Prof. Doc. Dr. Marjan Kamiński** — L. 15, 15 *a*, 417, 418, 419 i 436 *l*; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel.: 79-58.

Kat. Technologji Chemicznej I. i Elektrochemji — **Prof. n. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński** — L. 425, 429 i 436 *b, e*; kat. nd., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 4-51.

Kat. Technologji Chemicznej II. i Mikrobiologii — **Prof. zw. Dr. Inż. Adolf Joszt** — L. 422, 423, 430 i 436 *c, j*; kat. zw., 1 adj., 2 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, Lab. Chem., tel.: 48-32.

Kat. Technologji Chemicznej III. — **Prof. zw. Dr. Inż. Wacław Leśniański** — L. 431, 435 i 436 *a, d*; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, Lab. Chem., tel. 41-22.

Kat. Technologji Nafty i Gazów ziem. — **Prof. zw. Dr. Stanisław Pilat** — L. 286, 287, 432. 433 i 436 *f*; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel. 48-51.

2. Skład osobowy Wydziału Chemicznego.

a) Rada Wydziału:

Dziekan: **Prof. Dr. Wiktor Jakób.**

Prodziekan: **Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański.**

Członkowie Profesorowie: **Dr. Alicja Dorabalska, Dr./Inż. Adolf Joszt, Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński, Dr. Stanisław Pilat, Dr. Czesław Reczyński, Dr. Inż. Edward Sucharda, Dr. Dezydery Szymkiewicz.**

Delegaci Docentów: **Dr. Inż. Bogusław Bobrański i Dr. Marjan Kamieński.**

b) Wykładający:

Witold Aulich, inżynier, doktor nauk techn., adjunkt P. L., wykłada zasady mechaniki ogóln. i techn., kreślenie techniczne i maszynoznawstwo wstępne, maszyny i aparaty przemysłu chemicznego oraz pomiary maszyn i prowadzi rysunki techniczne. (Ul. Dunin-Borkowskich L. 2).

Kazimierz Ernest, egzam. naucz. szkół średnich, asys. Kat. Botaniki i Fizjologii roślin Wydz. Roln.-Lasowego P. L., prowadzi ćwiczenia mikroskopowe z towaroznawstwa.

Donat Längauer, inżynier, doktor nauk techn., starszy asystent P. L., wykłada technologję chemiczną przemysłu solnego oraz prowadzi ćwiczenia z tego przedmiotu.

Emil Piwoński, inżynier, dyrektor Zakładu Gazowego Miejskiego, wykłada technologję paliwa i wody oraz prowadzi ćwiczenia z analizy gazowej. (Ul. Gazowa).

Zygmunt Przyrembel, inżynier, doktor nauk technicznych, redaktor „Gazety Cukrowniczej“, wykłada historję przemysłu w Polsce. (Warszawa, ul. Br. Pierackiego L. 13).

Tadeusz Szynal, egzam. naucz. szkół średnich, asyst. Kat. Botaniki i Fizjologii roślin Wydz. Roln.-Lasowego P. L., prowadzi ćwiczenia mikroskopowe z botaniki.

Włodzimierz Trzebiatowski, inżynier, doktor nauk techn., starszy asystent P. L., wykłada obliczenia chemiczne.

c) Adjunkci:

- Kat. Chemji Nieorganicznej: 1. Inż. Włodzimierz Baczyński.
" " Organicznej: 1. Dr. Leonard Czaporowski.
II. " Fizyki: 1. Inż. Henryk Regulski.
" Mineralogji i Petrografji: 1. Dr. Janina Synlewska.
" Technologji Chem. II. i Mikrobiologji: 1. Dr. Inż. Stanisław Moliński.
" Technologji Chem. III.: 1. Dr. Inż. Rudolf Joszt.

d) Asystenci starsi:

- Kat. Chemji Nieorg.: 1. Dr. Inż. Jan Włodzimierz Trzebiatowski.
p. o. Inż. Michał Bielski.
p. o. Inż. Ewa Neymanówna.
p. o. Inż. Eugenjusz Szmidtgal.
" " Organ.: 1. Inż. Zofja Skrowaczewska.
2. Inż. Tadeusz Mazoński.
3. Inż. Czesława Troszkiewiczówna.
p. o. Inż. Henryk Kuczyński.
p. o. Inż. Adam Surmiński.
" Chemji Fizyczn.: 1. Inż. Bogusława Jeżowska.
2. Cyryl Michalewicz.
II. " Fizyki: 1. Inż. Marjan Łańcucki.
2. Dr. Jan Niklibore.
" Mineral. i Petr.: 1. Dr. Włodzimierz Wawryk.
2. Egz. naucz. szk. śr. Marja Kampioni.
p. o. Egz. naucz. szk. śr. Halina Gawińska.
" Technologji Chemicznej I. i Elektrochemji:
1. Dr. Inż. Donat Längauer.
2. Inż. Tadeusz Piechowicz.
p. o. Inż. Wojciech Stanisz.
" Technologji Chemicznej II. i Mikrobiologji:
1. Inż. Antoni Kaczyński.
2. Inż. Kazimierz Kluczycki.
p. o. Inż. Romuald Rzeszoś.

Kat. Techn. Chem. III.: 1. Inż. Wanda Turska.

„ Technologii Nafty i Gazów z.: 1. Inż. Jarosław Sereda.
Zakład Botan. i Towarozn.: 1. Mr. Jeremi Józef Iwanicki.

e) Asystenci młodsi:

Kat. Chemji Organicznej: Bogusław Cudo.

II. „ Fizyki: Władysław Kavka.

Józef Kawa.

Eugenjusz Matula.

„ Technologii Chemicznej I. i Elektrochemji:

Antoni Kusik.

Jerzy Grzymek.

„ Technologii Chemicznej III.: Karol Borowiczka.

Docent Maszynoznawstwa i Rys. tech.: Rudolf Pończa.

f) Zastępcy asystentów:

Docent. Techn. Chem. Przem. Solnego: Władysław Pawlak.

---

3. Skład Komisji egzaminu dyplomowego na Wydziale Chemicznym.

Prezes: Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniński.

I. Zast. prezesa: Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda.

II. „ „ : Prof. Dr. Stanisław Pilat.

Członkowie: „ „ Wiktor Jakób.

„ „ „ Inż. Adolf Joszt.

„ „ „ Inż. Tadeusz Kuczyński.

---

4. Spis wykładów Wydziału Chemicznego.

Dla przedmiotów, należących do Wydz. Chem., przeznaczono liczby od 401 do 500 wł. — Przedmioty innych Wydziałów podano na końcu spisu.

Przedmioty Wydziału Chemicznego:

401. Elementy matematyki wyższej, wykłada *Doc. Dr. Adam Maksymowicz.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w obu półr.

Geometria analityczna płaska i przestrzenna (elementy). Interpolacja. Zasadnicze pojęcia rachunku różniczkowego i całkowego oraz najprostsze zastosowania geometryczne (kwadratura, kubatura itp.). Całkowanie najprostszych typów równań różniczkowych zwyczajnych.

402. Zasady mechaniki ogólnej i technicznej, wykładu Dr. Inż. Witold Aulich.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim.

Podstawowe pojęcia dynamiki. Układy jednostek. Wielkości wektorjalne i skalarowe. Pojęcie punktu materialnego i ciała sztywnego. Siła i jej moment. Układy sił w równowadze. Środek masy. Zasadnicze wiadomości z teorii wytrzymałości materiałów. Tarcie. Maszyny proste. Kinematyka punktu. Ruch względny. Ruch środka masy. Moment bezwładności. Moment ilości ruchu. Praca. Energia kinetyczna. Uderzenie. Ruch harmoniczny i wahadło. Zasady hydrostatyki i hydrauliki technicznej.

403. Fizyka B., Prof. Dr. Czesław Reczyński.

Tyg. 5 godz. wykł. w obu półr.

O mierzeniu i jednostkach. O ruchu, sile i energii. Teoria ciepła. Optyka i akustyka. Elektryczność i magnetyzm.

404. Ćwiczenia wstępne w laboratorium fizycznym, Prof. Dr. Czesław Reczyński.

Tyg. 2 godz. w półr. zim.

405. Ćwiczenia w laboratorium fizycznym¹⁾, Prof. Dr. Czesław Reczyński.

Tyg. 3 godz. w półr. let. (I. część) i 3 godz. w półr. zim. (II. część).

406. Obliczenia chemiczne, wykładu Dr. Inż. Włodzimierz Trzebiatowski.

Tyg. 1 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w półr. let.

Rachunkowe ujęcie procesów chemicznych. Stechiometria. Nomografia.

407. Chemia fizyczna, Prof. Dr. Alicja Dorabalska.

Tyg. 4 godz. wykł. w obu półr.

---

¹⁾ Przy zgłoszeniu się do ćwiczeń w laboratorium fizycz. I. część, trzeba się wykazać kolokwium z fizyki B.

Ogólne prawa chemji i fizyki. Zasady termodynamiki i teorii kinetycznej materji. Podstawy teorii kwantów. Nauka o budowie materji. Nauka o fazach i stanach materji. Układy jedno-, dwu- i wielofazowe. Koloidy. Kinetyka i statyka chemiczna. Termochemja. Elektrochemja. Fotochemja.

408. **Ćwiczenia z chemji fizycznej**, *Prof. Dr. Alicja Dorabialska*.
Tyg. 4 godz. w obu półr.

409. **Chemja ogólna nieorganiczna**, *Prof. Dr. Wiktor Jakób*.
Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim. i 5 godz. wykł. w półr. let.

Zasady teoretyczne chemji. Opis rodzin pierwiastków elektrododatnich. Układ okresowy i jego rozwinięcie. Pierwiastki promieniotwórcze. Prawo Moseley'a jako podstawa układu okresowego. Szereg napięciowy. Przegląd rodzin pierwiastków elektrododatnich na podstawie układu okresowego i szeregu napięciowego.

410. **Chemja ogólna organiczna**, *Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda*.

Tyg. 4 godz. wykł. w obu półr.

Wstęp do chemji organicznej. Związki alifatyczne. Związki aromatyczne. Związki budowy pierścieniowej izo- i heterocyklowe.

411. **Zasady eksperymentowania chemicznego**, wykłada *Prof. Dr. Wiktor Jakób*.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.

412. **Chemja analityczna I.**, wykłada *Prof. Dr. Wiktor Jakób*.

Tyg. 1 godz. wykł. w obu półr.

Podstawy teoretyczne chemji analitycznej. Praktyczne wskazania dla prac w laboratorium.

413. **Ćwiczenia z chemji nieorganicznej i analitycznej I.¹⁾**,
Prof. Dr. Wiktor Jakób.

Tyg. 20 godz. w obu półr.

Analiza jakościowa. Prace preparatywne z chemji nieorganicznej. Wstęp do analizy ilościowej.

---

¹⁾ Dla uzyskania postępu z ćwiczeń jest wymagane złożenie egzaminu kursowego z chemji analitycznej I. — Przyjęcie na ćwiczenia w półr. letnim jest uwarunkowane złożeniem kolokwium z chemji ogólnej nieorganicznej (z zakresu wykładów półroczna zimowego).

414. Chemja analityczna II., wykład *Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda.*

Tyg. 1 godz. wykl. w obu półr.

Analiza ciał organicznych. Ilościowa analiza pojedyncza i złożona na kationy i anjony. Wybrane działy analizy ilościowej, jako to: analiza minerałów, analiza gazowa, prace elektrolityczne itp.

415. Ćwiczenia z chemji analitycznej II.¹⁾, *Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda.*

Tyg. 20 godz. w obu półr.

Analiza ciał organicznych. Ilościowa analiza pojedyncza i złożona na kationy i anjony. Analiza stopów, minerałów i rud. Oznaczenia elektrolityczne. Prace preparatywne z zakresu chemji organicznej.

416. Ćwiczenia z analizy gazowej, prowadzi *Inż. Emil Piwoński.*

Tyg. 4 godz. w półr. let.

417. Mineralogja ²⁾, *Zast. prof. Doc. Dr. Marjan Kamiński.*

Tyg. 2 godz. wykl. i 3 godz. ćwic. w obu półr.

Krystalografia geometryczna i fizyczna ze szczególnem uwzględnieniem własności optycznych. Teorie struktury kryształów. Zasady roentgenogrametrii. Wybrane działy z zakresu chemji minerałów. Systematyka minerałów ze szczególnem uwzględnieniem surowców mineralnych Polski. — Łącznie z wykładami ćwiczenia krystalograficzne, mikroskopowe i dmuchawkowe.

418. Ćwiczenia z optyki mineralnej ³⁾, *Zast. prof. Doc. Dr. Marjan Kamiński.*

Tyg. 2 godz. w półr. zim.

Analiza mikroskopowa, jakościowa i ilościowa ciał krystalicznych przyrodzonych i preparatów chemicznych.

---

¹⁾ Dla uzyskania postępu z ćwiczeń jest wymagane złożenie egzaminu kursowego z chemji analitycznej II.

²⁾ Na ćwiczenia z mineralogji przyjmie się tylko tych studentów, którzy złożą kolokwjum z tego przedmiotu.

³⁾ Wpis na te ćwiczenia jest uwarunkowany zdaniem egzaminu z mineralogji oraz poprzedniem zgłoszeniem się u profesora i uzyskaniem od niego zezwolenia.

419. Surowce mineralne Polski, Zast. prof. Doc. Dr. Marjan Kamiński.

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. let.

Systematyczny przegląd płodów kopalnych Polski według okręgów górniczych.

420. Botanika, wykład Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim.

Ogólne wiadomości z morfologii, anatomji i systematyki roślin ze szczególnem uwzględnieniem roślin użytkowych.

421. Ćwiczenia mikroskopowe z botaniki, prowadzi asyst. Tadeusz Szywał.

Tyg. 3 godz. w półr. let.

Budowa anatomiczna roślin ze szczególnem uwzględnieniem roślin nasiennych.

422. Mikrobiologia techniczna, Prof. Dr. Inż. Adolf Joszt.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim.

Rys historii początków nauki o drobnoustrojach. Morfologia, fizjologia i systematyka drobnoustrojów (Schizomycetes i Eumycetes). Zasady enzymatyki. Szczegółowe wiadomości o drobnoustrojach ważnych w przemyśle i o ich zastosowaniach technicznych.

423. Ćwiczenia z mikrobiologii technicznej, Prof. Dr. Inż. Adolf Joszt.

Tyg. 4 godz. w obu półr.

Metody badania i czystej hodowli. Rozpoznawanie najważniejszych drobnoustrojów w czystej hodowli i w mieszaninach. Mikrobiologiczna analiza surowców, półproduktów i produktów przemysłu rolniczego.

424. Technologia paliwa i wody, wykład Inż. Emil Piwoński.

Tyg. 2 godz. wykl. i 2 godz. ćwicz. w półr. let.

Ciepło. Spalanie paliw. Materiały opałowe naturalne i sztuczne. Koksownictwo. Gazowanie paliwa i gazaki. Gazownictwo. Paleniska i piece. Badanie paliwa i kontrola palenisk.

Woda. Rodzaje wód. Oczyszczenie. Badanie wody.

425. Technologia chemiczna wielkiego przemysłu nieorganicznego wraz z metalurgią, Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. (I. część) i 3 godz. wykł. w półr. zim. (II. część).

Historja rozwoju przemysłu chemicznego. Surowce energetyczne i przeróbkowe w Polsce. Wybór miejsca na fabrykę. Zasady budowy fabryki. Ogólne zasady fabrykacji. Bilansowanie ekonomiczne. Metodyka przedstawiania biegu fabrykacji i opis czynności w fabryce. Racjonalizacja. Normalizacja. Specjalizacja. Wzorce. Sposoby przeprowadzania reakcji chemicznej na skalę przemysłową z uwzględnieniem opanowania wielkich mas. Analiza i wykonywanie czynności fabrykacyjnych. Stosowanie postulatów chemji fizycznej. Kierowanie ruchem fabrycznym. Kontrola.

Reakcje gazowe. Przykłady. Teorja koła reakcyjnego. Absorbowanie gazów.

Reakcje między cieczą a ciałem stałym. Teorja i praktyka rozpuszczania, krystalizacji, oddzielania ciała stałego od płynu, wymywania.

Reakcje wysokotemperaturowe.

Zestawienie różnych przemysłów nieorganicznych.

Zasady metalografji. Wyprażanie i wytapianie. Przykłady.

Nauka o korozji i badanie materiałów do budowy aparatów chemicznych. Analiza serjowa.

426. Technologia chemiczna przemysłu solnego, wykłada Dr. Inż. Donat Långauer.

Tyg. 1 godz. wykł. i 20 godz. ćwicz. w obu półr.

427. Ceramika i przemysł cementowy, wykłada .....

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim.

Wyroby ogniotrwałe. Wyroby garncarskie. Polewy. — Badanie wyrobów ceramicznych. Cementy.

428. Ćwiczenia laboratoryjne z ceramiki, prowadzi .....

Tyg. 2 godz. w obu półr.

429. Elektrochemja techniczna, Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 1 godz. wykł. w półr. let.

Teorja i budowa ogniwi. Akumulatory. Zasady elektrolizy. Elektroliza chlorków. Elektroliza wody. Elektroliza pod

ciśnieniem. Redukcja i utlenianie. Otrzymywanie najważniejszych preparatów. Elektroosmoza i kateforeza ze szczególnem uwzględnieniem zastosowań technicznych. Działanie prądu zmiennego wysokiego napięcia na układy fizykochemiczne. Łuk elektryczny i reakcje w łuku.

430. Technologia chemiczna przemysłu rolniczego, Prof. Dr. Inż. Adolf Joszt.

Tyg. 3 godz. wykl. w obu półr.

Repetitorium chemji węglowodanów. Cukrownictwo. Wyrób krochmalu, dekstryn i cukru gronowego. — Przemysł fermentacyjny: gorzelnictwo, drożdżarstwo, piwowarstwo, occiarstwo.

431. Technologia chemiczna przemysłu organicznego, Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. let. (I. część) i 3 godz. wykl. w półr. zim. (II. część).

Przemysł celulozowy. Sucha destylacja drewna. Przeróbka mazi pogazowej. — Syntetyczny przemysł organiczny. Półprodukty, barwniki. Chemiczna technologia włókien tkackich. Garbarstwo. Przemysł tłuszczowy. Kauczuk, żywice.

432. Technologia nafty, wosku ziemnego i gazów ziemnych, Prof. Dr. Stanisław Pilot.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim. i 2 godz. wykl. w półr. let.

Chemiczne własności gazów ziemnych i rop naftowych. Teorja i budowa aparatów destylacyjnych. Urządzenia adsorbcyjne. Zasady przeróbki technicznej gazów ziemnych i rop naftowych. Urządzenia rafinerji nafty. Własności produktów naftowych i ich zastosowanie.

433. Aktualne zagadnienia przemysłu naftowego, Prof. Dr. Stanisław Pilot.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let.

434. Chemja barwników, wyklada Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let.

Podstawy fizyczne i pomiar barwy. Barwniki organiczne i ich zastosowania.

435. Chemja materiałów wybuchowych i gazów bojowych,
Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let.

436. Prace w chemicznych pracowniach specjalnych ¹⁾.

Tyg. 20 godz. w obu półr. dla III. i IV. r.

Obejmują one następujące ćwiczenia:

- a) Ćwiczenia z preparatyki organicznej,** *Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda* lub *Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański* (do wyboru).

Równoważne z jednym półroczem ćwiczeń technologicznych. (Program obejmuje wykonanie 20 preparatów organicznych).

- b) Prace w laboratorium nieorganicznej technologii chemicznej ²⁾,** *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński.*

Wybieralne w ciągu ostatnich czterech półroczy.

- c) Prace w laboratorium technologii chemicznej przemysłu rolniczego,** *Prof. Dr. Inż. Adolf Joszt.*

Wybieralne w ciągu ostatnich czterech półroczy.

- d) Prace w laboratorium technologii chemicznej organicznej,** *Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański.*

Wybieralne w ciągu ostatnich czterech półroczy.

- e) Prace w laboratorium elektrochemji technicznej,** *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy.

- f) Prace w laboratorium technologii nafty,** *Prof. Dr. Stanisław Pilat.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy.

---

¹⁾ Od kandydatów egzaminu dyplomow. wymaga się dowodu, że pracowali poprzednio ze skutkiem przez cztery półrocza w laboratoriach specjalnych. Studenci nowowstępujący do pracowni specjalnych muszą odbyć na wstępie w jednej z pracowni *b) c) lub d)*, ćwiczenia z chem. analizy technicznej. Warunek ten nie dotyczy ćwiczeń z preparatyki organicznej.

²⁾ Na ćwiczenia w laboratorium nieorg. technol. chem. mogą być przyjęci tylko ci studenci, którzy złożyli z dodatnim wynikiem egzaminu kursowe z chemji og. nieorganicznej, zasad mechaniki og. i techn. jakoteż fizyki *B* oraz wyczerpali program ćwiczeń z chemji analitycznej II.

g) Prace w laboratorium technologii chemicznej przemysłu solnego, prowadzi *Dr. Inż. Donat Längauer.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy.

h) Prace badawcze w laboratorium chemji nieorganicznej, *Prof. Dr. Wiktor Jakób.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy i dla absolwentów. Wpis po poprzednim zgłoszeniu u profesora.

i) Prace z zakresu chemji organicznej, *Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda* lub *Doc. Dr. Inż. Edwin Płazek.*

Wybieralne w ciągu ostatnich trzech półroczy.

j) Prace w laboratorium mikrobiologii technicznej, *Prof. Dr. Inż. Adolf Joszt.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy i dla absolwentów.

k) Prace specjalne w laboratorium chemji fizycznej, *Prof. Dr. Alicja Dorabialska.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy i dla absolwentów.

l) Prace z zakresu surowców mineralnych, *Zast. prof. Doc. Dr. Marjan Kamieński.*

Wybieralne w ciągu ostatnich dwóch półroczy i dla absolwentów.

437. Towaroznawstwo techniczne, wykłada *Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

Przegląd najważniejszych surowców ze świata roślinnego.

438. Ćwiczenia mikroskopowe z towaroznawstwa¹⁾, prowadzi *asyst. Kazimierz Ernest.*

Tyg. 2 godz. w półr. zim.

439. Zarys budownictwa lądowego, wykłada *Prof. Dr. Inż. Jan Bogucki.*

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. zim.

---

¹⁾ Do ćwiczeń z towaroznawstwa będą dopuszczeni tylko ci studenci którzy zdali egzamin z chemji organ.

Materiały budowlane, ich własności i łączenie. Najprostsze konstrukcje budowlane. Zasady projektowania budowli fabrycznych i mieszkalnych. Wytrzymałość budowli. Najprostsze obliczenia statyczne. Przepisy budowlane.

440. Kreślenie techniczne i maszynoznawstwo wstępne, wykład *Dr. Inż. Witold Aulich.*

Tyg. 2 godz. wykł. w obu półr.

a) Kreślenie techniczne: rzuty prostokątne; konwencjonalne sposoby przedstawiania rysunkowego; wymiarowanie; normy rysunkowe; zasady szkicowania technicznego. b) Elementy maszyn: zasadnicze wiadomości o materiałach konstrukcyjnych; elementy maszyn łączące; elementy pędni; zbiorniki, rurociągi i ich armatury. c) Wiadomości z dziedziny motorów wodnych i ciepłokowych; wybór odpowiedniego silnika.

441. Rysunki techniczne, prowadzi *Dr. Inż. Witold Aulich.*

Tyg. 2 godz. rys. w obu półr.

Szkicowanie techniczne. Ćwiczenia w technice kreślenia i opisywanie rysunków. Rozwiązywanie zagadnień z geometrii wykreślnej. Wykonywanie rysunków warsztatowych znormalizowanych części maszyn. Szkicowanie z modeli. Plan rurociągu.

442. Maszyny i aparaty przemysłu chemicznego, wykład *Dr. Inż. Witold Aulich.*

Tyg. 2 godz. wykł. w obu półr.

Własności mechaniczne materiałów chem. odpornych. — Pompy i rurociągi w fabryce chemicznej. Typowe maszyny i aparaty przemysłu chemicznego ze szczególnem uwzględnieniem ich strony konstrukcyjnej i ruchowej; maszyny do rozdrabniania i mieszania; filtry, prasy i wirówki; kotły, odparowywacze i autoklawy. Paleniska przemysłowe; urządzenia chłodnicze.

443. Pomiar maszyn i urządzeń dla przemysłu chemicznego, wykład *Dr. Inż. Witold Aulich.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let.

Metody pomiarowe i używane przyrządy. Kontrola ruchu i badania maszynowe.

444. Ćwiczenia z pomiarów maszyn i urządzeń dla przemysłu chemicznego, prowadzi *Dr. Inż. Witold Aulich.*

Tyg. 4 godz. w półr. let.

Pomiary temperatury, ciepła, prędkości i ilości ciał, siły i pracy. Obsługa i pomiary wentylatora, kompresora, turbopompy, aparatury parowej, chłodzarki. Bilans cieplny kotła i generatora gazowego.

445. **Zasady elektrotechniki**, wykład *Prof. Dr. Inż. Stanisław Fryze*.

Tyg. 2 godz. wykl. i 1 godz. ćwic. w obu półr.

Zasadnicze wiadomości z elektrotechniki ogólnej. Przyrządy miernicze. Urządzenia elektr. prądów silnych (stałych i zmiennych), z uwzględnieniem wysokiego napięcia. Technika prądów słabych (w zarysie). Urządzenia specjalne.

446. **Chemja węgla**, wykład *Prof. Dr. Stanisław Pilat*.

Tyg. 1 godz. wykl. w półr. zim.

Chemiczne własności węgla. Zasady przeróbki węgla na paliwa płynne.

447. **Mikroanaliza**, wykład .....

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let.

448. **Historja przemysłu w Polsce**, wykład *Dr. Inż. Zygmunt Przyrembel*.

Tyg. 2 godz. wykl. w obu półr.

449. **Wybrane działy chemji organicznej**, *Doc. Dr. Inż. Edwin Płazek*.

Tyg. 1 godz. wykl. w obu półr. Wpis po poprzednim zgłoszeniu u wykładającego.

450. **Wybrane działy z chemji nafty i paliw płynnych**, *Doc. Dr. Inż. Antoni Szayna*.

Tyg. 2 godz. wykl. w półr. let.

451. **Chemja organicznych środków leczniczych**, *Doc. Dr. Inż. Bogusław Bobrański*.

Tyg. 1 godz. wykl. w obu półr. Tylko dla studentów, którzy złożyli egzamin kursowy z chemji organicznej.

Definicja pojęcia środków leczniczych. Systematyka organicznych środków leczniczych, ich działanie i produkcja. Środki odurzające: a) inhalacyjne, b) doustne, — uspokajające i usypiające, — przeciwgorączkowe, — miejscowo-znieczulające, — pobudzające, — przeczyszczające, — antyseptyczne i dezynfekcyjne, — chemoterapeutyczne.

Przedmioty z innych Wydziałów :

Chemja rolnicza A., patrz Wydz. Inż. L. 19.

Ekonomia społeczna z zarysem skarbowości, patrz
Wydz. Inż. L. 80.

Zarys prawa państwowego, patrz Wydz. Inż. L. 82.

Zarys prawa prywatnego, patrz Wydz. Inż. L. 83.

Prawo handlowe i wekslowe, patrz Wydz. Inż. L. 84.

Fotografja I., patrz Wydz. Inż. L. 91.

Fotografja II., patrz Wydz. Arch. L. 126.

Materiały budowlane, patrz Wydz. Arch. L. 128.

Encyklopedia górnictwa, patrz Wydz. Mech. L. 285.

Księgowość i bilanse, patrz Wydz. Mech. L. 326.

Higiena i pierwsza pomoc w nagłych wypadkach,
patrz Wydz. Mech. L. 327.

Fizyka koloidów, patrz Wydz. Roln.-las. L. 504.

Ekonomia społeczna, patrz Wydz. Roln.-Las. L. 587.

5. Program studjów na Wydziale Chemicznym.

Z początkiem r. n. 1934/35 wchodzi w życie nowy program studjów na Wydziale Chemicznym, obowiązujący narazie tylko studentów I. roku. Zmiany w stosunku do dotychczasowego programu będą w dwóch pierwszych latach nieznaczne. Poważniejszym zmianom ulegną w przyszłości programy III. i IV. roku, oraz zakres egzaminu dyplomowego. Dotychczasowy program dla wyższych lat studjów pozostaje bez istotnych zmian i obowiązuje nadal tych studentów, którzy przed r. n. 1934/35 rozpoczęli normalne studja według dawnego programu.

Warunki przejścia na wyższe lata studjów.

1. Przy wpisie na II-gi rok studjów wymaga się:

a) uzyskania frekwencji z ćwiczeń wstępnych z fizyki i wykazania się dodatnim postępem z ćwiczeń w laboratorium chemji analitycznej I. za oba półrocza¹⁾,

¹⁾ W razie nieukończenia programu ćwiczeń z chemji analitycznej I. w ciągu dwóch półroczy, student może być przyjęty wyjątkowo jeszcze tylko na jedno półrocze tych ćwiczeń przez kierownika odnośnej pracowni. O ile student w ciągu trzech półroczy nie ukończy programu ćwiczeń, nie może już kontynuować studjów na Wydziale Chemicznym, bez specjalnego zezwolenia Rady Wydziału.

b) uzyskania frekwencji z wszystkich obowiązkowych wykładów a ponadto z następujących ćwiczeń: z elementów matematyki wyższej, zasad mechaniki ogólnej i technicznej oraz botaniki,

c) złożenia egzaminów kursowych z matematyki i chemii analitycznej I.

O ile student nie ukończył ćwiczeń z chemii analitycznej I., natomiast spełnił wszystkie inne warunki przejścia na II-gi rok studiów, może za zgodą Dziekana wpisać poza ćwiczeniami z chemii analitycznej I., następujące przedmioty II-go roku studiów: mineralogja z ćwiczeniami, chemja analityczna II., kreślenie techniczne i maszynoznawstwo wstępne, rysunki techniczne, zarys prawa państwowego i prywatnego, a nadto ewentualnie w półroczu letniem ćwiczenia z chemii analitycznej II.

2. Przy wpisie na III-ci rok studiów wymaga się:

a) uzyskania frekwencji z wykładów i ćwiczeń z wszystkich przedmiotów obowiązkowych na II-gim roku oraz z ćwiczeń w laboratorium fizycznym I., o ile nie zostały one odrobione w I-szym roku studiów,

b) wyczerpania programu ćwiczeń z chemii analitycznej II.,

c) zdania egzaminów kursowych z chemii ogólnej nieorganicznej, zasad mechaniki i fizyki B, przyczem egzamin z zasad mechaniki należy zdać przed egzaminem z fizyki,

d) złożenia kollokwjum z chemii organicznej, o ile student pragnie wpisać prace w chem. pracowniach specjalnych.

Wrazie, gdy student nie ukończył ćwiczeń z chemii analitycznej II., natomiast spełnił wszystkie inne warunki wymagane przy przejściu na III-ci rok studiów, może za zgodą Dziekana wpisać poza ćwiczeniami z chemii analitycznej II. następujące przedmioty III-go roku studiów: zasady elektrotechniki z ćwiczeniami, maszyny i aparaty przemysłu chemicznego, zarys budownictwa lądowego, a nadto ewentualnie w półroczu letniem prace w chemicznych pracowniach specjalnych.

3. Przy wpisie na IV-ty rok studiów wymaga się:

a) złożenia egzaminu ogólnego,

b) uzyskania frekwencji z wykładów i ćwiczeń z wszystkich przedmiotów obowiązkowych na roku III-cim,

c) wykazania się conajmniej jednym postępem z pracowni technologicznej.

Ostatecznym terminem spełnienia warunków przejścia na lata wyższe jest w danym roku akademickim dzień 15 września.

Niespełnienie któregokolwiek z wyżej podanych warunków przejścia na wyższe lata studiów wyklucza możliwość zapisania się na rok wyższy.

Spełnienie warunków przejścia na wyższy rok studjów dopiero w ciągu zimowego półrocza, zatem po dniu 15-go września, uprawnia studenta jedynie do zapisania się w pół-roczu letniem na ćwiczenia chemiczne roku wyższego.

Egzamin ogólny.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu ogólnego jest m. i. wysłuchanie i uzyskanie frekwencyj z wszystkich przedmiotów i ćwiczeń przepisanych programem, jako obowiązujące na I. i II. roku studjów.

W zakres egzaminu ogólnego na Wydziale Chemicznym wchodzi następujące przedmioty:

Elementy matematyki wyższej, zasady mechaniki ogólnej i technicznej, fizyka, chemja ogólna nieorganiczna, chemja ogólna organiczna, mineralogja, botanika.

Jeżeli kandydat wykaże się przynajmniej dostatecznymi wynikami egzaminów kursowych z przedmiotów egzaminu ogólnego, wtedy odpada składanie egzaminu przed Komisją.

W razie złożenia egzaminu ogólnego z pomyślnym wynikiem ze wszystkich przedmiotów, wystawia Dziekan kandydatowi świadectwo egzaminu ogólnego, zawierające uzyskane postępy z poszczególnych przedmiotów oraz z ćwiczeń z Chemji analitycznej I. i II. (za cztery półrocza) i wynik ogólny egzaminu.

Egzamin dyplomowy.

Egzamin dyplomowy dzieli się na egzamin praktyczny (elaborat) i ustny. Kandydat może być zwolniony od egzaminu praktycznego na podstawie doświadczalnej pracy dyplomowej, wykonanej pod kierunkiem profesora i przez niego zaopiniowanej. W zakres ustnego egzaminu dyplomowego na Wydz. Chem. wchodzi: Chemja analityczna i technologja chemiczna.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest m. i. wysłuchanie od czasu złożenia z pomyślnym wynikiem egzaminu ogólnego czterech półroczy z wszystkich przedmiotów i ćwiczeń, przepisanych programem jako obowiązkowe na III. i IV. roku studjów. Ponadto wymagany jest dowód złożenia egzaminów kursowych z następujących przedmiotów:

Chemja fizyczna z ćwicz., mikrobiologja z ćwicz., towaroznawstwo techn. z ćwicz., kreślenie techniczne i elementy maszyn wraz z rysunkami techn., maszynoznawstwo ogólne dla chemików, maszynoznawstwo specjalne dla chemików, zasady elektrotechniki z ćwicz.

W końcu dla kandydatów, którzy rozpoczęli I. rok studjów w r. ak. 1926/27 lub w latach późniejszych, wymagane jest odbycie conajmniej jednomiesięcznej praktyki fabrycznej, uznanej przez Radę Wydziału.

Dla uznania praktyki należy przedłożyć nie tylko świadectwo odbytej praktyki, wystawione przez kierownictwo odnośnego zakładu, ale także sprawozdanie, które powinno obejmować: 1) opis całości fabryki, 2) dziennik, w którym są podane daty przebywania praktykanta w poszczególnych oddziałach fabrycznych i przydzielone jemu zagadnienia, 3) szczegółowy opis prac, wykonywanych przez praktykanta w danych oddziałach fabrycznych. Obowiązek przedkładania powyższych sprawozdań dotyczy praktyk, odbywanych począwszy od wakacyj letnich roku 1931.

---

6. Plan nauk Wydziału Chemicznego na rok akademicki 1934/35.

Przedmioty, których godziny oznaczono gwiazdką, są polecane (nieobowiązkowe) ¹⁾

Licz- ba spisu wykł.	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godzin w póir.	
		zim.	let.
I-y rok studjów.			
80	Ekonomja społeczna ²⁾ . — <i>Prof. Wereszczyński</i>	.	*4
326	Księgowość i bilanse. — <i>Dr. Tomanek</i>	*2	.
327	Higjena i pierwsza pomoc. —	*1	*1
401	Elementy matematyki wyższej. — <i>Doc. Maksymowicz</i>	3	3
"	Ćwicz. z elem. matem. wyższej " " "	2	2
402	Zasady mechaniki ogólnej i techn. — <i>Dr. Aulich</i>	4	.
403	Fizyka B. — <i>Prof. Reczyński</i>	5	5
404	Ćwicz. wstępne w laborat. fizycz. — <i>Prof. Reczyński</i>	2	.
405	Ćwicz. w laboratorium fizycz., Cz. I. — " " "	.	3
409	Chemja ogólna nieorganiczna. — <i>Prof. "Jakób</i>	4	5
411	Zasady eksperyment. chem. — " "	1	.
412	Chemja analityczna I. — " "	1	1
413	Ćwicz. z chemji nieorg. i analit. I. — " "	20	20
420	Botanika. — <i>Prof. Szymkiewicz</i>	3	.
421	Ćwicz. mikroskopowe z botaniki. — <i>As. Szynal</i>	.	3
587	Ekonomja społeczna ²⁾ . —	*2	*3
II-gi rok studjów.			
82	Zarys prawa państwowego. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	3	.
83	Zarys prawa prywatnego. — " "	.	3
84	Prawo handl. i wekslowe. — " "	*1	.
405	Ćwicz. w laborat. fizycz., Cz. II. — <i>Prof. Reczyński</i>	3	.
406	Obliczenia chemiczne. — <i>Dr. Trzebiatowski</i>	.	1

¹⁾ Przed wpisaniem poszczególnych przedmiotów do książki legitymacyjnej należy uwzględnić uwagi, odnoszące się do owych przedmiotów, a pomieszczone w „Spisie wykładów“.

²⁾ Wykłady pod L. 80 i 587 do dowolnego wyboru.

Licz- ba spisu wykl.	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godzin w pór.	
		zim.	let.
406	Ćwicz. z obliczeń chem. — <i>Dr. Trzebiatowski</i>	.	1
410	Chemja ogólna organiczna. — <i>Prof. Sucharda</i>	4	4
414	Chemja analityczna II. — " "	1	1
415	Ćwicz. z chemji analityczn. II. — " "	20	20
417	Mineralogja. — <i>Zast. prof. Dr. Kamiński</i>	2	2
"	Ćwicz. z mineral. " " " "	3	3
424	Technologja paliwa i wody. — <i>Inż. Piwoński</i>	.	2
"	Ćwicz. z techn. paliwa i wody. — " "	.	2
440	Kreślenie techn. i maszynoznawstwo wstępne. — <i>Dr. Aulich</i>	2	2
441	Rysunki techniczne. — <i>Dr. Aulich</i>	2	2

III-ci rok studjów

19	Chemja rolnicza A. — <i>Doc. Musierowicz</i>	*2	.
91	Fotografja I. — <i>Inż. Romer</i>	*1	.
"	Ćwicz. z fotografji I. — " "	*2	*2
126	Fotografja II. — " "	*3	*1
"	Ćwicz. z fotografji II. " "	*2	*4
128	Materiały budowlane. — <i>Inż. Matzke</i>	*2	*2
285	Encyklopedia górnictwa. — <i>Prof. Fabiański</i>	*2	.
407	Chemja fizyczna. — <i>Prof. Dorabalska</i>	4	4
408	Ćwicz. z chemji fizycznej. — " "	4	4
418	Ćwicz. z optyki mineral. — <i>Zast. prof. Dr. Kamiński</i>	*2	.
422	Mikrobiologja techniczna. — <i>Prof. Joszt</i>	3	.
423	Ćwicz. z mikrobiologji techn. — " "	4	4
425	Techn. chem. wielk. p. meor. (z metal.) — <i>Prof. Kuczyński</i>	.	4
427	Ceramika i przemysł cementowy	*1	.
428	Ćwiczenia laborat. z ceramiki. —	*2	*2
430	Technol. chem. przem. rolniczego. — <i>Prof. Joszt</i>	3	3
431	Technol. chem. przem. organ. — <i>Prof. Leśniński</i>	.	3
436 a-1	Prace w chemicznych pracowniach specjalnych.	20	20
439	Zarys budownictwa ładów. — <i>Prof. Bogucki</i>	2	.
442	Maszyny i aparaty przem.-chem. — <i>Dr. Aulich</i>	2	2
445	Zasady elektrotechniki. — <i>Prof. Fryze</i>	2	2
"	Ćwicz. z zasad elektrotechniki. — " "	1	1

Licz- ba spisu wykł.	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godzin w pótr.	
		zim.	let.
446	Chemja węgla. — <i>Prof. Pilat</i>	*1	.
447	Mikroanaliza. —	.	*2
448	Historja przemysłu w Polsce. — <i>Dr. Przyrembel</i> .	*2	*2
449	Wybr. działy chemji organ. — <i>Doc. Płazek</i> . . .	*1	*1
450	Wybr. działy z chemji nafty. — <i>Doc. Szayna</i> . .	.	*2
451	Chemja organ. środków lecznicz. — <i>Doc. Bobrański</i>	*1	*1
504	Fizyka koloidów. — <i>Prof. Malarski</i>	.	*2
IV-ty rok studjów.			
19	Chemja rolnicza A. ¹⁾ — <i>Doc. Musierowicz</i>	*2	.
91	Fotografja I. — <i>Inż. Romer</i>	*1	.
"	Ćwicz. z fotografji I. — " "	*2	*2
126	Fotografja II. — " "	*3	*1
"	Ćwicz. z fotografji II. — " "	*2	*4
128	Materiały budowlane. — <i>Inż. Matzke</i>	*2	*2
285	Encyklopedia górnictwa. — <i>Prof. Fabiański</i> . . .	*2	.
416	Ćwiczenia z analizy gazowej. — <i>Inż. Piwoński</i> . .	.	4
419	Surowce mineralne Polski. — <i>Zast. prof. Kamieński</i>	.	1
425	Tech. chem. wielk. p. nieor. (z metal). <i>Prof. Kuczyński</i>	3	.
426	Technol. chem. przem. solnego. — <i>Dr. Längauer</i>	1	1
427	Ceramika i przemysł cementowy	*1	.
428	Ćwicz. laborat. z ceramiki. —	*2	*2
429	Elektrochemja techniczna. — <i>Prof. Kuczyński</i> . .	2	1
431	Technol. chem. przem. organ. — <i>Prof. Leśniański</i>	3	.
432	Technol. nafty, wosku ziem. i gazów ziem. <i>Prof. Pilat</i>	3	2
433	Aktualne zagadn. przemysł. naft. — " "	.	*2
434	Chemja barwników. — <i>Prof. Leśniański</i> "	.	2
435	Chem. mater. wyb. i gaz. bojow. — <i>Prof. Leśniański</i>	.	*1
436a-1	Prace w chemicznych pracowniach specjalnych. .	20	20
437	Towaroznawstwo techniczne. — <i>Prof. Szymkiewicz</i>	2	.
438	Ćwicz. mikroskop. z towarozn. — <i>As. Ernest</i> . .	2	.
443	Pom. maszyn i urządzeń dla p. chem. — <i>Dr. Aulich</i>	.	2
444	Ćwicz. z pom. maszyn i urządzeń. — " "	.	4
446	Chemja węgla. — <i>Prof. Pilat</i>	*1	.

¹⁾ Poleca się przedewszystkiem dla tych studentów, którzy zamierzają pracować w stacjach doświadczalnych, zajmujących się analizą nawozów sztucznych.

Licz- ba spisu wykł.	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godzin w pól.	
		zim.	let.
447	Mikroanaliza. —	.	*2
448	Historja przemysłu w Polsce. — <i>Dr. Przyrembel</i> .	*2	*2
449	Wybrane działy chemji organicznej. — <i>Doc. Płazek</i>	*1	*1
450	Wybrane działy z chemji nafty. — <i>Doc. Szayna</i> .	.	*2
451	Chemja organiczna środków leczniczych. — <i>Doc.</i>		
504	<i>Bobrański</i>	*1	*1
	Fizyka koloidów. — <i>Prof. Malarski</i>	.	*2

V. Program Wydziału Rolniczo-lasowego.

1. Spis katedr.
2. Skład osobowy.
3. Skład komisji egzaminów dyplomowych.
4. Spis wykładów.
5. Wskazówki o programach studjów i warunki przejścia na wyższe lata studjów.
6. Plan nauk na rok akademicki 1934/35.

---

1. Spis katedr Wydziału Rolniczo-lasowego.

Liczby odpowiadają liczbom porządkowym tych przedmiotów, objętych spisami wykładów, które należą do poszczególnych katedr.

Skróty oznaczają: prof. zw. = profesor zwyczajny, prof. n. = profesor nadzwyczajny, zast. prof. = zastępca profesora, wykł. = wykładający, kat. zw. = katedra zwyczajna, kat. nd. = katedra nadzwyczajna, adj. = adjunkt, star. asyst. = starszy asystent, adr. = adres katedry, tel. = telefon katedry.

III. Kat. Fizyki — Prof. n. Dr. Inż. Tadeusz Malarski — L. 503 i 504; kat. nd.; adr.: Ul. Sapiehy L. 12, tel.: 57, 29-93 32-34.

Kat. Chemji Ogólnej — Zast. prof. Doc. Dr. Inż. Edwin Piątek — L. 505 i 506; kat. nd., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel.: 79—57.

Kat. Botaniki Ogólnej i Fizjologii Roślin — Prof. n. Dr. Dezydery Szymkiewicz — L. 518 i 519; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Nabelaka L. 22, tel.: 11-91.

Kat. Zoologii i Anatomji Zwierząt — Prof. zw. Dr. Benedykt Fulliński — L. 547, 548, 549, 550 i 551; kat. zw., 1 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

Kat. Chemji Rolniczej i Gleboznawstwa — .....
..... — L. 507, 508 i 509; kat. zw., 1 adj.,
1 star. asyst.; adr.: Dublány k. Lwowa, tel.: 2-81.

Kat. Technologji Rolniczej — **Zast. prof. Dr. Inż. Aleksander Tychowski** — L. 511, 512 i 515; kat. nd., 1 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

Kat. Botaniki Lasowej — **Prof. zw. Dr. Szymon Wierdak** — L. 531, 532 i 533; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. św. Marka L. 1, tel. 29-94.

Kat. Uprawy Roli i Roślin — .....
..... — L. 521, 524 i 526; kat. zw., 2 adj., 3 star. asyst.; adr.: Dublany k. Lwowa, tel.: 2-81.

Kat. Hodowli Zwierząt Użytkowych — **Prof. zw. Inż. Karol Różycki** — L. 557, 561 i 562; kat. zw., 1 adj., 1 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

Kat. Żywienia i Fizjologii Zwierząt Użytkowych — .....
..... — L. 552, 558 i 560; kat. zw., 1 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

Kat. Ochrony Lasu i Entomologii Lasowej — **Prof. zw. Inż. Aleksander Kozikowski** — L. 553, 554 i 555; kat. zw., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel.: 79-57.

Kat. Hodowli Lasu — **Prof. n. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki** — L. 534, 535, 536 i 537; kat. nd.; adr.: Ul. św. Marka L. 1, tel. 29-94.

Kat. Użytkowania Lasu — **Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski** — L. 544, 545 i 546; kat. nd., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel. 79-57.

Kat. Urządzenia Lasu — **Prof. n. Inż. Jan Ladenberger** — L. 539, 540 i 541; kat. zw., 1 star. asyst.; adr. i tel.: j. w.

Kat. Maszynoznawstwa Rolniczego — unieruchomiona piśmem Min. W. R. i O. P. z dn. 30. VI. 1931 r. Nr. IV. S. W.-4889/31 — L. 574; kat. nd., 1 adj.; adr.: Dublany k. Lwowa, tel.: 2-81.

Kat. Inżynierji Lasowej — **Prof. n. Inż. Stanisław Hubicki** — L. 568, 569 i 570; kat. nd., 1 star. asyst.; adr.: Ul. Ujejskiego L. 1, tel.: 79-57.

Kat. Administracji Rolniczej — .....
..... — L. 575, 576, 578 i 579; kat. nd., 1 star. asyst.; adr.: Dublany k. Lwowa, tel.: 2-81.

Kat. Nauki Ekonomji Społecznej i Nauk Prawniczych — .....
..... — L. 587, 588, 589 i 590; kat. zw., adr.: Ul. Sapiehy L. 12.

2. Skład osobowy Wydziału Rolniczo-lasowego.

a) Rada Wydziału:

Dziekan: **Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski.**

Prodziekan: **Prof. Inż. Stanisław Hubicki.**

Członkowie profesorowie: **Dr. Benedykt Fuliński, Inż. Aleksander Kozikowski, Inż. Jan Ladenberger, Inż. Karol Różycki, Dr. Inż. Kazimierz Suchecki, Dr. Dezydery Szymkiewicz, Dr. Szymon Wierdak.**

b) Zastępcy profesorów:

Witold Roszkowski, inżynier, emer. inspektor lasów państwowych, zastępca profesora użytkowania lasu. (Ul. Supińskiego L. 28).

Edwin Płazek, inżynier, doktor nauk technicznych, docent chemii organicznej, zastępca profesora chemii ogólnej. (Ul. Dwerneckiego L. 22).

Aleksander Tychowski, inżynier, doktor nauk technicznych, kierownik Państw. Kursów Gorzeln. w Dublanach, zastępca profesora technologii rolniczej. (Ul. Mochnackiego L. 44).

c) Wykładający:

Kazimierz Bartoszewicz, inżynier, adjunkt P. L., wykłada budownictwo wiejskie i leśne. (Ul. 29 Listopada L. 29).

Kazimierz Brzeziński, dyrektor Szkoły Ogrodniczej w Wólce Kapitańskiej, wykłada ogrodnictwo. (Wólka Kapitańska).

Wiktor Hamerski, doktor praw, prezes Lwow. Oddz. Prokuratorji Generalnej, wykłada specjalne nauki prawnicze i ustawodawstwo lasowe. (Ul. Mochnackiego L. 27, tel. 1-30).

Władysław Herman, inżynier, doktor nauk techn., star. asyst. P. L., wykłada naukę o koniu i hodowlę drobiu.

Marjan Kamieński, doktor filozofji, doc. P. L., zast. prof., sekretarz Zarz. Gł. Polsk. Tow. Przyrodników im. Kopernika, współpracownik Kom. Fizjograf. Polsk. Akad. Umiejętn. w Krakowie, wykłada petrografię i geologię. (Ul. Mochnackiego L. 27, tel. 1-30).

Czesław Kanafojski, inżynier, doktor rolnictwa, adjunkt P. L., wykłada maszynoznawstwo rolnicze i mechaniczną uprawę roli. (Dublany k. Lwowa, tel. 2-81).

Franciszek Krzysik, inżynier, doktor nauk techn., wykłada handel drewnem. (Ul. Stryjska L. 24, tel. 71-82).

Kazimierz Mieczyński, doktor filozofii, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego, adjunkt P. L., wykłada Genetykę, Hodowlę roślin wraz z doświadczałnictwem, Ochronę roślin. (Dublany k. Lwowa, tel. 2-81).

Stanisław Mglej, doktor med. wet., star. asyst. Akad. Med. Wet., wykłada zasady medycyny weterynaryjnej. (Ul. Filipówka L. 15, tel. 92-24).

Arkadiusz Musierowicz, inżynier, doktor nauk technicznych, docent gleboznawstwa Politechniki Lw., adjunkt P. L., wykłada Chemję rolniczą B., Gleboznawstwo i Metodykę polowego badania gleb. (Dublany k. Lwowa, tel. 2-81).

Władysław Niklibore, doktor filozofii, docent matematyki Uniw. Jana Kazimierza, docent matematyki i mechaniki teoret. P. L., star. asyst. P. L., wykłada matematykę stosowaną. (Ul. Gipsowa L. 40).

Henryk Romanowski, inżynier, doktor nauk techn., star. asyst. P. L. wykłada organizację gospodarstw wiejskich, Agromję społeczną i spółdzielczość rolniczą. (Dublany k. Lwowa, tel. 2-81).

Włodzimierz Roniewicz, inżynier, star. asyst. P. L., wykłada meljorację rolne. (Ul. Kadecka L. 16).

Józef Ryzner, doktor filozofii, adjunkt P. L., wykłada meteorologię i klimatologję. (Ul. Sapiehy L. 12).

Bolesław Świętochowski, inżynier, doktor rolnictwa, docent Szkoły Głównej Gosp. Wiejskiego w Warszawie, wykłada uprawę roślin okopowych i pastew. (Sarny).

Stanisław Szerszeń, inżynier, adjunkt P. L., wykłada geometrję wykreślną C. (Ul. Murarska L. 85).

Emil Wollman, inżynier, adjunkt P. L., wykłada rybactwo. (Dublany k. Lwowa, tel. 2-81).

d) Adjunkci:

Kat. Chemji Roln. i Glebozn.: 1¹⁾. **Doc. Dr. Inż. Arkadiusz Musierowicz.**

„ Hodowli zwierząt: 1. **Inż. Emil Wollman.**

„ Uprawy Roli i Roślin: 1. **Doc. Dr. Kazimierz Mieczyński.**
2. **Dr. Inż. Stanisław Bac.**

„ Maszynozn. Roln.: 1. **Doc. Inż. Czesław Kanafojski.**

¹⁾ Liczby arabskie oznaczają systemizowane posady adjunktów i starszych asystentów.

e) Asystenci starsi :

- Kat. Fizyki C.: p. o. Dr. Kazimierz Gostkowski ¹⁾.
" Chemji Ogólnej: 1. Inż. Adam Marcinków.
" Botan. Og. i Fizjol. Roślin: 1. Kazimierz Ernest.
" Zoologii i Anatomji Zw.: 1. Mr. Stanisław Pilawski.
" Chemji Roln. i Glebozn.: 1. Inż. Adam Wondrausch.
p. o. Inż. Roman Nowicki.
p. o. Inż. Janina Szabatowska.
" Technologji Rolniczej: 1. Inż. Zdzisław Sokalski.
2. Inż. Franciszek Nowotny.
" Botaniki Lasowej: 1. Inż. Stanisław Batko.
" Uprawy Roli i Roślin: 1. Doc. Dr. Roman Borkowski.
2. Dr. Anatol Listowski.
3. Inż. Roman Jaremkieicz.
" Hodowli Zwierząt: 1. Dr. Inż. Władysław Herman.
" Żyw. i Fizjol. Zw. Użytk.: 1. Inż. Konstanty Wojtu-
lewski.
" Ochrony Lasu: 1. Doc. Dr. Roman Kunze.
" Użytkowania Lasu: 1. Inż. Mieczysław Janiczek.
" Urządzenia Lasu: 1. Inż. Kazimierz Kuźniar.
" Inżynierji Lasowej: 1. Inż. Tadeusz Kolasiński.
" Administracji Roln.: 1. Dr. Inż. Henryk Romanowski.
" Hodowli Lasu: 1. Inż. Tadeusz Gieruszyński.
" Hodowli Roślin: p. o. 2. Inż. Witold Kwiatkowski.

f) Asystenci młodsi :

- Kat. Botan. Og. i Fizjol. Roślin: Tadeusz Szynal.
" Maszynozn. Rolniczego: Inż. Bohdan Dobrzański.
" Urządzenia Lasu: Ernest Wojtylko.
" Fizyki C.: Antoni Stachowicz.
" Botaniki Lasowej: Stanisław Plekarski.
" Chemji Ogólnej: Zdzisław Rodewald.
" Doc. Miernictwa: Rudolf Grossmann.

g) Zastępcy asystentów :

- Kat. Zoologii i Anatomji zwierząt: .....
- Stacja ekologiczna: Inż. Roman Jurczak.
Buczma Tadeusz.

¹⁾ p. o. oznacza: pełniący obowiązki.

h) Asystenci wolontarjusze:

Kat. Inżynierji Lasowej: Feliks Bierowski.

„ Fizyki C.: Leszek Siciński.

---

3. Skład Komisji egzaminów dyplomowych
na Wydziale Rolniczo-lasowym.

A) Oddział rolniczy:

Prezes: Prof. Inż. Karol Różycki.

I. Zast. prezesa: „ hon. Dr. Karol Malsburg.

Członkowie: Prof. Dr. Leopold Caro.

Prof. Dr. Bronisław Janowski (Rektor Akad.
Med. Wet).

Prof. Dr. Jan Łopuszański.

Dr. Aleksander Raczyński (b. Min. Roln.).

Doc. Dr. Kazimierz Mieczyski.

Dr. Arkadiusz Musierowicz.

Dr. Henryk Romanowski.

B) Oddział lasowy:

Prezes: Prof. Dr. Szymon Wierdak.

I. Zast. prezesa: Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski.

II. „ „ Prof. Inż. Aleksander Kozikowski.

Członkowie: Prof. Inż. Stanisław Hubicki.

„ „ Jan Ladenberger.

„ Dr. Inż. Kazimierz Suchecki.

---

4. Spis wykładów Wydziału Rolniczo-lasowego.

Dla przedmiotów, należących do Wydz. Roln.-las., przeznaczono liczby od 501 do 700 wł. Przedmioty innych Wydziałów podano na końcu spisu.

Przedmioty Wydziału Rolniczo-lasowego:

501. **Matematyka stosowana**, wyklada Doc. Dr. Władysław Nikliborc.

Tyg. 2 godz. wykł. i 1 godz. ćwic. w obu półr. dla Od. roln.

*

Powtórzenie matematyki elementarnej. Kombinatoryka i zasady rachunku prawdopodobieństwa. Funkcje i wykresy krzywych empirycznych. Najważniejsze wiadomości z rachunku różniczkowego i całkowego. Metoda najmniejszych kwadratów i interpolacja. Początki statystyki matematycznej.

502. Geometria wykreślna C., wyklada *Inż. Stanisław Szerszeń.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 1 godz. w półr. let. oraz 2 godz. rys. w obu półr., dla Od. las.

Rzuty prostokątne na jedną, dwie i więcej płaszczyzn zasadniczych utworów przestrzeni. Rzuty prostokątne i ukośne wielościanów. Najprostsze przypadki przenikania ostrosłupów i graniastosłupów. Ćwiczenia w zadaniach praktycznych.

503. Fizyka C. z uwzględnieniem zasadniczych urządzeń elektrycznych, *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski.*

Tyg. 5 godz. wykł. w półr. zim. i 3 godz. wykł. w półr. let. oraz 3 godz. ćwic. (Część II) w półr. zim. dla II r. Od. roln.

Zasadnicze prawa i pojęcia mechaniki ogólnej. Własności trzech stanów skupienia. Nauka o ciepłe, elementy termodynamiki.

Optyka geometr. z zarysem optyki fizycznej i teorii promieniowania. Nauka o elektryczności i magnetyzmie.

Zasadnicze urządzenia elektrotechniczne.

504. Fizyka koloidów, *Prof. Dr. Inż. Tadeusz Malarski.*

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. (Część I) w półr. let. dla I r. Od. roln.

505. Chemia ogólna nieorganiczna, *Zast. prof. Doc. Dr. Inż. Edwin Płazek.*

Tyg. 5 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln., oraz 5 godz. ćwic. laborator. w półr. let. na I r. i zim. na II r. dla Od. roln.

506. Chemia ogólna organiczna, *Zast. prof. Doc. Dr. Inż. Edwin Płazek.*

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

507. Chemia rolnicza B., wyklada *Doc. Dr. Arkadiusz Musierowicz.*

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. i 6 godz. ćwic. w półr. zim. dla Od. roln.

Definicja chemji rolnej i głównych jej działów. Żywnienie zielonych roślin. Chemja, fizyka i biologia gleby i atmosfery jako środowisk, w których rozwijają się rośliny. Nauka o nawożeniu (nawozy pomocnicze, obornik, nawozy zielone, nawozy katalityczne). Krótki zarys metodyki doświadczeń wazonowych i polowych nawozów.

508. Metodyka polowego badania gleb z ćwiczeniami, wykłada *Doc. Dr. Arkadiusz Musierowicz.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. osobno po 1 godz. dla obu Od. oraz 1 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. las.

a) Warunki przyrodnicze terenu (macierzyste skały, roślinność, klimatyczne warunki relief). b) Zdjęcia glebowe w terenie: Mapy topograficzne i warstwicowe jako podstawa zdjęć, ich znaczenie, zastosowanie, podziałka, granica ścisłości. c) Zastosowanie niektórych prostszych instrumentów mierniczych (spadomierz Brandes'a, niweler kieszonkowy). d) Sposoby pobierania profilowych monolitów gleb oraz próbek dla badań muzealnych i laboratoryjnych dla celów kartografowania gleb.

509. Gleboznawstwo, wykłada *Doc. Dr. Arkadiusz Musierowicz.*

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. dla obu Od., oraz 5 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. roln.

Przedmiot i cele nauki o glebie. Definicja gleby, pochodzenie gleby. Mineralne części składowe gleby. Główne minerały skałotwórcze, macierzyste skały gleb i ich zwietrzanie. Koloidy gleby i ich własności. Organiczne ciała gleb (próchnica), tworzenie się próchnicy. Chemja, fizyka i biologia organicznych ciał gleby. Azot gleby. Zdolność chłoniąca gleb, (adsorbpcja i absorbcja gleb). Chemiczny i mechaniczny skład gleb. Morfologia gleb. Fizyczne własności gleb. Zarys klasyfikacji gleb. Krótki zarys głównych typów gleb.

510. Uprawa roślin lekarskich, wykłada *Doc. Dr. Roman Borkowski.*

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

511. Technologia rolnicza, *Zast. prof. Dr. Inż. Aleksander Tychowski.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w półr. zim. oraz 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. roln., nadto wolna praktyka w gorzelnii doświadczalnej.

Przemysł rolniczy w Polsce, jego historia, statystyka i znaczenie. Zasadnicze wiadomości z technologii wody i opału. Chemia techniczna węglowodanów i białka. Enzymy i ich techniczne znaczenie.

Przemysły fermentacyjne. Cukrownictwo, syropiarstwo, wyrób dekstryn, wyrób kleju, sernika itp. Młynarstwo, krochmalnictwo, olejarstwo, suszarnictwo, wyrób konserw.

Cwiczenia: Rozbiór chemiczny i mikroskopowy surowców, półproduktów i gotowych produktów przemysłu rolniczego.

Wolna praktyka w gorzelnii doświadczalnej. Zajęcia praktyczne przy poszczególnych działach przeróbki gorzelniczej.

512. Mleczarstwo, Zast. prof. Dr. Inż. Aleksander Tychowski.

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w półr. zim. dla Od. roln.

Ogólne własności fizyczne i chemiczne mleka. Drobnoustroje. Technologia mleka, masła i serów. Badanie mleka i jego przetworów.

513. Uprawa roślin okopowych i pastewnych, wykładu Doc. Dr. Bolesław Świętochowski.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

514. Technologia chemiczna drewna, wykładu Prof. Dr. Inż. Wacław Leśniański.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 1 godz. wykł. w półr. let. dla Od. las.

515. Bakterjologia rolnicza, Zast. prof. Dr. Inż. Aleksander Tychowski.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

516. Petrografia i geologia, wykładu Dr. Marjan Kamiński.

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwicz. w półr. zim. dla Od. roln.

Zasadnicze wiadomości z geologii na tle genezy, budowy i historii litosfery. Szczegółowy przegląd procesów geochemicznych. Systematyka skał magmowych i osadowych. Próba klasyfikacji regionów litologicznych Polski.

517. Meteorologia i klimatologia, wykładu Dr. Józef Ryzner.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla obu Od.

Promieniowanie słoneczne. Budowa i skład atmosfery. Rola pary wodnej, bezwodnika kwasu węglowego i pyłu w atmosferze. Czynniki meteorologiczne: temperatura, wilgotność, zachmurzenie, opady, ciśnienie powietrza i wiatr (ich bieg i rozmieszczenie). Ogólna cyrkulacja atmosfery. Zaburzenia atmosferyczne. Zasady prognozy. Typy klimatyczne.

518. Botanika ogólna, Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz.

Tyg. 3 godz. wykł. w obu półr. oraz 3 godz. ćwic. w obu półr. dla Od. roln.

Komórka i tkanki roślin, budowa i rozwój organów oraz ich przystosowania. Rozmnażania rastowe i płciowe. Krzyżowanie. Zarys systematyki ze szczególnem uwzględnieniem roślin użytkowych, chwastów i pasożytów.

Ćwiczenia: Komórka i tkanki. Budowa organów wegetatywnych. Bakterje, grzyby (ze szczeg. uwzględnieniem pasożytów), wodorosty, mszaki, paprotniki. Budowa kwiatu i oznaczanie roślin.

519. Fizjologia roślin, Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. dla obu Od.

Odżywianie roślin, pobieranie wody i składników po-
piołu, parowanie i ruch wody. Pobieranie węgla i azotu,
tworzenie materji organicznej i jej krążenie. Współzycie
i pasożytnictwo. Oddechanie tlenowe, procesy fermenta-
cyjne, nityfikacja itd. Wzrost, wrażliwość i ruchy roślin.

**520. Maszynoznawstwo rolnicze i mechaniczna uprawa roli,
wykładu Dr. Inż. Czesław Kanafojski.**

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w półr. let. dla II r.
2 godz. wykł. w obu półr. i 3 godz. ćwic. w półr. zim.
dla III. r. Od. roln.

521. Uprawa roślin, ...

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim., 6 godz. w półr. let.
i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. roln.

Metody siewu, pielęgnacji zbioru poszczególnych roślin
uprawnych.

522. **Genetyka ogólna**, wykłada *Doc. Dr. Kazimierz Miczyński*.
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

523. **Hodowla roślin wraz z doświadczalnictwem**, wykłada
Doc. Dr. Kazimierz Miczyński.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim., 2 godz. wykł. w półr.
let. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Ill. Od. roln.

524. **Ochrona roślin**, wykłada *Doc. Dr. Kazimierz Miczyński*.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. ćwic. w półr.
zim. dla Od. roln.

525. **Seminarjum z uprawy roślin**, ...

.....
Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. roln.

526. **Wybrane działy uprawy roślin**, ...

.....
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.

527. **Ogrodnictwo**, wykłada *Kazimierz Brzeziński*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. ćwic. w półr.
let. dla obu Od.

Pogląd na hodowlę drzew owocowych w naszym kli-
macie oraz warunki handlu owocami. Hodowla drzew
owocowych z uwzględnieniem poleconych do hodowli od-
mian. Ogólny pogląd na warunki hodowli warzyw u nas,
ze względu na klimat i gleby. Warunki handlu warzywami.
Inspekty, płodozmian. Hodowla szczegółowa, przechowy-
wanie warzyw. Hodowla szkółek drzew owocowych.

528. **Uprawa łąk i pastwisk**, wykłada *Doc. Dr. Roman Bor-
kowski*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.

Znaczenie, charakterystyka i podział łąk i pastwisk, ro-
ślinność łąk i pastwisk i jej wymagania co do klimatu, gleby
i położenia; zasady racjonalnej uprawy i zakładania łąk
i pastwisk trwałych i przemiennych.

529. **Uprawa łąk i pastwisk górskich**, *Doc. Inż. Walerjan
Swederski*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.

530. Użytkowanie torfowisk, *Doc. Dr. Roman Borkowski.*

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

531. Botanika lasowa, *Prof. Dr. Szymon Wierdak.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w półr. zim. oraz 2 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Ogólne rozpatrzenie budowy drzew, ich objawów życiowych, warunków życia i czynników, wpływających na pokrój. Szczegółowy przegląd systematyczny drzew i krzewów rodzimych i ważniejszych zagranicznych, ich zmienności morfologicznej z uwzględnieniem całego cyklu rozwojowego, wymagań życiowych i rozmieszczenia geograficznego.

Ćwiczenia: Rozpoznawanie drzew i krzewów w szacie letniej i zimowej. Porównawczy przegląd budowy anatomicznej poszczególnych organów ważniejszych gatunków drzew w różnych stadiach rozwoju. Oznaczenie runa leśnego najważniejszych typów leśnych.

532. Rozsiedlenie drzew i lasów, *Prof. Dr. Szymon Wierdak.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. las.

Zagadnienia florystyczne, ekologiczne i genetyczne w rozsiedleniu drzew. Przegląd najważniejszych typów lasów i ich rozmieszczenia geograficznego, ze szczególnem uwzględnieniem zasięgów drzew i charakterystyki lasów w Polsce.

533. Choroby drzew, *Prof. Dr. Szymon Wierdak.*

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Pojęcie i zakres fytopatologii, historia i zadanie. Przyczyny chorób drzew, tkwiące w przyrodzie martwej. Choroby drzew powodowane czynnikami świata roślinnego. Bakterjoza. Grzyby chorobotwórcze, ich podział, sposób życia, działanie. Pasożyty wśród roślin kwiatowych. Stosowane w praktyce środki leczenia i zwalczania chorób drzew.

Ćwiczenia: Rozpoznawanie objawów chorób drzew łącznie z czynnikami, które je wywołują.

534. Hodowla lasu, *Prof. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki.*

Tyg. 3 godz. wykł. i 3 godz. ćwic. w półr. zim. oraz 3 godz. wykł. i 4 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Znaczenie i cel hodowli lasów w warunkach geograficznych, ekonomicznych i ustawodawczych Polski. Wyzyskanie ekologicznych i biologicznych własności drzew

w praktyce hodowlanej. Systemy gospodarstwa leśnego i ich znaczenie, dobór i zastosowanie z punktu widzenia hodowlanego. Uprawa i samosienne odnowienie lasu. Pielęgnowanie drzewostanów, wpływy pielęgnowania na plony i przedplony leśne. Swoiste gatunki drzew w praktyce hodowlanej. Znaczenie hodowlane wprowadzonych gatunków zagranicznych. Zalesienie nieużytków.

Cwiczenia: Praktyczne czynności hodowcy odpowiednio do pory roku; pozyskanie i przechowanie nasion, trzebieże, wyznaczenie zrębów częściowych i zupełnych, badanie nasion ze względu na ich siłę kiełkowania, czystość i wartość użytkową. Pozyskanie sadzonek, różne sposoby sadzenia, siewne, obliczenie materiału, określenie wartości nalotów i upraw ze względu na ich wartość hodowlaną. Projektowanie zalesień na przestrzeniach obranych w terenie.

535. Seminarjum z hodowli lasu, Prof. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki.

Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. las.

536. Nauka o siedlisku, Prof. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. las.

Pojęcie o siedlisku, biologiczne własności gleby leśnej, klimatyczne czynniki siedliska, meteorologiczne czynniki siedliska. Bonitacja gleby leśnej w zastosowaniu do hodowli.

537. Historia rozwoju gospodarstwa leśnego, Prof. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. las.

Pojęcie lasu i gospodarstwa lasowego, rozwój leśnictwa w Europie, w Polsce przedrozbiorowej i po wskrzeszeniu Polski.

538. Encyklopedia leśnictwa, wykład Prof. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln. (co drugi rok).

Drzewostan i jego rodzaje. Powstawanie, pojęcie i rodzaje gosp. las. Odnowienie drzewostanów w gosp. nasiennem, odroślowem i połączonym. Zalesianie nieużytków.

Pielęgnowanie drzewostanów. Wyróbka, zrywka, transport i sprzedaż drewna i kory. Pozyskiwanie i spieniężanie użytków ubocznych. Przeróbka mechaniczna i chemiczna drewna. Ochrona lasu przeciw wpływom natury nieorganicznej i organ. Najważniejsze szkodniki ze świata zwierzęcego. Metody urządzenia gosp. lasowego. Główne zasady administracji lasu.

539. Urządzenie gospodarstwa lasowego, Prof. Inż. Jan Ladenberger.

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w obu półr. dla Od. las.

Podział i pomiar lasu, ustalenie obszaru, kartografja, obliczanie pola, podział przestrzenny, jego projektowanie i ustalenie w terenie. Opisywanie i wyłączanie drzewostanów. Przyrodnicze podstawy urządzania, ład czasowy i przestrzenny. Metody obliczania etatu. Rezerwy leśne. Zestawienie planu gospodarczego, cel i znaczenie rewizji planu.

Ćwiczenia: Projektowanie podziału przestrzennego, w terenie równinowym, podgórskim i górskim i z uwzględnieniem sieci dróg. Zestawienie tabelaryczne klas wieku i ogólnego planu użytkowania, obliczanie prawidłowego zapasu i rzeczywistego. Obliczanie etatu według różnych metod. Zestawienie szczegółowych planów gospodarczych. Opracowywanie tabel zasobności materiałowych i pieniężnych.

540. Ćwiczenia 15-dniowe z urządzenia gospodarstwa lasowego, Prof. Inż. Jan Ladenberger.

Praktyczne wykonanie (z końcem półr. let.) całego planu gospodarczego z wszystkimi szczegółami na mniejszym obszarze lasu.

541. Pomiar drzewa i drzewostanów, Prof. Inż. Jan Ladenberger.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim. i 4 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Obliczenie masy drzewnej drzew stojących, leżących i całych drzewostanów. Oznaczenie wieku drzew i drzewostanów i przyrostów w bezwzględnej wysokości i procentach.

Ćwiczenia: Pomiar wysokości i średnicy, różnymi instrumentami, obliczenie miąższości drzew leżących, stojących i całych drzewostanów wszystkimi metodami, obliczenie przyrostów i wieku drzew i drzewostanów.

542. Ocena lasu, wykład Dr. Inż. Władysław Płoński.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. las.

Ekonomiczne podstawy oceny, metody oceny wartości gruntu, drzewostanu, zapasu prawidłowego i lasu na tle teorii czystej renty gruntowej i leśnej. Sposoby oceny odškodowania za zniszczenie i uszkodzenie drzewostanu. Rentowność produkcji leśnej, bieżące i przeciętne roczne oprocentowanie kapitałów produkcyjnych, odsetek wskazujący, statyczno-leśne metody oceny sposobów i środków gospodarczych.

543. Seminarjum z urzędzenia lasu, Prof. Inż. Jan Ladenberger.

Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. las.

544. Użytkowanie lasu i transport drewna, Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski.

Tyg. 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim. oraz 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Techniczne i fizyczne własności drewna; wyróbka oraz sortowanie drewna z uwzględnieniem wszystkich sortymentów wyrabianych w lesie; transport drewna: lądowy i wodny; uboczne użytki leśne.

Ćwiczenia: Praktyczne ćwiczenia z zakresu wyróbki leśnej; badania własności drewna.

545. Technologia mechaniczna drewna, Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski.

Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim. oraz 3 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Urządzenie zakładów mechanicznej obróbki drewna wraz z technicznym opisem używanych obrabiarek; wyróbka sortymentów tartacznych i innych wyrobów przemysłu drzewnego; impregnowanie drewna.

Ćwiczenia: Praktyczne ćwiczenia z wyróbki sortymentów tartacznych. Wycieczki do rozmaitych zakładów przemysłu drzewnego.

546. Seminarjum z technologii mechanicznej drewna i użytkowania lasu, Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski.

Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. las.

547. Zoologia z uwzględnieniem szkodników, Prof. Dr. Benedykt Fuliński.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim. i 3 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. roln.

Pojęcie komórki zwierzęcej. Tkanki zwierzęce. Narządy. Pojęcie systemu. Przegląd typów, gromad i rządów świata zwierzęcego, z uwzględnieniem zwierząt ważnych w rolnictwie i leśnictwie.

548. Anatomja zwierząt domowych, Prof. Dr. Benedykt Fuliński.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. i 3 godz. ćwic. w półr. zim. na II r. dla Od. roln.

Pojęcie zwierząt domowych. Ogólna charakterystyka ssaków i ptaków. Szczegółowa anatomja zwierząt parzystokopytnych i nieparzystokopytnych. Anatomja konia. Anatomja ptaków w zarysie.

549. Ćwiczenia entomologiczne, Prof. Dr. Benedykt Fuliński.

Tyg. 1 godz. w półr. zim. dla Od. roln.

Preparacja owadów. Przegląd szkodników.

550. Biologia ogólna, Prof. Dr. Benedykt Fuliński.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla obu Od.

Teorja komórki. O ogólnych warunkach życia. Dziedziczność. Teorje ewolucyjne.

551. Ćwiczenia w technice mikroskopowej ¹⁾, Prof. Dr. Benedykt Fuliński.

Tyg. 4 godz. w obu półr.

Zapoznanie się z metodami badania naukowego na polu zoologii.

552. Fizjologia zwierząt użytkowych z chemją fizjologiczną, wyklada Inż. Konstanty Wojtulewski.

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. let. i 4 godz. ćwic. w półr. zim. dla Od. roln.

Definicja chemji fizjologicznej i głównych jej działów. Składniki pierwiastkowe ustrojów żywych, woda i roztwory, białka, węglowodany, kwasy nukleinowe, tłuszcze i lipoidy, zaczniny, fermentacja i spalania. Skład chemiczny moczu, mleka, potu i łoju skór nego.

Fizyko-chemiczne cechy organizmu zwierzęcego. Krew i limfa. Krążenie krwi i limfy. Oddechanie, trawienie, wchłanianie i przyswajanie pokarmów. Wydaliny. Wzajemna zależność organów. Przemiana materji i energii. Mięśnie. Układ nerwowy, obwodowy i centralny. Zmysły.

---

¹⁾ Ćwiczenia zgłoszone.

553. Entomologia lasowa, Prof. Inż. Aleksander Kozikowski.

Tyg. 3 godz. wykl. w obu półr. i 2 godz. ćwic. w let. półr. na II r. oraz 2 godz. ćwiczeń w półr. zim. na IV. r. dla Od. las.

Ogólne wiadomości o zwierzętach członkonogich. Szkodniki z pośród skorupiaków, pajęczaków, wijów i owadów. Ogólne i szczegółowe wiadomości zoologiczne, biologiczne, z techniki zapobiegania szkodom i zwalczania szkodników.

Ćwiczenia: Anatomja chrząszcza. Demonstracje i rozpoznawanie szkodników przy pomocy klucza, demonstracje okazów żerowania. Na wycieczkach, w soboty w półr. let., zbieranie materiałów i demonstrowanie sposobów zwalczania szkodników.

554. Ochrona lasu, Prof. Inż. Aleksander Kozikowski.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim. i 1 godz. wykl. w półr. let. oraz wycieczki w lecie dla Od. las.

Ochrona lasu przeciw szkodliwym wpływom natury nieorganicznej. Skrajności temperatury. Klęski żywiołowe. Ochrona lasu przeciw szkodliwym wpływom natury organicznej. Szkody ze strony człowieka bezpośrednio i pośrednio. Nadużycia. Szkody ze strony zwierząt i ptaków.

555. Seminarjum z ochrony lasu i entomologii lasowej, Prof. Inż. Aleksander Kozikowski.

Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. las.

556. Zasady medycyny weterynaryjnej, wykładu Dr. Stanisław Mglej.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. let. dla Od. roln.

Ważniejsze działy z patologji ogólnej. Zarys patologji szczegółowej, z uwzględnieniem chorób zaraźliwych. Ćwiczenia w rozpoznawaniu chorób na materiale żywym i martwym.

557. Hodowla zwierząt użytkowych, Prof. Inż. Karol Różycki.

Tyg. 3 godz. wykl. w obu półr. i 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. roln.

558. Żywienie zwierząt użytkowych, wykładu Prof. Inż. Karol Różycki.

Tyg. 3 godz. wykl. w półr. zim. i 4 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. roln.

Potrzeby pokarmowe. Wartość pokarmów. Zbiór, przechowanie i przygotowywanie oraz charakterystyka pasz. Żywienie poszczególnych gatunków zwierząt.

559. Nauka o koniu, wykłada *Dr. Inż. Władysław Herman*.
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.
560. Wybrane działy żywienia zwierząt użytkowych, wykłada *Prof. Inż. Karol Różycki*.
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.
561. Seminarjum hodowlane, *Prof. Inż. Karol Różycki*.
Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. roln.
562. Wybrane działy hodowli zwierząt, *Prof. Inż. Karol Różycki*.
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.
563. Hodowla drobiu, wykłada *Dr. Inż. Władysław Herman*.
Tyg. 1 godz. w półr. let.
564. Rybactwo, wykłada *Inż. Emil Wollman*.
Tyg. 1 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln. obow., dla Od. las. polec.
565. Gospodarstwo łowieckie, wykłada *Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski*.
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. oraz 1 godz. wykł. w półr. let. dla Od. las.
Historyczny rozwój łowiectwa. Ekonomiczne i społeczne znaczenie. Broń myśliwska. Amunicja. Przybory i narzędzia pomocnicze. Psy myśliwskie. Myśliwy. Zwierzyna łowna, ptaki, drapieżce ssące i skrzydlate, ich sposób życia. Hodowla i ochrona, sposoby łowienia i polowania, tępienie drapieżców.
566. Witaminy w żywieniu zwierząt, wykłada *Doc. Dr. Henryk Malarski*.
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.
567. Budownictwo wiejskie i leśne, wykłada *Inż. Kazimierz Bartoszewicz*.
Tyg. 2 godz. wykł. i 2 godz. ćwic. w półr. zim. dla obu Od.
Materiały. Konstrukcje budowlane. Kosztorysy i prowadzenie budowy. Zabudowania gospodarskie i przemysłowo-rolnicze.

568. Inżynierja lasowa, Prof. Inż. Stanisław Hubicki.

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. i 4 godz. wykł. w półr. let. oraz 4 godz. ćwicz. w obu półr. dla Od. las.

Roboty ziemne, fundamenty, budowa dróg, kolejek leśnych, ryz, kolejek linowych, mosty drewniane i kamienne, przygotowanie dróg wodnych do spławu, budowa kłauz i urządzeń chwytnych, pomiary wodne, wyzyskanie sił wodnych, regulacje rzek, meljoracje gruntów, (osuszanie i nawodnianie), stawy rybne, ogólne zasady budowy wodociągów, kanalizacji miast, kanałów spławnych i kolei żelaznych.

569. Seminarjum z inżynierji lasowej, Prof. Inż. Stanisław Hubicki.

Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. las.

570. Zabudowania górskich potoków, Prof. Inż. Stanisław Hubicki.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. las. i Wydz. Inż. oraz 2 godz. rys. w półr. let. dla Od. las.

Podział i charakterystyka potoków. Wpływ lasów na odpływ wód. Pochodzenie rumowiska. Obliczenia hydrotechniczne. Materiały budowlane. Systemy zabudowań górskich potoków.

571. Meljoracje rolne, Część I.), wykładu Dr. Inż. Włodzimierz Roniewicz.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. dla obu Od. i 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

Wstępne wiadomości z hydrotechniki. Znaczenie meljoracji pod względem rolniczym i gospodarczym. Stosunek wody oraz powietrza do gruntu. Powody zabagnienia. Zasady osuszania. Odpływ naturalny i sztuczny. Osuszenie rowami otwartymi. Drenowanie gruntu. Koszty osuszania. Kultura torfów. Nawodnienie gruntów. Nawodnienie zwilżające i osuszające. Różne metody nawodnienia.

572. Miernictwo, wykładu .....

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 3 godz. ćwicz. w półr. let. dla Od. roln. co drugi rok.

573. Ćwiczenia z miernictwa I. i II. A., prowadzi Inż. Michał Paszkiewicz.

Tyg. 4 godz. w obu półr. dla Od. las.

574. Socjologia lasu, wykład *Prof. Dr. Szymon Wierdak.*

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. oraz 2 godz. ćwic. w półr. let. dla Od. las.

Zasadnicze problemy badań fitosocjologicznych. Struktura, rozwój i systematyka zbiorowisk roślinnych. Ćwiczenia w wykonywaniu zdjęć fitosocjologicznych w poszczególnych typach lasów w okolicy Lwowa.

575. Historia rolnictwa, ...

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.

Zarys historii rolnictwa wogóle, ze szczególnem uwzględnieniem historii rolnictwa w Polsce.

576. Administracja rolnicza, ...

Tyg. 4 godz. wykł. w półr. zim., 3 godz. wykł. w półr. let. i 2 godz. ćwic. w obu półr. dla Od. roln.

Istota i cel nauki. Środki i gałęzie zarządu gospodarskiego. Ziemia i budynki, meljoracje, inwentarz martwy i żywy, przemysł rolny. Zapasy i t. zw. kapitał obrotowy. Praca ludzi i sposoby wynagradzania.

577. Organizacja gospodarstw wiejskich, wykład *Dr. Inż. Henryk Romanowski.*

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let. i 2 godz. ćwic. w obu półr. dla Od. roln.

Ogólne zasady. Ustosunkowanie czynników produkcji. Dotychczasowa organizacja, urządzenia i siły robocze jako punkt wyjścia do reorganizacji gospodarstwa. Współdziałanie rodzajów kultur z uwagi na rozkład prac, wyzyskanie gruntów oraz nawożenia. Celowe formy zarządu. Wpływ cen na formy zarządu i użytkowanie gruntów. Wpływ warunków naturalnych. Oddziaływanie ogólnego rozwoju technicznego. Systemy gospodarcze i systemy rolne. Zadania administratora. Administracja własna, administracja poręczająca, dzierżawna. Nauka o dochodzie czystym.

578. Wybrane działy z ekonomiki rolniczej, ...

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. let.

Istota i pojęcie rachunkowości rolniczej. System rachunkowości pojedynczej i podwójnej. Pojęcie, charakterystyka i treść ksiąg rachunkowości pojedynczej i podwójnej. Księgi kalkulacyjne. Znaczenie statystyki prywatnej gospodarstw.

- 579. Seminarjum administracji rolniczej,** .....
Tyg. 2 godz. w obu półr. dla Od. roln.
- 580. Agronomja społeczna,** wykłada *Dr. Inż. Henryk Romanowski.*
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim., 1 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.
- 581. Wycieczki przyrodnicze.**
W soboty, głównie w półr. let., dla Od. roln.
- 582. Wycieczki rolniczo - hodowlane.**
W soboty, w półr. let. dla Od. roln.
- 583. Spółdzielczość rolnicza,** wykłada *Dr. Inż. Henryk Romanowski.*
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.
Asocjacja w życiu cywilizacyjnym, prądy koncentracji i nowoczesny ruch asocjacji, kapitalizm i jego oddziaływanie na rolnictwo, dobrowolne zrzeszenia i korporacje rolnicze; rozwój towarzystw rolniczych w Polsce, konsolidacja towarzystw rolniczych. Korporacje — związki przymusowe — izby rolnicze. Ustawodawstwo o izbach rolniczych. Asocjacje gospodarcze. Spółdzielczość, zarys ogólny, potrzeby i znaczenie spółdzielczości w rolnictwie; początki ruchu spółdzielczego, istotne zasady ruchu, definicje, klasyfikacje i ideologie. Spółdzielczość spożywców, producentów, spółdzielczość kredytowa. Spółdzielnie mleczarskie, jajcarskie, rzeźnie. Pogląd na rozwój ruchu spółdzielczego w rolnictwie. Ustawodawstwo o spółdzielniach.
- 584. Handel drewnem,** wykłada *Dr. Inż. Franciszek Krzysik.*
Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 2 godz. wykł. w półr. let. dla Od. las.
Stosunki handlowe Polski w obrocie wewnętrznym i zagranicznym; zwyczaje handlowe w handlu wewnętrznym i eksportowym; nazwy handlowe drewna; sposoby sprzedaży; umowy handlowe, instytucje handlowe.
- 585. Administracja lasu z księgowością,** wykłada *Zast. prof. Inż. Witold Roszkowski.*
Tyg. 2 godz. wykł. w obu półr. dla Od. las.
Zasady ogólne. Organy administracyjne, ich wyszkolenie, zadania i zakres działania w poszczególnych systemach

administr. Rodzaje i organizacja sił roboczych. Ubezpieczenia społeczne. Rodzaje i cele księgowości. Księgowość gospodarcza. Prowadzenie zapisków i ksiąg, dotyczących obrotów pieniędzy i materiałów.

586. Geografja agrarna, wykładu Prof. Dr. Leopold Caro.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.

587. Ekonomia społeczna, ...

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. i 3 godz. wykł. w półr. let. dla Od. roln.

a) Potrzeby ludzkie a cywilizacja. Produkcja i konsumpcja. Człowiek i przyroda. Obrót, dobra gospodarcze, wartość, pieniądź, kapitał, teorie procentu, zysku, płacy, renty gruntowej, teorie przesileni, teorie ludnościowe.

b) Fizjokraci i merkantyliści — szkoła liberalna, socjalistyczna, historyczno - etyczna i solidarystyczna — prawa ekonomiczne — praca i jej organizacja — ochrona pracy — kapitał i kapitalizm — rzemiosło, przemysł domowy, przemysł wielki — przemysły kluczowe — *cutting* i *dumping* — kartele, trusty, syndykaty i koncerny — drożyzna — pieniądź państwowy kruszcowy i papierowy — inflacja i deflacja — obrót i wolna konkurencja — traktaty handlowe i klauzula największego uprzywilejowania — premje eksportowe — weksle, czeki, dewizy, akcje, renty, konsolle, obligacje, listy zastawne, banknoty — kredyt, banki hipoteczne, kasy oszczędności, Poczta Kasa Oszczędności, Państwowy Bank Rolny, Bank Gospodarstwa Krajowego — banki spekulacyjne, banki biletowe, Bank Polski — bilans handlowy i płatniczy — giełda pieniężna i towarowa — spółdzielczość — koleje i drogi wodne — ubezpieczenia życiowe, od ognia, gradobicia i pomoru bydła — procent, zysk przedsiębiorczy, płaca robotnicza : w naturaljach, akordowa, z premją, w formie udziału w zysku; ruchoma skala płac; prawo strejku; *lockout*; izby rozjemcze; minimum płacy; rady fabryczne — renta gruntowa dyferencyjna i monopolowa — pomysły unarodowienia ziemi Milla, George'a, Flürscheima i innych — przesilenia gospodarcze — opieka nad ubogimi — kwestja mieszkaniowa — walka z alkoholizmem — opieka nad wychodźstwem. Ubezpieczenia społeczne: kasy chorych — ubezp. w razie nieszczęśliwych wypadków, na starość, na wypadek niezdolności do pracy, wdowieństwa i sieroctwa oraz bezrobocia. Zarys skarbowości: budżet państwowy: podatki, monopole, przedsiębiorstwa państwowe, opłaty i cła, długi skarbowe, wydatki.

588. Seminarjum z ekonomji i polityki, ...

Tyg. 2 godz. w obu półr. za zgłoszeniem u profesora.

589. Polityka i ustawodawstwo agrarne i lasowe, ...

Tyg. 3 godz. wykł. w półr. zim. dla obu Od.

Prawo Malthusa. Prawo zmniejszającego się dochodu z ziemi. Ustrój agrarny wieków średnich i nowoczesnych, wielka i mała własność, odrębne prawo spadkowe dla ziemi, systemy dzierżawne, podzielnosc, majoraty, włości rentowe, zagrody włościąskie, osady rodzinne, obdłużenie własności ziemskiej, kredyt hipoteczny, meljoracyjny, obrotowy; banki udzielające kredytu rolnikom. Idea reprezentacji zawodowej. Spółki rolnicze. Szkolnictwo rolnicze i pola doświadczalne, elewatory, standaryzacja płodów rolnych. Ubezpieczenie od ognia, pomoru bydła i gradu. Traktaty handlowe i cła agrarne. Służba rolna. Pomysły socjalizmu agrarnego.

590. Specjalne nauki prawnicze dla leśników i rolników, wykłada .....

Tyg. 1 godz. wykł. w obu półr. dla obu Od.

591. Pszczelnictwo, wykłada *Prof. Inż. Aleksander Kozikowski*.

Tyg. 1 godz. wykł. w półr. zim. i 1 godz. ćwicz. w półr. let. dla obu Od.

Wybrane, co roku zmieniające się działy anatomji, biologji i hodowli pszczół. Praktyczne prace w pasiece, wycieczki do większych pasiek, miodosytni.

592. Historja naturalna i kulturalna zwierząt domowych, wykłada *Prof. Dr. Karol Malsburg*.

Tyg. 2 godz. wykł. w półr. zim. dla Od. roln.

Przedmioty z innych Wydziałów :

Chemja rolnicza A., patrz Wydz. Inż. L. 19.

Zarys rolnictwa wraz z uprawą łąk i torfów, patrz Wydz. Inż. L. 22.

Nauka o terenie i rysunki sytuacyjne I., patrz Wydz. Inż. L. 23.

Miernictwo I.¹⁾ patrz Wydz. Inż. L. 25.

Miernictwo II. A.¹⁾, patrz Wydz. Inż. L. 26.

Rachunek wyrównawczy I., patrz Wydz. Inż. L. 32.

Prawo handlowe i wekslowe, patrz Wydz. Inż. L. 84.

Księgowość i bilanse, patrz Wydz. Mech. L. 326.

Higjena i pierwsza pomoc w nagłych wypadkach,
patrz Wydz. Mech. L. 327.

Kreślenie techniczne i maszynoznawstwo wstępne,
patrz Wydz. Chem. L. 440.

---

5. Program studjów i warunki przejścia na wyższe półrocza oraz egzaminy na Wydziale Rolniczo-lasowym, Oddziale rolniczym.

Okres studjów jest czteroletni; trzy pierwsze półrocza odbywa się we Lwowie, następne w Dublinach.

Każdy student obowiązany jest wysłuchać wykładów przedmiotów obowiązkowych, odbyć obowiązkowe ćwiczenia oraz wykonać przynajmniej jedną pracę seminarjalną z nauk fachowych.

Prócz przedmiotów obowiązkowych winien student w czasie studjów wysłuchać wykładów conajmniej trzech przedmiotów poleconych.

Studenci składają: a) egzamin ogólny, b) egzamin dyplomowy.

W skład egzaminu ogólnego wchodzi następujące przedmioty: 1. Petrografia z geologią, 2. Fizyka z fizyką koloidów, 3. Botanika ogólna, 4. Zoologia z biologią ogólną, 5. Chemia nieorganiczna, 6. Chemia organiczna, 7. Fizjologia roślin, 8. Anatomja zwierząt domowych, 9. Fizjologia zwierząt użytkowych z chemją fizjologiczną, 10. Ekonomja społeczna, 11. Matematyka.

W skład egzaminu dyplomowego wchodzi dwie z następujących grup:

I. a) Rolnictwo, b) Hodowla roślin;

II. a) Chemja rolnicza, b) Gleboznawstwo;

---

¹⁾ Miernictwo I. i II. A. tworzą całość; egzamin składa się po wysłuchaniu całości.

III. a) Hodowla zwierząt, b) Żywienie zwierząt;

IV. a) Administracja i rachunkowość rolnicza, b) Polityka i ustawodawstwo agrarne i lasowe.

Przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego winien student: 1. uzyskać absolutorjum, 2. przedstawić pracę dyplomową na temat jednej z grup, wchodzących w skład przedmiotów egzaminu dyplomowego.

Celem uzyskania absolutorjum winien student wykazać się: 1. potwierdzeniem uczęszczania na przedmioty obowiązkowe, 2. potwierdzeniem odbycia ćwiczeń obowiązkowych, 3. potwierdzeniem uczęszczania na seminarja obowiązkowe, 4. potwierdzeniem uczęszczania na wykłady, ćwiczenia i seminarja tych przedmiotów poleconych, na które się zapisał, 5. przynajmniej jedną pracą seminarjalną z jednego przedmiotu grupy fachowej I., II., III. lub IV., 6. egzaminem ogólnym z wynikiem przynajmniej dostatecznym, 7. egzaminami kursowymi z postępowaniem przynajmniej dostatecznym z następujących przedmiotów: a) Chemji rolniczej, b) Gleboznawstwa, c) Maszynoznawstwa rolniczego i mechan. uprawy roli, d) Technologji rolniczej wraz z mleczarstwem, e) Uprawy roślin, f) Hodowli roślin, g) Hodowli zwierząt, h) Żywienia zwierząt, i) Administracji i rachunkowości rolniczej i j) Polityki i ustawodawstwa agrarnego i lasowego, 8. postępowaniem przynajmniej dostatecznym z ćwiczeń: a) z Matematyki, b) z Fizyki, c) z Chemji ogólnej nieorganicznej, dwa półrocza, d) z Botaniki, e) z Zoologii, f) z Entomologii, g) z Anatomji, h) z Gleboznawstwa, i) z Chemji rolniczej, j) z Maszynoznawstwa rolniczego i mechanicznej uprawy roli, k) z Uprawy roślin, l) z Fizjologii zwierząt użytkowych wraz z chemją fizjologiczną, ł) z Żywienia zwierząt, m) z Administracji i rachunkowości rolniczej, n) z Petrografji z geologją, o) z Technologji rolniczej, p) z Hodowli zwierząt użytkowych, r) z Organizacji gospodarstw wiejskich, s) z Weterynarji, t) z Ochrony roślin, u) z Mleczarstwa, w) z Meljoracyj rolniczych.

Egzamin ogólny może być złożony egzaminami kursowymi.

Do przejścia na wyższy rok względnie półrocze studjów wymagane jest wykazanie się potwierdzeniem uczęszczania na te wykłady i ćwiczenia, na które student zapisał się oraz wykazanie się postępowaniem conajmniej dostatecznym z ćwiczeń (z Chemji po obu półroczach).

Do egzaminu dyplomowego może student przystąpić najwcześniej po dwóch półroczach po złożeniu egzaminu ogólnego.

Program studjów i warunki przejścia na wyższe półrocza oraz egzaminy na Wydziale Rolniczo-lasowym, Oddziale lasowym.

Studja odbywają się przez cztery lata we Lwowie.

Każdy student obowiązany jest wysłuchać wykładów przedmiotów obowiązkowych, odbyć ćwiczenia obowiązkowe oraz wykonać przynajmniej jedną pracę seminarjalną z nauk fachowych.

Studenci składają: *a)* egzamin ogólny, *b)* egzamin dyplomowy.

W skład egzaminu ogólnego wchodzi następujące przedmioty: 1. Geometria wykreślna, 2. Petrografia z geologią, 3. Matematyka, 4. Fizyka z fizyką koloidów, 5. Chemia nieorganiczna, 6. Chemia organiczna, 7. Botanika ogólna, 8. Zoologia, 9. Meteorologia z klimatologią, 10. Fizjologia roślin, 11. Miernictwo, 12. Rachunek wyrównawczy, 13. Nauka o terenie, 14. Gleboznawstwo.

W skład egzaminu dyplomowego wchodzi dwie z następujących grup:

- I. *a)* Hodowla lasu, *b)* Botanika lasowa, *c)* Nauka o siedlisku,
- II. *a)* Ochrona lasu, *b)* Entomologia lasowa;
- III. *a)* Użytkowanie lasu, *b)* Mechaniczna technologia drewna; *c)* Handel drewnem;
- IV. *a)* Urządzenie gospodarstwa lasowego, *b)* Pomiar drzew i drzewostanów, *c)* Ocenienie lasu;
- V. *a)* Inżynierja lasowa, *b)* Zabudowania górskich potoków.

Przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego winien student: 1. uzyskać absolutorjum, 2. przedstawić pracę dyplomową na temat jednej z grup, wchodzących w skład przedmiotów egzaminu dyplomowego.

Celem uzyskania absolutorjum winien student wykazać się: 1. potwierdzeniem uczęszczania na przedmioty obowiązkowe, 2. potwierdzeniem odbycia ćwiczeń obowiązkowych, 3. potwierdzeniem uczęszczania na seminarja obowiązkowe, 4. potwierdzeniem uczęszczania na wykłady, ćwiczenia i seminarja tych przedmiotów poleconych, na które się zapisał, 5. przynajmniej jedną pracę seminarjalną z jednego przedmiotu grupy fachowej, I, II, III, IV lub V, 6. egzaminem ogólnym z wynikiem przynajmniej dostatecznym, 7. egzaminami kursowymi z postępowaniem przynajmniej dostatecznym z następujących przedmiotów: *a)* Ekonomji społecznej, *b)* Polityki i ustawodawstwa agrarnego i lasowego, *c)* Botaniki lasowej, *d)* Rozsiedlenia drzew i lasów, *e)* Chorób drzew, *f)* Socjologii lasu, *g)* Hodowli lasu, *h)* Nauki o siedlisku, *i)* Ochrony lasu, *j)* Entomologii lasowej, *k)* Urządzenia gospodarstwa lasowego, *l)* Pomiaru drzew i drzewostanów.

nów, *l*) Ocenienia lasu, *m*) Użytkowania lasu, *n*) Technologji mechanicznej drewna, *o*) Handlu drewnem, *p*) Inżynierji lasowej, *r*) Zabudowania górskich potoków, *s*) Administracji lasu z księgowością, 8. postępem przynajmniej dostatecznym z ćwiczeń z: *a*) Matematyki, *b*) Geometrii wykreślnej, *c*) Fizyki, *d*) Chemji ogólnej nieorganicznej, *e*) Petrografji z geologją, *f*) Botaniki ogólnej, *g*) Zoologii, *h*) Rysunków sytuacyjnych, *i*) Metodyki polowego badania gleb, *j*) Botaniki lasowej, *k*) Chorób drzew, *l*) Socjologii lasu, *m*) Entomologii lasowej, *n*) Miernictwa I. i II. A, *o*) Rachunku wyrównawczego, *p*) Pomiaru drzew i drzewostanów, *r*) Budownictwa wiejskiego i leśnego, *s*) Hodowli lasu, *t*) Urządzenia gospodarstwa lasowego, *u*) Użytkowania lasu, *v*) Technologji mechanicznej drewna, *w*) Inżynierji lasowej, *x*) Zabudowania górskich potoków, *y*) 15-dniowych ćwiczeń polowych z urzędzenia gospodarstwa lasowego.

Egzamin ogólny może być złożony egzaminami kursowemi.

Do przejścia na wyższy rok względnie półrocze studjów wymagane jest wykazanie się potwierdzeniem uczęszczania na te wykłady i ćwiczenia, na które student zapisał się oraz wykazanie się postępem conajmniej dostatecznym z ćwiczeń.

Do egzaminu dyplomowego może student przystąpić najwcześniej po dwóch półroczach po złożeniu egzaminu ogólnego.

---

6. Plan nauk Wydziału Rolniczo - lasowego na rok akademicki 1934/35.

Przedmioty, których godziny oznaczono gwiazdką, są polecane (nieobowiązkowe)
przedmioty dla specjalizacji oznaczono literą s.¹⁾.

a) Oddział rolniczy.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
I-y rok studjów.			
84	Prawo handlowe i wekslowe. — <i>Prof. Wereszczyński</i>	*1	.
327	Higiena i pierwsza pomoc. — <i>Dr. Zgórski</i>	*1	.
501	Matematyka stosowana. — <i>Doc. Nikliborc</i>	2	2
"	Ćwiczenia z matemat. stos. " " " "	1	1
503	Fizyka C. z uwzględnieniem zasadniczych urządzeń elektrotechnicznych. — <i>Prof. Malarski</i>	5	3
504	Fizyka koloidów. — " " " "	.	2
"	Ćwiczenia z fizyki C. i fizyki koloidów, Cz. I. — <i>Prof. Malarski</i>	.	2
505	Chemja ogólna nieorganiczna. — <i>Doc. Płazek</i> . . .	5	.
"	Ćwiczenia chemiczne. — " " " "	.	5
506	Chemja ogólna organiczna. — " " " "	.	4
516	Petrografia i geologia. — <i>Doc. Kamiński</i>	2	.
"	Ćwicz. z petrografji i geologii. " " " "	2	.
518	Botanika ogólna. — <i>Prof. Szymkiewicz</i>	3	3
"	Ćwiczenia botaniczne. — " " " "	3	3
547	Zoologia z uwzględn. szkodników. — <i>Prof. Fuliński</i> .	4	.
"	Ćwiczenia zoologiczne. — " " " "	.	3
548	Anatomja zwierząt domowych. — " " " "	.	2
572	Miernictwo ²⁾ , ³⁾	2	.
"	Ćwiczenia miernicze ²⁾ , ³⁾	.	3
575	Historja rolnictwa	1	.
581	Wycieczki przyrodnicze (w półr. let. w soboty) . . .	.	.

*) Polecane.

1) Przed wpisaniem poszczególnych przedmiotów do książki legitymacyjnej należy w „Spisie wykładów“ uwzględnić uwagi, odnoszące się do owych przedmiotów.

2) Wykładane co drugi rok równocześnie na r. II. i III.

3) W r. ak. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pólr.	
		zim.	let.
587	Ekonomia społeczna	2	3
590	Specjalne nauki prawnicze	1	1
591	Pszczelnictwo. — <i>Prof. Kozikowski</i> . . .	*1	.
"	Ćwiczenia z pszczelnictwa. " " . . .	.	*1
II-gi rok studjów.			
503	Ćwicz. z fizyki C. i fiz. koloid., Cz. II. — <i>Prof. Malarski</i>	3	.
505	Ćwiczenia chemiczne. — <i>Doc. Płazek</i>	5	.
507	Chemja rolnicza B. — <i>Doc. Musierowicz</i>	.	4
508	Metodyka polowego badan. gleb. — " "	.	1
509	Gleboznawstwo. — " "	2	.
"	Ćwiczenia z gleboznawstwa. — " "	.	5
515	Bakterjologia rolnicza. — <i>Dr. Tychowski</i>	.	2
517	Meteorologia i klimatologia. — <i>Dr. Ryzner</i> . . .	2	.
519	Fizjologia roślin. — <i>Prof. Szymkiewicz</i>	3	.
522	Genetyka ogólna. — <i>Doc. Miczyński</i>	.	2
538	Encyklopedia leśnictwa. — <i>Prof. Suchecki¹⁾, ²⁾</i> . .	2	.
548	Ćwiczenia anatomiczne. — <i>Prof. Fuliński</i>	3	.
549	Ćwicz. entomologiczne. — " "	1	.
550	Biologia ogólna. — " "	2	.
551	Ćwicz. w technice mikroskopowej. " "	*4	*4
552	Fizjologia zwierząt użytkowych z chemją fizjolog. — <i>Inż. Wojtulewski</i>	.	4
440	Kreślenie techn. i Maszyn. wstępne. — <i>Dr. Aulich</i>	2	.
520	Maszynoznawstwo rolnicze i mechaniczna uprawa roli. — <i>Dr. Kanafojski</i>	.	3
"	Ćwiczenia z maszynoznawstwa rolniczego i mecha- nicznej uprawy roli. — <i>Dr. Kanafojski</i>	.	3
567	Budownictwo wiejskie i leśne. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	2	.
"	Ćwiczenia i rysunki z budownictwa wiejskiego i leśnego. — <i>Inż. Bartoszewicz</i>	2	.
571	Meljoracje rolne. — <i>Dr. Roniewicz¹⁾</i>	1	2
586	Geografja agrarna. —	2	.
588	Seminarjum z ekonomji i polityki	*2	*2
589	Polityka i ustawodawstwo agrarne i lasowe . . .	3	.
592	Historja natur. i kultur. zwierz. dom. — <i>Prof. Malsburg</i>	*2	.

*) Polecony.

¹⁾ Wykładane co drugi rok dla roku I. i II.

²⁾ W r. n. 1934/35 nie odbędzie się.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pól.	
		zim.	let.
III-ci rok studjów.			
571	Meljoracje rolne. — <i>Dr. Roniewicz</i> ¹⁾	1	2
507	Ćwiczenia z chemji rolniczej B. — <i>Doc. Musierowicz</i>	6	.
511	Technologia rolnicza. — <i>Dr. Tychowski</i> . . .	3	2
"	Ćwicz. z technol. rolniczej. — " " "	2	2
520	Maszynoznawstwo rolnicze i mechaniczna uprawa roli. — <i>Dr. Kanafojski</i>	2	2
"	Ćwiczenia z maszynoznawstwa rolniczego i mecha- nicznej uprawy roli. — <i>Dr. Kanafojski</i>	3	.
521	Uprawa roślin	2	6
"	Ćwiczenia z uprawy roślin	.	2
513	Uprawa roślin okopowych i pastewnych. — <i>Doc.</i> <i>Świętochowski</i>	.	3
523	Hodowla roślin wraz z doświadczalnictwem. — <i>Doc.</i> <i>Miczyński</i>	3	2
"	Ćwiczenia z hodowli roślin wraz z doświadczal- nictwem. — <i>Doc. Miczyński</i>	.	2
524	Ochrona roślin. — <i>Doc. Miczyński</i>	1	.
"	Ćwiczenia z ochrony roślin. — <i>Doc. Miczyński</i> . .	2	.
527	Ogrodnictwo. — <i>Brzeziński</i>	2	.
"	Ćwiczenia z Ogrodnictwa. — <i>Brzeziński</i>	.	2
552	Ćwiczenia z fizjologii zwierząt użytkowych z chemją fizjologiczną. — <i>Inż. Wojtulewski</i>	4	.
556	Zasady medycyny weterynaryjnej. — <i>Dr. Mglej</i> ²⁾ . .	.	3
557	Hodowla zwierząt użytkowych. — <i>Prof. Różycki</i> . .	3	3
"	Ćwiczenia z hodowli zwierząt użytkowych. — <i>Prof.</i> <i>Różycki</i>	.	2
558	Żywienie zwierząt użytkowych. — <i>Prof. Różycki</i>	3	.
"	Ćwiczenia z żywienia zwierząt użytkowych. — <i>Prof.</i> <i>Różycki</i>	.	4
564	Rybacktvo. — <i>Inż. Wollman</i> ²⁾	.	1
576	Administracja rolnicza	4	2
"	Ćwiczenia z administracji rolniczej	2	2
577	Organizacja gospodarstw wiejskich. — <i>Dr. Roma- nowski</i>	.	2

¹⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na II, i III. roku.

²⁾ Wykładane co drugi rok równocześnie na III, i IV. roku.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w pól.	
		zim.	let.
IV-ty rok studjów.			
510	Uprawa roślin lekarskich. — <i>Doc. Borkowski.</i>	.	*1
512	Mleczarstwo. — <i>Dr. Tychowski.</i>	2	.
"	Cwiczenia z mleczarstwa. — <i>Dr. Tychowski.</i>	2	.
578	Wybrane działy ekonomiki rolniczej	.	^s 2
525	Seminarjum z uprawy roślin	2	2
526	Wybrane działy uprawy roślin	^s 2	.
580	Agronomja społeczna. — <i>Dr. Romanowski.</i>	2	1
528	Uprawa łąk i pastwisk. — <i>Doc. Borkowski.</i>	2	.
529	Uprawa łąk i pastwisk górskich. — <i>Doc. Swederski.</i>	*2	.
530	Użytkowanie torfowisk. — <i>Doc. Borkowski.</i>	.	1
559	Nauka o koniu. — <i>Dr. Herman.</i>	2	.
560	Wybrane działy żywienia zwierząt. — <i>Prof. Różycki.</i>	.	^s 2
561	Seminarjum hodowlane. — <i>Prof. Różycki.</i>	2	2
562	Wybrane działy hodowli zwierząt. — <i>Prof. Różycki.</i>	.	^s 2
563	Hodowla drobiu. — <i>Dr. Herman.</i>	.	1
577	Ćwiczenia z organizacji gospodarstw. — <i>Dr. Romanowski.</i>	2	2
579	Seminarjum administracji rolniczej.	2	2
583	Spółdzielczość rolnicza. — <i>Dr. Romanowski.</i>	2	.
566	Witaminy w żywieniu zwierząt. — <i>Doc. Malarski.</i>	*2	.

b) Oddział lasowy.

III-ci rok studjów.			
532	Rozsiedlenie drzew i lasów. — <i>Prof. Wierdak.</i>	2	.
533	Choroby drzew. — " "	.	2
"	Ćwiczenia z chorób drzew. — " "	.	2
534	Hodowla lasu. — <i>Prof. Suchecki.</i>	3	3
"	Ćwiczenia z hodowli lasu. — <i>Prof. Suchecki.</i>	3	4
539	Urządzenie gospodarstwa lasowego. — <i>Prof. Ladenberger.</i>	3	3
"	Ćwiczenia z urządzenia gospodarstwa lasowego. — <i>Prof. Ladenberger.</i>	2	2

*) Polecony.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKŁADAJĄCY	Tyg. godz. w półr.	
		zim.	let.
542	Ocena lasu. — <i>Prof. Ladenberger</i>	2	2
544	Użytkowanie lasu i transport drewna. — <i>Inż. Roszkowski</i>	3	2
"	Ćwiczenia z użytkowania lasu. — <i>Inż. Roszkowski</i>	2	2
545	Technologia mechaniczna drewna. " "	2	3
"	Ćwiczenia z technologii mechanicznej drewna. — <i>Inż. Roszkowski</i>	2	2
554	Ochrona lasu. — <i>Prof. Kozikowski</i>	3	1
568	Inżynierja lasowa. — <i>Prof. Hubicki</i>	3	4
"	Ćwiczenia z inżynierji lasowej. — <i>Prof. Hubicki</i> . .	4	4
574	Socjologia lasu. — <i>Prof. Wierdak</i>	1	.
"	Ćwiczenia z socjologii lasu. — <i>Prof. Wierdak</i> . .	.	2
IV-ty rok studjów.			
22	Zarys rolnictwa	2	2
326	Księgowość i bilanse. — <i>Dr. Tomanek</i>	*2	.
514	Technologia chemiczna drewna. — <i>Prof. Leśniński</i>	2	1
527	Ogrodnictwo. — <i>Brzeziński</i>	*2	.
"	Ćwiczenia z ogrodnictwa. — <i>Brzeziński</i>	.	*2
534	Seminarjum hodowli lasu. ¹⁾ — <i>Prof. Suchecki</i> . .	*2	*2
537	Historja rozwoju gospodarstwa leśnego. — <i>Prof. Suchecki</i>	1	.
540	Ćwiczenia 15-dniowe z urzędzenia lasu. — <i>Prof. Ladenberger</i> .		
543	Seminarjum urzędzenia lasu. ¹⁾ — <i>Prof. Ladenberger</i>	*2	*2
546	Seminarjum technol. mech. drewna i użytkowania lasu. ²⁾ — <i>Inż. Roszkowski</i>	*2	*2
553	Ćwiczenia z entomologii lasowej. — <i>Prof. Kozikowski</i>	2	.
555	Seminarjum ochrony lasu i entomologii lasowej. ²⁾ <i>Prof. Kozikowski</i>	*2	*2
564	Rybacktwo. — <i>Inż. Wollman</i>	.	*1
565	Gospodarstwo łowieckie. — <i>Dr. Roszkowski</i> . . .	2	1
569	Seminarjum inżynierji lasowej. ¹⁾ — <i>Prof. Hubicki</i>	*2	*2

¹⁾ Jedno seminarjum jest obowiązkowe.

Liczba spisu wykła- dów	PRZEDMIOT I WYKLADAJĄCY	Tyg. godz. w pól.	
		zim.	let.
570	Zabudowanie górskich potoków. — <i>Prof. Hubicki</i>	2	.
„	Ćwicz. z zabudow. górskich pot. — „ „	.	2
571	Meljoracje rolne. — <i>Dr. Roniewicz</i>	*1	.
584	Handel drewnem. — <i>Dr. Krzysik</i>	2	2
585	Administracja lasu z księgowością. — <i>Inż. Roszkowski</i>	2	2
590	Specjalne nauki prawnicze	1	1
591	Pszczelnictwo. — <i>Prof. Kozikowski</i> . . .	*1	.
„	Ćwiczenia z pszczelnictwa. — „ „ . . .	.	*1

Kronika

z roku akademickiego 1933/34.

J. M. Rektorem na lata akademickie 1933/34, 1934/35 i 1935/36 wybrany został przez Zebranie Delegatów Wydziałów Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski. Wybór ten został zatwierdzony przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 1 lipca 1933 Nr. BP. 9302/33.

Prorektorem na lata akademickie 1933/34 i 1934/35 wybrany został Prof. Dr. Inż. Edward Sucharda. Wybór ten zatwierdził Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego postanowieniem z dnia 12 lipca 1933 Nr. BP. 10463/33.

J. M. Rektor i Prorektor objęli urządowanie dnia 1 września 1933 r.

Inauguracja.

Inauguracja roku akademickiego odbyła się dnia 9 października 1933 r. Rozpoczęła się ona uroczystą Mszą św. w Kościele Parafjalnym im. Marji Magdaleny, celebrowaną przez Najprzewielebniejszego Księdza Arcybiskupa Dr. Bolesława Twardowskiego; podczas Mszy św. śpiewał Lwowski Chór Technicki.

Dalszy ciąg uroczystości odbył się w Auli Uczelni i objął sprawozdanie ustępującego Rektora Prof. Inż. Kazimierza Zipsera, przemówienie inauguracyjne J. M. Rektora, wykład inauguracyjny Prof. Inż. Stanisława Łukasiewicza p. t. „O nauczaniu konstrukcji w życiu gospodarczem, technicznym i naukowem“ oraz produkcje Lwowskiego Chóru Technickiego.

Prace szkolne rozpoczęły się dnia 10 października 1933 r.

Sprawy organizacyjne.

Z dniem 1 września 1933 r. weszła w życie nowa ustawa o Szkołach Akademickich, zatem rok akademicki 1933/34 był okresem wyteżonych prac związanych z wprowadzeniem w życie postanowień tej ustawy. Wybrana przez Zebranie Ogólne Profesorów komisja opracowała w ciągu roku akademickiego nowy statut Uczelni, który będzie przedłożony temu Zebraniu do przyjęcia z początkiem przyszłego roku akademickiego.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 września 1933 r. zwinięty został Wydział Ogólny Politechniki Lwowskiej. Studenci tego Wydziału zmuszeni zostali do przzerwania swych studjów, względnie do przeniesienia się na inne Wydziały Politechniki Lwowskiej lub do innych Szkół Akademickich.

W wykonaniu tego rozporządzenia zwinięte zostały w Politechnice Lwowskiej następujące katedry i związane z nimi zakłady naukowe:

1. katedra fizyki teoretycznej, kierowana przez Prof. Dr. Wojciecha Rubinowicza,
2. katedra matematyki, kierowana przez Prof. Dr. Kazimierza Kuratowskiego,
3. katedra rysunków figuralnych, kierowana przez Prof. Jana Rosena.

Rozporządzeniem Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 września 1933 r. zwinięte zostały na Politechnice Lwowskiej następujące katedry i związane z nimi zakłady naukowe:

na Wydziale Inżynierji Lądowej i Wodnej: 1. katedra geologii i paleontologii, 2. katedra rolnictwa i 3. katedra fizyki; na Wydziale Chemicznym: katedra botaniki i towaroznawstwa.

Tem samem rozporządzeniem utworzone zostały na Wydziale Architektury katedry: 1. rysunków figuralnych i 2. historii architektury polskiej.

Ponadto w myśl wspomnianego rozporządzenia zostały wstrzymane wpisy na I. rok studjów na Oddziale Lasowym Wydziału Rolniczo-Lasowego.

W końcu rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 5. III. 1934 Nr. IV. N. S.-2184/34 zostały utworzone trzy komisje egzaminu dyplomowego dla absolwentów b. Wydziału Ogólnego.

W roku sprawozdawczym wszystkie Rady Wydziałowe kontynuowały intensywnie prace nad zagadnieniem usprawnienia studjów na Politechnice Lwowskiej. Na trzech posiedzeniach Zebrania Ogólnego Profesorów sprawa ta była tematem szczególnych rozważań. W roku naukowym 1934/35 wprowadzone zostaną pewne reformy w studjach, będące wynikiem powyższych prac Wydziałów. Głębiej sięgające zmiany w programach studjów wprowadzane będą z całą ostrożnością dopiero w latach następnych.

W roku akademickim 1933/34 odbył się przy Zakładzie Technologji rolniczej w Dublinach, podobnie jak w latach ubiegłych, 10-miesięczny „Państwowy kurs gorzelniczy“, na który uczęszczało 7 uczni.

Działalność Laboratorium budowlano-drogowego rozwijała się w kierunku naukowym, dydaktycznym, oraz współpracy z przemysłem. Uchwałą Senatu Politechniki Lwowskiej Zakład uzyskał nowy lokal w budynku administracyjnym b. Zakładu im. Marji Magdaleny. Przeniesienie do tego lokalu nastąpi po przeprowadzeniu w nim niezbędnych adaptacyj. Laboratorium budowlano-drogowe nie jest dotowane przez Min. W. R. i O. P. jako zakład samowystarczalny. Ponieważ jednakże dochody Laboratorium, oparte na jego stosunkach z przemysłem, maleją z roku na rok wobec pogłębiającego się kryzysu, przeto sprawa istnienia tego Zakładu kształtuje się coraz trudniej, a przeprowadzenie prac badawczych w tych warunkach może być wykonywane tylko z największym wysiłkiem. Z prac tych wymienić należy badania nad polskimi cementami, badania nad zależnością kształtu ciała próbnego przy betonie na jego wytrzymałość oraz badania nad wytrzymałością na działanie mrozu na polskie klinkiery. W okresie od 1. IV. 1933 do 31. III. 1934 wykonało Laboratorium budowlano-drogowe badania i próby w następującej ilości oznaczeń: cement 867, gips 336, beton 358, cegła, klinkier, dachówki, kafle 115, asfalt, emulsje, papa 96, zastępcze materiały budowlane 40, kamień 29.

Uchwałą Senatu P. L. Stacja Ceramiczna uzyskała nowy lokal w t. zw. budynku administracyjnym obok Laboratorium budowlano-drogowego. Lokal dawny wynajmowany przy ul. Domsa l. 2 został zwolniony, przez co P. L. zaoszczędzi około 3000 zł. rocznie czynszu opłacanego dotychczas za ten lokal. Rozwój Stacji hamowany jest brakiem etatu kierownika i instruktora, które zostały zwiniete przed kilku laty zarządzeniem Min. W. R. i O. P.

W roku sprawozdawczym prowadzone było na Wydziale Mechanicznym P. L., jak w latach zeszłych, Studium lotnicze zawdzięczające swoje istnienie głównie pomocy Zarządu Głównego L. O. P. P. i Komitetu Wojewódzkiego L. O. P. P. we Lwowie. Studium otrzymywało subwencję finansową, oraz pomieszczenia i urządzenia w b. szkole Mechaników lotniczych dla ćwiczeń z silnikami lotniczymi i płatowcami. Ponadto laboratorium aerodynamiczne, będące podstawą studjów, otrzymywało subwencje od Ministerstwa Komunikacji. Politechnika Lwowska składa gorące podziękowanie Ministerstwu Komunikacji, w szczególności b. Dyrektorowi Departamentu Lotnictwa Cywilnego inż. Czesławowi Filipowiczowi, Zarządowi Głównemu Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej za udzieloną pomoc, oraz panu Prezesowi Lwowskiego Wojewódzkiego Komitetu Ligi Inż. Stanisławowi Rybickiemu za opiekę nad Studium.

Instytut techniki szybownictwa w 3-cim roku swego istnienia prowadził działalność dzięki subwencji Zarządu Głównego

L. O. P. P. Instytut korzystał z urządzeń laboratorjum aerodynamicznego, pomieszczeń i urządzeń, udzielonych przez Wojewódzki Lwowski Komitet L. O. P. P., oraz ze współpracy Instytutu Geofizyki Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, a także pomocy Głównej Wojskowej Stacji Meteorologicznej, Państwowego Instytutu Meteorologicznego, oraz 6-tego pułku lotniczego i Aeroklubu Lwowskiego. Instytut prowadził badania aerodynamiczne, badania w locie, badania konstruktorskie i wytrzymałościowe, oraz badania meteorologiczne.

Na Wydziale Inżynierji prowadzony był w dalszym ciągu finansowany przez Min. Spraw. Wojskowych kurs foto-optyczny dla oficerów lotnictwa. Kierownikiem kursu jest Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.

Sprawy rozbudowy.

W roku sprawozdawczym, dzięki uzyskaniu kredytów z Min. W. R. i O. P. został wykończony i oddany do użytku Politechniki Lwowskiej nowy Gmach Biblioteki. Zwolnienie po bibliotece ubikacyj w Gmachu Głównym pozwoliło na częściowe zaspokojenie potrzeb lokalnościowych kilku Wydziałów oraz na rozszerzenie biur Sekretariatu P. L.

W następstwie uzyskania pewnych kredytów zostało rozszerzone pomieszczenie Obserwatorjum w Gmachu Głównym P. L. z równoczesnem wykonaniem urządzeń mechanicznych, niezbędnych dla normalnego funkcjonowania tego ważnego Zakładu.

Roboty remontowe w ubikacjach zwolnionych po Bibliotece oraz w lokalach Obserwatorjum zostały wykonane dzięki kredytom uzyskanym z Min. W. R. i O. P. oraz z Funduszu Pracy.

Akcja oszczędnościowa.

W roku sprawozdawczym wybrana została specjalna komisja oszczędnościowa, która pracując pod energicznem przewodnictwem Prof. J. Fabiańskiego, może poszczycić się już efektami. Prace komisji szły zrazu głównie w kierunku dokładnego zbadania wielkości i sposobu zużycia opału, prądu, gazu i wody w poszczególnych gmachach względnie zakładach Politechniki. W następstwie tych badań wydane zostały liczne zarządzenia oszczędnościowe, których wyniki uwidoczniły się w obniżkach zużycia. Niezależnie od tego, rozpoczęła komisja akcję w kierunku obniżenia cen jednostkowych za prąd, gaz i wodę, wychodząc z założenia, że Politechnika jako jeden z największych konsumentów ma uzasadnione uprawnienie do takiej obniżki. Akcja w tym kierunku jest w toku. W razie gdyby usiłowania te nie dały pozytywnych wyników, przystąpi się do bliższego rozpatrzenia możliwości założenia własnej elektrowni, oraz przejścia na tani gaz ziemny. W końcu roku akademickiego

uchwalił Senat na wniosek komisji oszczędnościowej zawrzeć umowę z firmą „Gazolina“ w sprawie założenia na terenie Dublan gazowni gazolowo-powietrznej w miejsce nieekonomicznej gazowni produkującej gaz świetlny. Droga tej zmiany uzyska się około 50% obniżki ceny jednostkowej gazu.

Zmiany w składzie osobowym.

Z zaszych w roku sprawozdawczym zmian w składzie osobowym Uczelni notujemy następujące:

profesorem zwyczajnym mechaniki ogólnej:

na Wydziale Inżynierji Lądowej i Wodnej został mianowany Prof. Dr. Wojciech Rubinowicz, (z dniem 1 września 1934 r.),

profesorem nadzwyczajnym chemji fizycznej:

na Wydziale Chemicznym Dr. Alicja Dorabialska, docentka Politechniki Warszawskiej, z dniem 1 września 1934),

w następstwie zwnięcia Wydziału Ogólnego oraz wspomnianych wyżej katedr na Wydziale Inżynierji i Chemicznym, przeniesieni zostali w stan nieczynny z dniem 1. października 1933 r. następujący profesorowie:

Dr. Wojciech Rubinowicz, Dr. Kazimierz Kuratowski, Jan Henryk Rosen, Dr. Zygmunt Klemensiewicz.

Veniam legendi (docendi) otrzymali:

Dr. Włodzimierz Burzyński w zakresie mechaniki kontinuuów,

Dr. Władysław Nikliborc w zakresie mechaniki teoretycznej,

Dr. Marjan Kamieński w zakresie mineralogji i petrografji,

Dr. Antoni Szajna w zakresie technologii nafty,

Dr. Arkadiusz Musierowicz w zakresie chemji rolnej i gleboznawstwa.

Dr. Bogusław Bobrański w zakresie chemji organicznej.

Uchwałą Rad Wydziałowych zostały przeniesione habilitacje:

Dr. Władysława Nikliborca z Uniwersytetu Jana Kazimierza na Politechnikę Lwowską w zakresie matematyki,

Dr. Bolesława Świętochowskiego ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na Politechnikę Lwowską w zakresie nauki o uprawie roślin.

Przesłano M. W. R. i O. P. wnioski na zatwierdzenie habilitacyj:

Dr. Włodzimierza Trzebiatowskiego w zakresie chemji fizycznej,

Dr. Władysław Płoński w zakresie nauki urzędzenia lasu, pomiaru drzew i oceny lasu wraz ze statyką leśną,
Dr. Franciszka Krzysika w zakresie użytkowania lasu i technologii drewna.

Przeszli w stan spoczynku:

Dr. Wawrzyniec Teisseyre, profesor zwyczajny geologii i paleontologii z dniem 31 sierpnia 1933 r.

Dr. Leopold Caro, profesor zwyczajny nauki ekonomii społecznej i nauk prawniczych z dniem 31 sierpnia 1934 r.

Bronisław Kalecki, adjunkt kancelaryjny Sekretarjatu z dniem 31 stycznia 1934 r.

Józefa Kaczmarska, rejestratorka w Dziekanacie Wydziału Rolniczo-Lasowego z dniem 31 grudnia 1933 r.

Jan Repa, niższy funkcjonarjusz Politechniki Lwowskiej z dniem 31 października 1933 r.

Michał Domaradzki, niższy funkcjonarjusz Politechniki Lwowskiej z dniem 31 października 1933 r.

Zmarli:

Ś. p. Dr. Wojciech Tadeusz Ignacy Wiśniowski em. zwyczajny i honorowy profesor Politechniki Lwowskiej, zmarł w Warszawie, dnia 11 grudnia 1933 r.

Ś. p. Prof. Wiśniowski urodził się dnia 18. IV. 1865 r. w Stanisławowie. Po ukończeniu w rodzinnem mieście szkół średnich, studjował na Wydziale medycznym i filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach od 1886 do 1893 pracował jako asystent przy katedrze mineralogii tegoż Uniwersytetu, poczem od roku 1893 poświęcił się pracy pedagogicznej zrazu jako nauczyciel a następnie jako profesor szkół średnich. W roku 1909 zostaje powołany na Politechnikę Lwowską, jako profesor zwyczajny mineralogii i geologii. W roku 1925 na własną prośbę przechodzi w stan spoczynku. W ciągu czterech lat a mianowicie w roku 1912/13, 1913/14, 1914/15 i 1918/19 pełnił funkcje Dziekana na Wydziale Chemicznym. Prowadzonej w ciągu Swego życia intensywnej pracy naukowej nie przerwał ś. p. Zmarły nawet po przejściu w stan spoczynku. Wynikiem tej pracy jest spuścizna naukowa, obejmująca zwyż 40 rozmaitego rodzaju dzieł, rozpraw i podręczników z zakresu geologii jako specjalności ś. p. Zmarłego. W uznaniu zasług położonych przez ś. p. Zmarłego dla Nauki Polskiej i Politechniki Lwowskiej, na wniosek Politechniki Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował ś. p. Prof. Wiśniowskiego w roku 1926 honorowym profesorem Politechniki Lwowskiej.

Ś. p. Zmarły pozostawił po Sobie pamięć najlepszego Polaka, najzacniejszego Kolegi i światłego Uczonego i Pedagoga.

Ś. p. Dr. Inż. Janusz, Henryk Gurski nadzwyczajny profesor uprawy roli i roślin na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej, zmarł w Wilnie dnia 6 maja 1934 r.

Ś. p. Prof. Gurski urodził się dnia 15 III. 1883 r. w Mokszanach w powiecie mościckim. Szkołę średnią ukończył w Zakładzie OO. Jezuitów w Chyrowie. Następnie studjował w Akademji Rolniczej w Dublanach, którą ukończył w roku 1908. Równocześnie odbywał także studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Wkońcu po uzupełnieniu studjów na Wydziale Rolniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego, odbył praktykę gospodarczą w Chorośnicy i Parchaczu a następnie prowadził samodzielnie zarząd folwarku w Ordynacji Przeworskiej. W roku 1910 została mu powierzona administracja folwarku dublańskiego, którą prowadzi do r. 1914. Następnie przeszedł do służby państwowej, jako referent dla spraw gospodarczych i aprowizacyjnych przy starostwie lwowskim, będąc równocześnie kierownikiem gospodarstw rolnych w podlwowskich dobrach ordynata Potockiego. W roku 1919 otrzymał zastępstwo katedry uprawy roli i roślin na utworzonym Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej, zaś w roku 1925 został mianowany profesorem nadzwyczajnym na tej katedrze. W roku 1928/29 został wybrany Delegatem Ogólnego Zebrania Profesorów do Zarządu Zakładów dublańskich, a w roku 1932/33 piastował urząd Dziekana Wydziału Rolniczo-Lasowego.

Z końcem wielkiej wojny walczył w Obronie Lwowa a następnie w 14 pułku ułanów jazłowieckich brał udział w ciężkich walkach tego pułku, odnosząc dwukrotnie rany. W uznaniu zasług wojskowych został odznaczony Krzyżem Waleczności.

Ś. p. Prof. Gurski ogłosił zwyż 20 prac naukowych, referatów i sprawozdań z doświadczeń polowych. Politechnika Lwowska straciła w ś. p. Zmarłym wybitnego fachowca, człowieka, który cieszył się sympatją kolegów, młodzieży i szerokich kół obywatelskich.

Ś. p. Kazimierz Masłowski, młodszy asystent P. L. zmarł we Lwowie dnia 7 lipca 1934 r.

Ś. p. Michał Franczuk, prowizoryczny niższy funkcjonarjusz P. L. zmarł we Lwowie dnia 24 sierpnia 1933 r.

Ś. p. Piotr Sydor, prowizoryczny niższy funkcjonarjusz P. L. zmarł w Dublanach dnia 30 października 1933 r.

Ś. p. Piotr Krośniak, prowizoryczny niższy funkcjonarjusz P. L. zmarł we Lwowie dnia 30 czerwca 1934 r.

Cześć Ich pamięci!

Wykaz ogłoszonych prac.

Z prac naukowych, konstrukcyjnych i fachowych, wykonanych przez Profesorów, Docentów, Zastępców profesorów, Wykładających i Pomocnicze Siły Naukowe Uczelni, a opublikowanych w roku sprawozdawczym, notujemy następujące, zgłoszone Rektoratowi do dnia 31 lipca 1934 r.:

Na Wydziale Inżynierji Lądowej i Wodnej:

Kat. Astronomji Sferycznej i Geodezji Wyższej:

Prof. Dr. Lucjan Grabowski:

„Die Gleichung der Orthodrome auf dem Umdrehungs-ellipsoid“. Comtes rendus de la VI séance de la Commission Géodésique Baltique, Helsinki 1933.

„Über die Richtungsreduktionen bei der Gauss'schen konformen Abbildung des Erdellipsoids in der Ebene“. Zeitschr. f. Vermessungswesen, Stuttgart, 1933.

Obserwatorium astronomiczno - meteorologiczne wydawało w roku sprawozdawczym w dalszym ciągu drukowaną publikację miesięczną „Spostrzeżenia meteorologiczne w Obserwatorium Politechniki we Lwowie“ i roczną „Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych, dokonanych w Obserwatorium Politechniki we Lwowie“.

Stacja Sejsmograficzna wydawała regularnie w dalszym ciągu litografowane raporty „Seismische Aufzeichnungen“, zawierające wyniki cyfrowe analiz diagramów trzęsień ziemi, zarejestrowanych przez jej sejsmografy.

Kat. Budowy Mostów:

Prof. Dr. Inż. Stefan Bryła:

1. Rola spawania przy budowie 16-piętrowego gmachu Tow. Prudential w Warszawie. Spawanie i Cięcie Metali 1933.

2. Ujednostajnienie przepisów technicznych w krajach słowiańskich. Referat na Zjeździe Federacji Inżynierów Słowiańskich w Belgradzie 1933 (też Wiadomości Polskich Związków Technicznych 1933).

3. Ekstensograf Geigera i jego zastosowanie przy badaniu mostów. Inżynier kolejowy, 1933.

4. Nowe polskie przepisy dotyczące spawanych konstrukcyj stalowych. Spawanie i Cięcie Metali 1933.

5. Stahlskelettbau in Polen. Referat na Zjazd Zastosowań Stali w Düsseldorfie. 1933.

6. Rezultaty pomiarów mostu żelaznego o kracie złożonej, (wspólnie z Dr. Chmielowcem). Archiwum Polsk. Towarzystwa Naukowego we Lwowie, 1933.

7. Charpente métallique soudée à la Caisse d'Épargne Portale à Varsovie. Bulletin de la Société des Ingenieurs Soudeurs, Paryż 1933.

8. Spawane konstrukcje rurowe. Spawanie i Cięcie Metali 1933.

9. Spawanie stali w zastosowaniu do suwnic. Mechanik 1933.

10. Wzmacnianie dźwigarów walcowanych przy pomocy spawania. Przegląd Budowlany 1933.

11. Tubular steel weldet construction in Warsaw (Poland). The Modern Engineer, Melbourne 1933.

12. Nouvelles prescriptions polonaises concernant les constructions métalliques soudées. Génie Civil, Paryż 1933.

13. Najnowsze konstrukcje mostów spawanych. Wiadomości drogowe 1933.

14. Objasnienia do przepisów dotyczących projektowania i wykonywania spawanych konstrukcyj stalowych. Spawania i Cięcie Metali 1933—1934.

15. Najwyższy budynek szkieletowy w Polsce. Czasopismo Techniczne 1934.

16. Les charpéntes métalliques tubulaires. Ossature Métallique, Bruksela 1934.

17. Das 16 stöckige Prudentialgebäude in Warschau (Polen). Bauingenieur, Berlin 1934.

18. Resistance des soudures latérales au cisaillement. Memoires de l'Association des Ponts et Charpentes, Zurich 1934.

19. On the interdependence between the direction of a force and certain mechanical functions, such as reactions, axial forces, bending moments, etc. Publications of the International Association for Bridge and Structural Engineering, Zurich 1934.

20. Renforcement des charpentes métalliques à l'aide du soudage. Referat na Kongres Acetylenowy, Rzym 1934.

21. Prudentialhouse in Warsaw (Poland). Journal of the American Welding Society, Nowy Jork 1934.

Doc. Dr. Inż. Alfons Chmielowiec:

1. „Naprężenia dopuszczalne w mostach żelaznych kolejowych“. Inżynier Kolejowy 1933.

2. „W sprawie reformy studjów w Politechnikach“. Życie Techniczne, 1933.

3. „Kościoły gotyckie we Francji“. Życie Techniczne 1934.

4. „Le taux de fatigue á admettre dans les ponts métalliques“. Memoires de l'A. I. P. C. Zurich 1934.

5. „Rezultaty pomiarów mostu żelaznego o kracie złożonej“ (wspólnie z Prof. Bryłą). Archiwum Polskiego Tow. Naukowego we Lwowie. 1934.

Dr. Inż. Venčeslav Poniž, st. asystent:

1. Spawanie stali. Życie Techn. Lwów 1934.

2. Doświadczenia Pattona z połączeniami spawanymi. Przegl. Techn. Warszawa 1934.

3. Badania elektrod. Czas. Techn. Lwów 1934.

I. Katedra Miernictwa:

Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel.

1. Prace triangulacyjne w Polsce w latach 1930 do 1933 r. Referat na Międzynarodowym Kongresie Unji Geodezyjno-Geofizycznej, wygłoszony we wrześniu 1933 r.

2. Teoria optyczna lunety z soczewką ogniskującą jako odległownicy. Przegląd mierniczy, Warszawa 1933 r.

3. Przyczynek do obserwacji kątów we wszystkich kombinacjach (Schreibera). Wiadomości Służby Geograficznej, Warszawa 1933 r.

4. Właściwe oblicze rachunku wyrównawczego (w druku). Praca wygłoszona w Towarzystwie Naukowym we Lwowie.

5. Azymutalna orientacja sieci bez pomiarów kątowych z uwzględnieniem warunków Laplace'a.

6. Pod kierownictwem Prof. Dr. K. Weigla opracowano na aerokartografie plan warstwiczny części miasta Lwowa na obszarze około 3.000 ha.

Dr. Inż. Edmund Wilczkiewicz, adiunkt:

1. Doświadczenia i prace wykonane na aerokartografie w I. Katedrze Miernictwa Politechniki Lwowskiej. Przegląd fotogrametryczny, Nr. 7—8, 1933.

2. Zastosowanie zdjęć fotogrametrycznych dla celów pomiarowych. Życie Techniczne Nr. 4, 1934.

3. Fotogrametria w zastosowaniu do pomiarów miejskich. Życie Techniczne Nr. 5, 1934.

4. Autogrametria lotnicza i fototriangulacja w przestrzeni. 6-ta część zbiorowego wydania wykładów. Warszawa, Polskie Towarzystwo Fotogrametryczne, w druku.

5. Bericht über Luftbildauswertung in Polen für die Tagung der Kommission 3. des Internationalen Kongresses für Photogrammetrie in Paris 1934. Archiv für Photogrammetrie, w druku.

II. Katedra Miernictwa:

Prof. Inż. Władysław Wojtan:

„Słownictwo Techniczne Polskie“. Historia i bibliografia słownictwa technicznego wszystkich działów techniki od czasów najdawniejszych do r. 1933 włącznie (w druku).

II Tom Miernictwa (w druku).

I. Kat. Budownictwa wodnego:

Prof. Dr. Inż. Maksymilian Matakiewicz:

1. „Obecny stan gospodarstwa wodnego w Polsce“. Wykład na publicznym dorocznym posiedzeniu Towarzystwa Naukowego Lwowskiego, wydany drukiem w Archiwum T. N. L. 1933.

2. „Stan sprawy połączenia Morza Czarnego z Morzem Północnym i Bałtyckiem przez Dunaj, Łabę, Odrę i Wisłę“. Czasopismo Techniczne Lwowskie 1933.

3. „Wpływ ruchu materiału rzecznoego na prędkość przepływu“ (praca przygotowana do druku wyjdzie w r. 1934).

4. „Czego potrzeba naszym szkołom?“ Filomata, Lwów, 1933, Nr. 50.

Adjunkt Dr. Inż. Michał Mazur:

1. „Nowe kierunki stosowania asfaltu w budownictwie wodnym“. Czasopismo Techniczne Lwowskie 1934.

2. „Uszczelnienia i ubezpieczenia dna i brzegów przy budowlach wodnych z zastosowaniem asfaltu“. Wykład w sekcji hydrotechnicznej P. T. P. we Lwowie. (Będzie ogłoszone drukiem w r. 1934).

Asystent starszy Inż. Wiktor Mamak ogłosił drukiem swą pracę p. t. „Oczyszczanie wód płynących z ropy i jej odpadków rafineryjnych“.

II. Kat. Budownictwa wodnego:

Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański:

„Doświadczenia z drenowania gruntów mineralnych we Fredrowie, pow. Rudki, Lwów 1933.

„Mechaniczne przygotowanie zaczynu betonowego“, Lwów 1934.

St. Asystent Dr. Inż. Włodzimierz Roniewicz:

„Wpływ drenowania na rozkład wilgoci w gruncie“. Lwów 1933.

Woluntarjusz Zakładu Dr. Inż. Bolesław Hupczyc:

„Kontrola betonu na budowie“. Warszawa 1933.

Przygotowane do druku lub w druku:

Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański: Wyniki 3-letnich badań w meljoracyjnej stacji doświadczalnej we Fredrowie.

Dr. Inż. Włodzimierz Roniewicz: Metody badań fizycznych właściwości gruntu dla celów drenarskich.

Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański i inż. Herman Ulrich: Badania nad przepuszczalnością muru betonowego przegrody doliny w Wapienicy.

Badawcze:

Badania nad materiałem projektowanej grobli ziemnej na Białej Przemszy, wykonane na zlecenie Mechanicznej Stacji Doświadczalnej Polit. Lwowskiej dla Urzędu Robót Publicznych wojew. Krakowskiego.

Prace badawcze i doświadczalne w meljoracyjnej stacji doświadczalnej we Fredrowie, pow. Rudki.

Prace konstrukcyjne i budowlane:

Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański: Kierownictwo techniczne budowy przegrody dolinowej im. Prezydenta Prof. Ignacego Mościckiego na potoku Wapienicy.

Dr. Inż. Włodzimierz Roniewicz, st. asystent: Projekt i kierownictwo drenowania gruntów Zakładu ogrodniczego Małopolskiego Tow. Rolniczego we Fredrowie oraz ekspertyza nad stawami rybnymi w Siedliszczach pow. Kostopolski, wykonana na zlecenie Sądu okręg. we Lwowie i urządzenia wodne dla młyna handlowego na Serecie.

Inż. Marcin Walawender: Projekt i budowa grobli stawowej dla Zakładów ogrodniczych Małopolskiego Tow. Rolniczego we Fredrowie.

III. Kat. Budownictwa wodnego:

Prof. Dr. Inż. Otto Nadolski:

Prace konstrukcyjne: projekt wodociągu dla Sanoka, studia hydrologiczne dla projektu rozszerzenia wodociągów w Czortkowie, ocena projektu wodociągu w Brzeżanach.

Kat. Budowy Dróg i Tunelów:

Prof. Inż. Emil Bratro:

1. Kilka słów w sprawie tzw. dróg pasowych. *Autobus* Nr. 4 ex 1933.

2. Niemieckie i austriackie przepisy dotyczące budowy drogowych nawierzchni betonowych. *Czasopismo Techniczne* Nr. 22 ex 1933.

3. Sprawa drogowa a bezrobocie. *Gazeta Polska* Nr. 8 ex 1934.

4. Technokratyczny ustrój gospodarczy. *Przegląd Ekonomiczny*, Zeszyt XI ex 1934.

5. Stosunek inżyniera do architekta. *Przegląd Techniczny* Nr. 9 ex 1934.

Kat. Mechaniki Ogólnej:

Zast. Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Burzyński:

1. Projekt żelbetowej konstrukcji wież i hal zasów przegrody doliny na Sole w Porąbce (województwo krakowskie, powiat bielski); budowa obecnie wykańczana.

2. Projekt żelbetowego mostu łukowego o największej w Polsce rozpiętości 76 m na Sole w Czernichowie-Treśnie (województwo krakowskie, powiat żywiecki), projekt w zatwierdzeniu Ministerstwa Komunikacji.

Kat. Nauk Prawniczych:

Prof. Dr. Antoni Wereszczyński:

1. „Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej“ (z komentarzem) wydanie dwunaste (przejrzane i uzupełnione), Lwów 1933.
2. „Nowe Państwo“. Lwów 1934.

Na Wydziale Architektonicznym:

Kat. Geometrii Wykreślnej:

Prof. Dr. Inż. Kazimierz Bartel:

„Malerische Perspektive“, Band I. Verlag und Druck von B. G. Teubner in Leipzig und Berlin, 1934.

Kat. Architektury historycznej:

Zast. Prof. Dr. Inż. Marjan Osiański:

1. „Zamek w Żółkwi“. Nakł. Tow. Opieki nad zabytkami sztuki i kultury we Lwowie. Lwów 1933.

Nadto wykonano prace pomiarowo-rekonstrukcyjne katedry ormiańskiej we Lwowie, zdjęcia architektoniczne biblioteki Baworowskich, pałacu Gołuchowskich i kilku kamienic dawnych w Rynku.

II. Katedra Architektury:

„Zeszyt Architektoniczny“ publikacja prac studentów wykonanych w pracowni Kat. Architektury II. w latach 1926—32. Lwów. Czasopismo Techniczne Nr. 24—25. 1933.

Prof. Inż. Witold Minkiewicz:

„Wiedza techniczna i sztuka“. Lwów. Czasopismo Techniczne Nr. 24—25. 1933.

„Dwa zbiorniki wieżowe i stacja pomp Miejskich Zakład. Wodociągowych we Lwowie. Warszawa. „Architektura i Budownictwo“ Nr. 3. 1934.

Na Wydziale Mechanicznym:

II. Kat. Matematyki:

Prof. Dr. Antoni Łomnicki:

1. „O rzutach podwójnie azymutalnych“. Księga pamiątkowa ku uczczeniu prof. Dr. E. Romera.
2. Geometria. Podręcznik dla II. kl. gimn. (Książnica-Atlas).

St. Asystent Doc. Dr. Stefan Kaczmarz:

1. „On general Transforms“ — *Studia Mathematica* T. IV. (1933).
2. „On the Homeomorphy of certain Spaces“ — *Bull. Ac. Pol.* 1933 r.
3. „Notes on orthogonal Series“ — *Studia Mathem.* T. V. (w druku).

St. Asystent Dr. Władysław Orlicz:

1. „Über Folgen linearer Operationen“ (wspólnie z Dr. S. Mazurem) — *Studia Mathemat.* T. IV. (1934).
2. „Z badań nad układami ortogonalnymi“ — *Lwów, Ossolineum* 1934 r.
3. Beiträge zur Theorie der Orthogonalentwicklungen (IV)“ — *Studia Mathem.* T. V. (w druku).

II. Kat. Geometriji Wykreślnej:

Prof. Dr. Antoni Plamitzer:

1. „Powierzchnia krzywoliniowa 5-go rzędu z podwójną krzywą skośną rzędu 3-go“ — *Prace Matemat.-Fizyczne.* T. XLII (w druku).
2. Über Flächen $(2n + 1)$. Ordnung mit einer n-fachen kubischen Raumkurve“ — (praca przygotowana do druku).

Z prac wykonanych w Seminarjum:

Mgr. Konrad Dyba:

„Jednobieżna krzywa płaska rzędu trzeciego jako miejsce geometryczne punktów styczności pasma stożkowych i pęku prostych“. — *Wiadomości Matematyczne.* T. XXXVIII. Warszawa 1934 r.

I. Kat. Budowy Maszyn:

Prof. Inż. Edwin Hauswald:

1. „Metoda obierania naprężeń dopuszczalnych przy obciążeniach zmiennych“. *Przegl. Techn.* 1934.
2. Podnieta i zachęta“. — *Przegl. Organizacji* 1933 (373).
3. Operation standards in public offices“. *Memorj. V Kongresu Racj. Organ.* w Amsterdamie. T. II. (str. 12—24).
4. „Karol Adamiecki, jego twórczość i metody“. — *Przegl. Organ.* 1934, 45 (i brosz.).
5. „Koordynacja i harmonizacja robót złożonych“. — *Czasopismo Techn.* 1934, 89 (i brosz.).
6. „Prawa dynamiki kosztów produkcji“. *Przegl. Organ.* 1934.
7. „Organizacja i Zarząd“ (300 str. z rysunkami — w druku). — Komisja wydawn. Tow. Bratniej Pomocy Stud. Polit. Lw.

V. Kat. Budowy maszyn:

Prof. Inż. Wilhelm Mozer:

1. „Układ żelazo - węgiel“. Lwów 1934 r. Nakład Koła Mechaników Stud. Polit. Lw.

Kat. Urządzeń Elektrycznych:

Prof. Inż. Gabrjel Sokolnicki:

1. „Ustawa o popieraniu elektryfikacji“. — Przegląd Elektrotechniczny, Nr. 3, 1934 r.

Kat. Pomiarów Elektrotechnicznych:

Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski:

1. „Podstawowe jednostki elektryczne i ich wzorce“. — Przegląd Elektrotechniczny 1933, Nr. 22, 23 i 24.

2. Nowa metoda pomiaru wewnętrznego oporu ogniów (praca przygotowana do druku).

3. O metodach zwiększenia czułości i dokładności pomiarów kompensacyjnych (praca przygotowana do druku).

4. Zaczęte w roku naukowym 1932/33 prace nad wzorcami jednostek elektrycznych doprowadziły do ustalenia miarodajnych wzorców oporu i napięcia reprezentujących zgodnie w porozumieniu z Głównym Urzędem Miar polskie jednostki tych wielkości. Przy tej pracy współpracowano z Bureau International des Poids et Mesures, National Physical Laboratory w Teddington i Physikalisches Technische Reichsanstalt w Berlinie. W toku tych prac zostały opracowane udoskonalone metody porównywania oporów i ogniów normalnych.

Adjunkt Inż. Stanisław Jasilkowski:

„Próby napięciowe ułożonych kabli prądu silnego ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania urządzeń ruchomych“. — Przegląd Elektrotechniczny 1934, Nr. 3.

Docentura Księgowości i Bilansów:

Dr. Franciszek Tomanek:

„Handel towarowy i pieniężny“. VI-te wydanie. — Książnica-Atlas, Warszawa-Lwów, 1934.

„Wychowawcze znaczenie przedmiotów handlowych“. — Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, Lwów, 1934.

Publikacje Mechanicznej Stacji Doświadczalnej Politechniki Lwowskiej, ogłoszone drukiem:

Inż. Władysław Kołodziej (Borysław):

„Zachowanie się rur wiertniczych w polskim kopalnictwie naftowym w ostatnich pięciu latach“.

Referat wygłoszony na konferencji w sprawie rur wiertniczych w Borysławiu w dniu 15. II. 1934 r., na podstawie danych zebranych przez Mechaniczną Stację Doświadczalną.

Publikacje M. S. D. P. L. przygotowane do druku:

a) ogłoszone na VII. Zjeździe Inżynierów Mechaników w Warszawie, w maju 1933 r.:

1. Inż. Tadeusz Włodek (Lwów): Obecny stan metod badań oraz wymagań technicznych co do jakości stali do wyrobu zbiorników i rur grubościennych z uwzględnieniem stali armatniej

2. Inż. Tadeusz Włodek (Lwów): Wyrób i kontrola fabrykacji krajowej stali armatniej.

3. Inż. Kazimierz Morski (Hajduki Wielkie): Obecny stan wyrobu części kutych do silników lotniczych w Polsce na tle porównawczych badań materiałów krajowych i zagranicznych.

4. Inż. Władysław Kołodziej (Borysław): O pomiarze pulsujących przepływów gazu. — Na podstawie pomiarów porównawczych przeprowadzonych przez M. S. D.

5. Inż. Józef Machalski (Starachowice): Klasyfikacja i normalizacja stali konstrukcyjnych węglowych przy uwzględnieniu materiału doświadczalnego z ubiegłych lat.

6. Inż. Marjan Popiel (Lwów): Badania wytrzymałości statycznej i dynamicznej próbek o małych wymiarach dla materiałów blach kotłowych.

7. Inż. Władysław Lipczeński (Hajduki Wielkie): Próba klasyfikacji mikrostruktur stali konstrukcyjnych.

b) Poza tem:

1. Inż. K. Morski: Badania gwintu przy odbiorze rur wiertniczych i wyniki ich skręcania. Na podstawie doświadczeń odbiorczych M. S. D.

2. Inż. W. Kołodziej: Konstrukcja i trwałość lin w kopalnictwie naftowym. Na podstawie dat zebranych przez M. S. D.

3. Inż. W. Kołodziej: Uwagi o spawaniu gazociągu. Na podstawie spostrzeżeń poczynionych przez M. S. D. przy kontroli spawania gazociągu Męcinka-Jasło-Mościce.

4. Inż. J. Walczak: Z przeprowadzonych przez M. S. D. badań materiału niektórych narzędzi wiertniczych.

Katedra Budowy maszyn dźwigowych i urządzeń transportowych:

Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz:

1. Maszynoznawstwo wstępne w pytaniach i wskazówki o pracy studenta Wydziału Mechanicznego, 1934 r., nakładem Komisji Wydawniczej Kół Naukowych i Towarzystwa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej.

2. O znaczeniu konstrukcji w nauczaniu, oraz w życiu technicznym, gospodarczym i społecznym (Życie Techniczne, październik 1933 r.).

Instytut Techniki Szybownictwa:

Adam Nowotny:

1. Profile płatów o małej wędrowce i rozkład ciśnień. (Czasopismo Lotnicze Nr. 4, 1933 r.).

2. Projekt ITS przepisów odnoszących się do obliczeń wytrzymałości szybowców. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 1, 1934 r.).

3. O obciążeniach szybowców w locie. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 1, 1934 r.).

4. Pomiarzy płatów z lotkami. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 1, 1934 r.).

5. Samolot turystyczny N-y. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 2, 1934 r.).

Dr. Adam Kochański:

1. Zagadnienie t. zw. termiki. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 1, 1934 r.).

2. O warunkach meteorologicznych ważniejszych lotów i przelotów szybowcowych polskich. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 2, 1934 r.).

Inż. Michał Blaicher i Bolesław Baranowski:

Dyskusja w sprawie sygnalizowania w locie wleczonym. (Lwowskie Czasopismo Lotnicze Nr. 1 i Nr. 2, 1934 r.).

Katedra Pomiarów Maszyn:

Prof. Dr. Inż. Roman Witkiewicz:

1. „Śp. Prof. Tadeusz Fiedler“ — wspomnienia pośmiertne. Czasopismo Techniczne 1933.

Prof. Dr. Inż. R. Witkiewicz i A. Wiciński:

2. „Bezkorbowa silniko-sprężarka a zagadnienia napędu pneumatycznego o wielkiej mocy“. Przegląd Techniczny 1933.

3. „Der Kurbellose Motor-Kompressor und seine Anwendung im pneumatischen Grosskraftbetrieb“. „World Power Conference“. Skandinavia 1933.

Prof. Dr. Inż. R. Witkiewicz:

4. „O spółczynniku przenikania ciepła α “. Czasopismo Techniczne 1934.

Inż. H. Wiśniowski:

5. „Zjawiska zachodzące w gaźnikach silników spalinowych“. Technika Samochodowa 1934.

Inż. Z. Wernicki:

6. „Wodomierz systemu Siemens - Venturi“. Czasopismo Techniczne 1933.

7. Regulacja samoczynna kotłów parowych“. Czasopismo Techniczne 1934.

Inż. A. Wiciński i inż. K. Bujak — wykonali pracę badawczą nad dopełnianiem silników tłokowych (syst. „Wibu“). — W toku są badania nad nowym podgrzewaniem powietrza (inż. J. Samolewicz), nad tarciami pierścieni tłokowych (asystenci: Bryndza i Negruszowa), nad miernikiem gazu — angielskiej firmy Kent (Mgr. Bodnar), nad produkcją sadzy z metanu (inż. Ziółkowski), oraz nad badaniem przewodnictwa ciepła na zmodyfikowanej aparaturze Pensgena (inż. Wernicki).

Katedra Teorii Maszyn Ciepłych:

Inż. St. Ochęduszko:

1. „Krytyka kompensacji w analizatorach gazów“. Czasopismo Techniczne 1933.

2. „Kwadrat Buntego“ przyczynek do kontroli spalania. Czasopismo Techniczne 1934.

3. „Pomiary ciepła spalania gazu ziemnego w Borysławiu“ (współpraca z Dr. J. Jurkiewiczem i W. Roznerem). Przemysł Naftowy 1934.

Katedra Budowy Pomp i Silników Wodnych:

Konstruktor Dr. Inż. Witold Aulich:

1. Nowe drogi teorii mechanizmów. Przegląd Techniczny 1933 Nr. 17.

2. Podstawy syntetycznej metody wstępnej kalkulacji. Czasopismo Techniczne, 1934, Nr. 3.

Laboratorium Aerodynamiczne:

Kierownik Dr. Inż. Zygmunt Fuchs:

1. „Pomiary usterzeń poziomych“. Część druga. Czasopismo Lotnicze 1933, Nr. 4.

2. „Badanie ruchu płaskiego cieczy przez uwidocznienie pola hydrodynamicznego“. Lwowskie Czasopismo Lotnicze, 1934, Nr. 2.

3. „Pomiary usterzeń poziomych“. Część trzecia. Lwowskie Czasopismo Lotnicze 1934, Nr. 2.

4. „Sonda wielokrotna dla pomiaru ciśnień statycznych“. Lwowskie Czasopismo Lotnicze, 1934, Nr. 2.

Na Wydziale Chemicznym:

Katedra Chemji Nieorganicznej:

W. F. Jakób u. B. Jeżowska: „Über die Elektrochemische Reduktion saurer Perrhenatlösungen“. Ztschr. f. anorgan. Chemie 214 (1933) 337/353.

W. Trzebiatowski: „Über Verfestigungserscheinungen an gepressten Metallpulvern“. Ztschr. f. physikalische Chemie B 24, 75/86 (1934).

W. Trzebiatowski: Zur Frage der elektrischen Leitfähigkeit synthetischer Metallkörper.“ Ztschr. f. physikalische Chemie B 24, 87/97 (1934).

W. Trzebiatowski: „O otrzymywaniu i własnościach drobnokrystalicznych faz metalicznych“. Lwów 1934.

W. Trzebiatowski: „O ceramice metalowej i jej zastosowaniu w przemyśle“. Przegląd Techniczny 73, 38/44 (1934).

W. Trzebiatowski: „Über Warmpressversuche an hochdispersen Metallpulvern“. Ztschr. f. physikalische Chemie A 169 (w druku).

W. F. Jakób u. B. Jeżowska: „Über das fünfwertiges Rhenium“. Ztschr. f. anorg. Chemie (w druku).

B. Jeżowska: „Badania nad redukcją kwasu nadrenowego“. Roczniki Chemji (w druku).

W Zakładzie Chemji Organicznej:

E. Sucharda, K. Cybulski, Cz. Troszkiewiczówna i W. Turska: „O sulfonowaniu aminochinolin“ (w druku).

E. Sucharda i H. Kuczyński: „O otrzymywaniu mezytylenu“ (w druku).

W. Jaroszewicz i E. Sucharda: „O syntezie 1, 3, 5-trójpirydylobenzenu“ (w druku).

W. Jaroszewicz i E. Sucharda: „O produktach reakcji kwasu dwuazomezytylenosulfonowego z gliceryną“ (w druku).

E. Sucharda, T. Mazański i J. Mokrzycki: „O konstrukcji pieca rurowego dla termostatycznego prowadzenia reakcji w rurach zatopionych“ (w druku).

T. Mazański i E. Sucharda: „Otrzymywanie kwasu benzenosulfonowego“ (w druku).

Docentura Technologji Przemysłu Solnego:

Donat Längauer: „Über reziproke Salzpaar Kobaltchlorid-Kalimussulfat“ verl. Ztschr. f. Anorganische Chemie 1933.

Donat Längauer: „O siłach w sylwiniacie i sposobach ich oddzielania“, wyd. Przegląd Górniczo-Hutniczy 1933.

Donat Längauer i Wojciech Olpiński: „O polu nasycenia chlorkiem potasu“. Cz. III. wyd. Roczniki Chemji 1934.

Kat. Mineralogji i Petrografji:

Prof. Dr. Julian Tokarski: Pasma Gór Czywczyńskich Studjum geologiczno-petrograficzne. Rocznik Polsk. Towarzystwa Geologicznego. Kraków 1934.

Doc. Dr. Marjan Kamieński: O piaskowcu suchodolskim. Czasopismo Techniczne, Lwów 1933.

Kat. Technologji Chemicznej i Elektrochemji:

1. Tadeusz Kuczyński: „Rozwój technologii chemicznej“. Czasopismo Techniczne, 1933, str. 12.

2. Tadeusz Kuczyński: „Metodyka nauczania technologii chemicznej“. Przemysł Chemiczny, 1933, str. 105—108.

3. Tadeusz Kuczyński i Donat Längauer: „Znaczenie i metody chemiczne przeróbki soli potasowych“. Monografia, str. 96—121.

4. Tadeusz Kuczyński: Die Phenol Extraktionsmethode zur Raffination von Erdölprodukten“. Petroleum 1934, str. 9—10.

5. Tadeusz Kuczyński: „Zagadnienia przeróbki surowców potasowych w Polsce“. Przemysł Chemiczny, 1934, str. 1—4.

6. Inż. Tadeusz Piechowicz: „Wpływ stężenia na prędkość opadania zawiesin“. Przemysł chemiczny, 1934, str. 4—9.

7. Leopold Bażyński: „Prawa sączenia iłów“. Przemysł Chemiczny, str. 9—11.

8. Tadeusz Kuczyński i Wojciech Olpiński: „Badanie chłodzenia roztworów przy pomocy powietrza“. Przemysł Chemiczny, 1934, str. 16—22.

9. Zbigniew Stanisławski: „Otrzymywanie siarczanu magnezu z odpadowego ługu polangbeinitowego“. Przemysł Chemiczny, str. 25—28.

10. Antoni Kusik: „Korozja rozmaitych metali i aljaży w roztworach występujących w przemyśle potasowym“. Przemysł Chemiczny, str. 28—41, 1933.

11. Karol Łysakowski. „Próby mechanicznego wzbogacenia langbeinitu“. Przemysł Chemiczny, 1934.

12. Józef Homme: „Korozja na linii cieczy“. Przemysł Chemiczny, 1934.

13. Tadeusz Kuczyński: „Die Langbeinit Verarbeitung“. Madryt 1934, str. 11.

Kat. Technologi Nafty i Gazów ziem.:

1. J. Müller u. D. Wandycz: „Über den Einfluss des Paraffingehaltes auf die Beschaffenheit der Strassenbauasphalte“. Asphalt u. Teer 33.421 (1933).
2. E. Holzman u. St. Pilat: „Über das Vorkommen höherer Fettsäuren in Mineraloeldestillaten II“. Brennstoffchemie 14. 263 (1933).
3. H. Mierzecki i E. Neymanówna: „O lecniczem stosowaniu sulfokwasów i ich pochodnych“. Przegląd dermatolog. 28. 505 (1933).
4. A. Szayna i J. Górniak: „Rozpad termiczny węglodorów parafinowych“. Przemysł Chemiczny 18. 57 (1934).
5. A. Szayna and K. Laidler: „The destructive hydrogenation of phenyl-octadecane“. Journal of the Inst. of Petroleum Technol. 20. 162 (1934).
6. E. Neuman and S. Pilat: „Sulphonic acids from Petroleum“. Physico-chem. characteristics. Ind. and Eng. Chem. 26. 395 (1934).

Na Wydziale Rolniczo-lasowym:

III. Katedra Fizyki.

St. asystent Dr. K. Gostkowski: „Ein Versuch der Bestimmung von Grenz-Aquivalentleitvermögen aus dem Strömungsstrom. (Acta Physica Polonica tom II zesz. 2. 1933).

Kat. Chemji Ogólnej:

1. Dr. E. Płażek i Inż. A. Marcinków: Badania nad 3-aminopirydyną I (w druku w Rocznikach Chemji).
2. Dr. E. Płażek i Z. Sasyk: Badania nad związkami fosforo-pirydynowymi (w druku w Rocznikach Chemji).

Katedra Botaniki Ogólnej i Fizjologii roślin:

Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz:

„Études climatologiques: XXXIII. L'influence de la hutte thermométrique sur l'indice d'évaporation. XXIV. Sur la mesure des température de l'air“. Acta Societatis Botanicorum Poloniae. Vol. 10 (1933) 473—480.

Badania ekologiczne: IV. Wpływ zwilgocenia gleby na produkcję masy roślinnej. V. Ciśnienie osmotyczne roślin łąkowych. Kosmos, Serja A. Rocznik 1933.

„Une contribution statistique à la géographie floristique“, Przygotowane do druku.

D. Szymkiewicz i B. Świętochowski. „Badania nad żyznością torfów poleskich. Przygotowane do druku.

T. Szynal: „Etudes biométriques sur les racines“. Acta Societatis Botanicorum Poloniae. Vol. 11. (1934). „La structure des racines du blé et le climat“. Przygotowane do druku.

Kat. Użytkowania Lasu i Mech. Technologji Drewna:

St. asyst. Inż. Mieczysław Janiczek:

1. „Drogi lodowe jako środek eksploatacji lasów syberyjskich“. Życie Techniczne 1934.

2. „Wyniki badań nad szkodami mrozowymi zimy 1928/29 w drzewostanach jodłowych“. Sylwan 1934.

3. „Piły traczne“. Drzewo 1933.

4. „Utrzymywanie pił tracznych“. Drzewo 1934.

Kat. Botaniki Lasowej:

Prof. Dr. S. Wierdak:

„O rezerwacie skalno-leśnym w Ponikwie u źródeł Styru“. Ochrona Przyrody, Rocznik 13, Kraków 1933.

Asystent starszy Inż. St. Batko:

„Przyczynki do rozsiedlenia drzew i krzewów w okolicy Przemyśla“. V. Rocznik Polskiego Towarz. Dendrologicznego, Lwów 1933.

Kat. Ochrony Lasu i Entomologii Lasowej:

St. asystent Dr. R. Kunze:

„Über die Verpuppungsweise einiger Parasiten der Kieferneulle“ (Panolis flammea Schiff). Zeitschrift für angewandte Entomologie, Bd. XX, 1933.

„Przyczynek do anatomji mikroskopowej larw gąsienicznikowatych“. (Ichneumonidae). Polskie Pismo Entomologiczne, T. XII., 1933.

„Przyczynki do znajomości fauny ssaków Polski“. Kosmos, T. 58, 1933 wspólnie z E. Szynalem, asystentem młodszym zakładu zoologicznego.

„Charakterystyka faunistyczna dwu rezerwatów w południowo-wschodniej Polsce“. Ochrona Przyrody, T. XIII., 1933, wspólnie z Prof. Drem J. Noskiewiczem.

„Z rozważań nad podstawowymi zasadami ekologii zwierząt“. Przyroda i Technika, T. XIII, 1934.

„Przewodnik Techniczno - Leśny“. Rozdział V. Ochrona lasu. Rozdział XVI. Łowiectwo. Lwów 1934. Nakład Biura techniczno-leśnego Dra Inż. F. Krzysika i Inż. F. Ochrymowicza.

Pracujący w Zakładzie Ochrony Lasu i Entomologii student IV. r. Oddziału lasowego, St. Kapuściński ogłosił:

„Przyczynek do znajomości pasożytów Pałczenia“ (Pseudoclavellariae amerinae). Polskie Pismo Entomologiczne. T. XII, 1933.

Kat. Chemji rolniczej i Gleboznawstwa:

A. Musierowicz i B. Dobrzański:

„Wartość nawozowa supertomasyny pod buraki pastewne w świetle doświadczeń polowych“. (Uprawa roślin i nawożenie Nr. 2 (54) 1934 r.).

A. Musierowicz i R. Nowicki:

„Absorbacja kwasu fosforowego i jego soli przez torfy“. (Przygotowane do druku).

A. Musierowicz i B. Haupt:

„Badania gleboznawcze terenów „Szutromińce“. (Przygotowana do druku).

A. Wondrausch:

„Badania terenowe i laboratoryjne gleb Dublan“. (Przygotowana do druku).

Katedra Hodowli Lasu:

Prof. Dr. Inż. Kazimierz Suchecki:

„Dalsze wyniki badań wartości nasion sosnowych“. Sylwan Nr. 1—3 ex 1934.

Inż. Kazimierz Kuźniar:

„Las ciągły w świetle badań przyrostów“. Sylwan Nr. 10—12 ex 1933.

Kat. Inżynierji Lasowej:

Prof. Inż. Stanisław Hubicki:

1. „Potok Cięcinka w 20 lat po zabudowaniu“. Czasopismo Techniczne r. 1933.

2. Zabudowanie potoków górskich. Część II. i III. Nakład Koła Studentów Inżynierji lasowej Polić. Lwowskiej.

3. Regulacja górnej Wisły zapomocą skrzyń siatkowych (oddane do druku).

Docentura Pszczelnictwa:

Prof. Inż. A. Kozikowski:

Czy to było powtórne zapłodnienie matki? — Bartnik Postępowy 1934,

oraz kilka komunikatów w sprawie określenia chorób pszczół i ich leczenia, (tamże).

Kat. Nauki Ekonomji Społecznej i Nauk Prawniczych :

Prof. Dr. Leopold Caro:

1. Ocena pracy Bertranda Russela. Wychowanie a ustrój społeczny. (Przegląd powszechny, sierpień 1933, str. 187—192).

2. Katolicyzm a ekonomika społeczna (przemówienie na zakończenie Zjazdu Katolickiej Młodzieży Słowiańskiej 27 lipca 1933 r. w Gdyni). (Przegląd powszechny, wrzesień 1933, str. 275—284).

3. Własność prywatna, jej utrzymanie czy ograniczenie. (Referat na I. Zjazd prawników słowiańskich w Bratislawie). (Przegląd Ekonomiczny zeszyt X. 1933 i odbitka str. 23).

4. Około wydarzeń gospodarczych chwili obecnej (przemówienie prezesa na walnem zgromadzeniu Pol. Tow. Ekonomicznego). (Przegląd Ekonomiczny zeszyt X. 1933).

5. Polska pożyczka wewnętrzna (przemówienie z dnia 18 września 1933 w sali ratuszowej lwowskiej). (Słowo Polskie i Gazeta Lwowska z dnia 21 września 1933 oraz Przegląd Ekonomiczny zeszyt X. 1933).

6. Kiedy oszczędzać? Gdzie lokować? (przemówienie z 30 października 1933 w radio lwowskim). (Słowo Polskie i Gazeta Lwowska z dnia 1 listopada 1933).

7. Dwie Europy. (Gazeta Poranna z 22 października 1933 Nr. 10.455).

8. Problem emigracji: przeszłość i przyszłość. (Przegląd Ekonomiczny zeszyt XI 1934 i odbitka).

9. Ocena dzieła Roosevelta: Looking Forward (tamże).

10. „ „ Irvinga Fishera: The debt deflation theory and great depression (tamże).

11. Czy Polska powinna starać się o kolonie? (Głos Narodu z 24 grudnia 1933).

12. Psychologiczne podłoże hitleryzmu. (Głos Narodu z 31 marca 1934).

13. Zmierzch kapitalizmu. (Dziennik Poznański, maj i czerwiec 1934 i odbitka).

14. Tezauryzacja. (Przegląd Oszczędnościowy Nr. 2/34 Warszawa).

Zakład Hodowli Roślin :

Doc. Dr. Kazimierz Miczyński:

1. Pochodzenie naszych roślin zbożowych. (Przyroda i Technika, 1933, zesz. 5).

2. Wyniki doświadczeń z odmianami pszenicy ozimej przeprowadzonych w Dublinach w latach 1930/31 i 1931/32 wraz z zestawieniem wyników za szereg ostatnich lat. (Rolnik, Lwów 1933, nr. 18).

3. Studja genetyczne nad rodzajem *Aegilops* III. (*Acta Societatis Botanicorum Poloniae*. Vol. X, 2, 1933).

Doc. Dr. K. Miczyński wspólnie z Dr. A. Listowskim:

4. Doświadczenia z odmianami ziemniaków wykonane w Dublinach w latach 1931—1933. (*Rolnik*, Lwów, 1934, Nr. 12).

Dr. A. Listowski:

5. Zagadnienie przedsięwziętej oceny wartości sadzeniaka ziemniaczanego. (*Gazeta Rolnicza* 1934, w druku).

Prace wykładających:

Dr. Inż. Franciszek Krzysik:

1. Szkody wyrządzone przez mrozy w drzewostanach bukowych, z biologicznego i technicznego punktu widzenia. („*Sylwan*“ 1931).

2. Dalszy rozwój szkód mrozowych w drzewostanach bukowych. („*Sylwan*“ 1931).

3. Wartość opałowa drewna bukowego (wspólnie z Inż. Orliczem). („*Sylwan*“ 1932).

4. Badania nad impregnowaniem drewna bukowego z zamrozią, („*Sylwan*“ 1933).

5. Badania nad wytrzymałością skrzyń. („*Sylwan*“ 1933).

6. Szkody mrozowe w drzewostanach bukowych. Część III. „*Sylwan*“ 1934).

7. W Przewodniku Techniczno - Leśnym:

a) Użytkowanie lasu i handel drewnem.

b) Ustawodawstwo leśne (wspólnie z Inż. Pohlem).

Poza powyższymi pracami 15 artykułów o charakterze sprawozdawczym, recenzyjnym lub referatowym.

Przygotowane do druku:

1. Terminologia przemysłu drzewnego (wspólnie z Inż. Orliczem).

2. Badania nad wilgotnością drewna bukowego.

Stopnie akademickie uzyskali:

Stopień doktora nauk technicznych:

Na Wydziale Inżynierji Lądowej i Wodnej:

Inż. Włodzimierz Roniewicz z Krakowa, starszy asystent III. katedry Budownictwa wodnego, na podstawie rozprawy p. t. „Wpływ drenowania na rozkład stosunków wilgotnościowych gruntu.

Inż. Venceslav Poniż z Vipavy, starszy asystent II katedry Budowy mostów, na podstawie rozprawy p. t. „Studjum nad racjonalnem projektowaniem elementów w stalowych konstrukcjach spawanych“.

Inż. Bolesław Hupczyc z Zagórza, na podstawie rozprawy p. t. „Kontrola betonu na budowie“.

Na Wydziale Architektonicznym:

Inż. Marjan Osiński z Krakowa, zastępca profesora Architektury historycznej, na podstawie rozprawy p. t. „Zamek w Żółkwi“.

Egzamin dyplomowy złożyło i na tej podstawie dyplom inż. uzyskało 250 osób. + 2 og.

Z tego na Wydziale Inż. Łądowej i wodnej:

na Oddziale łądowym	38 osób
na Oddziale wodnym	9 „

razem	47 osób	+17
-----------------	---------	-----

Na Wydziale architektonicznym	12 „
---	------

Na Wydziale mechanicznym:

na Oddziale maszynowym	40 „
na Oddziale naftowym	6 „
na Oddziale elektrycznym	28 „

razem	74 osób
-----------------	---------

Na Wydziale chemicznym	49 „
----------------------------------	------

Na Wydziale rolniczo - lasowym:

na Oddziale rolnym	25 „
na Oddziale lasowym	26 „

razem	51 osób
-----------------	---------

Stopień magistra otrzymało osób	2
---	---

A) Dyplom Inż. dróg i mostów:

Amster Józef z Podgórze pod Krakowem,
 Bańdur Adolf Artur z Luszowic pow. Chrzanów,
 Baumgarten Jakób z Łodzi,
 Biwan Wojciech z Łodzi,
 Bojan Franciszek Kazimierz Józef ze Lwowa,
 Czaykowski Tadeusz z Drohobycza,
 Dyrdoń Zbigniew Paweł Kasper ze Lwowa,
 Dziewoński Jan Roman z Okocimia pow. Brzesko,
 Gerstman Salo ze Szczerowic woj. tarnopolskie,

Głowiak Antoni z Krzemienicy pow. Łańcut,
 Gołębiowski Roman z Myszkowic pow. Tarnopol,
 Grubecki Jan Michał z Wieliczki,
 Gruszka Wacław z Paleśnicy pow. Brzesko,
 Hermanówna Łucja z Brzeżan,
 Janowicz Dominik Józef z Cygan pow. Borszczów,
 Jarosiewicz Piotr z Torek pow. Sokal,
 Kittner Fryderyk ze Lwowa,
 Kłodnicki Tadeusz Józef Stanisław z Krakowa,

- Kobierzycki Stefan Boguchwał z Dąbrowy Górniczej,
Kolbuszowski Juljusz Stanisław Tadeusz z Kołomyji,
Kozłowski Eustachy z Postaw woj. wileńskie,
Łucyk Oleg z Brzeska,
Magiera Adam Apolinary z Krakowa,
Majblum-Hitnerowa Lola ze Stanisławowa,
Makarzec Jan z Tarnogrodu woj. lubelskie,
Mielnikow Bazyli z Piszczowa woj. wołyńskie,
Mikus Józef Bolesław ze Lwowa,
Mongard Antoni z Dzwińska,
Połak Erwin Franciszek z Bielska,
Projekt Ignacy ze Lwowa,
Rozumkiewicz Władysław Ignacy ze Lwowa,
Sawka Juljusz Paweł ze Lwowa,
Spyra August z Sierszy,
Święch Tadeusz Łucjan z Nowego Miasta pow. Przemyśl,
Weihönig Wilhelm Leopold z Brodów,
Wołoszczuk Bronisław z Jawornika pow. Kosów,
Zadurowicz Jerzy Władysław ze Lwowa,
Zeisler Eliezer z Fitkowa pow. Nadwórna.

Nostryfikację dyplomu zagranicznego uzyskał:

- Freudenthal Alfred ze Stryja, Politechnika niem. w Pradze,
Goliger Samuel z Przemyśla, Politechnika we Wiedniu.

B) Inżyniera - hydrotechnika:

- Barbacki Mieczysław z Rzeszowa,
Golczewski Antoni ze Lwowa,
Guderski Konrad z Piotrkowa,
Krawczyk Antoni z Żabna ad Radomyśl,
Matys Mieczysław ze Starego Sącza,
Rozwoda Tadeusz z Drohobycza,
Senik Stefan z Ostrowa woj. lwowskie,
Szykuła Józef z Zamościa,
Tychanowicz Czesław z Dzikowa.

C) Inżyniera mierniczego:

- Batek Mirosław Franciszek Klemens z Pragi (Czechosłowacja),
Bobrański Tadeusz Marjan z Rymanowa,
Gintowt - Dziewałtowski Alfons z Daniłówki
Goślicki Janusz Eugenjusz Bonawentura z Warszawy,
Hajdukewycz Zofja z Jaksmanic,
Jakubiczka Władysław Zygmunt Bohdan z Podzameczka,
Janicki Józef Kazimierz ze Skoczowa,
Kuchar Ernest Jan Franciszek z Opawy (Czechosłowacja),
Łukszo Franciszek z Jarociszek,
Meier Stanisław z Bobrka,
Ostachowicz Tadeusz Eugenjusz ze Lwowa,
Rabczuk Ignacy z Wygody,
Raczkowski Antoni z Sanoka
Siedlecki Eugenjusz z Nieżyna (Z. S. S. R.),
Skiba Tadeusz z Chyrowa,
Wahl Bernard Juljusz z Kistrzynia (Niemcy),
Ziemski Stanisław Mieczysław z Żarnowca.

Nostryfikację dyplomu zagranicznego uzyskał:

Przepiórkowski Eugenjusz Władysław z Bolanowic, Politechnika w Pradze.

D) Inżyniera - architekta:

Czornak Michał ze Lwowa,	Hassmann Władysław Jan Feliks ze Stryja,
Dziwoński Kazimierz Józef z Iwanowo - Wozniesieńska (Rosja),	Krzyszkowski Adam z Krakowa,
Faust Joachim ze Lwowa,	Lang Ludwika Marja ze Lwowa,
Goldmann Leon ze Lwowa,	Lipka Michał z Warszawy,
Haczewski Feliks Władysław z Wadowic,	Stamberger Markus z Krakowa,
	Stengel Ignacy Jakób ze Lwowa,
	Turkowski Jan Zdzisław ze Lwowa.

Nostryfikację dyplomu zagranicznego uzyskał:

Na podstawie egzaminu uzupełniającego w celu nostryfikacji dyplomu zagranicznego z Politechniki w Wiedniu, uzyskał tytuł inżyniera - architekta Zygmunt Schlagier z Jarosławia.

E) Inżyniera - mechanika:

a) na oddziale maszynowym:

Allweil Aszer z Winniczek,	Kaczkowski Edward Józef z Wejsieje,
Blaustein Alfred ze Lwowa,	Kępiński Stanisław Marja Jan ze Lwowa,
Brański Dominik Bronisław ze Lwowa,	Kopacz Tadeusz Michał z Jarosławia,
Brzana Stanisław ze Stryja,	Kos Michał z Rzeszowa,
Bura Antoni z Karwiny,	Kossowski Tadeusz Wincenty z Ostrowa,
Dąbrowski Kazimierz Marjan z Pittsburgha U. S. A.,	Koszutski Józef z Kalisza,
Denk Henryk Teodor z Bustenari Rumunja,	Lewer Arnold z Podwołoczysk,
Filipowski Józef Stanisław ze Lwowa,	Loesch Mieczysław Stanisław ze Lwowa,
Florczak Tadeusz z Sanoka,	Łobaczewski Janusz Roman Antoni ze Lwowa,
Gaweł Roman Józef Antoni z Buczacza,	Mihułowicz Jerzy z Tarnopola,
Gliniecki Mieczysław ze Zblewa,	Nowakowski Roman Emil Radziwoj ze Lwowa,
Glinkowski Michał z Barszczowic,	Peschel Rudolf Fryderyk ze Lwowa,
Goldberger Izydor z Machnówka,	Pordes Wilhelm ze Lwowa,
Ignatowicz Stanisław Leszek z Rzeszowa,	Schleyen Marek ze Lwowa,
Jaburek Robert z Krosna,	

Schmid Ryszard Juljus z Czerniowiec,	Szujski Tadeusz Adam ze Stanisławowa,
Siłka Józef Alojzy Kazimierz z Tarnopola,	Tannenbaum Bronisław z Rzeszowa,
Słysz Włodzimierz Jan z Dobromila,	Teodorczuk Władysław Jan z Krakowa,
Stahl Jerzy Henryk z Bolechowa,	Wenzel Tadeusz Adam ze Lwowa,
Styrna Stanisław z Majdana,	Wolny Teodor ze Stanisławowa,
	Zobel Edward z Krosna.

Nostryfikacyę dyplomu zagranicznego uzyskał:

Trochimowski Ludwik Henryk z Pragi czeskiej, Politechnika w Pradze.

b) na Oddziale naftowym:

Brill Ludwik ze Lwowa,	Michalewski Władysław Andrzej z Majdanu Starego,
Daniszewski Kazimierz Leon ze Lwowa,	Wiśniowski Wiktor Sebastjan ze Sambora Starego,
Kunstman Adam Józef z Białej,	Zych Stanisław z Korczyny.

F) Inżyniera elektryka:

Albert Marjan Stefan Henryk z Bełzca,	Kucharski Tadeusz Antoni z Dębicy,
Baran Ignacy Jarosław z Ustrzyków Dolnych pow. Lesko,	Mroczkowski Zdzisław Adam z Sufczyzna pow. Dobromil,
Barzyński Jan Emil ze Lwowa,	Mykietiuik Roman z Delatyna,
Sarjusz-Bielski Henryk z Ekaterynosławia (Rosja),	Onacewiczówna Nadzieja z Zaprudów pow. Kobryń,
Czekaluk Emanuel Jerzy z Hnidyczowa pow. Żydaczów,	Pająk Andzej Franciszek ze Szczucina pow. Tarnów,
Deskour Antoni Zbigniew z Kulaćkowiec pow. Kołomyja,	Plewako Jerzy z Dziakowszczyzny pow. Wołożyn,
Diamand Witold Bolesław ze Lwowa,	Popiel Lesław ze Lwowa
Gerszgorin Sozel z Płoskirowa (Rosja),	Propstein Edmund z Jarosławia,
Głowacki Władysław Stanisław z Drohobycza,	Schapira Salomon ze Lwowa,
Gisman Władysław Wojciech z Zakopanego,	Słoniowski Witold Józef ze Lwowa,
Jarem Franciszek Józef ze Lwowa,	Słoniowski Henryk Jakób z Demycz pow. Śniatyn,
Kristianpoller Efroim Fischel z Brodów,	Sochor Bronisław ze Stanisławowa,
	Sommer Aron z Nowego Sącza,
	Sondij Franciszek ze Lwowa,
	Szurski Leon z Wilna,
	Zlatkes Teodor ze Lwowa.

G) *Inżyniera-chemika:*

- Ackerman Ign. Marceli ze Lwowa,
Arndt Benno Reinhold z Czy-
stego (Warszawa),
Bażyński Leopold Emil ze
Lwowa,
Bieszczanin Tadeusz ze Lwowa,
Celiński Tadeusz z Rudy woj.
Lubelskie,
Cieślicki Jan Stanisław z Pod-
górze woj. Krakowskie,
Dobrzański Władysław Jerzy
z Krakowa,
Frischling Edmund ze Lwowa,
Gawenda Franciszek z Issakowa
pow. Horodenka,
Górniak Jan Michał Zbigniew ze
Lwowa,
Haluza Zbigniew Jan z Krzyw-
czyc, pow. Lwów,
Hommé Józef Jan Wacek z Wa-
dowic,
Jamro Jan z Borysławia,
Jaroszewicz Walery z Równego,
Kachlik Kazimierz Antoni z Lu-
towisk, pow. Lesko,
Kamiński Stanisław Marjan
z Łodzi,
Kordzik Tadeusz Ernest z Cie-
szanowa,
Kuczyński Henryk Jan z Sejn
woj. Białostockie,
Kuszewski Józef z Lublina,
Küttner Artur z Nadwórnej,
Kwinta Władysław Wojciech
z Czechowic,
Laidler Konstanty z Czerniowiec,
Lasocki Stanisław Szcześny z Cie-
chanowa woj. Warszawskie,
Limanowski Mieczysław Józef
z Rohatyna,
Loria Jadwiga Róża z Krakowa,
Ławit Henoch z Łodzi,
Łysakowski Józef Karol z Mona-
sterzysk,
Machnicki Bogusław Wiktor Ka-
zimierz z Bochni,
Matkowski Stefan Roman Nazar
ze Stryja,
Matzke Wincenty Władysław ze
Lwowa,
Mazoński Tadeusz Henryk z Kra-
kowa,
Michalski Władysław z Jedlni
pow. Kozienice,
Mokrzycki Juljan ze Stryja,
Moskal Jan z Wolanki pow. Dro-
hobycz,
Piotrowski Jan Feliks Tadeusz
z Krakowa,
Rodewald Zdzisław z Łodzi,
Rokosowski Zbigniew z Orynina,
Sobieszczańska Jadwiga Marja
Aleksandra z Horodenki,
Stanisz Wojciech Zbigniew z Głó-
gowa pow. Rzeszów,
Stasyszyn Józef z Pauszówki
pow. Czortków,
Szeftel Aron Szmul z Ostroga,
woj. Wołyńskie,
Tokarski Zbigniew Michał z Ży-
daczowa,
Troszkiewicz Czesława Józefa
z Drohobycza,
Werbachowski Władysław z Wa-
sylówki, Podole Rosyjskie,
Wilczyńska Zofja Lidja z Stani-
sławowa,
Wiśniewski Juljan ze Lwowa,
Wolff Sven Bogdan z Neumün-
ster (Niemcy),
Woźniakiewicz Wincenty z So-
kolnik pow. Lwów,
Zapytowski Bronisław Adam ze
Lwowa.

Nostryfikację dyplomu zagranicznego uzyskał:

Kohn Jakób Dawid z Bolecho- Łoś-Tynowski Wiktor z Kazanki
wa, gub. Chersońska (Rosja).

H) Inżyniera - rolnika :

Adamczuk Andrzej z Niemiacza, Kumanowski Roman z Białozórki,
Borowiec Stanisław ze Lwowa, Lebkühler Adam Kazimierz ze
Czaykowski Władysław Franci- Stanisławowa,
szek z Tarnopola, Dunin - Łabędzki Maciej z Mołoda-
Dmyterko Filip z Winnik, dawy,
Fuglewicz Jan Henryk z Krakowa, Łapczuk Bazyli z Korczmina,
Gaśkiewicz Grzegorz z Onysz- Niezabitowska Jadwiga z Sam-
kowiec, bora,
Grońska Jadwiga z Drohobycza, Reklewski Jan Wiktor z Wronowa,
Honiek Jan Apolinary z Będzina, Roszkówna Marja z Horodenki,
Humecki Andrzej z Uścia Ruskie- Zadora-Rusocki Zyg. ze Lwowa,
go, Sosicki Leonard z Sadów,
Juhre Irena ze Lwowa, Stonawski Witold Paweł z To-
Kintzi Jan Juljusz z Zuszyc, maszkowic,
Kler Bolesław z Chorobrowa, Szopiński Tomasz z Łętkowic,
Korzeniowski Bohdan z Mokra- Wasilkiewicz Konstanty z Czer-
dek, niowiec (Rumunja).

I) Inżyniera - leśnika :

Ajdukiewicz Romuald z Nadwór- Littak Rudolf ze Stanisławowa,
nej, Piasecki Andrzej Aleksander
Aleksandrowicz Edward z Kozian, z Reklińca,
Borzowski Sylwerjusz Władysław Piekarski Mieczysław Piotr ze
z Iłacza, Lwowa,
Chadajewski Kazimierz z Woj- Piroski Jan z Łańcuta,
nowa, Reichert Edmund Gustaw ze
Czerpa Stefan Hieronim z Polanki, Stryja,
Duch Franciszek z Borszczowa, Sendal Stanisław z Dąbrowy
Duffek Adam ze Stryja, Górniczej,
Dujanowicz Tadeusz ze Stryja, Sikorski Zygmunt Kazim. z Kanny,
Karakiewicz Leopold z Kolbu- Skowroński Zygmunt Kazimierz
szowej, z Buska,
Klamut Wojciech ze Lwowa, Wiltosiński Franciszek z So-
Kłosiński Ludwik z Tarnowa, snowca,
Kopiński Edward z Homla, Wiszomirski Eugenjusz z Kopa-
Korol Nestor Włodzimierz z Bit- nek,
kowa, Wyszyński Włodzimierz z Pod-
Kotterman Franciszek z Bielska dębiec,
(Bielsko - Śląsk), Zdanowicz Leonard z Bastunów.

J) *Magistra*:

w grupie fizyki i chemji:

Wąsowiczówna Zofja ze Lwowa, Wróblewski Jan z Tarnowa.

Sprawozdanie Biblioteki za rok 1933.

Frekwencja w Bibliotece. Według uwzględnionych zapotrzebowań korzystało w r. 1933 w czytelni 35.574 osób z 55.463 tomów, a w wypożyczalni 14.528 osób z 15.722 tomów. Zgłoszeń nieuwzględnionych z powodu braku w danej chwili żądanego dzieła było 13.520.

Czytelnia była czynna w ciągu r. 1933 przez 2.186 godzin, a wypożyczalnia przez 1609 godzin.

Nowych dzieł przybyło 1036, w tem darów i egzemplarzy wymiennych 848, kupionych zaś 188.

Ilość dzieł księgozbioru z końcem roku 1933 wynosiła 32.907 dzieł, zaś tomów wraz z dubletami około 79.600.

Dary otrzymała Biblioteka w szczególności:

1. od osób prywatnych, wydawnictw, oraz różnych instytucyj krajowych i zagranicznych . . . . . 550 dzieł
(w tem po śp. inż. J. Forście 39, od Dr. T. Kudelki 91)

2. Prac autorów. . . . . 62 „
(w tem prac PP. Profesorów i Wykładających Politechniki Lwowskiej: Dr. W. Aulich 3, Dr. K. Bartla 1, Inż. E. Bratry 3, Dr. S. Bryła 12, Inż. E. Hauswolda 1, Inż. S. Hubickiego 2, Dr. K. Kuratowskiego 4, Dr. T. Malarskiego 5, Dr. M. Matakiewicza 5, Dr. F. Tomanka 4, Dr. K. Weigla 1).

3. Od PP. Profesorów Politechniki Lwowskiej 183 „
(w tem znaczniejszy dar od Dr. M. Matakiewicza 144 dzieł).

Wszystkim ofiarodawcom składa Politechnika na tem miejscu gorące podziękowanie.

W drodze wymiany dubletów z Biblioteką Akademii Górniczej w Krakowie uzyskano 53 dzieł.

Czasopism otrzymała Biblioteka ogółem 386, z czego:

polskich	w prenum.	31,	darów	98	
angielskich i amer.	„	„	41,	„	12
czeskich	„	„	6,	„	—

francuskich i belg. w prenum. 31, darów	12
japońskich (po ang.) „ „ — „	3
niemieckich (także	
austr. i szwajc.) „ „ 138, „	5
rumuńskich „ „ 1, „	3
włoskich „ „ 4, „	1

Dochody i wydatki:

Dotacyj rządowych otrzymała Biblioteka w r. 1933	zł. 2.576·00
Pozostałość z r. 1932	„ 3.722·97
Wpływ z opłat studenckich	„ 29.322·25
Razem	zł. 35.621·22

Wydano na:

kupno nowych książek	zł. 5.355·14
prenumeratę czasopism	„ 17.781·65
uzupełnienie dawnych braków „	485·50
oprawę książek i czasopism	„ 2.390·94
urządzenia	„ 4.143·00
aparaty (odkurzacz „Elektro- lux“)	„ 572·00
wydawnictwa własne (katalog t. V.)	„ 2.520·00
wydatki administr. (przybory do pisania, druki, telefon, porto)	„ 964·09
utrzymanie porządku.	„ 64·80
Razem	zł. 34.227·12

Dary i subwencje pozabudżetowe.

Poza kredytami budżetowymi otrzymała Uczelnia w roku sprawozdawczym następujące subwencje:

od Ministerstwa Spraw Wojskowych 39.000 zł. na Kurs foto-optyczny dla oficerów lotnictwa.

od Ministerstwa Przemysłu i Handlu 9.000 zł. dla Instytutu Technologii nafty.

Instytut Technologii Przemysłu Solnego otrzymał od „Tespy“ S-ki Akcyjnej dla eksploatacji soli potasowych 4.050 zł.

Instytut Technologii Chemicznej I. i Elektrochemji otrzymał od Dyrekcji Kol. Państw. we Lwowie 1.000 zł.

Instytut Tech. Przem. Rolnego w Dublinach otrzymał od Państwowego Monopolu Spirytusowego 9.985 zł.

Subwencja miesięczna LOPP. na Studium lotnicze wynosiła w roku sprawozdawczym ok. 2.040 zł.

Subwencja miesięczna LOPP. na Instytut techniki szybownictwa wynosiła w roku sprawozdawczym ok. 1.600 zł.

Ministerstwo komunikacji na laboratorium aerodynamiczne udzieliło w roku sprawozdawczym subwencji 10.000 zł.

Wojewódzki Urząd we Lwowie, wypłacił Instytutowi Technologji Rolniczej Politechniki Lwowskiej, z Wojewódzkiego Funduszu Bezrobocia kwotę 1.800 zł. na opłacenie robocizny bezrobotnych, zajętych przy remoncie dachu nad Gorzelnią Doświadczalną w Dublanach.

Z darów w roku sprawozdawczym notujemy następujące:

Katedra Architektury Historycznej otrzymała:

od rodziny śp. Prof. Tad. Obmińskiego zdjęcia pomiarowe zabytkowych konstrukcyj dachowych z Pomorza i Lubelszczyzny oraz kilka książek;

od Prof. Jana Sas-Zubrzyckiego „Cieślictwo Polskie“;

od Dr. Tad. Mańkowskiego: „Lwowskie kościoły barokowe“ i przeźrocza katedry ormiańskiej we Lwowie;

od Dr. Zyg. Morwity „Przewodnik po Krzemieńcu i okolicy“;

od Dr. A. Szyszko-Bohusza „Wawel średniowieczny“;

od Dr. A. Kutrzebianki: „Budownictwo ludowe w Zawoi“.

Laboratorium Maszynowe otrzymało w darze od firmy Georg Kent Ltd. London — Luton, typu KM z kryzą typu S N° 715. Jest to miernik gazu znacznej wartości, rejestrujący przepływ na kołowym dżagramie wraz z licznikiem całkującym.

Katedra Budownictwa Wodnego otrzymała:

od Inż. Karola Brodowskiego: Plany wykonawcze zakładu wodnego w Ryburg - Schwoerstadt na Renie, oraz zbiór fotografii z budowy.

od P. Z. Teodorowiczowej: Komplet prac prof. Oppokowa ze zbiorów ojca śp. Inż. Andrzeja Kornelli.

Laboratorium Radjotechniczne otrzymało:

1. Od Państwowych Zakładów Tele- i Radjotechnicznych w Warszawie odbiornik dwulampowy sieciowy Binofon.

2. Od Kierownictwa Zaopatrzenia Wojsk Łączności dwa akumulatory żelazo-niklowe.

3. Od P. Stanisława Kozłowskiego pięciolampową neutrodyne.

4. Od firmy Philips czasopismo Philips Transmitting News.

Laboratorium Elektrotechniczne otrzymało:

1. Od firmy „Eka“ Lwów, 1 akumulator typu kolejowego.

2. Od firmy „Tudor“ Warszawa, 1 akumulator typu kolejowego.

3. Od firmy „Krakowska Fabryka Akumulatorów“ 4 akumulatory typu samochodowego.

4. Od firmy „Małopolska“ około 300 litrów specjalnie rafinowanej nafty.

5. Od Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych „Polmin“ około 300 litrów czystej nafty.

6. Od firmy Siemens & Halske w Berlinie, jeden nowoczesny przyrząd do regulowania temperatury.

7. Od Śląskich Zakładów Elektrycznych 51 różnych liczników transformatorów mierniczych i innych przyrządów starszych typów.

8. Od firmy Huta Batory 50 kg specjalnej blachy żelaznej.

Obserwatorium Astronomiczno - Meteorologiczne i połączona z niem *Stacja Sejsmograficzna* otrzymały, jak corocznie, w darze od różnych instytucyj naukowych, zwłaszcza astronomicznych, meteorologicznych, geodezyjnych i sejsmologicznych, kilkadziesiąt tomów nowych ich publikacyj.

Docentura Pszczelnictwa otrzymała od P. Dr. Szymańskiego w Przemyślu jako dar dzieło: J. Lubieniecki. Dokładna praktyczna nauka dla pasieczników.

Zakład Technologji Chemicznej Przemysłu Rolniczego otrzymał od Inż. Dr. Zygmunta Przyrembla, redaktora „Gazety Cukrowniczej“ w Warszawie następujące dwa dzieła: „Warszawskie konkursy nasienne“ i Dr. J. Frejlich: „Koncentracja w przemyśle cukrowniczym wszechświatowym“. Nadto otrzymał Zakład od Miejskich Zakładów Elektrycznych we Lwowie 15·5 m podwójnego przewodu elektrycznego.

Katedra Nauk Prawniczych na Wydziale Inżynierji Lądowej i Wodnej otrzymywała (jak w latach poprzednich) bezpłatnie od Ligi Narodów wydawnictwo „Résumé Mensual des Travaux de la Société des Nations“, dzięki zarządzeniu Sekretarza Ligi Narodów P. Stanisława Neymana.

Książdz Biskup Sufragan Lwowski Dr. Eugenjusz Baziak złożył 1000 złotych dla niezamożnych studentów Politechniki Lwowskiej od Ofiarodawcy, który nie życzy sobie wymienienia nazwiska.

Spółdzielnia Leśników we Lwowie ofiarowała 100 zł. dla niezamożnych studentów Politechniki Lwowskiej.

Wszystkim Ofiarodawcom składa Politechnika Lwowska na tem miejscu gorące podziękowanie.

Stypendja i zasiłki.

W roku sprawozdawczym z funduszu Ministerstwa Komunikacji pobrał zasiłek Dr. Zygmunt Fuchs, kierownik Laboratorium aerodynamicznego na wyjazd do Anglii, w celu wzięcia

udziału w Międzynarodowym Kongresie Mechaniki Technicznej, oraz w celu studjów nad pracami w laboratorjach aerodynamicznych i lotniczych angielskich.

Młodzieży rozdano następujące stypendja i zasiłki:

15 pełnych stypendjów po 120.— zł. miesięcznie, płatnych przez 10 miesięcy, 99 stypendjów w wysokości 50% pełnych stypendjów, oraz 11,5 pełnych stypendjów na pożyczki, utworzonych przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,

1 stypendjum im. Ministra Moraczewskiego, 747.— zł.,

4 stypendja po 150 zł. mies., płatnych przez 9 miesięcy, oraz 1 stypendjum po 150.— zł. miesięcznie, płatnych przez 5 miesięcy, utworzonych przez Ministerstwo Komunikacji,

4 stypendja po 125.— zł. mies., płatnych przez 9 miesięcy, utworzone przez Ministerstwo Robót Publicznych,

7 stypendjów w wysokości X gr. upos. pracowników państw., utworzonych przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów,

1 stypendjum w kwocie 900.— zł., płatne w ratach miesięcznych po 100.— zł., utworzone przez Muzeum Przemysłu i Rolnictwa,

7 stypendjów po 800.— zł. rocznie, utworzonych przez Starostwo Krajowe w Poznaniu,

1 stypendjum po 60.— zł. miesięcznie, płatne przez 9 miesięcy, utworzone przez Starostwo Krajowe Pomorskie w Toruniu,

3 stypendja po 600.— zł. rocznie, płatne w 2 ratach, utworzone z fund. im. Karola Miarki i Piotra Stalmacha przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach,

3 stypendja po 50.— zł. miesięcznie płatne przez 10 miesięcy, utworzone przez Państwowe Wytwornie Uzbrojenia w Warszawie,

1 stypendjum po 75.— zł. miesięcznie, płatne przez 10 miesięcy, utworzone przez Magistrat miasta Przemyśla,

1 stypendjum po 218.— zł. miesięcznie, płatne przez 10 miesięcy, utworzone przez Chemiczny Instytut badawczy im. Prezydenta Rzp. P. Ignacego Mościckiego w Warszawie,

2 stypendja: jedno w kwocie 137·47 zł., drugie 100.— zł. rocznie, utworzone przez Pracowników Dyrekcji Kolei Państwowych we Lwowie, z fund. im. inż. Ludwika Mayera,

1 stypendjum w kwocie 750 zł. rocznie, z fund. im. ś. p. Józefa Tomickiego,

4 stypendja Polsk. Tow. Politechnicznego we Lwowie po 50.— zł. miesięcznie z fund. im. Inż. Stanisława Rybickiego, płatne przez 10 miesięcy,

1 stypendjum z fund. im. Dr. Emila Parnasa 300 \$ rocznie,
1 stypendjum po 100— zł. miesięcznie, płatne przez 9
miesiące, utworzone przez Polski Związek Przedsięb. Elektr.,

1 stypendjum im. ś. p. Lubińskiego i ś. p. Łebkowskiego
po 100— zł. płatne przez 6 miesięcy,

1 stypendjum im. Żwirki i Wigury zł. 700—,

1 stypendjum im. błp. Inż. J. Sare'go w kwocie zł. 500—,
około 250 pożyczek rektorskich z funduszu dysp. na sumę
około 6.000 złotych,

24 miejsc stypendyjnych w II Domu Techników we Lwowie,
z fund. im. „Obrony Lwowa“, nadanych przez Senat Politechniki
Lwowskiej,

2 miejsca stypendyjne w Domu Studentek Wyższych
Uczelni we Lwowie, nadane przez Senat Politechniki Lwowskiej,

9 zasiłków jednorazowych, płatnych z fundacji im. Świą-
toniowskiego, na sumę 1.500 zł.

50 stypendjów fundacyjnych Tymczasowego Wydziału Sa-
morządowego w likwidacji we Lwowie, a mianowicie:

20 stypendjów z fundacji im. Samuela Głowińskiego po
200— zł.,

7 stypendjów z fundacji im. Antoniego Dydyńskiego po
400— zł.,

2 stypendja z fundacji im. Józefa Soleskiego po 350— zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Leona Jana Kantego Kuczyń-
skiego w kwocie 500— zł.,

2 stypendja z fundacji im. Stanisława Strzałkowskiego po
400— zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Drelichowskiego w kwocie
220— zł.,

2 stypendja z fundacji im. Niezabitowskiej z Borkowskich
w kwocie 400— zł.

1 stypendjum z fundacji im. Kapellnera w kwocie 280— zł.,

2 stypendja po 500 zł., z fundacji im. Januszewskich,

1 stypendjum z fundacji im. Zubrzyckich i Trembeckich
w kwocie 120 zł.,

2 stypendja z fundacji im. Żurakowskiego po 400 zł.

1 stypendjum z fundacji im. Barczewskiego w kwocie
120 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Brzozowskiego w kwocie
130 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Jurgasowej w kwocie 200 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Konopków w kwocie 230 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Kruszewskiej w kw. 150 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Krzeczunowicza w kwocie
300 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Pinelesa w kwocie 120 zł.,

1 stypendjum z fundacji im. Zawadzkiego w kw. 200 zł.,
1 stypendjum z fundacji im. Siemianowskich w kwocie
300 zł.

Jednorazowych zasiłków z fundacji Dr. Jana Towarnickiego
otrzymało 25 studentów po 30—80 zł., w łącznej kw. 1.270 zł.

Łączna suma stypendjów w roku nauk. 1933/34 wynosiła
155.914 zł. i 300 dolarów.

Wszystkim Fundatorom i Ofiarodawcom składa Politechnika
Lwowska na tem miejscu gorące podziękowanie.

Wycieczki naukowe i praktyki wakacyjne.

W roku sprawozdawczym odbyła się wycieczka naukowa
zagraniczna zorganizowana przez Koło Chemików Stud. P. Lw.
do Crisciatic (Rumunja), do cukrowni oraz 24-dniowa wycieczka
do Z. S. S. R., zorganizowana przez Koło Mechaników P. Lw.
w czasie od 22. października do 14. listopada 1933 roku, przy
udziale 16 uczestników pod przewodnictwem Prof. Dr.
Wilhelma Borowicza. Trasa wycieczki była następująca: Lwów,
Kijów, Charków, Dnieprostrój, Charków, Rostow, Groźny, Baku,
Tyflis, Batum, Jałta, Odessa, Lwów. Głównym celem wycieczki
było poznanie ośrodków sowieckiego przemysłu naftowego
(Groźny i Baku).

Staraniem Związku Stud. Inżynierji Polif. Lw. odbyła się
wycieczka morska do Sztokholmu, Tallina, Helsingforsu oraz
Kopenhagi.

Poza tem odbył się cały szereg wycieczek w kraju,
a w szczególności:

Katedra Architektury historycznej urządziła w czasie od
20.—30. czerwca 1933 r. wycieczkę badawczą na Huculszczyznę
dla inwentaryzacji wsi: Rafajłowa, Zielona i Zielenica. Prócz tego
cztery mniejsze wycieczki w okolice Lwowa.

Doroczna wycieczka Wydziału Architektonicznego pod prze-
wodnictwem zast. Prof. Dr. M. Osińskiego odbyła się w cza-
sie od dnia 21. czerwca do 2. lipca 1933 na Kujawy i w Po-
znańskie dla poznania zabytków budownictwa średniowiecznego.

Staraniem Wydziału Chemicznego odbyła się wycieczka
naukowa w czasie od 25 czerwca do 10 lipca 1934.

Zwiedzono ważniejsze zakłady chemiczne zachodniej Mało-
polski, Górnego Śląska, województwa Łódzkiego i Pomorskiego.
Wzięło w niej udział 15 studentów i 2 asystentów.

Katedra Użytkowania Lasu i Mech. Technologji Drzewa
urządziła wycieczki naukowe studentów III-go i IV-go roku od-
działu lasowego do następujących zakładów przemysłu drze-
wnego:

1. Tartak i parkieciarnia Liceum krzemienieckiego we Lwowie.
2. Tartak i parzelnia „Alfa“ we Lwowie.

3. Zakłady Przemysłu Drzewnego f-my J. Ph. Glesinger w Broszniowie (obok Stryja).

4. Fabryka dykt i płyt klejonych „Oikos“ w Rzęśnie Polskiej.

5. Polskie Zakłady Impregnacyjne w Zadwórzcu.

Zakład Hodowli Lasu urządził w październiku 1933 r. wycieczkę naukową do lasów Ordynacji Łańcuckiej w celu zwiedzenia naturalnych obsiewów jodłowych i sosnowych.

Staraniem II. Katedry Budownictwa wodnego odbyła się wycieczka meljoracyjna jednodniowa. Zwiedzono meljoracyjną stację doświadczalną we Fredrowie, oraz roboty drenarskie. Wycieczka odbyła się przy udziale 56 studentów w dniu 26 kwietnia 1934 r., pod osobistym kierownictwem Prof. Dr. Łopuszańskiego, przy udziale st. asyst. Dr. Roniewicza, Dr. Paciorkowskiego i Inż. Walawendra.

Ponadto odbył się cały szereg wycieczek naukowych, organizowanych przez poszczególne Wydziały P. L. oraz Stowarzyszenia Akademickie.

Związek Awiatyczny pod kierownictwem Prof. Inż. S. Łukasiewicza urządził wycieczkę do Warszawy i Lublina w celu zwiedzenia wytwórni samolotów i silników lotniczych, oraz wytwórni związanych z techniką lotniczą, a także w celu zwiedzenia laboratorjów lotniczych badawczych. Na wycieczkę tę Ministerstwo Komunikacji udzieliło subwencji w kwocie zł. 500.

Na subwencje dla młodzieży na koszty wycieczek naukowych przeznaczył Senat Uczelni kwotę 2.000 zł. z fundacji im. St. Świątoniowskiego, pozostającej pod zarządem Politechniki Lwowskiej. Wszystkim Władzom, Instytucjom i Osobom, które udzieliły wycieczkom swej pomocy, Politechnika Lwowska składa na tem miejscu gorące podziękowanie.

W roku sprawozdawczym przydzieliło Ministerstwo W. R. i O. P. dla studentów Politechniki Lwowskiej 195 płatnych praktyk wakacyjnych i 40 zastępstw.

Poza praktykami, przydzielonemi wprost przez Ministerstwo, podjęły poszczególne Stowarzyszenia Akademickie jak corocznie starania o przydział praktyk, ze względu jednak na obecny kryzys, liczba uzyskanych w ten sposób praktyk była znikoma.

Różne wydarzenia.

Z różnych wydarzeń w roku sprawozdawczym notujemy następujące:

Prof. Inż. Aleksander Kozikowski pełnił funkcję prezesa Kuratorjum Zakładów Naukowo-rolniczych im. Z. i W. Suszyckich w Boguchwale oraz sprawował nadzór fachowy nad lasami Towarzystwa Naukowego we Lwowie.

St. asystent Dr. Roman Kuntze został mianowany przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego członkiem Komisji oceny podręczników dla gimnazjów z zakresu przyrodoznawstwa.

Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel we wrześniu 1933 r. brał udział jako przewodniczący Polskiej Delegacji w Międzynarodowym Kongresie Unji Geodezyjno-Geofizycznej w Lizbonie.

W czasie obrad Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel został wybrany sekretarzem Komisji pomiaru łuku południka, oraz członkiem międzynarodowego Komitetu wykonawczego Unji Geodezyjnej.

W czasie od 20 maja do 5 czerwca 1934 r. urządził Związek Stud. Architektury P. L. wystawę prac pozaszkolnych swych członków w zakresie malarstwa, projektów architektonicznych, grafiki, fotografii i fotografiki, zdjęć architektonicznych oraz karykatur, w salach Muzeum Przemysłu Artystycznego. Prace wystawiło 35 członków, zaś wystawę zwiedziło 400 osób.

W dniach od 26 listopada do 3 grudnia 1933 r. odbyła się w Auli P. L. wystawa prac z zakresu fotografiki, urządzona staraniem Koła Fotografów Amatorów przy Twie Bratniej Pomocy Stud. P. L.

Prof. Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski odbył podróż naukową do Anglii, Francji i Niemiec w przedmiocie ustalenia polskich wzorców jednostek elektrycznych.

Prof. Dr. Inż. Waclaw Leśniański i Dr. Inż. Włodzimierz Krukowski brali udział jako delegaci Politechniki Lw. i członkowie Komitetu Wykonawczego w Komitecie ku uczczeniu 30-lecia pracy naukowej Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego.

We wrześniu 1933 r. powołany został Prof. Dr. Leopold Caro przez ks. kardynała Prymasa Polski Dr. A. Hlonda na członka Rady Społecznej przy Prymasie Polski, a przez Radę wybrany jej wiceprzewodniczącym.

Inż. Kazimierz Bartoszewicz, konstruktor Politechniki Lw., otrzymał jednoroczny bezpłatny urlop, celem objęcia obowiązków zastępcy profesora budownictwa ogólnego na Wydz. Architektonicznym Politechniki Lw.

W dniach od 13—29 listopada 1933 r. odbyła się w auli Politechniki Lw. wystawa prac studentów Wydziału Mechanicznego Politechniki Lw.

Dr. Inż. Włodzimierz Trzebiatowski, st. asyst. Politechniki Lw., otrzymał jednoroczny bezpłatny urlop, celem objęcia obowiązków zastępcy profesora chemji fizycznej na Wydziale Chemicznym Politechniki Lw.

W dniach od 20—25 listopada 1933 r. odbyła się w auli Politechniki Lw. wystawa prac studentów Wydziału Inżynierji Politechniki Lw.

Dr. Inż. Donat Längauer, otrzymał jednoroczny bezpłatny urlop, celem objęcia obowiązków wykładowcy na Wydziale Chemicznym Politechniki Lw.

Inż. Edward Chechliński, otrzymał 3-miesięczny bezpłatny urlop dla celów naukowych.

W roku sprawozdawczym odznaczeni zostali:

Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, za gorliwą i bezinteresowną współpracę z Wojskowym Instytutem Geograficznym.

Konstruktor Dr. Inż. Alfons Chmielowiec, Złotym Krzyżem Zasługi.

Starszy asystent Inż. Adam Wiciński, Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Pomocnik kancelaryjny Leopold Sopotnicki, Srebrnym Krzyżem Zasługi, oraz niżsi funkcjonarjusze Politechniki Lw.: Jan Koltun, Andrzej Kaszuba, Leopold Rothmajer i Józef Nitka Brązowym Krzyżem Zasługi.

Stowarzyszenia.

W roku sprawozdawczym czynne były na terenie Uczelni następujące stowarzyszenia:

pracowników Uczelni:

1. „Spółdzielcze Stowarzyszenie Mieszkaniowe Profesorów Politechniki Lwowskiej“, (zarejestrowana spółdzielnia z ogr. odp., założona w r. 1923, posiada dotychczas 3 domy mieszkalne: przy ul. Gipsowej L. 32, przy ul. Nabelaka L. 55 i przy ul. Szaszkiewicza L. 3, (adres: ul. Sapiehy L. 12),

2. „Koło Pań-Żon Profesorów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie kulturalno-filantropijne, założone w r. 1927, udziela pomocy materialnej młodzieży i utrzymuje bibliotekę beletrystyczną dla niższych funkcjonarjuszów Uczelni), (adres: j. w.),

3. „Stowarzyszenie Asystentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowo-samopomocowe, posiada Komisję pożyczkową, czytelnię czasopism naukowych i rozpisuje corocznie konkurs na prace naukowe), (adres: ul. Sapiehy L. 55, Kurator: Prof. Dr. Inż. Maksymiljan Matakiewicz),

4. „Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Pracowników Administracyjnych Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie samopomocowe, założone w r. 1926, utrzymuje kasę pożyczkową, zapomogową i pogrzebową), (adres: ul. Sapiehy L. 12),

młodzieży Uczelni:

1. „Spółdzielnia Studentów Politechniki we Lwowie“, (zarejestrowana spółdzielnia handlowa z ogr. odp., założona w r. 1918, utrzymuje 2 sklepy w Głównym Gmachu Uczelni i 1 sklep w II. Domu Techników z przyborami szkolnymi, odzieżą, obuwiem i wszelkimi artykułami codziennej potrzeby), (adres: j. w., Delegat Senatu: Prof. Dr. Leopold Caro),

stowarzyszenia akademickie:

1. „Towarzystwo Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie samopomocowe, założone w r. 1861, posiada i utrzymuje dwa Domy Techników (I-y przy ul. Issakowicza L. 18 i III-gi przy ul. Abrahamowiczów L. 14) Kuchnię, Bufety, Komisję pożyczkową i zapomogową, pośrednictwa pracy i wspólnie z Kołami Naukowymi Komisję wydawniczą), (adres: ul. Sapiehy L. 12, telefon: 30—80, Kurator: Prof. Dr. Antoni Wereszczyński).

2. „Związek Studentów Inżynierji Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe), (adres: j. w., Kurator: Prof. Dr. Inż. Jan Łopuszański).

3. „Związek Studentów Inżynierji Mierniczej Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1928), (adres: j. w., Kurator: Prof. Inż. Władysław Wojtan).

4. „Związek Studentów Architektury Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1902), (adres: j. w., Kurator: Prof. Inż. Witold Minkiewicz).

5. „Koło Mechaników-Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1902), (adres: j. w., Kurator: Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz).

6. „Koło Górniczo-Naftowe Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1904), (adres: j. w., Kurator: Prof. Inż. Julian Fabiański).

7. „Związek Awiatyczny Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1909), (adres: j. w., Kurator: Prof. Inż. Stanisław Łukasiewicz).

8. „Koło Chemików-Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1896), (adres: j. w., Kurator: Prof. Dr. Inż. Tadeusz Kuczyński).

9. „Związek Studentów Inżynierji Lasowej Politechniki Lwowskiej“ (stowarzyszenie naukowe, założone w r. 1919), (adres ul. św. Marka L. 1, Kurator: Prof. Inż. Stanisław Hübcki).

10. „Koło Dublańczyków-Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowo-samopomocowe, założone w r.

1865), (adres: Dublany k. Lwowa, telefon: 2-81, Kurator: Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz).

11. „Lwowski Chór Technicki“, (towarzystwo Kultur-towarz., założone w r. 1904), (adres: ul. Sapiehy L. 12, Kurator: Prof. Dr. Inż. Kasper Weigel).

12. „Wzajemna Pomoc Studentów - Żydów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowo-samopomocowe, założone w r. 1908), (adres: ul. św. Teresy L. 26 a, Kurator: Prof. Dr. Inż. Stanisław Fryze).

13. „Koło Lubliniaków im. H. Łopacińskiego we Lwowie“, stowarzyszenie ideowo-samopomocowe, założone w r. 1913), (adres: ul. Sapiehy L. 12, Kurator: Prof. Inż. Władysław Sądowski).

14. Stowarzyszenie Katolickich Studentów Politechniki Lwowskiej „Odrodzenie“, (stowarzyszenie ideowo-wychowawcze, założone w r. 1933), (adres: ul. Piekarska L. 28, Kurator: Prof. Inż. Kazimierz Zipsler).

15. „Sodalicja Marjańska Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie ideowo-wychowawcze, założone w r. 1933), (adres: ul. Halicka L. 5 I. p., Kurator: Prof. Inż. Wilhelm Mozer).

16. „Koło Studentów Politechniki Lwowskiej z Kresów Zachodnich“, (stowarzyszenie ideowo-wychowawcze i kulturalno-towarzyskie, założone w r. 1933), (adres: II Dom Techników, Kurator: Prof. Dr. Inż. Kazimierz Idaszewski).

17. „Związek Polaków Studentów Politechniki Lwowskiej z Kresów Wschodnich im. A. Mickiewicza“, (stowarzyszenie ideowo-wychowawcze, kulturalno-towarzyskie i samopomocowe, założone w r. 1933), (adres: ul. Czereśniowa L. 1, Kurator: Prof. Dr. Czesław Reczyński).

18. „Związek Studentów Rosjan Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie naukowe i kulturalno-towarzyskie, założone w r. 1933), adres: ul. Rutowskiego L. 22, Kurator: Prof. Dr. Dezydery Szymkiewicz).

19. „Koło Wilnian Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie ideowo-wychowawcze i samopomocowe, założone w r. 1933), (adres: II Dom Techników, Kurator: Prof. Dr. Inż. Wilhelm Borowicz).

20. „Koło Łodzian Studentów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie kulturalno-towarzyskie i samopomocowe, założone w r. 1934), adres: II Dom Techników, Kurator: Prof. Dr. Stanisław Pilałt).

21. „Koło Studentów Żydów Politechniki Lwowskiej“, (stowarzyszenie ideowo-wychowawcze, kulturalno-towarzyskie i sportowe, założone w r. 1933), (adres: ul. Krasińskich L. 8, Kurator: Prof. Dr. Inż. Adam Kuryłło).

22. Stowarzyszenie Ukraińskich Studentów Politechniki Lwowskiej „Osnowa“, (stowarzyszenie naukowo-samopomocowe, założone w r. 1927), (adres: ul. Supińskiego L. 21, Kurator: Prof. Dr. Leopold Caro).

Wykaz statystyczny

młodzieży Politechniki Lwowskiej, zapisanej w r. ak. 1933/34.

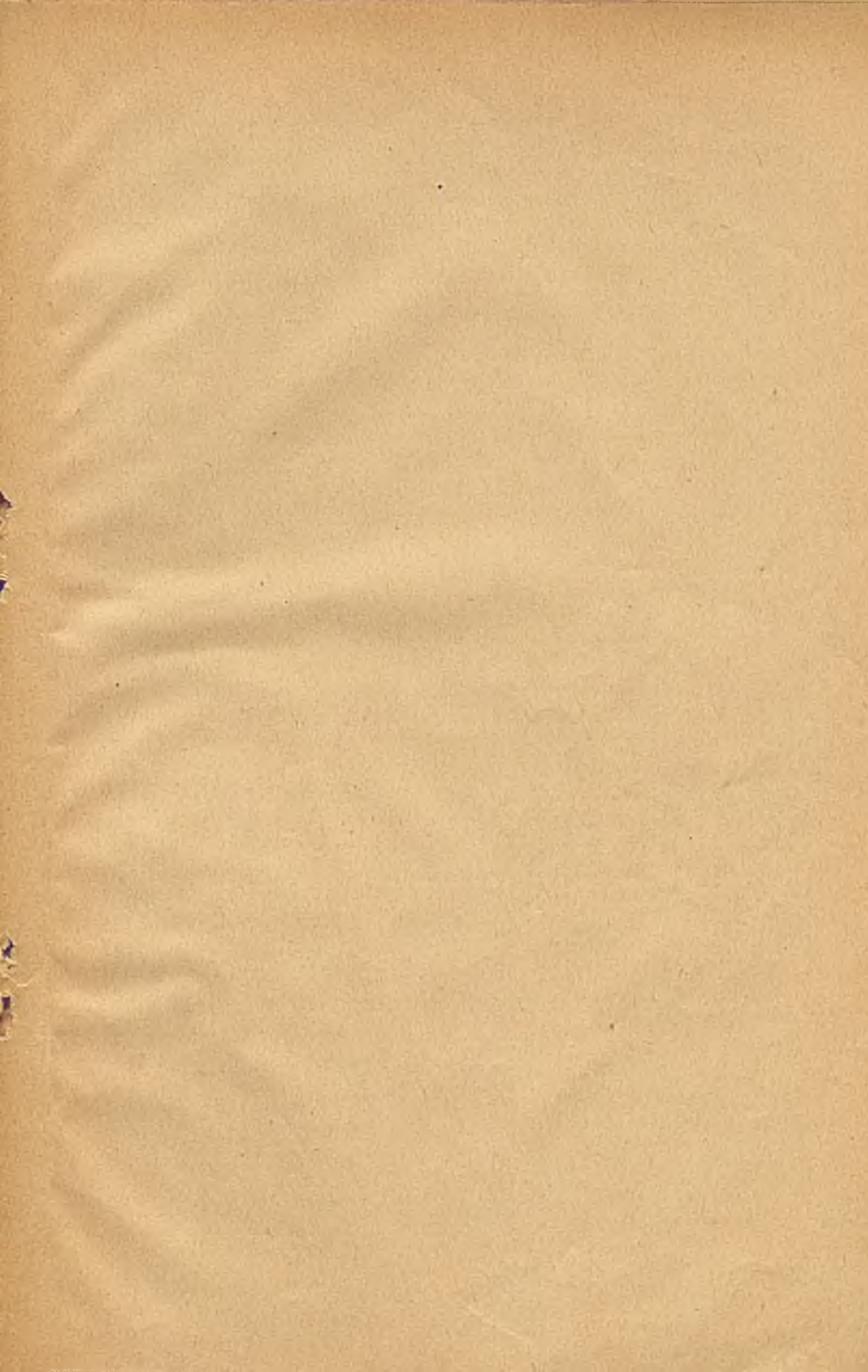
Wydział	Półrocze zimowe:					Półrocze letnie:				
	Ogółem	Studentów		Wolnych słuch.		Ogółem	Studentów		Wolnych słuch.	
		M. ¹⁾	K. ²⁾	M.	K.		M.	K.	M.	K.
Inżynierji łąd. i wodn.	822	808	14	—	—	703	688	15	—	—
Architektoniczny . . .	304	268	36	—	—	291	261	30	—	—
Mechaniczny	864	858	6	—	—	906	901	5	—	—
Chemiczny	366	319	44	3	—	347	307	38	2	—
Rolniczo - lasowy . . .	420	393	25	—	2	413	386	25	—	2
Razem	2.776	2.646	125	3	2	2.660	2.543	113	2	2

¹⁾ M. -- mężczyzn, ²⁾ K. -- kobiet.

Wykaz statystyczny

młodzieży Politechniki Lwowskiej, zapisanej w półroczu letniem r. ak. 1933/34,
według religii:

Wydział:	Ogółem	Rzym.-kat.	Grecko-kat.	Ormian.-kat.	Evangel.	Pravosl.	Mojzeszowe	Mahomet.	Bezwyznaniowi
Inżynierji lądowej i wodnej	703	413	82	—	10	28	170	—	—
Architektoniczny	291	203	19	—	3	3	63	—	—
Mechaniczny	906	707	49	1	21	15	113	—	—
Chemiczny	347	274	22	1	7	5	37	—	1
Rolniczo - lasowy	413	298	74	1	16	17	7	—	—
Razem	2.660	1.895	246	3	57	68	390	—	1

POLITECHNIKA LWOWSKA

WSKAZÓWKI

dla zapisujących się na Politechnikę Lwowską
w roku akad. 1934/35*)

Wskazówki ogólne.

W Politechnice Lwowskiej istnieje pięć Wydziałów, a mianowicie:

1. Wydział Inżynierji lądowej i wodnej z trzema Oddziałami: lądowym, wodnym i mierniczym.
2. Wydział Architektoniczny.
3. Wydział Mechaniczny z trzema Oddziałami: maszynowym, elektrotechnicznym i naftowym. Oddział maszynowy rozgałęzia się na następujące Grupy: konstrukcyjną, kolejową, technologiczną i ruchową. Na Grupie konstrukcyjnej istnieje Sekcja lotnicza.
4. Wydział Chemiczny.
5. Wydział Rolniczo-lasowy z dwoma Oddziałami: rolniczym i lasowym. Oddział rolniczy rozgałęzia się na następujące Grupy: ekonomiczno-rolniczą, rolniczą i hodowlaną.

Studjować można w charakterze studenta lub słuchacza wolnego.

Warunkiem dopuszczenia do studjów w charakterze studenta jest wykazanie się świadectwem dojrzałości ogólnie kształcącej szkoły średniej państwowej lub prywatnej, posiadającej prawo publiczności oraz złożenie z wynikiem dodatnim egzaminu kwalifikacyjnego. Do studjów w charakterze słuchacza wolnego, mogą być dopuszczone osoby nie posiadające warunków do studjowania w charakterze studenta, o ile złożą z wynikiem dodatnim egzamin kwalifikacyjny. Wolni słuchacze nie posiadają prawa składania egzaminów.

Studja na Oddziale lądowym i wodnym Wydziału Inżynierji oraz na Wydziale Architektonicznym trwają cztery i pół roku; na wszystkich innych Wydziałach, Oddziałach, Grupach i Sekcjach okres studjów jest czteroletni.

*) Do nabycia u portjera Gmachu Głównego P. L.

Rok akademicki dzieli się na dwa półrocza: zimowe i letnie. Wykłady, rysunki i ćwiczenia w półroczu zimowym zaczynają się dnia 8 października i trwają do dnia 31 stycznia; wykłady, rysunki i ćwiczenia w półroczu letnim zaczynają się dnia 11 lutego i kończą się dnia 10 czerwca. Okres od 1 lutego do 10 lutego i od 11 czerwca do 20 czerwca przeznaczony jest na egzaminy, okres zaś od 24 września do 6 października na wpisy. We wrześniu odbywają się nadto egzaminy kursowe i kwalifikacyjne.

Po upływie pierwszych dwóch lat studjów, a więc po upływie czwartego półrocza, studjujący składają egzamin ogólny, a po odrobieniu całego programu nauk egzamin dyplomowy. Wszystkie przedmioty egzaminu ogólnego można zdawać pojedynczemi egzaminami kursowemi; takie egzaminy z poszczególnych, wysłuchanych przedmiotów studjów, składa się także w ciągu całego okresu studjów, w zależności od rygorów, obowiązujących przy przejściu na wyższe lata studjów, a podanych w programach poszczególnych Wydziałów. Na podstawie egzaminu dyplomowego otrzymuje się na wszystkich Wydziałach niższy naukowy stopień akademicki inżyniera: -dróg i mostów na Oddziale lądowym, -hydrotechnika na Oddziale wodnym, -mierniczego na Oddziale mierniczym, Wydziału Inżynierji, -architekta na Wydziale Architektonicznym, -mechanika na Oddziałach maszynowym i naftowym, -elektryka na Oddziale elektrotechnicznym, Wydziału Mechanicznego, -chemika na Wydziale Chemicznym, -rolnika na Oddziale rolniczym i -leśnika na Oddziale lasowym Wydziału Rolniczo-Lasowego. Wyższy naukowy stopień akademicki doktora nauk technicznych można uzyskać na wszystkich Wydziałach na podstawie stopnia niższego, przedłożonej pracy naukowej i egzaminu doktorskiego. Na każdym Wydziale można nostryfikować techniczny dyplom akademicki z odpowiedniej dziedziny nauk, uzyskany zagranicą.

Zgłoszenia na pierwszy rok studjów¹⁾.

Kandydaci na I-szy rok studjów w r. ak. 1934/35 winni przedłożyć osobiście nieostemplowane podania o przyjęcie właściwym Dziekanom w dniach:

- a) na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej: 19 i 20 września 1934 r.;
- b) na Wydziale Architektonicznym: 21 i 22 września 1934 r.;
- c) na Wydziale Mechanicznym: 21 i 22 września 1934 r.;
- d) na Wydziale Chemicznym: 22 i 24 września 1934 r.;

Po tych terminach żadne zgłoszenia nie zostaną uwzględnione.

---

¹⁾ Uwaga: Zgłoszenia na I rok studjów na obu Oddziałach Wydziału Rolniczo-lasowego są wstrzymane, aż do dalszego zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

Do podania, adresowanego do Dziekana odnośnego Wydziału, należy dołączyć: *a)* curriculum vitae (starannie i czytelnie oraz własnoręcznie napisane i podpisane), *b)* metrykę urodzenia w oryginale, *c)* świadectwo dojrzałości ogólnie kształcącej szkoły średniej państwowej lub prywatnej, posiadającej prawo publiczności, w oryginale, *d)* jedną niepodklejoną fotografię, podpisaną własnoręcznie i czytelnie imieniem i nazwiskiem na frontowej stronie, *e)* czek na opłaconą takse za egzamin kwalifikacyjny, opłatę manipulacyjną i badanie lekarskie, *f)* dokumenty, odnoszące się do służby wojskowej w oryginałach oraz *g)* świadectwo moralności, jeżeli od wydania świadectwa dojrzałości lub opuszczenia innej wyższej uczelni upłynął rok lub dłuższy okres czasu, *h)* świadectwo odejścia, jeżeli kandydat przychodzi z innej wyższej uczelni, ewentualnie indeks, jeżeli kandydat przenosi się z jednego Wydziału Politechniki Lwowskiej na inny Wydział, *i)* świadectwa odbytej praktyki, *j)* potwierdzenie poddania się badaniu lekarskiemu, *k)* wypełnioną kartę wpisową dla użytku Dziekanatu z naklejoną na odwrotnej stronie fotografią.

Fotografia, przeznaczona dla użytku Dziekanatu, ma być identyczna z fotografiami, wymienionymi w ustępach „badanie lekarskie“ i „wpisy“, ma mieć format 6×9 cm, a obraz twarzy ma być na niej odtworzony na wprost (en face) w wymiarach najmniej $3 \times 2,5$ cm; wszystkie fotografie (w liczbie ogółem 5) mają być na frontowej stronie czytelnie i własnoręcznie podpisane.

Od kandydatów ubiegających się o przyjęcie, będą pobierane: *a)* opłaty manipulacyjne w kwocie 10⁰ — zł, *b)* opłaty za egzamin kwalifikacyjny w kwocie 10 zł od przedmiotu, *c)* opłaty za badanie lekarskie w kwocie 4 zł. — Od opłat tych nie udziela się żadnych ulg.

Ze względu na brak miejsca w salach wykładowych, rysunkowych i laboratoryjnych, szczupłość urządzeń, brak pomocy naukowych i niedostateczność naukowych sił pomocniczych, konieczne jest ograniczenie liczby studentów na I szym roku studjów.

Celem wybrania najodpowiedniejszych z pomiędzy zgłaszających się kandydatów odbędą się egzaminy kwalifikacyjne i badanie lekarskie. Na wszystkich Wydziałach przyjmować się będzie zatem tylko tych kandydatów, którzy wykażą przy egzaminie kwalifikacyjnym szczególne uzdolnienie do wyższych studjów technicznych, a nie wykażą chorób ciężkich, zakaźnych lub odrażających. Na Wydziale Mechanicznym da się ponadto pierwszeństwo tym kandydatom, którzy prócz dobrego postępu z egzaminu kwalifikacyjnego wykażą się świadectwami z odbytej przynajmniej czterotygodniowej praktyki. Na Wydziale Mechanicznym przeprowadzone będzie poza to psychotechniczne badanie ogólnego i technicznego uzdolnienia kandydatów.

O przyjęciu na Wydział decyduje Dziekan. Przeciw odmowie przyjęcia przysługuje odwołanie do Rady Wydziałowej.

Studja na I roku Wydziału Architektonicznego nie mogą trwać dłużej aniżeli dwa lata.

Stuchaczyw wolnych przyjmować się będzie tylko wyjątkowo, o ile znajdzie się miejsce i o ile będą mieli należyte kwalifikacje.

Zwraca się uwagę kandydatów, że studja na Politechnice wymagają oprócz specjalnego uzdolnienia i zamiłowania, wielkiego nakładu pracy, dłuższego czasu i znacznych własnych środków materialnych.

Badanie lekarskie.

Wszyscy kandydaci na I-szy rok studjów na wszystkich Wydziałach powinni za okazaniem czeku Nr. 503-850 na opłaconą takse za egzamin kwalifikacyjny, badanie lekarskie oraz opłatę manipulacyjną podjąć u portjera Głównego Gmachu, przy ul. Sapiehy L. 12, kartę skierowania do badania lekarskiego; podejmując tę kartę, należy wymienić Wydział, na który kandydat zamierza się wpisać.

Przenoszący się z innych Uczelni akademickich na wyższe lata studjów, powinni za okazaniem czeku na opłaconą takse manipulacyjną oraz za badanie lekarskie podjąć u portjera Głównego Gmachu, przy ul. Sapiehy L. 12, kartę skierowania do badania lekarskiego; podejmując tę kartę, należy wymienić Wydział, na który kandydat zamierza się wpisać.

Z wypełnioną dokładnie i czytelnie kartą badania wraz z naklejoną na niej w oznaczonym miejscu fotografią, należy zgłosić się u jednej z Komisyj Lekarskich, urzędujących w podanych poniżej dniach w Gmachu Kliniki chorób wewnętrznych Uniwersytetu J. K. przy ul. Pijarów L. 4, względnie w Przychodni Przeciwgruźliczej przy ul. Hausnera 9 parter w godzinach od 8 do 10 lub od 16:30 do 17:30.

Kandydaci winni poddać się badaniu lekarskiemu w następujących dniach:

- a) na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej: 18 i 19 września 1934 r.;
- b) na Wydziale Architektonicznym: 20 września 1934 r.;
- c) na Wydziale Mechanicznym: 20 i 21 września 1934 r.;
- d) na Wydziale Chemicznym: 21 września 1934 r.

Badanie lekarskie kandydatek odbędzie się tylko w Przychodni Przeciwgruźliczej przy ul. Hausnera 9 parter i tylko dnia 18 września 1934 r.

Po przebadaniu otrzymują kandydaci potwierdzenie uskutecznionego badania z podpisem i pieczęcią Komisji lekarskiej. Potwierdzenie to należy dołączyć do podania wnoszonego do Dziekanatu właściwego Wydziału, gdyż podania o przyjęcie na Politechnikę bez dowodu, że kandydat poddał się badaniu Komisji lekarskiej Opieki zdrowotnej lwowskich szkół akad. nie będą przez Dziekanaty rozpatrywane.

Nie będą przyjmowani kandydaci (tki), studenci (tki), którzy (re) według orzeczenia Komisji lekarskiej obarczeni są cho-

robami, przedstawiającemi niebezpieczeństwo dla otoczenia, lub wywołującemi odrazę.

Wyniku badania lekarskiego (przeznaczonego dla użytku Dziekanatu) Komisja lekarska nie jest obowiązana podawać do wiadomości kandydatów.

Egzamin kwalifikacyjny.

Poszczególnym kandydatom, którzy złożą podania o przyjęcie na I-szy rok studjów, ustalą Dziekani przez ogłoszenia termin i miejsce egzaminu kwalifikacyjnego.

Kandydaci mają odbyć egzamin kwalifikacyjny z następujących przedmiotów:

a) geometrii wykreślnej, matematyki i szkicowania na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej¹⁾;

b) geometrii wykreślnej, rysunków i ogólnych wiadomości z historii kultury i sztuki na Wydziale Architektonicznym¹⁾;

c) matematyki, fizyki, geometrii wykreślnej i szkicowania odręcznego części maszynowych na Wydziale Mechanicznym;

d) fizyki i chemji na Wydziale Chemicznym.

Przy ewentualnem późniejszym przejściu na inny Wydział należy uzupełnić brakujący dział egzaminu kwalifikacyjnego w terminie oznaczonym przez Dziekana.

Egzamin kwalifikacyjny obejmuje wypracowanie pisemne względnie rysunkowe oraz odpowiedzi ustne.

Kandydaci wykazać się muszą wiadomościami z poszczególnych przedmiotów w zakresie niżej podanym:

1. Geometria wykreślna:

na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej i na Wydziale Architektonicznym:

Zasady rzutów prostokątnych na jedną i dwie prostopadłe płaszczyzny rzutów; wyznaczenie położenia punktu, prostej i płaszczyzny. Zadania odnoszące się do wzajemnych położeń punktów, prostych i płaszczyzn. Problem równoległości i prostopadłości. Obroty punktu, prostej i płaszczyzny. Wyznaczenie prawdziwych wielkości odcinków, kątów nachylenia 2 prostych, prostej z płaszczyzną i dwóch płaszczyzn. Rzuty wielokątów prostych i umiarowych. Rzuty wielościanów umiarowych (czworościan, sześcián, ośmiościan). Rzuty ostrosłupów i graniasto-

¹⁾ Uwaga dla studentów, którzy ponownie zapisują się na I rok studjów na Wydziale Inżynierji i Architektonicznym.

Studenti, którzy otrzymali frekwencję ze „Wstępu do geom. wykr.“, a nie zdali egzaminu z tego przedmiotu, winni przed ponownem zapisaniem się na I rok studjów, podać się egzaminowi wstępnemu z geometrii wykr., ewent. zdać egzamin ze „Wstępu do geom. wykr.“. Studenti ci mogą być przyjęci do egzaminu wstępnego bez względu na okres czasu, jaki upłynął od terminu składania egzaminu ze „Wstępu do geom. wykr.“, natomiast do egzaminu ze „Wstępu do geom. wykr.“ mogą zasiąść tylko w terminach objętych regulaminem egzaminów, t. zn. po upływie 2 miesięcy — do egzaminu poprawczego, zaś 6 miesięcy — do egzaminu komisyjnego.

słupów prostych, umiarowych i ukośnych. Punkty przebicia prostej z wielościanami, przekroje płaskie wielościanów;

na Wydziale Mechanicznym:

Metoda rzutów prostokątnych na dwie wzajemnie prostopadłe płaszczyzny rzutów. Sposoby wyznaczania położenia punktu, prostej i płaszczyzny. Zadania, odnoszące się do wzajemnych położen punktów, prostych i płaszczyzn. Obroty i kłady. Wyznaczenie prawdziwej wielkości (kłady) odcinków i kątów (np. kąty nachylenia dwóch prostych, dwóch płaszczyzn i prostej do płaszczyzny). Rzuty wielokątów płaskich i wielokątów umiarowych. Rzuty wielościanów umiarowych: sześciian, czworościan i ośmiościan. Rzuty ostrosłupów i graniastosłupów.

2. Matematyka:

Biegłość w rachunkach liczbowych w układzie dziesiętkowym. Rachowanie liczbami niezupełnemi. Biegłość w rachowaniu ułamkami. Dokładna znajomość tablic logarytm. i trygonometr. Zastosowanie logarytmów. Interpolacja liniowa tablic wszelkiego rodzaju (kwadratów, pierwiastków, łuków, logarytmów, tablic trygonometrycznych, procentowych itp.). Wprawa w najprostszych przekształceniach wyrażeń ogólnych: a) operowanie znakami, b) używanie nawiasów, c) ułamki ogólne. Znajomość najważniejszych praw algebry elementarnej (rozwiązywanie równań 1-go stopnia o jednej i więcej niewiadomych, rozwiązywanie równań 2-go stopnia itp.). Elipsa, parabola, hyperbola. Pola figur płaskich; powierzchnie i objętości brył. Stosowanie twierdzenia Pitagorasa. Miara łukowa. Wprawa w operowaniu funkcjami trygonometr., ich wykresy i znaki. Rozwiązywanie trójkątów prostokątnych i ukośnokątnych w najprostszych przypadkach. Początki geometrii analitycznej.

3. Fizyka:

na Wydziale Mechanicznym:

Znajomość najprostszych przyrządów fizycznych. Znajomość zasadniczych praw i wzorów fizycznych wraz z ich zastosowaniem, w zakresie nauk szkoły średniej. Mierzenie i jednostki. Ruch, siła, praca i energia. Własności ciał stałych, cieczy i gazów. Rozszerzalność cieplna. Kalorymetria. Topnienie i parowanie. Ruch ciepła. Energia cieplna. Zasadnicze wiadomości z ruchu falowego i akustyki. Optyka geometryczna. Fotometria. Zasady analizy widmowej. Podstawowe wiadomości z elektryczności i magnetyzmu;

na Wydziale Chemicznym:

Znajomość zasad fizyki w zakresie programu naukowego tego typu państwowej szkoły średniej, którą kandydat ukończył. Przy rozwiązywaniu rachunkowych zadań z fizyki (i chemji) konieczną jest biegłość w rachunkach liczbowych i w posługiwaniu się tablicami logarytmicznymi, wprawa w przekształcaniu wyrażeń ogólnych i umiejętność rozwiązywania równań 1-go

i 2-go stopnia, a nadto podstawowe wiadomości z geometrii elementarnej i trygonometrii.

4. Chemja:

na Wydziale Chemicznym:

Znajomość zasad chemji w zakresie programu naukowego tego typu państwowej szkoły średniej, który kandydat ukończył, nadto wymagana jest znajomość matematyki w zakresie podanym przy egzaminie kwalifikacyjnym z fizyki.

5. Szkicowanie:

na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej:

Wykonanie odręcznego rysunku technicznego (w perspektywie równoległej) z modelu z uwzględnieniem zasadniczej bryły geometrycznej; na Wydziale Mechanicznym wykonanie szkicowego rysunku z modelu (części maszynowej) w widoku, sposobem odręcznym; na Wydziale Architektonicznym wykazanie w rysunku z modelu lub okazu przemysłu artystycznego pewnych zdolności artystycznych.

Przy egzaminie kwalifikacyjnym nie istnieją żadne ulgi.

Wpisy na I rok studjów¹⁾.

Na poszczególnych Wydziałach Dziekani ogłoszą po egzaminach kwalifikacyjnych listy przyjętych na I szy rok studjów kandydatów i oznaczą im w ogłoszeniach terminy, w których mają oni skutecznie wpis u Dziekanów; równocześnie Dziekani wydadzą przyjętym zezwolenia na zakupienie w Kwesturze książek legitymacyjnych (dla studentów) względnie arkuszy legitymacyjnych (dla wolnych słuchaczy).

Przy wpisie u Dziekanów należy przedłożyć dodatkowo: a) książkę względnie arkusz legitymacyjny z naklejoną fotografią, b) kartę wpisową dla użytku Kwestury i Dziekanatu, c) akademicki dowód osobisty (legitymację) z wklejoną fotografią, d) legitymację Opieki Zdrowotnej z naklejoną fotografią i e) ewentualnie podanie o odroczenie opłat (patrz str. 9); wszystkie te dokumenty mają być starannie i czytelnie wypełnione, przyczem książka względnie arkusz legitymacyjny i karta wpisowa dla użytku Kwestury muszą być wypełnione zgodnie ze sobą i z drukowanym w programie Uczelni planem nauk I-go roku studjów na danym Wydziale. Nazwy wykładów i ćwiczeń oraz nazwiska i tytuły profesorów i wykładających, należy wpisywać w książkę względnie w arkusz legitymacyjny oraz w karty wpisowe ściśle tak jak zamieszczone zostały w programie Politechniki Lw. na rok akademicki 1934/35. W książkach i arkuszach legitymacyjnych nie należy wypełniać na pierwszej stronie rubryki daty i liczby karty imatrikulacyjnej, a numer dowodu osobistego ma być identyczny z numerem zakupionej książki względnie arkusza legitymacyjnego.

¹⁾ Uwaga: Wpisy na I rok studjów Wydziału Rolniczo-lasowego są wstrzymane, aż do dalszego zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

Wpisy na I-y rok Wydziału Architektonicznego odbywają się tylko na półrocze zimowe. Na półrocze letnie I-go roku, przyjęci będą tylko ci studenci, którzy złożą egzamin z geometrii wykresłej Cz. I i wykażą się z końcem zimowego półrocza wymaganymi postępami z rysunków odręcznych i rysunków z architektury historycznej I.

Na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej studenci I-go roku studjów wszystkich trzech Oddziałów poddani będą po pierwszym półroczu egzaminowi komisijnemu z Matematyki i Geometrii wykresłej Cz. I, przy którym uwzględnione będą również i postępy z ćwiczeń, oraz pilność uczęszczania na wykłady i ćwiczenia. Studenci, którzy przy tym egzaminie nie odpowiedzą wymaganiom, tracą prawo dalszego uczęszczania w tym roku na wykłady i ćwiczenia.

Wpisy na wyższe lata studjów¹⁾.

Wpisy studentów i słuchaczy wolnych, na obydwa półrocza r. ak. 1934/35 odbędą się w czasie od 24 września do 6 października 1934 włącznie.

Termin wpisów na wszystkie wykłady na cały r. ak. 1934/35 upływa 6 października 1934 r., dla dodatkowych wpisów na przedmioty drugiego półrocza — 10 lutego 1935 r.

Po tych terminach żadne zgłoszenia do wpisów nie będą uwzględniane.

Stypendja.

Studenci i absolwenci, niezamożni i wykazujący dobre postępy w nauce, oraz osoby posiadające dyplom niższego stopnia naukowego, w okresie prac nad uzyskaniem wyższego stopnia naukowego, mogą ubiegać się o nadanie im zwrotnych stypendjów i zasiłków, rządowych lub z innych funduszków.

Terminy i sposób wnoszenia podań o stypendja, będą podane w osobnych ogłoszeniach.

Opłaty szkolne.

Opłata za badanie lekarskie wynosi 4 zł.; opłacają ją wszyscy nowowstępujący na Politechnikę Lwowską, a więc ci którzy zaczynają studja i ci, którzy przenoszą się z innych uczelni akademickich.

Opłata za egzamin kwalifikacyjny wynosi 10 zł. od każdego przedmiotu; opłacają ją wszyscy ubiegający się o przyjęcie na I. rok studjów z wyjątkiem tych, którzy powtarzają rok I. na danym Wydziale Politechniki Lwowskiej, a więc nie podlegają egzaminowi kwalifikacyjnemu²⁾.

¹⁾ Uwaga: Wpisy na drugi rok studjów na Oddziale lasowym Wydziału Rolniczo-lasowego są wstrzymane, aż do dalszego zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

²⁾ Wyjątek stanowią studenci objęci uwagą na str. 5, którzy zamiast składania egzaminu ze „Wstępu do geom. wykr.“ zgłoszą się do egzaminu wstępnego z geometrii wykresłej.

Opłata manipulacyjna wynosi 10 zł., opłacają ją wszyscy nowowstępujący na Politechnikę Lwowską, studenci (wolni słuchacze), którzy się przenoszą z jednego Wydziału na inny oraz studenci (wolni słuchacze), którzy zapisują się po przerwie w studjach.

Wpisowe wynosi 30 zł.; opłacają je wszyscy studenci (wolni słuchacze):

- a) którzy zaczynają studia;
- b) którzy przenoszą się z innych uczelni akademickich;
- c) którzy zapisują się po przerwie w studjach.

Opłatę za badanie lekarskie, opłatę manipulacyjną i opłatę za egzamin kwalifikacyjny należy wnieść przed podjęciem karty skierowania do badania lekarskiego.

Wpisowe należy wpłacić natychmiast po przyjęciu. Ponadto od studentów i wolnych słuchaczy po przyjęciu, pobierane będą w toku studjów opłaty zryczałtowane w następującej wysokości:

na I. roku studjów	320 zł.
na II. " "	300 "
na III. " "	280 "
na IV. i dalszych latach studjów .	260 "

Oprócz wyżej wymienionych opłat nie będą pobierane od studentów w toku studjów żadne inne opłaty, z wyjątkiem opłat za egzaminy poprawcze w wysokości 10 zł. za egzamin.

Opłaty w wysokości wyżej podanej, a mianowicie opłata zryczałtowana oraz wyżej podana opłata za egzaminy poprawcze pobierane będą:

w r. ak. 1934/35 od studentów I., II. i III. r. studjów
" " " 1935/36 " " I., II., III., IV. i dalszych lat stud.

Natomiast w r. ak. 1934/35 studenci IV. i dalszych lat studjów uiszcząć będą wszelkie opłaty w wysokości dotychczas obowiązującej, a w szczególności: na Wydziale Inżynierji lądowej i wodnej i Architektonicznym 136 zł. — na Wydziale Mechanicznym i Rolniczo-Lasowym 151 zł. — na Wydziale Chemicznym 196 zł. i taksy egzaminacyjne według dawnych norm.

Opłata może być uiszczona w dwóch równych ratach. Terminy prekluzyjne i sposób pobierania tych opłat będą podane do wiadomości w osobnych ogłoszeniach.

Nieuiszczenie opłat w przepisany terminie, powoduje wykreślenie z listy studentów.

Studentom niezamożnym, wykazującym należyte postępy w studjach, Rada Wydziałowa może odroczyć w całości lub w połowie opłatę wyżej przewidzianą, na okres nie dłuższy niż 12 lat od końca roku akad., w którym odroczenie zostało udzielone. W tym celu winni oni wnieść przy wpisie na ręce Dziekanów nieostemplowane podania adresowane do Rady odpowiedniego Wydziału z dołączeniem: a) curriculum vitae, b) świa-

dectwa niezamożności (na druku szkolnym), c) odpisu książki legitymacyjnej (lub świadectwa dojrzałości u zgłaszających się na I. rok studjów) legalizowanego przez Dziekana. Podania wniesione po terminie wpisów nie będą rozpatrywane.

Przy uzyskiwaniu odroczeń będą mieć pierwszeństwo, przy równych z innymi kandydatami warunkach, dzieci inwalidów wojennych, kawalerów orderu *Virtuti Militari*, oraz czynnych i emerytowanych funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Studenci, uzyskujący odroczenie opłaty, składają pisemne zobowiązanie zwrotu; za studentów niepełnoletnich podpisuje zobowiązanie ojciec, a w braku ojca — opiekun (matka — opiekunka).

Studenci urlopowani mogą być przez Radę Wydziałową zwolnieni od opłaty:

a) w połowie, jeżeli mimo urlopu korzystają z zakładów lub instytucyj, na rzecz których obracane są sumy, płynące z opłat studenckich.

b) całkowicie, jeżeli z tych zakładów (instytucyj) nie korzystają.

Wpisowe, opłata manipulacyjna oraz opłata za badanie lekarskie nie podlega odroczeniu.

Imatrykulacja.

Studenci, którzy :

a) zaczynają studia,

b) przenoszą się z innych uczelni akademickich,

c) przenoszą się z jednego Wydziału Politechniki Lw., na inny Wydział,

d) zapisują się po przerwie w studjach, obowiązani są poddać się aktowi imatrykulacji, tj. ślubować, że będą przestrzegali godności akademickiej i przepisów szkoły.

Termin i miejsce imatrykulacji zostaną ogłoszone osobno. Niejawienie się do imatrykulacji pociąga za sobą unieważnienie wpisu. Słuchacze wolni imatrykulacji nie podlegają, składają jednak pisemne przyrzeczenie przestrzegania godności akademickiej i przepisów szkoły.

Zgłoszenia na wykłady i ćwiczenia oraz do egzaminów kursowych.

Z chwilą rozpoczęcia prac szkolnych (8 października 1934 r.) wszyscy studenci i słuchacze wolni zgłaszają się na pierwszej godzinie danego wykładu lub ćwiczeń celem wpisania się do wyłożonych w odnośnych salach szkolnych arkuszy zgłoszeń, lub też doręczenia profesorowi odpowiedniej kartki celem otrzymania w książce względnie arkuszu legitymacyjnym potwierdzenia zgłoszenia (tzw. nomen); po ukończeniu zaś wykładów

lub ćwiczeń zgłaszają się ponownie celem otrzymania potwierdzenia uczęszczania (tzw. frekwencji).

Do egzaminów kursowych z poszczególnych przedmiotów można zgłaszać się tylko na podstawie wymienionych wyżej potwierdzeń zgłoszenia i uczęszczania, przyczem przedkłada się kartę zgłoszenia najpierw Dziekanowi do potwierdzenia. Po zatwierdzeniu karty zgłoszenia przez Dziekana studenci, którzy opłacili opłaty zryczałtowane i przystępują do egzaminu kursowego poraz pierwszy, zgłaszają się u egzaminatorów w terminach przez nich wskazanych. Studenci, którzy opłacili opłaty według dawnych norm, oraz ci studenci którzy opłacili opłaty zryczałtowane, ale przystępują do egzaminu poprawczego, opłacają najpierw opłatę za egzamin kursowy wzgl. poprawczy w Kwesturze i dopiero uzyskawszy na karcie potwierdzenie Kwestury zgłaszają się u egzaminatorów.

Terminy rozpoczęcia poszczególnych wykładów i ćwiczeń i terminy egzaminów kursowych ogłaszają prelegenci w obrębie budynków szkolnych (w lokalach właściwych zakładów) z początkiem i końcem każdego półrocza. Podziały godzin na poszczególnych Wydziałach ogłaszają Dziekani przed rozpoczęciem każdego półrocza; w podziałach tych są wymienione przeznaczone dla poszczególnych godzin sale szkolne.

Na wszystkich latach studjów poleca się przedmioty ogólnie kształcące, gimnastykę i przedmioty z zakresu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, ogłaszane osobno przez Dziekanaty lub Rektorat. Szczególnie zaś poleca się korzystanie z lektoratów obcych języków w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, a mianowicie z lektoratów języka: francuskiego, niemieckiego, angielskiego i włoskiego.

Różne uwagi.

Informacyj w sprawach szkolnych udzielają Dziekani i Sekretarjat w godzinach urzędowych w dniach powszednich lub pisemnie, po nadesłaniu dokładnego adresu, opłaty w kwocie 10 gr. (w znaczkach pocztowych) i znaczków pocztowych na porto odpowiedzi.

Wszelkie druki szkolne, prócz książek i arkuszy legitymacyjnych, wydaje portjer Głównego Gmachu; książki i arkusze legitymacyjne wydaje Kwestura na podstawie zezwoleń Dziekanów.

Wszelkie poświadczenia szkolne, wydają Dziekani.

Zastrzega się w niniejszych wskazówkach ewent. zmiany, które zostaną podane do wiadomości w drodze osobnych ogłoszeń.

POLITECHNIKA LWOWSKA

Nr. .... /34.

Do Pan.....

D R U K.

Sprawa urzędowa.

Opłatę uiści adresat.

Wolne od opłaty pocztowej.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Politechniki Śląskiej

Gab. Dyr. 6112/
11

Druk: Drukarnia Gliwice, ul. Zwycięstwa 27, tel. 230 49 50